

بالتاجي آراز

او يقارلاش!

(مدى يلش!)

حاققىنى بىل كى، قوللوق ائت اوزونه،
يوخسا "اولان" كى، كابابچى قازانا.

اویقارلاش!

(مدىاش!)

بالتاجى آراز

بو اثر يازىلدى تنقىد ئىدە سن،
يوخسا گوستردىكى يولو گىدە سن.

www.otay-butay-vetendir.com/ir/

شاعرین حیاتی

بالتاجی آراز آدی ایله تانیستان محمد محمدعلی او غلو ۱۳۳۲ - جی ایل
آبان آبینین بیریننده گونئ آذربایجانین مرند بولگسیننده بئرلشن بوخاری
دیزه کندیننده دونیایا گلمیشیدیر. اورتا تحصیلینی دوغوما مرند شهریننده
باشا چاتدیز دیقان سونرا ۱۳۵۷-۱۳۵۳ ایللر آراسیندا ایستانبولون
میمارسنان گوزل صنعتلرئونیورسیتیسیننده آلی تحصیل المیشیدیر.

۱۳۵۷ - جی ایده آنا يوردونا دۇندۇكده سولچو تشکیلاتین ئوزوی کیمی
اوولجە شاه رژیمینە، سونرا ار ایسلام حاکمیتینە قارشى موباریزە
آپار دیغى ایللرده عینى زاماندا ادبى چالىشمالارى ایله ده مشغول
اولموشدور. همین ایللرده ایلک شعرلرى تهران دا يايىلان "يولداش"
درگیسیننده اشىق ئوزو گۇرموشدور.

۱۳۶۸ جی ایلده اولوم تحلوکسى قارشىسیندا آنا يوردو مرند شهرینى
ترک اتمک مجبوریتیننده قاليمش، آلمانیایا سىعڭئاراق سیاسى فعالیتینى
بورادا دوام اتتىرمىشىدیر.

بالتاجی آراز اوْز مقالە و شعرلریننده پھلوی سولالسى زامانى، ائلجه
همين تفكuron دوامى اولان بوگونكى ایران ایسلام رئسپوبليكا سیندا
فارس شوونىزمى- نىن ھگە مونلۇغو و باسقىسىي ئىتىندا مىللە دىنى
ظولمه معروض قالىميش آذربایجانین و آذربایجان تۈركلرینن
پروبلئمرىنى، تاپتالانميش دوغال حاقلارىنى دىلە كىيرميش، يازدغىي
اثىرلریننده آذربایجانین اوْزگورلۇك (ایستىقلال) مفكورسینى
بىيلىملى، فلسفى، سیاسى، حقوقى، اىقتىصادى، .. اساسلارىنن نظرى
تحليلىنى ورمىشىدیر.

شاعير يارادىجىغىندا پارچالانميش بىر خالقىن آنا يوردوندان دانىشىر.
گونئى ایله قوزئى آذربایجانین بوئۇلشمسى حاققىندا دوشونجسىنى
اورتايما قويور.

شاعير يازىر:
اوْ تاي ایله بو تاي واحيد بير جاندىر،
آدى او دلار يوردو آذربایجاندىر!

شاعير "اوْ تاي، بو تاي وطندىر" آدلىي اثرىننده او خوجويا بوئۇ
آذربایجان ایده- ياسئنىي آشىلابىر، ملتىمىزىن سیاسى و مىللە باخىمدا
شوعور لانماسيي ايشىنە اوْز پايىزىي ورير. او، بو اثرىننده خالقىمېزىن
بوئۇ آذربایجان آرزو سونو، ایستىينى يانسىدان و يورد سئور اوركلرده
بوئۇ آذربایجان بايراغنىي

دالغالاندئران گولوستان پۇئماسىنّىن يارادئجىسى اولان اوندولماز خالق شاعيريمىز بختىيار واهاب زاده يە ايتحاف اتمىشدىر.

شاعير بالتاجى آرازىن دىيگر اوئىلى اثرى اويقارلاش آدلى كىتابىيدىر. شاعير بوازىرىنده اينسانلارىي اويقار، مدنى و چاغداش اولماغا، اوْزحاقلارىي تانىيىب قوروماغا چاغىرىر. او، آذربايچان تورك خالقنى ايسلامىن گئريجى احکاملارىنَا، ارقىچى فېردوسو ساياغى آنتى قادىن دارگوروشلو باخىشلارا اويماماغا سىلىپير. او قادىن حاققىندا دارگوروشلو باخىشلارىي، تورك كولتونونه وايجتىماعىتىنە آشىلانميس ايرتىجاچى و گئريدە قالماش دوشونجه نى تانىيىدەر، چاغداش اينسانا ياراشان باخىشلارىي اورتايقا قويور. اونون فيكىرىنجە، قادىن آزادلغى هر اولكە ده اونون مدنىيەتى و اينسان حاقلارىي تانىماق اولچوسودور.

شاعير دېيىردى، آزاد آنا آزاد اۇلاد يېتىشدىرر، اينسان سئورلىبى و اوْزگورلويو اونون روحونا آشىلىپار. آزاد روحلو اينسان كولە اولماز، كولە ائتمىز و هر زامان اوْز حافنى آرىيىب الار.

بالتاجى آراز عمرۇنون سونونا دە ك گونئى آذربايچانىن اوزگورلويو، ائلچە دە ارمى داشناكلارىي طرفىدن ايشقال اولونموش قاراباغىن آزادلغى اوغروندا قلمى ايلە موباريزه آپارميسىدىر. بو مسلە لر حاققىندا حاضىرلادىيى "تىرىز ايلە قاراباغىمېزى كىيم قورتاراجاق؟" آدلى كىتابىيىدا او تايلى - بوتايلى سويداشلارىمېزىن اورتاق دردى ايشقالدا اولان تورپاقلارىمېزى دوشونمك و بىرگە چىخىش يولو ايلە باغلى دوشونجه و فيكىرلىرىنى يازمىشدىر.

اورىي خالقلا دويون شاعيريمىز عمرۇنون سون دقىقە لئریندە آذربايچانا حصر اتدىيى نوبتى شعرىنى يازاركىن ۱۳۹۱ - جى ايل تير آيىتىن بئشىنده سحر ساحات ۵ دە، ئورك اينفاكتىي گچىرە رك دونىاسىيى دىبىشمىدىر. شاعير ۱۳۹۱ - جى ايل تير آيئىن سىگىزىنده المانى يانىن مونستر شهرىنده كى لاوهايىدە مزارلىغىندا تورپاغا تاپىشىرىلىپ. يورد سور گونئى آذربايچانىن اىستىقلال شاعيرى بالتاجى آرازدان آشاغىداكى اثرلىرى يادىگار قالماشىدىر. شاعير اوْز ثمرلى ياشامىنى سودىيى وطنىنин خالقىنن آزادلغى يولوندا ارمغان قويوشدور. اونون اثرلىرى ۱۳۸۲ - جى ايلدىن اعتىبارن آزاد ترييون و سول گوناد اينترنت سىته لرىنده ياييمىلانماقدادىر.

اثلدار گونئىلى ۱۸/۷/۱۳۹۲

بالتاجى آراز شاعيردن چاپ اولان كيتابلار:

- ١ - اویقار لاش (لاتين و عرب اليفاسيئدا)
- ٢ - اوتاي، بوتاي وطندير (لاتين و عرب اليفاسيئدا)
- ٣ - آذربایجانی ایستيقلال قورتارار! (عرب اليفاسيئدا)
- ٤ - ترییز ايله قاراباغمیزی کیم قورتاراجاق؟ (لاتين اليفاسيئدا)
- ٥ - آذربایجان حاملة استقلال است (فارس دیلينده)

كىتابلار PDF فورماتىئىدا شاعيرين آشاغىداكى اينتئرنىت وبسىتىسىنده:
پايىملا نماقىدادرى www.otay-butay-vetendir.com/ir.

كىتابلائىن چاپ و پايماق حاقيقى هر كسه ايچريسىنە ال وورماماق
شرطى ايله يازار طرفىندن سربىست بوراخىلىبىدىر.

١٨/٧/١٣٩٢

میللى آكتيويستلىرىمىزه (فعاللارىمىز) موراجىع!

عزىز و حورمتلى سويداشلارىم، بىلدىگىنىز كىمى يازىب سوندوغۇم اثرلىرين يازىجىسى من اولسام دا، او اثرلىرين گرچك صاحىلرى بوگونكى و گله جىدە كى تورانچى و بوتوو آذربايغانچى تورك سوپىلو سويداشلارىمىزدىرلار. البته كى، ايرتىجاع ايله مىللە سومورونون كوكو قازىلدىقىدان سونرا سوندوغۇم اثرلىر دىرلىرىنى ايتىرىب و تارىخىن موزە سىنه گوندە رىلە جكلر. لاكىن تارىخىن موزە سىنه گوندە رىلە دەن اونجە يە دك گوندەمە قالمالى دىرلار. چونكى دوز سوز هر زامان اوچون دوزدور آرازىن سوزلىرى اسکىمز(كوهنلىز) سوزدور.

يازىجى اولاراق مىللە فعاللارىمىزدان واردىئر كى، دئىگىنە گورە آذربايغانىن مىللە سى حاققىندا بش يوزدن فازلا يازى يازىبىدىئر، لاكىن يازدىغى يازىلارى ايله او يازىلارا بنزىر ياخشى يازىلار دا ژورنالىستى يازىلاراولدوقلارى اوچون فوتوكراف-چىلارىن مەھسۇللىرى تكىن ئۆلمە قارشى مظلومو دويغۇلاندىرىب و مىللە روھلارىنى اويدىب و مىللە منعتلىرىن دوغرولتۇسوندا دوشونە بىلە لرىنە يول آچىب و يارارلى اولدوقلارى قدر سايىغى و حورمت قازانا بىلەلر. ولاكىن ژورنالىستى يازىلار اولدوقلارى اوچون، يعنى سىياستى ايقىصاد ايله يوخ، بلکە سىياست ايله اىضاح انتدىكلىرى اوچون، او جوملە دن نېيە اىستىقلال؟ نېيە فەئدەرالىزم؟ قاراباغى كىم قورتاراجاڭ؟ كىمى مىللە پرۇبلەرمىزىن حاققىندا هەچ بىر شئى و هەچ بىر شئى اويرتمە بىلەلر. يعنى اويرنەمە بىب و اويرتمە بىلەلر كى، او جوملە دن ... باجى يَا قارداشى نىن يارىسى قدر پاي يېتىشىمك اوچون، تارلا سايىلەمىش موساواتچى آنانىن مەھسۇلۇ آتانىن اولماق اوچون، قاضىلەق حاققىندان يوخسۇن قىلىنەمىش قادىن اوز يازقىسىنى اوزو يازماماڭ اوچون، يعنى كولە ليگىن دونونو دېيشىدىرن فەودالىزىمەن ايدۇلۇزۇسونو سونماق اوچون (ايسلام دىنинى محترم سايىان آنتى قادىن ائركىلرىن اورە ك سوزلىرىنى ايچەرەن) قورآن يازىلېدىئر. يعنى دئمە بىلەلر كى، قورآن يازىلېب كى، قورآنىن آيرى سئچكىلىگىنە معروض قالان كولە لرلە قادىنلار و جەھلىن دوشمنلىرى اولان آيدىنلار ازىلسىنلار.

کیم ائدر آروادىنى آسىلى مال؟
 (کیم ائدر اسیرى نى آسىلى مال؟)،
 کیم ائدر هر ئويىنى بير فئدئرال؟
 (کیم ائدر سومورگە سينى فئدئرال؟)،
 يوخسا قارت او لا بىلمز بيت الما
 (مىللى معدنلاريمىز، وئرگىلاريمىز، فاييزلاريمىز و ...).

سيياسى اىقتصاد ايله اىضاح ائتمىكن قورخان سويداشلار اىستىرلر
 كى،

1- دىش دوشمنلاريمىزин اولچولرى و مئتودلارى ايله مىللى
 پروبئلملاريمىزин چوزومونه دوشونك.

2- مىللى حاقلاريمىزى ساتماقلابيرلىكىدە مىل اينكىشافىمىزىن
 دوشمنلىرى او لان فئودال يايپىلى ايج دوشمنلاريمىزين اولچولرى و
 مئتودلارى ايله ايج پروبئل لاريمىزين چوزومونه دوشونك. ائله اونا
 گورۇھ:

-1 دئمزىلر كى، باغىمىسىزلىق قورتارار بيت الما.

-2 دئمزىلر كى، قورآن دوغمازدى قادىن اولماسايدى.

-3 دئمزىلر كى،

قورآن اىستر كى، كوله، كوله قالا

ايستىمىز وئريلمز حاققىنى آلا

ايستىمىز ايستىقلال حاققىنى آلا

ايستىمىز بيرئىسل حاققىنى آلا.

3- دئيرلر كى، قىزلىش قابدا فئدئالىزم سونموش سومورگە چى
 روس مىللەتكىن مىللى كوله لرينه فئدئالىزم سوناجاق سومورگە چى
 فارس مىللەتكىن دون دېيشىدەر جىك اولچولرى ايله مئتودلارى
 لازىمىدىر بىزە (موقته قانىنیز وار ايسە بويورون!).
 اوزگە لرينه كولگە سينە دونوشىمك اوچون، اوزگە لردن آسىلى ائدن
 مونتاز چىلىق ايله كمپرادرىزىم لازىمىدىر بىزە.

آراز اولماسايدى حاققىن ياناردى
 هر سىياسى اوزونو خان ساناردى
 وئريلمه ين حاقلارىنى داناردى.

نئجه کى كاپيتاليزمى الشدیرمیش مارکس سوسیالیستى دئورىمە گرە كن
كمونىسىتى ايـدئولوژونو سونوبدور، من ده مىللى دئموكراتىك
دئورىميمىزىن گرچكىلشمە سى اوچون تام آنلامىندا مىللى- دئموكراتىك
ايـدئولوژو سونموشام:

هانسى چىچكلى بااغى گزمە مىشم؟
هانسى شانىن بالىنى سوزمە مىشم؟
نه بىن حاققىندا يازى يازمامىشام؟
من سىزه ايـدئولوژو سونموشام
سىزدن تتقىد ايله ياردىم اوـمموشام.
منى الشدیرمك اىسته يىن چوـخدور
تئز ده واردىـر كى، آنتى- تئزى يوـخدور.

اـللـه اوـناـگـورـه اوـدـوبـ. آـتاـبـىـلـمـه يـنـلـرـ دـه بـوـغـولـماـغاـ (سوـسـماـغاـ)
محـكـومـدـورـلـارـ. سـىـزـ عـزـيزـلـارـىـمـيـزـدـنـ رـىـجاـ اـئـدـيرـمـ كـىـ، سـىـزـينـ اوـچـونـ
ياـزـيـبـ - سـونـدوـغـومـ اـثـرـلـرىـمـهـ صـاحـبـ چـىـخـاسـىـنـىـزـ. صـاحـبـ چـىـخـمانـىـزـ
اوـچـونـ اوـيـانـىـشـ مـرـحـلـهـ سـىـ بـوـيـونـجـاـ سـونـدوـغـومـ اـثـرـلـرىـمـينـ هـامـىـسـىـ نـىـنـ
سـاتـيـلـاجـاقـ كـيـتابـلـارـ شـكـلـىـنـدـهـ وـسـيـتـهـ لـرـىـمـيـزـدـهـ يـاـيـيـلاـ بـىـلـمـهـ لـرـىـ اوـچـونـ
گـرـكـنـ اـيـمـكـانـلـارـىـ سـاـغـلـامـاـقـلاـ بـىـرـكـيـكـدـهـ وـ يـارـارـلـىـ اوـلـماـقـلاـ بـىـرـلـيـكـدـهـ
اـيـتـيـبـ- بـاتـماـسـيـنـلـارـ. چـونـكـوـ يـاـزـيـلـارـىـنـ اـيـچـهـ رـىـكـلـرـىـ نـىـنـ درـيـنـلىـكـلـرـىـ وـ
نـىـتـهـ لـيـكـلـرـىـ باـخـيـمـيـنـدانـ، بـالـتـاجـىـ آـراـزـىـنـ يـاـزـيـلـارـىـ نـىـنـ بوـتـونـوـ تـكـ
باـشـيـنـاـ نـهـ فـقـطـ مـيـلـاـىـ- دـئـموـكـرـاتـىـكـ دـئـورـىـمـىـ گـرـچـكـلـشـدـىـرـجـكـ ذـئـهـينـ
لـرـىـ ذـئـهـىـنـسـلـ دـئـورـىـمـهـ اوـغـرـادـاـ بـىـلـهـ جـكـ انـ بـىـلـيـمـسـلـ، انـ دـوـغـرـوـ، انـ
گـوـجلـوـ اوـيـرـهـ تـيـلـرـ تـوـمـوـدـورـ، بلـكـهـ تـارـىـخـىـ ضـرـورـتـلـرـىـنـ گـرـكـدـىـرـىـگـىـ
دـئـورـىـمـيـمـىـزـىـنـ موـكـمـلـ پـرـوـژـهـ سـىـ نـىـنـ چـرـچـيوـهـ سـىـ اـيلـهـ اوـزـونـهـ خـاصـ

اوـزـلـلـىـكـلـرـىـنـىـ بـلـىـرـدـنـ بـىـلـيـمـسـلـ يـاـزـيـلـارـدـىـرـلـارـ.

قـىـزـيـلـچـىـ آـنـلـاـيـارـ كـىـ، قـىـزـيـلـ نـدـيرـ آـراـزـيـزـمـ قـىـزـيـلـ سـوـنـانـ خـزـينـهـ دـىـرـ.

ساغ اوـلونـ! بـالـتـاجـىـ آـراـزـ
28.04.2012

(لوطفن کیتابیں 440 - جي صحيفه نين آلت يازيسينا باخينيز!)

حورملى اينسانسئور سويداشلاريم!

اينسانسئورلىكىن بورجودور كى، بو اثري يايا.

"چورك داشدان چىخدى"، "بىشىرىلدى"، "تىكە توتولدو"، و چاپ اولماق اوچون ابدى و دىيىشمۇز سون شكلينى بولدو.
او مارام كى، سىز اينسانسئور سويداشلاريم دا سوندوغوم بول كىتابىن باسىلماسى ايله يابىلماسىنَا اينسانسئورلىك بورجو اولاراق ياردىمچى او لا جا قسىنېز. ساغ اولون! مىنتدارام.

سوندوغوم "او يقارلاش!" آدلى بول كىتابىن چاپ حاقدى سر بىستىر.

بالتاجى آراز 15.12.2011

داوآمىز حاقدى حقوق داؤآسىدىر:

حاقدى ؟ حاقدى كىمىدىر ؟ بىلە لى بىك،
وئريلمز حاقدىمىزى آمالى بىق.
حاقدىنى بىل كى، قوللوق ئەت او زونە،
يوخسا "اوولان" كى، كاباچى قازانا.

(<) ياساللاشمامىش او بىودلىرىندن)
(يوخ، ياساللاشمىش يازقى ياز-) (ديئران آيه لرىندن سوز گئىر.)
ايسلام دىنى تام سىياسى بىر دين دير،
تسلىم ائتمك اىستە دىگى قادىن دير،
(ايسلام دىنى نين قوربانى قادىن دير،)
يوخسول ايله، ايشچى ايله، آيدىن دير،
ايرتىجانىن دىنى ايسلام دىنى دير،
ايرتىجانى گومەن خالقىن كىنى دير. (ايرتىجا شاعيرى كىنى پىسلە ير.)

بو اثر او زگورلوگون سىلاھىدەر،
قوللانىلماسا كىمین گوناھىدەر؟

"اویقارلاش!"

آدلی اولمز اثریمی چکدیگى بويوك زحمتلرى ايله مورال وئريجى دستكلىرى اوچون سئوگىلى حيات يولداشىما اىتحاف ائديرم.
يازىلارىمى سىته لريميز ايله سويداشلاريمىزا گوندە رەن ئىدار يولداشىمىز ايله يازىلارىمى يايىن آزادتىرييون و سول گوناز سىته لريميزه درين تشكىرلريمى بىلدىريرم.
باتاجى آراز

ايسلام دىنى آنتى- اينسانى دىن دى؛
چونكى دە يېلرى ... آنتى قادىن دى، (بو كىتابىن 463 - 468 - ينجى)
مئتدلارى ايسه اىستىددادىن دى؛ (صحيفه لرىنه باخېيىز!)
قرآن اىستر كى، كولە كولە قالا،
اىستمز كى حاقلى حاققىنى آلا.

جاھيلين جھلينه اويماق گوناه دى،
(باھيشلانماز گوناه)
دېنسىل جھله سايغى دويماق گوناه دى،
(باھيشلانماز گوناه)
خستە نى حكىمىسىز قويماق گوناه دى،
(جھلين قويروغو اولمما!)
چوخۇنلۇق جاھيلدى، آزىنلىق آيدىن،
جاھيل اويانماسا قورتولماز ... قادىن.

سن دويغولاندىر كى، جانلانا بىلە،
من آغيىلاندىرىم كى، قانا بىلە،
دردىلىرە اورە گى يانا بىلە، "سن يانماسان، بن يانماسام، ناسىل چىكار"
اورە كلر يانماسا مظلوم ... قادىن، "كارانلىكىلار آيدىن؟" ناظىم حكمت
قارانلىقلار چىخا بىلمز آيدىن.

اون سوز.

1 *- هم ده دونيا چاپىندا.
آراز يازىلما مامىش اثرى يازىب،
سيياسى ايسلا مامىن كوكونو قازىب،
زه هر لە بىن دىنин باشىنى ازىب،
("كرتنكلە" اولدورە ن گونتاي قىزىب.*.)
آراز عدالتىن يولونو گىدىب،
فاشىستى مكتىبلرى ايفشا ائدىب.

*- بو حاقدا 361- جى صحىفە يە باخىننِز.

2 آراز گونتاي گنجالپ تكين چىلدىرماز،
آراز علمى ساققالىنَا گولدورمز،
آراز جاهيل قاتيلينى اولدورمز،
آراز قاتيل ائدن دينى اولدورر،
چونكۇ بئىينلاردن جەلى سىلدىرر.

آراز اولما سايدى سوسدوراردىلار،
دئموكراتلارا قان قوسدوراردىلار.

3 *- آختاران تاپار.
دېندىن يانا يازىلا جاق هر يازى،
آرادا جاق ازىلمىشە آرازى،
گورە او حاقدا نە دئىبىدىر قاضى،
چونكۇ آراز گركنى يازىبىدىر،*
ايسلام دينى نىن كوكونو قازىبىدىر.

آرازىن كىتابى گىرسە رفىنه،
نە گىرك وار آرازىن قىلىقىنَا.

اون سوز.

4

آرازىزمىن هر بندى بىر اورنىدىر،
آرايانى دىيغىر لاناڭ چولمىدىر،
دىيغىر لانمايانىن يئرى گولمىدىر.
آرازىزمىن هر بندى بىر آچاردىر،
آچارلى اولماغا هر كس ناچاردىر.

5

دئموكراسى كوله نى اوزگور ائدر،
اورزگور صىنف اوز صىنفى يولۇنو گئدر،
اورزگورلۇگون سونوجو اولماز ھدر.
كوله چى توپلۇمون بىگى، خانىدىر،
كوله چى نىن دينى ايسلايم دىنيدىر.

6

ايسلام مئييلى جىسيمدىن آييردى،
جىسيمىسىز مئييلدىن الله قاييردى،
قانونلارىنَا اويماغا چاغىرىدى.
الله كوله چى نىن صىنفى آغلىدىر،
جىسيمىسىز الله جهلىن ناغىلىدىر.

7

موسلمان قولدور، كوله دير آللار
آللارى تمثيل ائدن ظلل الالار
موقللىد اولدوغو ... آيت الالار
موسلمان اينسانىن ان چاغىدىر
چونكو كوله چى نىن اويونجا چاغىدىر
تحقىرە لا يقدىر كونوللو كوله،
كوله قالاجاقسا ياخشىدىر اولە.

اون سوز.

8 *- سوره 9، آیه 111.

اویونجاق تکین اورتایا آتیلما
ایچى- بوش پای وئرن دینه ساتىلما*
هیچ بیر گئریچى ساواشا قاتىلما
هر دینن قوربانى مظلوم بولومدور
پايى ديندن ظولوم ايله اولومدور

9 *- دېققت!

آغىللاندىر ان علم زالى دېبىلدىر
دین توپلومون اورتاق مالى دېبىلدىر*
دېل ايله يورد تکين بالى دېبىلدىر
لايىك دوولت اورتاق مالى قورويار
سيياسىتن قوولان دين چوروير

10

اينسان حاقلارى نىن قاتىلى دىندىر >
تئورون محسولو صىنيفسل كىندىر*
بىليكلى كىنин گوجو بىرە مىندىر
چونكى تئرورىزىمین ضررى چو خدور
لايىك دوولتى دىنن يئرى يو خدور

*- **جور عت** ين قايناغى نىفرتىدير، كىندىر، (اونوتمايمىن!)
بىليكلى كىن ين گوجو بىرە مىندىر.

11

اونجه وئريلمز حاقلارىنى تانى
سونرا جوشدور حاقيقىنى آلان قانى
حايققا قوربان وئررلر شيرين جانى
وئريلمز حاقيقىن اوچون ساواشا دال
اولمه سن اولدور كى، او ز حاقيقىنى آل

اون سوز.

12 * - 398 - جى صحيفه يه باخينىز!

آللە قورآندا خالقا "يازقى" يازىب
مظلومون هانسى سورونونو چوزوب؟
ظاليمىن هانسى قانونونو پوزوب؟
آللە آنتى قادىن، آنتى اينساندىر*
آنتى قادىنин كيتابى قورآندىر

آللاھى يئىدين قاييرماق او لماز
نيسا سوره سيندن آييرماق او لماز ...

13

كورآن آزادلىقلارى ائديب ياساق
قىزرا او غلان قدر وئرمە بىبىدىر حاق
اينانماسان ... نيسا سوره سينه باق
بودور سىياسى اىسلامىن آنلامى
كى دىيشىمە يه جاهيلين اي nama

موسلمان اولكە دە كيتاب او خونماز
اولوموندن قورخان دينه تو خونماز

(حاققىنى ايستە مە كى، اولدورە رم.)
(بئلە دە ايش او لار?)

14

دine حورمت جەلە حورمت ائتمكىر
گئريچىلىكىن دادىنا يئتمكىر
فۇدالىزمىن يولونو گئتمكىر
ھە كسىن تبلىغ و تتقىد حاققى وار
يا خشىيَا حورمت ائدرلر، پىسى خار

اون سوز.

15

اینقیلا با اسلام دامگاسی ووران
گئریچی ایداره سیسته می قوران ("ایلاھی رئژیم")
جهلی یئتیشديرن، آغیلی بوران
منی مجبور ائتدی اسلاماما قارشی
باشلادام ایدئولوژیک ساواشی
ایسلامین محصولو درد او لمادیمی؟
سنین ده دوزوم تاسین دولمادیمی؟

16

آوروپادا دین واتیکانا گئتدی
صنایی دئوریمی مقصدہ یئتدی
بیزی اسلام دینی گئریچی ائتدی
آوروپالی تئکنولوژو اوره تیر
مونتاژچی تورک او نا دمیر اریدیر
موقللید اوره تمز کی، مونتاژ ائدر >
آیت الالاهی نین یولونو گئدر
(مونتاژ ائتديرنین یولونو گئدر)

17

موللا دور مادان دینی رئکلام ائدیر
آلدانان آز دیئر انین یولون گئدیر
دین اوره تن صینف مور آدینا یئتیر
بیز دینی بورا خمیشیق او ز حالینا
کی "قیامتین شئپیورو" چالینا
ایسلامی قانونلار پوزولمالیدیر،
اینسانی قانونلار یازیلمالیدیر.

اون سوز.

18 (تانى بونلارى!)

بىلىكلىنديرمزلر كى، "بگ" دورالار
جوشدورارلار كى، رقىبى وورالار
ايسته نيلن حوكومتى قورالار
آغىللاندىرمازلار كى، جاهيل قالا
حاققىنى وئرمە يە نە طبيل چالا
اينقىلابچى خالقىن جانىنا سالا

19

اووچو دا اووچو اولدوغونو دانار.
دويغۇ ھر ياردىم ئىدنسى دوست سانار،
اوولاندىقدان سونرا كوزونە يانار.
جاهيل دويغۇ تانيماز دوست- دوشمانى
آغىلدىر جاهيل دويغونون درمانى
(آچارلى اولماغا ھر كس ناچاردى.)

20 (درمان آجي اولار)

آغىل آنلار ... سىياسى ايقتىصاددان
اينسانلارى ساواشدىر ان تضاددان
ھانسى صىنيفدن يانا قول- قاناددان
آغىل درمان اىچدىرر كى، ساغالا
دويغۇ الدانار اوولايان نوغولا

21

دويغۇ تانىيار گوزوكن صيفتى
بىلدىرر پىسلىكە قارشى نىفترتى
سئور پىسلىكى گىزلەن "عىفت"ى
دويغۇ دون دىيشىدىرنى تانيماز
آغىلسىز اولدوغۇ اوچون سىناماز

اون سوز.

22

جاھيل دويغۇ ھر طرفە اسىدىر
جاھيل دويغۇ دوستۇ دوستان كوسدورر
جاھيل دويغۇيا آغىل يول گوستىرر
جوشدوران يوخ، آغىللاندىر ان دئىر:
ھر كس آغلى نىن چورگىنى يېئىر.

23

اقتىصاد توپلۇمو قاتلار بولار
فلسفە سبىى بولماغا دالار
ھر صىنفین گىئە جىگى يولو بولار
(چىشىكىلىرى چۈزەن يولو بولار)
(صىنفى تضادى چۈزەن يولو بولار) (مىللى تضادى ...)
(گىركلى دئورىمىن يولۇنۇ بولار)
ايقتىصاد دوستۇ دوشمندن آيىرار
فلسفە دن صىنفى سىلاح قايىرار *
*- آراز دوشمنىن باغرىنى چاتلاتما!

24

آرازىن شئىرى بئىنى گلىشىدىر
چونكۇ دوشوندور مگە چالىشىدىر
ايدئولوژىسوно دىيىشىدىر >>
البته حاقق وئريلمز كى، آلينار
حاق آلدىران آغىل حاكىم قىلىنار

دردine چاره قىل، نالە دىيغىلدار
دوشمنى گولدورر، دوستۇ آغلدار

اون سوز.

25

بو اثرده اوزلشديرن اوزون وار
دونيانى گوره بيله جك گوزون وار
حاقسيز سوزه قارشى حاقلى سوزون وار
ايچريگى دئوريچى شئير اولمز
آغيللانميان خالقىن اوزو گولمز

من ملحم دوزه لتديم دردللى خالقىما
آلبيب- ايسلتمه سه منى قار غيما!

26

"اویقارلاش" شئيريمه قارشى افندى
دولايلى دانيسسان، يازسان دا ايندى
چوروده بيلمه سن حتتا بير بندى
من يازديم، سن ده ياز، بيلن بيله جك
گوره ك كيمين ساققالىنا گوله جك؟

تاني بونلارى او تايدا، بو تايدا
ايش ايشدن كئچديكден سونرا نه فايدا؟

"كئچى جان هايىندايىر، پىي آختارما!"
پاخشىسىنى ياز، پاخشى شئى آختارما!

اویقارلاش!

* - دیقت!

27

بو آللہ کیمدیر کی قورآن یازدیریب؟
اوزگورلوكلرین کوکونو قازدیریب
یازقی یازماق حاققیمیزی پوزدورب*
دینین پیچاغی سومویه دایانیب
ساواشی باشلات کی، خالقیم اویانیب

28 ("تانری"نین تانریسی کیمدیر?)

سنجه آللہ روحدور، منجه جیسمدیر (215- جی صحیفه یه)
بو ایکی اللاھین تانریسی کیمدیر؟
بللى اولمادیقلاری دا معلومدور
داوا آللہ یوخ، قانون داؤاسیدیر
ایستیبدادا قارشی دئموکراسیدیر
(ایستیقلالدان یانا دئموکراسیدیر)

29

اسلام تاجیرین مئیلينی آپردى
جیسمیسیز مئیلدن آللہ قابیردى
ایستکلرینه اویماغا چاغیردى
آللہ ایدئولوژودور ذئھنیندە
کی تاجیر صینفی یازدیریب بئینىنده

30 * - ایدئالیست (خیالچی) انتدیلر.

"جیسمیسیز" آدیئا قانون قویدولار
مین دورد یوز ایل جیبیمیزی سویدولار
باش قالدیرانین ... گوزونو اویدولار
اوزلری ماددی، آغیللى قالدیلار
بیزیم آغلیمیزی دردہ سالدیلار*

او يقار لاش!

31 (گرچىچى او لايم!)
بىزى يوخسول ائدن آللە تاجيردى
يوخسولو قول ائدن آللە تاجيردى
ياندىئان كول ائدن آللە تاجيردى
بىزى دردە سالان ... تاجير صينفيدير
او صينفين قازانجى ايله كئيفىدير

32
هاردا كى، آللە حوكومت ائيله بىر
خالقىن او ولادى آجيئىدان مله بىر
ريفاھ ايله دئموكراسى ديله بىر
سياست قوللوق ائدر ايقيصادا
اوز صينفينى ياشادار پېياسادا
ايستكلىرىنى يانسىدار ياسادا

گئريچىنى بوراخسان اوز حالىنا
يانارسان ائل- او بانىن احوالىنا

33
قرآن قادىن حاققىنى وئریب اره
ايبيه ليك پايى دا آدىرير ... يئرە
(آغالىق پايى دا آدىرير يئرە)
ايراده اولدورور اون يئدى كره
(دونبالدىر ، دوزه لدىر 17 كره)
1400 ايل آلاها شوکور ائتدىك
آللاھىن تاجير اولدوغونا يئتدىك
(آللاھىن ظاليم او لدوغونا يئتدىك).

اویقار لاش!

34

هانسی قولاق ائشیدر، هانسیسی بوخ؟
 نبیه ایشچی آج یاتیر، اربابی توخ؟
 ایسله بین آز ینئیر، ایسله مه بین چوخ؟
 اللاھین بو درده چاره سی یو خدور
 اربابلار دان یانا آیه سی چو خدور*
 (الداتیب- آز دیئران آیه سی چو خدور)

(سورہ 43: آیہ 32) .(32 :43) -*(228 :2) ،(75+71 :16) ،(26 :3) ،

35

اکینچی خالق اوکوز قدر پای آلیئر
 دور دده اوچ حیسه سی اربابا قالیر
 امه گین محصولونو ارباب چالیئر
 دین دئیر آغالیئ حاققی موباحدى
 اپیه لیک پاییندان چالماق گوناهدى

* فلسفہ دو شوندور ر.

36

نبیہ اللہ منی یو خسول ائیلہ میش؟
ایبیہ لیک پایی وئرمہ گی دیلہ میش؟
یو خسا یاندیر اجاجینی سویلہ میش!
اللاھین خنیری ندیر کی، من اکم،
خنیرینی ارباب گورہ، من درد چکم؟*

37

قورآنین دوقسان فاییزى بوش سوزدور
 (عربجه بىلەمە ين اوکورا فئيضدىر)
 بويۇزلىو يالانلارى نىچە يوزدور
 (پئرى داشىيىان، ترپە دن اوکوزدور)
 عربىز مە قوللوق ائتىكى دوزدور
 (مېللتىردىن آيىرد ائدن دوموزدور)
 قالانى تاجيرىن، بە گىن دردیدىر
 قادىن دوشمنى ائركە گىن دردیدىر

قورآن يئل دئبىل كى، يونو دىيىشە،
 اويونجاق دئبىل كى، دونو دىيىشە.

38

ايسلامىن تانرىسى تاجيرصىنفىدىر >
 رعىيت يئتىشدىرمك هدفىدىر
 تئورىزە ائدنى باش شەفەيدىر
 كولە چىنى فئودال ائدن ايسلام
 كومپرادور اولوب كى، كىرى قالام
 مونتاكى ائدلەر داولۇ چalam

39 (درە بىگلىك = فئودالىزم)

دین جهالت چاغى نىن مەھصولودور
 درە بىگلىكىن ياشام اوھصولودور
 اينسانىن جاهىلى جەھلىن قوللودور
 دین ايستر تاجير، ارباب حوكوم سورە
 ايستمز رعىيتى ... آزاد گورە

اویقارلاش!

40

علمدن سوردوم کى، هانسى دين دوزدو؟
دئدى جىسيمىز تانرى يالان سوزدو.
آلاتان اوددو، آلانان او دوزدو.
دینلر عوصيان روحونو اولدورلار،
(دینلر صىنفى كىنلرى سوندورلار،)
دېنин خىرينى اربابلار گورلار.
(دېنин خىرينى تاجيرلار گورلار.)

بىزىم بومبامىز نىفرت ايله كىندىر
بىلىكلى كىنن گوجو بىرە مىندىر

41

آرواددان سور دئسين اىسلام نه دئىير
هانسى صىنفین سىچدىغى پوخو يئىير
ئىجە ايراده نىن بئلىنى اىير
ندىر آرواد ايله قويونون فرقى؟
اولماسا طالقلا قاضىلىق حاققى

42

آتا اولسان فيز لارىن كىمى دوشون
سن تاجير دئيىلسن اولا تاي- توشون،
آينى اولا بىلە دونيا گوروشون.
چونکو كىمسە او زونە قېير قازماز
آغىللى قادىن او جور قورآن يازماز
يازارمى؟
هر صىنيفى او صىنفین آيدىن كسىمى تىمەل ئىدر.

اویقارلاش!

43

اوشق آغلارسا سود يو خدور دوشوندە
گزمه سن رویالارى نىن پېشىنده
دئمك كى، ماتئریالىستىن ايشىنده
نىيە آللە حاققىندا خيالچىسان؟ (~ ايدئالىست)
خيالچى اولدوغۇن اوچۇن فالچىسان.

"ايچ دونيا" خيالدى، دېش دونيا گرچك
گرچكلەر دوشون، خيالدان ال چك!

44

جيسيمىسىز تانرىيَا يقين اولونسا
يازقيّلار اونجه دن تعىين اولونسا
دييشىلمىز قورآن آيىن اولونسا
دوشونمك قانون قويماق باطىل اولار
ايىتىداد چىچكلىه بىلمىز سولار

45

بىز ساندىق آذان وئرن باغىر اجاق
"تانرى" اشىتىسە ماشىن قايىر اجاق
مئكانىزە ائتمگە چاغىر اجاق
بو سىبىدن "ايىشااللە" قايىر دىق
ايشلتىمە يە نى سورودن آيىر دىق
نوح چاغىنى ياشادماغا چاغىر دىق

اویقارلاش!

46

دین يارادىجى آدام يئتىشىدىرىم ز
قاضى او لماغا مادام يئتىشىدىرىم ز
دینه قارشى بىر مرام يئتىشىدىرىم ز
دللال يئتىشىدىرىر ياد مالى آلا
تورپاق اينقىلاپىنى دالى سالا
(صنایى دئورىمېنىڭ ئەرى سالا)

47

آراز اويرندى "تانرى تانيماز" دان
دوشمنى دوست سانمايان "دىلقانماز" دان
كوراوغلو ايله نىگاردان ئىيوازدان
كى دره بىگلىگە قارشى ساواشى
سوردوروب- او يادا باجى- قارداشى

48

آچىقلاماق اوچون اونجە ايسترەم
تاريخدن درس آلېب اوونونه سرم
ديىدىن اونجە كى تاريخى گوسترم
چونكۈ مىليونلار ايل دىنسىز ياشادىق
او گۈن يوخ، بو گۈن "كافير"ە او خشادىق

49

بوگونكۈ آدام دا حئيوانلار تكىن
"اشرف" يسى دئىيلدى بولىكىن
داوار او تارمازدى، اكمىزدى اكىن
اوندا كى او زونه اوراق قايىردى
ياشام طرزىنى حئيواندان آيىردى
چونكۈ اوروپالى ماشىن قايىردى
اوزونو ... آسييالىدان آيىردى

50

سورو بىچىمىنده ياشاردى آدام
ياراتدىقجا آغىللاندى اولدو رام
قوردو دوولتسىز كوممونىستى نىظام
چونكو اىنسان اينسانى سومورموردۇ
بىر- بىرىنە قارشى حوكوم سورموردۇ

51

گئت- گئدە كوممونون ثروتى آرتدى
كولە چى رئزيمە تابان ياراتدى
بو سېبدىن عومورو سونا چاتدى
چونكو آغساقاللار منجىل اولدولار >
اينكىشافا بىرئىسل يول بولدولار
(اينكىشافا ايرى بىر يول بولدولار)

52 اولونو اوز حالىنا بوراخمايىن!

كوممونون باشچىسى اولدو آغساقال
منجىل اولدوقدان سونرا اولدو كىرال
اعتىراض اىندىرى ... ائيلە دى لال
ال قويدو خالقىن مالىئنا، جانىئنا
بلشدى ... اسپارتاكوس آل قانىئنا

53

باشچى ائيلە دى مولكىيىتى اوزەل
سومورو تارىخىنە وئىدى ازەل
ياشام چىركىيلىشدى اولمادى گوزەل >
چونكو اينكىشافا فردى يول سئچدى
هر شئى سومورو كانالىيىدان كىچدى

اویقارلاش!

54 * - کوممونولاشدىرماق ...

سور ايلكىن کوممونچو اينسان او غلونا
کى گوجو قدر ايسلردى کوممونا
لازيمى قدر وئريلردى اونا

اوزه ل مولكىيتن خئيرى نه اولدۇ؟

کوللەكتىيولشدىرماك اىستە يىن سولدو!*

55 (آيرىجا آچىقلانمالىدئىر)

(ايشچى صىنفىن ايدئولوژىسونو)

(اعتبار قازاندىرىمىش ناموسونو)

(کوممونىست آدلاندىران دىبىوسونو)

(سوسيالىزم آدېيلا قوللاندى بعضى)

(سومورگە چى- بوروكرات بورژوازى)

56 (ايىھە كى، دوزھ لدرم)

ايلك کوممون چاغىندا دين دوغولمادى

چونكى او چاغدا سومورو اولمادى

(چونكى "جىنت"دە او غورلوق اولمادى)

كيمسه خالقىن اىچىندىن قووولمادى

(كيمسه "ريضوان باغى"ندان قووولمادى)

گرک يوخ ايدى آغيىل آزدىرى ماغا

تانرى آدېيلا قورآن يازدىرى ماغا

57 خىالچى ~ اىدە آلىست

تانرىنى ياراتدى خىالچى دىلىك

خوييونو وئردى اونا اولدۇ يىك

كى آجيىز اينسانلارا ائده کومك

لاكىن ياردىم ائتمە دى روياسى تكى

خىالدا ياراتدىغى ... تانرى، ملک.

58

دوغاداکى تانرى خيال سوپيلودور
 آجيزلىق ايله جهلين محسولودور
 توپلومداکى تانرى اينسان او غلودور
 سوموروونو ياساللاشدىرماق اوچون
 "آداش"ى نىن آدىئا گوندردى دين

59

دین دوغدو صىنفى ساواشىن قويىوندا
 كوله ليك دونملرى نين سونوندا
 خيال سوپيلو تانرىلارىن دونوندا
 دينلر قانونسوزلۇغا "سون" وئردىلر
 سوموروويه باشقابير يون وئردىلر

60

كوله ليك دوورونده خالقىم كورپە يدى
 آغىلسىزلىقدان ساتىلان ... كوله يدى
 تاجيردن سونرا كوله چى اييه يدى
 ايشله دىب، دويوب، سويوب، اولدورردى (... 4 اوژه لىيگى)
 كوله چى اولدوغونو بىلدىرردى

61

"آلله" گوندرمه سەيدى او توخلونو
 ابراهيم اولدورجكدى او غلونو
 آدام اولدورنىن گئتمە يولونو
 جىنایت بايرامىئا خالقى گولدور
 او غلونو اولدوتدورنلىرى اولدور >
 آى اسلامىئىن يولوندا او غلونو اولدوتدورن
 اورمولو موللا حسى! سن ده اويان!
 تاجيرين خئيرينه اوز او غلونو دا اولدورتدورمه!

62 (عبد = نوکر، کوله)

کوله نى تاجير ائلە دى رعييت
رعييته پاي آدىردى شريعت
اىيە ليك پايى آلان ائتدى بئيغۇت
تاجيرين صىنفى آغالى اولدۇ آللە >
كى سورغۇ سورا بىلمە يە عبدالاللە
< (پارقىيەلانا بىلمىز بولۇنماز آللە) >

63

بىر- بىرىنە ترس دانىشماز كى، آدام
حالل ائتدىگى شئىي ائتمىز حارام
دوغماز عئىنى آغىلداڭ نئچە مaram >>>
ھەر دىنин بامباشقۇ آلاھى واردىر
چونكۇ ھەر ائلين باشقۇ شاهى واردىر

64

شاه سارايلارىندا گوردوكلرىندىن
كىيملر بىشىرىپ- دوشوردوكلرىندىن
شاھلارىن اوردا كئف سوردوكلرىندىن
ايلهام آلان خىال جىنت قايىردى
دین دە جىنتى خىالدان آپىردى

65 * - جىنت فاحىشە سى

خىالىن جىنتىنده ... فيرمى اولماز
تربيزىدە كى ماشىن قايىرما اولماز
اوزوم اولان اولكە دە خورما اولماز
دورد نىكاح، چوخ صىقە حاققىنا گورە
بول- بول حورو* وار بىشىرىپ- دوشورە

66

جىنتە گىدىن- گىن يو خدور سورام
مومكۇنۇ جىنتە فابريكا قورام؟
طېيارە قايىرما گويدە اوچورام؟
داشىيام يالانلارى يئر اوزونه
سوخام اينكار ائدنلىرىن گوزونه

67 *- جليل موناجات واختىدئير.

خىال اونجە جەھلىن سوزونه باخدى
چتىن ايشلىرى "الله" بورا خدى
زلزلە اولدوردو ياندىرىدى ياخدى
دئى عاريفە يېئر بولىشىرە:
الله يو خدور اولدورە، ائده چارە*

68

الله وارسا چىرماسىن قوللارىنى
بوتون درمانلارىن فورموللارىنى
هم ده درمان ائتمىگىن يوللارىنى
يازدىرىيپ گوندرسىن بو يئر اوزونه
اينانا بىلك ثوبوتلو سوزونه

69

اللاهىن هر دئىيگى بئله اولدو:
"اوكوز ترپە ننده زلزلە اولدو"
بو تئرى ردد ائدن گالىلە اولدو
دئى يئر اوز باشىئنا فير لانىيور
گونشى گورنە ايشىقلاقلىيور (ايستانبول شىوه سى)

اویقارلاش!

70

ایچى- بوش آللە نە يى درمان ائتدى؟
هانسى زلزلە دە هارا يى ئىتدى؟
هانسى باجادان ات گوندردى گئندى؟
آللە يو خدور كى، ... هارا يىننا چاتا
ماڭرىيالىست اولسان ائتمە سەن خاطا

71

جەلتىن دونيا باخىشى ... دىندى
دېنچىبىه گورە خستە ائدن "جين" دى
"درمانى دو عادى، يازماقى چتىندى"
دو عادان خئىر گورمە يىن دوكتور اولدو
چونكۇ درمان ائتمە گە مجبور اولدو

72

جىسيمىز تانرى جەلين ناغىلىدى
ايسلامىن تانرىسى بئينە باغلىدى
تاجىرىن واحد و صىنفى آغلىدى
سورسان كى، آغىلىن تانرىسى كىمدىر؟
هو جئىرە قاپىران دئير جىسيمىدىر

73 (اورە تمك = قاپىرماق)

حركتى جىسيمه شئكىل وئرن
جانلاندىر ان، دىيشىك نسيل وئرن
اينكىشاف ائتىرەن، آغىل، دىل وئرن
حركت مادده نىن اوز اىچىنده دىر
هو جئىرە اورە تن بىلەنچىنده دىر

اویقارلاش!

74

مادده نى يارادان تانرى وار ايسه
جىسيملنر كى، گوزوکە هر كسە
سون وئريلە نئچە مىن ايللىك بىتھ
جىسيملنە بىلە سە دئمك يو خدور
تاجيرين، موللانىن يىدىگى پو.....

75 (ارباب ~ توپراق آغاسى، پاترون)

"اىيە لىك پايى وئرن او لماز كاباب"
"هم دە قازانار ايکى قاتلى ۋاواب"
"چونكۇ راضى قالار آللە و ارباب"
بودور نهج البلاغە نىن سون سوزو
على "عدالتى"نىن گرچگ اوزو
پىس كىشى ياخشى آرواددان ياخشىدى
بو تئز على نىن دونيا باخىشىدى

76 *- تاجير مشهدى عىيادىن حامبالي

مىن دورد يوز اىلدىر موسىلمان او لو بدور
فؤدادىز مىن يولوندا ... او لو بدور
(تاجير صىنفى نىن يولوندا او لو بدور)
دونيا باخىشىنى حاكىم قىلىپىدىر
(كىم؟)*

هم ساوا دسىز، هم عربجه بىلە يىن**
بئىنинى پاسلادان جەلى سىلمە يىن
(بئىنинى پاسلادان دىنى سىلمە يىن)

**- دوغرو او لدو غونا نئجه ايناندى؟

اویقارلاش!

77 داؤ آقانون داؤ آسیدىر.

منه نه كيم ياراتدى بو دونيانى

من آختاردىم تاپىدىم قانون قويانى

تاجير صينفى يازدىرىدۇ بۇ قورآنى

كى دئىيە دىنسىزە اولوم لازىمىدىر

(دین دئىر دىنسىزە **اولوم** لازىمىدىر) >

سیناقدان كىچمه گە ظولوم لازىمىدىر >

78

آللە صينفى ساواشلاردا بولونار (تاجير ايله ارباب شكلينده)

چونكۇ قانونلارى اييطال اولونار

هم دە وئرمە دىگى حاقلار آلينار

تاجير تكىن ارباب مشروعە چىدى (نىيە؟)

آذربايجان خالقى مشروطە چىدى

79

ابىسان او ولادى ماتئرىيالىست دو غار

خىالچى اىدن دين منلىكى بوغار

منلىكىنى آلان قول ائدر "ساغار"

كولە دن اىيە ليك حاققى آدىرىار

بىر اره دورد يورغان- دوشك سالدىرىار

فلسفە دوشوندورر.

دین دئىر گئرى قالماق گوناه دئىييل

دورد يورغان- دوشك سالماق گوناه دئىييل

(نئچە آروادلى اولماق گوناه دئىييل)

ايىيە ليك پايى آلماق گوناه دئىييل

ايىيە ليك پايىندان چالماق گوناھدىر

يئرىنه ال قويوب آلماق گوناھدىر

(ال قويولا نا ال قويماق گوناھدىر)

اویقارلاش!

81

دین دئیر: "اللَّاهُمَّ كُوْلَكَهْ سَىْ شَاهِدِي،
وَالْيَسِىْ ... ارْبَابِيْ، آيَتِ الْلَّاْهِدِيْ،
ارْبَابِ يَئْرِينِهِ الْقَوْيِمَاقِ گُونَاهِدِيْ."
چونکو الله ... اربابا قوللوق ائدير
... ائركك ده اللالهين يولونو گئدير

82

دین دئیر: "الْقَوْيِمَاءِ ارْبَابِ مَالِيَّنَا،
دوز "قَيْيَامَتِينَ شَيْبُورُو" چَالِيَّنَا،
يوخسا اول، جَنَّتَهِ حَاقِقَيْنَ لَيَّنَا، >
بيتمه يينجه سِيَّنَاقِ سُورَه سَىْ مَعَادِ،
سِيَّنَانِمِيشِ اوغرُو الَّى اولموش آزاد."*

*- کيمين کى، ناغدى؟ کيمين کى، نيسىيە دى؟

فلسفه دوشوندورر.

83

دین دئیر: "بَسْلَنْدِي شَيْطَانَ آغْلِيَّنْدَانِ،
ايکى بوغدا يئدى ارباب مالىيىدان،
آليَّنْدِي جَنَّتَ آدَمِيَّنَ لَيَّنْدَانِ.".
نييە ارباب يئرینه ال قويولمور؟
جىب كسن تاجيرىن جىبى سويولمور؟

فلسفه دوشوندورر.

84

دین دئير: "الله دئى ... ملكلره،
داشىسىنلار سوزچوسونو گوييلره.".
"ابوجهل" دوشمه دى بو كلكلره
دئى الله وار ايسيه هر بير يئرده
گركمزدى "يئددىنجى" گويه گئده.

اویقارلاش!

85 * - جلیل موناجات و اختیَدِر

کیم بیزه بو يالانلارى يئدیردى؟

"الله ظالِّمی قارا داش ائدیردى،"*

"طیباره سیز عرب گویه گئدیردى."

تاجیر قارقیش ائیلمز يالانچیيَا،

چونکو احتیاجى وار پالانچیيَا.*

* - أششگى مېنرلر، آلچاغىنى اوشاق دا مېنر.

86

موللادان تنقید ائدن گوردونمو هئچ؟

پئپسینى حارام ائتسە نورمال سو ایچ

تنقید ائتمك ایستە سن جانىندان كئچ

اوزگورلوك سیغماز ایسلامىن ایچىنە >

اینانماسان سور ساقاللى كئچىنە

هر آتديم باشى بير الله تىكىلىب

ايطاعت "ائتمىن" بئلىم بوكولوب

87

پىسە ياخشى دئديلر، ياخشىي پىس

بو سبىدن شىطان آدلاندى اىپلىس

دويدولر، سويدولر، ائتديلر چىس

كى ايىه ليك پايى اىيپطال او لمایا

قور آنا قارشى ... قانون قويولمايا

اویقارلاش!

88

يازىق دوققوز ياشلى سوتول عايىشە
اون سككىز ائولىيە اولدو "فاحىشە"
عادىل باش ايرمى بويىلە خاھىشە؟ (ايستگە)
دورد آرواد آلان هىزدىر، يالان دئىيل
آن- باجى تانىماز سالسا مئىيل

دین دئىر سككىز ياشلى قىز اللنر
دوققوز ياشلى، "كافتار" ايلە ائولنر

"قوجا كافتار، سنه اون بش، ياشى اولان، قىز نه گرگ؟"
مشهدى عىباد اوپئراسى - اوزئىير

89

وارلىقدان يوخسون اولان اكىر اولدو
ان بويوك يالانچى پېيقمىر اولدو
ان ئالاھىم باشچى "عادىل" رهبر اولدو
چونكو تبليغات گوجوبلە ھله ده
يالان توخومو اكىرلار كلله ده
(يوخدان وارلىق يارادىئىلار كلله ده)

90 آللە ~ تاجىر

دین دئىر آغىل دا آللە مالىدەر
تائزى نه دئسە كولە سوسمالىدەر
اللاھدان آغىللى ... قان قوسمالىدەر
آللە قانون قويوب كى، قول آنلايا
ايطاعت ائتمك اوچون باش ساللايا*

* - "... قانون اوزو ھم ده قانون يازانىن اوزو دور و او دا تائزىدەر. بىز قانوندان بىر شئى بكلە بىرىكسە، بونون ان بسىط آنلامى اودور كى، بىز قانونو تانىيىب اونا اويماغا چالىشىرىق. ... منىم گرچك آقام و يوئىنلىرىجىم اولان تائزى ايلە ھمسەر اولماغا قرار وئردىم. ..." (ايرىچاچى) ماھاتما قاندى

اویقارلاش!

91

سن سییاسیسان کى، وکيل سئچیرسن
عسکر او غلونون جانىدان كئچیرسن
حاقلارىنى آماغا ... آند ایچیرسن
سوزدە يوخ کى، عملده سییاسیسان
او خو گور كىمدن يانا اولمالیسان؟

92

هانسى دين، هانسى ایمام، هانسى پئيقمىر؟
دئىيب "يئر او نوندور کى، اكىب- بىچر"
"هر كس او ز امه گىندن يئىيب- اىچر"
بو سوزو ايشچى، اكينچى دئىيىدىر
ماركسيزمىن پالتارىنى گئىيىدىر

93

"تانرى" يارادمىشسا خانا مملكت
بىزه ايش گوجو کى، ائدك حركت
ياراداڭ مەھۇم شەكلەندىرلىك بىرلىك
او زامان مئشه مالى خانىن اولسۇن
ايىنسانىن مەھۇم اينسانىن اولسۇن

94

*- سوره 43، آيە 32.
دین دئىير "وار- دوولت گوکدن گلمە دى" *
حالبۈكى خالى توخويان فەلە دى
(حالبۈكى ٿروت يارادان فەلە دى)
بىلەكسيزلىكىن اينامى ... جەلە دى
ٿروت يارادان ايشچى، اكينچىدىر
او زونە درد يارادانى دېنچىدىر

اویقارلاش!

95

ایسلامین تانریسی او لسايدی عادیل
آغالیق حاققینی ائدردی باطیل
(کی بوتون ظولومره اولوب عامیل)
ایشله ین امک حاققینی آلاردی
ایشلمک ایسته مه ین آج قالاردی

96

این صافسیز ایسلامین الیندن آمان
ر عیت ایشله بیب تر توکن زامان
دئمز ارباب نیبه چالدیریر کامان
ائله کی، ایش بیتدى داؤا قالدیرار
ایشله مه میش اربابا پای آدیرار

97 * - بئله ده ایش او لار؟

ایسلام حاق وئریب کی، ایستیبداد او لا،
حاق وئرمە بیب دوشونجه آزاد او لا،
اوز ياز قیسینی يازان ... آرواد او لا.
دین دئیر منیم "اش" یم یو غور تلودور*
یئسن ده، یئمه سن ده حاققین بودور

98 * - سوره 21، آیه 23.

او لا بیلمز کی، قانون قویان دئیه؛
سورولماز قانون قویاندان کی، نیبه؟*
آغالیق حاققینی وئردین ... ائركه يه.
(آغالیق حاققینی وئردین خان- به يه.)
اینانما جیسمیدن يوخسون بیر شئیه
کی حاقلاری وئر ... خان ایله به يه

99

ظولومو ياساللاشدیران آلاهدىر
 آله تاجير صينفى شئكلينده شاهدىر
 دين او صينفين اوره تديگى سيلاحدىر
 دين دئير قول يئتىشىديرمك ثاوابدىر
 پاي وئرمە يە نىن جزاسى عذابدىر
 ظاليم ... يئرە ال قويان اينقىلابدىر

100

تاجيرى صينفى خىرى خايىن ائدib
 صينفى آغلىنى بىزە آيىن ائدib
 آنا حاقلارى بئلە تعىين ائدib؛
 اوزونە قىمت قويماق حاققى وئرىب
 اربابا كندى سويماق حاققى وئرىب

101 سورە 20، آيە 131.

اىسلام تاجير صينفى نىن حاصىلەيدىر
 درە بىگلىك كويونە باسىلەيدىر
 ظاليمىن اىستە گىندن آسىلەيدىر
 اينقىلاپ حاققىنى اينساندان آلىب*
 ظاليمىن ظولومو يئرىنده قالىب

102

آله ايدئولوژى دور ذئھنىنده
 فئودال- كومپرادور دور بئىننىنده
 جاسوسو سولچو ملکدىر "چىين" يىنده
 هر صينف اوزونە قانون قويمالەيدىر
 ايدئولوژىسونو ... يايمالىدىر

اویقارلاش!

103

ایسلامین آلاھى اینقیلاپ ائتمز:
"سیناغا گرکلی ظولومو بیتمز"
"سینانان اولمه سه، حاققىنا يئتمز"
"ظالیمین حاققى وار کى، ظالیم قالا"
"مظلومو اولدوره، زیندانا سالا"
"اولدوكدن سونرا جزاسىنى آلا"

104

اینقیلاپ ائدنین اولماز آلاھى >
گرکىرسه او لار او زونون شاهى
قويماز يئرده قالا مظلومون ... آھى
آلاھسىز اوزو طالە تعیین ائدر
آلاھلى اربابىن يولونو گئدر

105

موللا گىرسه اینقیلاپچى دونونا
ایستر اینقیلاپ چاتمايا سونونا
يئدىگىنى گتىتىرە بورنونا
موللانىن دا دردى ارباب دردىدى
شاه او لا بىلمە ين احباب دردىدى

106 . - سوره 3، آيە 26.

كولە ليگى اىسلام تاختدان "سالدىرىدى"
درە بىگلىك بايراغىنى قالدىرىدى
بو شو عارى اربابا پاي آدىرىدى:
حاقق او دور كى، تانرى تعیین ائيلە مىش*
آغالىق حاققىنى ... بىگىن ائيلە مىش

107

"جەنەم" قورخودار کى، دىزە چوکە
دىزە چوکەن صىيىنى- ساواشدان اوركە
دوشمنىن يوخ كى، اوز بئلىنى بوکە
دین كولە يېتىشىدىرر كى، باش اىه
ظولمو ياساللاشدىرىان ... خانا، به يە

108

قورآن علمدن مىن ايل گئرى قالىب
ايسلامىن خئىرى گئدىپ شىرى قالىب
ائلىن ارباب اليندە يئرى قالىب
(قادىيىن داشلانا جاق ارى قالىب) (دورد نىكاھلى ...)
مالىك اولسا وئرمىز اربابا فايىز >
سومورودن قالماز دونيادا بير ايز

109

ايسلام ايشقال ائتدى بىزيم ماحالى
ايشقال ائتمك اويرە ندى عرب آلى
رضانى ائتدى خوراسانا وآلى
(وآلى نىيَن البيله بىلندى زالى)
وآلى ائدن ايشقالچى نىظام ايدى
وآلى اولدوغو اوچون ايمام ايدى

110

عرب ايشقال ائتدى كى، درده سالا
كولە يېتىشىدىرە مىللە باج آلا
رعييت اولان كولە راضى قالا
دین اوز ائتدى ايشقاللىن عمۇرونۇ
هم دە ياساللاشدىرىدى سومورونۇ
ايستيقلال- آزادى دوشمنى ايسلام
حاق وئرە بىلمز كى، ايستيقلال تاپام

اویقارلاش!

111

سویداشسئور دئموکرات اولمالىدىر
مىللى اىستيقلالىنى آلمالىدىر
بو اىكى اصلە صادىق قالمالىدىر
1- سویداشسئور سویداشىنى سومورمز
2- مىللى حاق ساتدىرىيپ سوموك گميرمز

112

عربدن اونجه ايشقال ائتسە يدى روس
اويونجاقلارى ائردى اورتودوكس.
كور توتوجونو بوراخماز ، دئير سوس!
اويانسا موللارارى سوسدوراجاق
قانسوران اربابا قان قوسدوراجاق
(جىب كسن تاجيره قان قوسدوراجاق)

113

كيم دئير چىنلى جهنمه گئتدى؟!
چين ين اينقىلاپى مقصده يىتىدى
ماشىن قايىردى، چىنى جىنت اىتدى
يوردونو آباد ائدن ... ملاكه دير
جهنم خارابا قالمىش اولكە دير

- چىنه مىللى اينكىشافى آچىسىتىدان باخىننىز!

114

دوشمن ايلە بىزىم بحثمىز يو خدور
رئفورمون ضررى خئيرىندن چو خدور
اينقىلاپ ظولومو اولدورن او خدور
بىزىم بومبامىز نىفترت ايلە كىندىر
بىلەكلى كىن ين گوجو بىرە مىندىر

115

ظالِّيْم مظلومون گونونو قار الدار
سومورو نیفرت ایله کین یارادار
کین سومورونو کوکوندن قورودار
 موللا صینفى کین سوندورر مسجىدە
 بارىشدىئار کى، ظولوم دوام ائدە >

116 (صينفى پارتى، مىللى جبهه ...)

دین صينفى کین سوندورر بارىشدىئارا
 هم ده صينفى صفلرى قارىشدىئارا
 وئردىگى صبىر ظولمه آلىشدىئارا
 چونكى مظلوم ايله ظالِّيْم بارىشدى
 ظولومون اودو سونمه دى آلىشدى

117 (مال ساتىلېب- آيتار.)

ايسلام آروادلارا وئرمىز آزادى
 ياشادار نئچە آروادلى فسادى
 مال سانار حاققىندان يوخسون آروادى
 حاق وئرمىز آرواد چاتا مورادىنما
 باشقۇا شئكىل وئرە ايقتىصادىنما
 بو سبىدىن عىباد گولنازى آلدى
 دئنى باخىم گوروم مال نئجە مالدى

118

چونكى ايسلام شريعتچى قاواوادى
 كىشى دورد آرواد الماغا موعتادى
 سونسوز صيقە سى اولماغا آزادى
 كىيم ايستر كى، ارى دورد آرواد آلا؟
 هر گون بىر ائودە يورغان- دوشك سالا

اویقارلاش!

119

آغالىق پايى وئرن موسىماندى
تسليم ائتديرن بىلىكسيز ايماندى
هم ده اىچى- بوش دوزخچى دوشماندى
دوشمنى وققين قوردوغۇ نىظامى
اونون ايدئولوژىسو اىسلامدى

120 *- فلسە دوشوندورر.

ايسلامىن دئىيگى قدر پاي آلان
پاي وئرن رعىتى دردە سالان
رعىت گىدىن "جىنت" ھ گىتسە خان
رعىت دئزمى بو نئجه ايشدى?
نىيە هر يئرده خانا كئف يئتىشدى?*

121 *- داش باشىنَا آنلاماز!

شىئىخار ده آتش ايلە يوللاندىلار
ايچى- بوش "جەنەم" ئ قوللاندىلار
قولخاقلارى سوموروب پوللاندىلار >
"جەنەم" قولخوسىيلا قول ائتدىلر*
"جىنت" و عده سىلە مشقول ائتدىلر*

122

قولآن اربابا فايىز قازاندىرىر
ائركى سوپىلۇيا كىنiz قازاندىرىر
عربىستاندا دووز قازاندىرىر
موللانىن حىاسى اولماز او زوندە
دئير حىكمت وار اللاھىن سوزوندە

123

دوغرودور، هر سوزده بیر حیکمت واردی
هر کمیتده بیر کئیفیت واردی
هر شئین ایچیندە حرکت واردی
حیسسه حاققینى آلدیّان رعیت
مالیک اولماق اوچون ائدر حرکت

124 (1905 – 1911)

آذربایجانلى نىن مشروطىتى (پارلامئتارىزم)
دئدى فارسا بنزه مز تورك ميللتى
ياشادماز بو چاغدا مشروعىتى
"بئش موللا" مادده سينه شاه ھە دئسە
آذربایجان حملە ائدر مجلسە*

* - آذربایجانىن تهرانا تلئگرافلارى

125 (1945)

پىشە ورى باشچىلەغىندا فيرقە
بويوک ايفتخار قازاندىرىدە شرقە
قوللوق ائدى ميللتە، ھەم دە خلقە
نە فقط اربابلارى قۇودۇ كىدىن
بلکە آروادلارى قورتاردى بىدىن

126 * - 470 - جى بندە باخىن!

تورکون طوطولوق دوورو سونا چاتدى (تقلیدچىلىك)
ساتقىن- شريعمدارىنى ... آتدى* (آيت الالله مير كاظم...)
كمپرادور تورکون گونشى باتدى
تورکو فارسا ساتان فئدرالچى اولدو
ايستيقلالچى خالقىن شوعارى سولدو*

اویقارلاش!

127 سوچلونون کوكو قازیلماپیدىر.
بىز هله دئموكراسى گورمه مىشىك
كوممۇن طرزىنده ياشام سورمه مىشىك
بئىنېمىزى سىلىپ- سوپۇرمە مىشىك
آغلىمېز توز باسىپ، اولكە مىز سولوب
بىزى بو گونه قويان اسلام اولوب >>>

128 (گئريچى = ايرتىجاچى)
کومپرادورىزم گئريچى نىظامدى
دین اىستىبداددان يانا بىر مaramدى
دئموكراسى دينه گوره حارامدى
دئموكراسى گلسە دىنин يئرىنه
فيكىر اوزگور اولار خالقىن خئىرىنه

129
اينكشافى دوردوران بوگونكى سدد
دېندىر كى، دوشونجە يە چكديرىر درد
قويمايىر صنايىلشه شە هەر، كە
دین اىستر صنايىلشمە اولمايا
كى فئودالىزمه سون قويولمايا

130
اوزگورلوگون مئيدانى چوخ گئنىشدى
نئجه كى دوشوندو اوپىلە دانىشدى
دین گوردو يوققوشون آردى ائنىشدى
اينقىلابدان قورخان اسلام ائتدى لال،
تنقىد ائدلرین ... قانىنى حالال

131

صنايةَ دئوريمى اولان اولكە ده
دئموکراسى قالا بىلمز كولگە ده
يارادىجى يئتىشىدىر توکە ده
توکە نن اولكە ده كى دئموکراسى
قويماز تايپلا دردى نين داواسى

132

دردين چاره سى سىياسى بىلىكدىر
بىلىگىن مەھسۇلۇ صىنفى بىرلىكدىر
صىنفى بىلىگىن مەھسۇلۇ دىرىلىكدىر
بىلىكلى خالق آغىللۇ وکيل سئچر
خاين- وکيلى نين قانىنى ايچر

133

مولكىيەت پىس دئىيل كى، شكلى پىسىدى
چونكو مالىك قانسوراندى خېتىدى
آدىغى اييه لىك پايى نجىسىدى
دین دئير قىيامته قدر بىلە
اييه لىك پايى وئر، مالىنى پاكلا

134

درە بە يلىك اينكىشافى دوردورار
اينكىشاف ائتدىرن علمى بوردورار
قوندارما اونيوئرسىتە قوردورار *
چونكو علم اينكىشافىن كىتابىدىر
مەھسۇلۇ ... صنايةَ اينقىلاپىدىر

* - موستملکە موقلىد (مونتازچى، تعميرچى) يئتىشىدىر.

اویقارلاش!

135

فؤدال- کومپرادرور کندى سوپار
مئکانىزه ائيلمز كى، گوز اوپار
آلدىغى كيرايە نى ... بانكا قويار
ياخود ايپپر يالىزمه دللال او لار
مېللى- اينكىشافىنَا انگل او لار*
*- موقللىد اوره دمىز كى، مونتاز ائدر.

136

تورپاق اينقىلاپى لازىمدى بىزه
كومپرادرور يىزمى چوكدورك دىزه
ماشىن اوره دك، ائدك مئکانىزه
يوخسا كندى شەھر، شەھرى او زگە
چالىب- چاپار، اينكىشاف ائتمىز اولكە

137

ايشه يىن ايشلمە يە نە ... قول اولور
پېشە ورين ايش گوجو محصول اولور
محصول ساتىلدىقدان سونرا پول اولور
ھر كسىن پولو قدر محصولو وار
نە قدر اوره تىمىنده رولو وار؟

138

اكىنچى دويون- قارىئن يئيه بىلمىر
گركن شئىي آليب- گئىه بىلمىر
يوخسوللوقدان دردىنى دئىه بىلمىر
چونكۇ تاجىر او جوز قىمتە آلىر
اكىنچىيە ايشچى قدر پاي قالىر >

اویقارلاش!

139

پىشە ور باشماق تىكىر، فرش توخويور
قازانجىيلا اوولادى درس اوخويور
دېشلىرى چورو سە أغزى قوخويور
زىبىنەن چىخسا جىبى پولسوز قالىر
چونكۇ اوجوز مال ساتىر باها آلىر

140 * - منلىگىنى ساتانا ايشچى دئىيرلر. (سيياستدە)

يوخسوللوق انسانىن بورنونو اووار
يوخسولون منلىگىنى ساتىب- سووار
ساغىلار منلىگى ساتىلان داوار
ايش گوجونو آلان منلىگى آلار* >
اولمە- دىرييل پاي وئر، درده سالار

* - ايشچى منلىگىنى ساتار كى،

سومورو لموش ايش گوجونون محسولونا مالىك اولماسىن.

يىسلېيك مئيوه دى، سرمایه كولودور
يوخسوللوق سومورو نون محسولودور

141

تاجىر خالقىن سىرتىندان قازانىر پول
قازاندىيغى پولدان بىلە نىر بول- بول
قالانىيلا فايىز آلىر، ... ائدير قول (ساتقىن سىياسىلارى)
قول ائتىكى سىياسى ... دوولت قورور
دوولته ماعاش وئرن خالقى بورور
(دوولته وئركى وئرن خالقى بورور)
ظولومە قارشى باش قالدىرىسا ورور

دوولت كيمين (هانسى صىينيفين) دوولتىدى؟

اویقارلاش!

142

ایشچى صىنفى يوخسوللوقدان ساتىلىرى
اوجوز ساتىلمايان اىشدن آتىلىرى
(يوخسول كيرايە جى ائودن آتىلىرى)
حاققىنى اىستە ين داردان آسىلىرى
سومورو بىتسە داها قالماز ظولوم
ظلوم اولمايان يئرده اولماز اولوم

143 (اوزوموز اوزوموزه درد ياراتدىق)

يوخسوللوقدان منلىكىمېزى ساتىدىق
در ديمىز سانكى آز ايدى چو خالتىدىق
كوله ائدلەرە ... ثروت ياراتدىق
قولآن حاق وئرمىز كى، حاققىن آلاسان
دینچى اولسان گۈك كوله قالاسان >

144 هر شىئين اىچىنده قايدا- قانون وار.

مالىك اولساق يئرە سويا اوکوزه >
محصول بولۇنمز اوجرته فايىزە
كى اوکوز قدر پاي وئرلر بىزە
بو اولچو سومورونون آرشنىنىدىرَ
بورۇزو وانىن اوکوزو ماشىنىدىر*

*- ماشىن ايش گوجونون (ايشچى صىنفى نىن) محصولدور.

145

سومورولن اىستر دردى دويولا
كيرالى ائوه يئرە ال قويولا
جىب كسن تاجيرىن جىبى سوپيولا
دین دئير سىناغىن شرطى ظولومدور >
باش قالدىغانىن جزاسى ... اولومدور

اویقارلاش!

146

تاجیر صىنفى مىللى حاقلارى ساتىر
گوندوز جىب كسىر، گئجه راحات ياتىر
گوناھى دوولتىن بويىنونا آتىر
چونكو قوللوقچو سر وئرر، سىرر وئرمىز
سياست سىرر وئرنله يئر وئرمىز

147

ثروت يارادان صىنف ائتمە سە خطا
(ثروتىن تانرىيىسى ائتمە سە خطا)
دئسە حاقلى گرك حاققىنا چاتا
قويماسا قازانجى پايلانا باتا
دوغا بىلمىز ظولومە فيكرى زمين
مولكىيەت كوللەكتى يولىشىسى اولر دين >

148 (1905 – 1917)

درە بى ليك توپلۇمو دردە سالدى
تاجيردن يانا آيدىن روشتۇت آلدى
(كىيم بىر آبىاسى دئىه - دئىه قالدى؟)
چارە سىزلىكىن يئر ساتماغا دالدى
داش- چىئىقىللى صنم چاتدى عىيادا
(چونكو وازكئىچدى سىلاحلى داؤآدا)
گولناز يېتىشدى بوروكرات دامادا
(ساوخۇزچو)
(مشهدى عىياد اوپئراسى نىن مضمۇنۇ)

بوروكراتىن يان گلىر قابىناغى روشتۇت اولدوغو اوچون
توپلۇمو روشتۇت خستە لېيىنە بولاشدىرار.

اویقارلاش!

149

تاجیر صینفى مىللى حاقلارى ساتدى
فارس مىلاتى آدى زىبىلە آتدى
توركۈن آدى يوردو وارلىغۇ باتدى
مىللى حاقلارى آلان چالىب- چاپار
ساتقىنىنى قۇوان اىستيقىقلال تاپار

تىجارى سرمایه مىللى او لا جاق
اوندا كى، آذربايجان قور تو لا جاق

150

عسکر او لسان تاجيرە قوللوق ائتمە
صينى نىن اوستونە كوشكورتسە دىتمە
آتاني مئيداندا تك قويوب گئتمە
سنە وئرگى وئرن خالق ماعاش وئرير
نييە گول- چىچە گىنى اوزگە دە رىر؟!

151

دوقۇلت حاكىم صينيفىن تشكىلاتىدىر
صينى توپلۇملارىن مەھسۇلاتىدىر
درکى حاكىم صينيفىن تحصىلاتىدىر
دین درە بىگىن دونيا باخىشىدىر
بو نىنلە ... دوقۇلتى دە وحشىدىر

152

كومپرادرىزىمى يونە لدن موللا
جاھيل يېتىشىدىر كى، حاكىم قالا
وقفە آيىد ۋروتە فايىز آلا
يوخسا خالقىن خىرىنە قانون قويار
قانون پوزانلارىن گوزونو اويار

153

تاجيرين ٿروٽي ... آج یاتانيندي
اوجوز ايشچي نيندي، يارادانيندى
اوره تديغينى اوجوز ساتانيندي
بير اوووج تاجيره کيم وئریب حافقى
کى درده سالا دوخسان فاييز خالقى؟

154

ده اوغلون تاجيرين اوغلونا دئسين:
ايشلمه يه نين حافقى يو خدور يئسين
بيزيمدير مينديبيين او مئرسئدئسين.
تاجير او ز امگيندن قازانماز پول
ايش گوجو توکتمز کى، او لا محصول

155 (دئمه بین دئمه ديلر)

ايكى كز سويولماغا اولما راضى:
تحصيللى ايشچيه وارسا نيازى
خرجينى وئرمە ليدى بورڙوازى
يوخسا دوولتشديرين سرمایه نى
کى حياتا ڪچيره ... بو قايه نى

156

ايشچي او جرتينى، ايش حجيمنى
ساغليق ايله تميزلىك بيچيمنى
ساتيش فياتلارى نين سئچيمنى
(اوره ديله جك ماليں سئچيمنى)
دوولت تعيبن ائيله سه سورسا حئساب
اولکه ده نه شيش يانار، نه ده کاباب

اویقارلاش!

157

بویوک سرمایه دوولتلىشىش اولسا
اوجوز آلماز، باها ساتماز نوفوسا
يوخسوللوق قالماز كى، بنزr ويروسا
دوولت چوخ ماعاش وئرسە فھله سينه
دوشمز سربست مسلكىن تله سينه

158

كاپيتاليزمین حوكومت شئكىلى
دئموكراسييَّر كى، اولماز ككىلى
خالقى تمثيل ائدر ميللت وكىلى
هر صينف اوز نوفوس ساييسىئنا گوره*
ميللت وكىلى سئچر حوكوم سوره

* - يوخسا ايقتىصاد دئموكراتيزه اولماز.

159 (قييامت ~ اينقلاب)

گئريچى بوراخىلماز اوز حالىنا
"قييامت شئپورو" گرك چالىنا
آرتىق وار - دوولتى زورلا آلىنا
گئريچى صينفى چاغىرماز لار "توى"ا
قويمازلار پارتى قورا، قانون قويا

160 (دئمه بین دئمه ديلر)

تاجيرصينى بىغلارىن بوراجاقسا،
مشروعه چى بير رئزيم قوراجاقسا،
اينكىشافىن اونوندە دوراجاقسا،
(اوزگورلوكون اونوندە دوراجاقسا،)
سرمايه نى دوولتلىشديرمه لىبىك
چىنلى تكين سوولتلىشديرمه لىبىك

161

سيياسىت ايقتصادىن محصولدور
سيياسى ... صينى ساواشىن قولودور
 يولو تمثيل ائتىكى نىن يولودور
سيياسىت ايقتصادىن دىلمانجىدىر
سيياسى دوكتور دئيلسە سانجىدىر

162 (دئمه بین دئمه ديلر)

دئسە دوز خالقىمىز سىل تكين جوشسون،
صينيفىاشديرمه بىرلىكده دويوشسون،
دېنچى بير ليدىرين دالىجا دوشسون، >
ايستر اينقىلاپ قلبە چالمایا،
او دوورون اونچوسو اولە قالمايا.

163 * - داؤ آقانون داؤ آسىدىر

شئيخ حسين شاه او لمامىشسا منه نه؟
شاه او لسايدى نه وئردى ... زنه نه؟
تجاورز اندردى ... بىزىم وطنە
آتاسى شاه او لدو يئتمە دى دادا
چونكۇ قورآن حاق وئرمە دى ... آروادا*

اویقارلاش!

164 * - ساققالىزَا گولدورمه بىن!
يا ابوالفضلە عابباس ايمدادا يئت!*
(يا "ايمام"ين قارداشى ايمدادا يئت!)
نور تكين يايىل كى، هر بير يانا گئت!
مىليونلار دردى بير آندا درمان ائت!
(سندن اوستون او لا بىلمز اينترنت)
يالانچى البتە كى، گىرر گوزه
آغىللى اينانارمى يالان سوزه؟

هر آدىم باشى بير آللە تىكىلىپ
ايطاعت "ائتمىدن" بئلىم بوكولوب

165 (... محمد و آل محمد)
آغلasan آغلا اوز صىنفین حالينى
(آغلasan آغلا اوز سوپيون حالينى)
قول اولما ... دره بىگلىرىن آلينا
(قول اولما ايشقالچى سوپيون آلينا)
ال قوى سىرتىندان قازانمىش مالىنى
(ال قوى ال قويموش مولكونه مالىنى)
آغىللى اوز صىنفینه قوللوق ائدر
آغىلسىز اوزگە نىن يولونو گئدر

166
بىزى يوخلاتدىلار يوخويما دالدىق
اورى موزو اونوتىوق دردە سالدىق
زلىلر قىزاردىلار، بىز سارالدىق
امكىمىزدىن دوردە بير پايى آلدىق
يئرە ال قويمادىق بو گونە قالدىق

اویقارلاش!

167

بلىدىر كى، تارىخ گئرييە دونمىز
تراكتور جوت سئوييە سينه ائنمىز
بىلىكىن اودو گونش تكىن سونمىز
پئرە ال قويىوش آذر بايجان خالقى
اويناماز چالىنسا باشقۇا بىر چالقى

168

دېنچى نىن يازقىسىنى اوزگە يازار
ھەچ بىر باقلال دئمز يوغور دوم تو شدو
ھەچ بىر دين دئمز و عدم ايچى- بو شدو
ھەچ بىر دېنچى بىلمىز آغلۇ ناخوشدو
سويلە بىلىسىن پايى دىندىن ضرر دىر
دین آغلۇ زە هەرلە ين بىر زە هەر دىر

169

بىرى تاجىر اولدو يازدىرا قورآن
او بىرى موللا اولدو قويا پالان
مېنه بىلە ايىه لىك پايى آلان
يو خلايانى او ياد ماسان آيىلماز
آيدىنلاندىرمايان آيدىن سا يىلماز

170 "اڭ گوجو، سئل گوجو"

بىلىكىن دە هدفى دير چلمكىدىر
سيياسى علملىرى ايچرمكىدىر
مدنىيلىشدىرىمە گى باجار ماقدىرى
بىلىكىن كى، گئريچىلىيە سون وئر
اوز صىنفى خئيرىنە سئللەر يون وئر*

* 23- جو بىنە باخىنئىز!

او يقارلاش!

171 فلسفه دوشوندور
رعييت ظاليمىن او دونا يانىرى
يئره ال قويان آسيلىرى قىنانىرى
نىيه ارباب جزانىمىرى سىنانىرى؟
بئله قانون قويان، سىنایيان آللە
بىزيم اللاھىمیز دئىيل او لا شاه

172 او "جىسىمىز" خالقى يوخسول ائتمىشىسى
"سىنادىغى" ظالىما قول ائتمىشىسى
ايىه ليك پايىنى معمول ائتمىشىسى
سىنانان تانرى سىنادان چىخمادى
ظولومو ياساللاشدىرىدى يېخمادى

173 * - هيترىن اويرتمنىنه لعنت!
يازقى يازان، قانون قويان، سىنایيان
اربابا پاي وئرمە يە نى قىنایيان
سوموروچونون سازىنا اويناييان
هيتلر تكين جهنم قوران آللە*
جىسىمىز دئىيل كولگە سى او لا شاه

174 جىسىمىز تانرى يو خدور بانكى او لا
كى پول گوندرە يوخسول ايلە دولا
"آللە" يولوندا وئرە جە گىن پولا
موللا صاحىب چىخار كى، يئيه دويا
آغىللاندىر انىن ... گوزونو اويا

اویقارلاش!

175 * او سومورسون، سن سینان! (هاهاه)
خالقیمی ساواشدىغان ايچى- بوش سوز
تانرىدىر كى، ظالىما اولوبدور كوز
كاباب اولانلارا چىخارتدىرىز گوز
دئير آيدىنلادانىن... بويونو اوز
سینانان ظالىمەن ظولومونه دوز*

ماددى وارلىقلارىن وارسا تانرىسى
گوزوكر كى، وئرمە يە باش آغرىسى

176
حاكيم مدنىيت حاكيم صينفيندى
تاجيرصينفى نين اسلحه سى دىندى
دېنجه آروادىن دېرى كېىندى
(كىشى "اشرفه مخلوقاته زميندى")
دئسە "جانىم آزاد، كېىنيم حالال"
يوخ دئين ارى ائدر آروادى لال
ايسلام ائدبى آروادى ارىنە مال
(سوره 2، آيه 228)، (سوره 4، آيه 34.)

177
ايسلام 1400 ايل وليعهد اولدۇ
زەھرلە دىيگى خالقىن آغلۇ سولدو
چونکو بئىنى زىر- زىبىل ايلە دولدو
زىر- زىبىللار ايسلامى شاه ائتدىلر
گئريچىلىكىنە ... آگاه ائتدىلر

اویقارلاش!

178

ایسلام اولدوردو یوزمینلر جوانى
آداملىق حاققى اىسته ين حووانى
بئىين قورتaran دميرچى كاوانى
اينقىلاپ تئز - گئچ قلبە چالاجاق
ايتنىقامىنى اىسلامدان الاجاق

179 شوار وئرمە، آغىل وئر!

حاققىنى دوشمندن اىسته مە گە دال!
حاققىنى وئرمە سە باشقۇ هاوا چال!
اولدوروب- آمىيىسا اولدور گئرى آل!
ھر آدام اولدورن فاشىست سايىلماز
اولدورنى اولدورمە سن آيىلماز

180

ایسلام قات- قات گئريچى دىندى آغا
اويدورماق موتكون دئييلدير بو چاغا
مدنيلشمگى ائدر قاداغا
چونكو اىسلام عربىستان مالىدىر
1400 ايل چاغىيمىزدان دالىدىر

181

دېنин اوینادىيغى گئريچى رولو
گولە قارشى اوينايا بىلمز دولو
آنلادا بىلمز ساناتىن بو قولو (ايستانبول شىوه سى)
كىنو ساناتى تماملاسىن يولو
چنلى- بئلده نىگار ايلە كوراوغلو

اویقارلاش!

182 * - دیقت!

سن ده گرچکچى اول، آغلېنى ساتما!
آنلايا بىلمە سن گوناها باتما!
يعنى دىنинى سىياسىتە قاتما!

* تنقىد ائتسن جاوابلاندىر يئربە يئر،
چامىرأتما، خالقا صىنفى بىلىك وئر.

بو اثر يازىلدى تنقىد ائده سن
يوخسا گوستردىگى يولو گىدە سن

183 * - بئله ده ايش اوilar؟

اویقارلاش کى، گرچك بىر دئمۇكراٽ اول!
يالانا، دېكتاتورلۇغا وئرمە يول!
موللا رئكلام ائدر ايسلامى بول- بول
كىمسە يە حاق وئرمىز تنقىد ائيلە يە*
ياغىلان يالانا قارشى چىلە يە

184

اویقارلاش کى، من سنى موتلو گوروم
من ده دردىسىز - غمىسىز بىر عومور سوروم
قوشما قوشمايىم کى، ساچىنى هوروم
كاشكى او غلان دوغولاردى بو قىزىم
مدنىيىشدىرە بىلمە سە ... سوزوم

قادىيىن داؤآسى حاق داؤآسىدىر،
ايستىيدادا قارشى دئمۇكراسىدىر.
(ايستيقلالدان يانا دئمۇكراسىدىر.)

اویقارلاش!

185 *- وعده لرینه ایناما!

اویقارلاش کى، آنلا اوز تىنىتىنى

شئكىل دىيىشدىرىز ماهىيتىنى *

يالانچى گىزلدر اوز نىتىنى

چونكو اينسان فيكرىنى گلىشدىرىز

موللا دا گوندە بىر دون دىيىشدىرىز

186

اویقارلاش کى، قوللوق ائتمە ايسلاما،

قادىيَنى آچالدان آچاق ايناما

ائرككە قول يئتىشدىرىن مراما

(ظولومو ياساللاشدىر ان مراما).

بىز ده صينفى ساواش باشلاتمالىيَق

دورد نيكاحلى ارى داشلاتمالىيَق *

*- يوخسا قادىيَنا گلينجە ترس يومورتلاما!

187

اویقارلاش کى، ايسىتىدادىن سولماسىَن

ماھىيت دىيىشمز شوبهن او لماسىَن

ائله ايفشا ائت کى، چاره بولماسىَن

ايسلام دره بگلىكىن سىلاھىدىر

قادىيَن كوله سىدىر، ائركك شاھىدىر

188 كاشكى آراز دا "جىسيمىسىز" او لاردى.

اویقارلاش کى منيم شئيرىمى او خو

تاجير صينفى دئميش فلسفة تو خو

قادىيَن حاققىندا دا يئدىكى پوخو

يوخون بوينونا آتىن کى، تايىلماز

"جىسيمىسىز" آللaha بىر شئى يايىلماز * >

اویقارلاش!

189

اویقارلاش کى، آروادىن آزاد او لا
چادرانى باشىندان آتا شاد او لا
محصوللارى آزاده او ولاد او لا.
گئريچى عنعنه لرىن يارىسى
گومولر قور تولموش اولسا قارىسى

190

اویقارلاش کى، بو درد اولدورور بىزى؛
ائركە قول يېتىشىدىرىرلر قىزى
باشادىرلار نئچە آروادلى ھىزى
قاضىيەق حاققى وئرمىرلر آروادا
كى قادىن يون وئرمە يە ايقتىصادا

191

اویقارلاش کى، قادىن دا قاضى او لا
الىنده قلم، دفتر، سازى او لا
دىشى- دو غولدو غوندان راضى او لا
كىشى درە بىگلىكىن چوماغىدىر
دىشى دىدىلىن يونو- يوماغىدىر

192

اویقارلاش کى آرواد ايسلە يە بىلە
ھىزلىگە سون وئر كى، قادىن دا گولە
ووردوغۇن دامغانى آننىندان سىلە
او دا تك باشىنا ... كينوييا گئدە
ايلى نە، اويرە نە، تجروبە ائدە

اویقارلاش!

193

اویقارلاش کى، او لمما اسلاما چوماق
قادىئن قاضى او لماغىنى آلا حاق
دورد آرواد آلماغى ائلە يە ياساق
چىچكىلنە قادىئىن اىستىدادى
يونه لدە سىياسى اىقتصادى

194

اویقارلاش کى، قادىئن دا او لا آزاد
قادىئن قورتولسا دېيىش اىقتصاد
او تورار سوی يېرىنه صىنفى تضاد
قادىئى قورتارمايان آزادە ائل
گوجانە بىلمز کى، او لا بىلە سئىل

195

اویقارلاش کى، اویقارلىقىدا فايىدا وار
قىزى او غلاندان آيىرماسا دووار
"ال الى، الده دونر اوزو يويار"
تك الدن سس چىخماز اينقىلاپ ائدە
گرك اسلام دىنى اورتادان گئدە

196

اویقارلاش کى، دو غرو اولچوب- بىچە بىل
ايىسانسىور خططى مشىمى سئچە بىل
اوزگورلوك اوچون جانىندان كئچە بىل
(سن ده دوشمنىن قانىنى اىچە بىل).
ائركك سوپيلو اسلامى قووسا آرواد
ايىسانلارىن يارىسى او لار آزاد >>

اویقارلاش!

197

اویقارلاش کى، منطىقىن ده دىيىشە
دوشۇندورە كى، دوشۇنۇش گلېشە
بو بىچىمەدە هارا يېنىشە؛
كىشى آروادلارى ائتمە سە آزاد
گلە جە گە ئىرككى "دوغماسىن" آرواد

198

اویقارلاش کى، سانما آروادىن مالدى
او غلون ائولنسە دئمە آرواد الدى،
قارشىلەيغى طلاق وئرمگە قالدى.
ايىسان حئيوان ايلە قول- بويون ياتماز
ايسلام تكين قادىنلارى الچالتماز

199

اویقارلاش کى، آروادى تحقىر ائتمە!
گىزىچى صىنفىن هارا يېنىشە!
اربابىن، تاجيرين يولونو گئتمە!
ائرككى درە بىگلىگە قوللوق ائدير
قادىن ايىسانلىيغىن يولونو گئدير
(قادىن آزادلىيغىن يولونو گئدير)

200

اویقارلاش کى، ايىسانا حورمت ائيلە!
سەھو ائتسن باغيشلانماسىنى ديلە!
عئىنى حاققى وئر ھر ايىسانا، ائلە!
ايزادە ھر شئىي آلت- اوست انتدىرر
ايزادە اولدورن ... چادردا اورتدورر

اویقارلاش!

201 (نمکدان، زندان، زیندان)

اویقارلاش کى، سن ده هاراييما چات!
بىر تاوان دورد دووارلى چادرانى آت!
اوزونو ... آزاده اينسانلارا قات!
گرکىرسە كئچ باشىندان جانىندان
فورتول ائركك سوپلۇنۇن زندانىندان
(فورتول ائركك سوپلۇنۇن زیندانىندان)

202

اویقارلاش کى، اينسانلارا ... ساتاشما!
حدىنى بىل كى، حودودلارдан آشما!
حئيوان ايسن انسانلارا ياناشما!
سن ده آروادىن كىمى ناموسلو اول!
حاق قازان كى، گوستره بىلە سن يول.

* - دېقت!

203

اویقارلاش کى، اينسانلار كىمى ياشما!
باچى- قارداش گۈزۈلە باخ سويداشما!
ھىزلىق حاققى وئرمە ئوللى عىياشما!
نئجه اوغورلۇغۇ ائدىيلر ياساق*
سن ده عىياشلىغا وئرمە هئچ بىر حاق

204

اویقارلاش کى، ياشادما عىياشلىغى!
ياشاد ھر كسلە باچى- قارداشلىغى!
بىرىسىيلە قور حيات يولداشلىغى!
او ئو كى، بىر ارە دورد آرواد بزر
خوصوصى فاحىشە خانە يە بنزى

اویقارلاش!

205

اویقارلاش کی، اویقارلاشماق یاخشیدیر
بو تئز اویقارین دونیا باخیشیدیر؛
آروادی فاحیشه ائدن کیشیدیر.

"فاحیشه" چورک قازانار اوشاغا
عیاش پول خرجله ير دامبیل- داششاغا

(پیسی پیس گوسترن گوزگو نئیله سین؟)

206

اویقارلاش کی، یاخشینی پیسدن آبیر
گئریچیلیگه قارشی سوسما باغیر
اویاد کی، اینقیلاپ ائتمه گه چاغیر
مزدک ائولنمک حاققی آلدی سنه
سن ده باشقابا حاقلاری آل وئر منه

207

اویقارلاش کی، اویقارلاشماق چاغیدیر
قادین حاققینی وئرمە ين یاغیدیر
بوگونکو یاغى ... میللتین ساغیدیر >
میللت اولوشوبدور بورزووازیدان
سولو دئموکراتدى سورسان قاضیدان

208

اویقارلاش کی، تاجیره ائتمه قوللوق
تاجیرسیز اولکە ده اولماز يوخسوللوق
کسیلمە ين جیبلرده ياشار بوللوق >
تاجیرسیز اولکە ده دوولت ساتیلماز
حاققینی ایستە ين ایشدن آتیلماز

اویقارلاش!

209

اویقارلاش کى، آکوسوز ماشىن دورار
وحشى صىنف انسانىن قانىنى سورار
وحشىلرى قورويان دوولت قورار >
سن ده دوولتلشىدىرسن اىقتصادى
دوولتىن ياشادماز ... جەلى، فسادى

210

اویقارلاش کى، دوولتلشە اىقتصاد
وحشى صىنفيين مەھىپلۇ او لار فساد
انسانلىق بازارىنى ئىدر كاساد
دوولت تاجير اولسا، تاجير دە فەله
فەله قوللۇق ائتمىز فسادا، جەله

211

اویقارلاش کى، وحشىلېكىن نە گوردون؟
سن ھانسى تاجير سورن كئى سوردون؟
كى تاجير صىنفى نىن خىرینە هوردون
ايقتصاد دوولتلشىسى گلۈر آرتار
دە دە مالى تكىن ھە كىھ چاتار

212

اویقارلاش کى، سرمایە دوولتلشە
يوخسا آغىللى او لماغا اللشە
دوولتى "آتا" بىرینە ايلشە
گوناھسىز ايشسىزى دوولت ياشادا
ايشسىز ائدىنин جىبىنى بوشالدا

اویقارلاش!

213

اویقارلاش کى، خالقىما پىس كئچمه سىن
گئريچى اولچوپىلە اولچوب- بىچمه سىن
گئريچى ياشادان يولۇ سئچمه سىن
يوخسا اينكىشاف ائتمز، گئرى قالار
بىر عومور اوز باشىنى دردە سالار

214 مىن اوزلۇ دوشمنلىرى تانى!

اویقارلاش کى، حاقدان يانا او لا بىل
سيياسى خططى- مشىينى بولا بىل (خططى- حرکت)
سيياسى آلاخ - بولاخى يولا بىل
يالتاق سيياسى نالا- مىخا دوير
دین گلنده اوير، گئندە سوير *

* - اوير کى، حاكىم ائدە

سوير کى، دون دېيشىدىرىھ

(سوزدە كمونىست اولان "تودە" پارتىسى، "فدايى" تكىن)

215

اویقارلاش کى، اينقىلاپ زامانىيَّىر
رئورمىست اينقلابىن دوشمانىيَّىر (دون دېيشىدىرن)
خيانى دينى ايلە ايمانىيَّىر
رئورمىست قوللانسا دئموكراسىنى
كومپرادورىزم گورر فايداسىنى

216

اویقارلاش کى، آنلايا بىل آرازى
آنانى، باجىئى قورتار ان آزى
كئچميشين دوامىنا اولما راضى >
اسلامىن مەھسۇلۇ درد اولمادىمى؟
سنین دە دوزۇم تاسىن دولمادىمى؟

اویقارلاش!

217

اویقارلاش کى، حاق وئر من ده دانىشىم
عدالتى ... آنلاتماغا چالىشىم
قانون قويوجو ايشلره قارىشىم
من ده مېن دورد يوز ايل "دىكتاتور" اولوم
ايسلاما قارشى كى، ائدیرى ظلوم

218 * - 379 - ونجو صحيفه يه باخىن!

اویقارلاش کى، چىچكىلنه بىلە سن
بئىنинى پاسلادان دينى سىلە سن
بوتولشمە قرارىنا گلە سن
چاغداش آنلايىشلى آيدىن خالقىما*
قاتىلا بىلمە سن منى قارغىما!

219 (جليل محمد قولوزاده)

اویقارلاش کى، سوزومو دئىه بىلە
نئجه كى، جليلە حاق وئردى ئەليم
حاق وئر كى، لال او لا بىلمە يه دىلەم
سكسن ايل او نجه كى موناجاتىنى
آچىقلابىم كى، آنلا حاجتىنى

* - آنتى شريعتچى جليل دينچىيدى
دينچى او لدوغو او چون لئىنچىيدى
(اوز يازقىسىنى يازان خالق ... فينچىيدى)

220

اویقارلاش کى، دئىيم سوزون دوزونو
آللە يو خدور كى، گوستره او زونو
ايناندىرا بىلە خالقىن گوزونو
ايناندىرا بىلمە سە دئمك يو خدور
تاجيرين موللانىن يئدىگى پو خدور

اویقارلاش!

221

اویقارلاش کى، ماتئریالیست او لا بىل!
پاراتدېغىن تانرىيىتى بئىنېندىن سىل!
> يارادان دوزه لدن سىنسن، چاره قىل!
سېياسىتى اېقتىصادلا اېضاح ائت!
تداوى اوچون كوكۇندىن اېصلاح ائت!

222

اویقارلاش کى، او لاسان عادىل قاضى
اويناما موللا چالمىش او لسا سازى
دئسە او لدورون بالتاجى آرازى
عدالت اىستە يىن "كافير" سايىلسا،
"كافير"لىك ياخشىدى، ھم دە يايىلسا

223

اویقارلاش کى، اویقارلاشدیر خالقىنى
يئىھ بىلمە يە او زگە نىن حاققىنى
ياشادا اينسانلىق ايلە سايقىنى
و حشىلىك و حشى صىنفىن مەھسۇلۇ دور
اينسانلىق خالقىن ياشام او صۇلۇ دور
*- حاكىم كولتور حاكىم صىنفىن مالىدئىر.

224

اویقارلاش کى، خستە ليگىن دوزه لە
اينسانسئور ليگىندىن خوشۇن گلە
دىھ اىسلامىن اورە گىنى دلە
قادىن صىنفى باسا سنى با غىر ئىنا
قاتىلا اویقارلاشدیران چاغىر ئىنا.

225

آی ائللر، من ده گوکدن دوشمه میشم
اوزگه دن آلیب قوشما قوشمامیشام
بوشونا اوغراشیب ووروشمامیشام
منیم قوشمام یئنى بير تئورودور
آذربایجان خالقى نىن شو عورودور

226

من آغلار آرازیم تکین آخرام
نااظیم حیكمت کیمی یانیب یاخارام
گونشیم باتان زامان من شاخارام
من دوغما خالقیمین قیزیل گولویم
اونون در دیندن اوتن بولبولویم

227

آراز ایستر خالقینی موتلو گوره
کیرلى ذئھینلری سیله سوپوره
دوشونوش تملینی دوزگون هوره
بو ساواشین هدفی آزادلیقدیر
محصولو موتلولوقدور، آبادلیقدیر

228

اوتابیدا دونیوی آغیل حاکیمدیر
نسیمی، اوزئیر، جلیل حاکیمدیر
بوتایدا چاغ دیشی، جاهیل حاکیمدیر
یوز ایل اونجه آتیلمیش آددیملاری،
آتیب- قورتار مالییق ... ماداملاری.

اویقارلاش!

229

آراز دینچى بئىنинه ايشىق ساچىب
دینين ووردوغو دوگونلرى آچىب
موللا آيدىنلەنمىش ساحە دن قاچىب
چونكۇ موللا بىلىر آغىللى ساپماز
جهلىنى ايتىرن آختارىب- تاپماز

هېچ بير موللا دئمۆكرات او لا بىلمىز،
قورآنا قارشى زورنا چالا بىلمىز. >
او جملە دن ايرتىجاچى شئىخ محمد خيابانى.
(بوگونكۇ وطن او ولادى خام دئىيل.)

230

آراز زورلاشىرىدى حوكوم سورمه يى
تۈپلۈمداكى اينسانى سومورمه يى
ائودە كى آروادى كولە گورمه يى
بو كىتابى او خويان خالق حور او لار
پامبىق ايلە دە باش كىمك زور او لار

231

او خو "اویقارلاش!" آدلى بو يازىنى
سن ده آرتىر سازىنى آوازىنى
يايقىنلاشىرى بو دوشۇنوش طرزىنى
دوشۇنوش طرزى دىيىشمە دن اونجە >
چىچكىلنه بىلمىز باغانداكى قونچە
(دولويا او غرايىار باغانداكى قونچە)

232

بو اثر خالقىما اوولاد بورجودور
اونون منده داشىدىيغى گوجودور
خالقى تمثيل ائدن آيدىن سولچودور
من اونون آچدىيغى گولرى درديم
بو شئكىلده ماسا اوستونه سردىم

ساغچى: ... گە له نك و گوره نكلره، مئوجود
دوزه نه باغلى قالان سىاسي گوروشو
تمثيل ائدهن كىشى ويا پارتى.
تورك ديل كورومو توركچه سوزلوك – آنكارا
(685 ينجى بندە باخىيىز!)

233

منيم قوشمام اوركلرده يازىلار
مكتب درسلېلىگى ائدرلر قاضىلار
علم اونا حسر اولان سئركى آرزىلار
قوماشى ايپك دئيىلسە دە بئزدى
سئنتزى مكتبىدى، هر بندى تئزدى

234

سورسا كىمير بولىپ كىتابىن يازارى؟
تاني دوست قىلىقلى "مردوم آزارى"
دە شىرىندىر ساتقىنىلىيغىن بازارى
دلى بير داش سالمىش اولسا قويويا
يوز آغىللە چىخارا بىلمز گويا.

2002

"ياخشى اسلام" پيسليگين مئماريدىر.

هر كسين تبليغ و تنقىد حافقى وار،
ياخشىيا حورمت ائدرلر، پيسى خار.

235 *- قورآنداكى اسلام
ايسلامىن پيسليگى قورآندا ياتىب.
ايسلاما "ياخشى" دئين خالقى ساتىب،
باغيشلانا بىلمز گوناها باتىب.
"ياخشى اسلام"ى ايفشا ائتمك اوچون،*
آچىلمالىدىر وورولدوغو دوگون.

236 *- سوره 24، آيه 31
پيس ايسلامى موللا گرچىلىشىرىر
چاغىن قورخوسوندان گويچىلىشىرىر >
چادرالى قادىنى لچىلىشىرىر
"ياخشى اسلام" سوكدوررى قارنىنى
گوسترسە يدى آروادى نىن بورنوно*
(سوره 33، آيه 53+59)

237
"ياخشى اسلام" ... نيسا سوره سينده دير
ايبيطال او لا بىلمز آيه سينده دير >>>
آيه لرينده كى قايه سينده دير
پيس اسلام آيه ايبيطال ائتمكده دير
يعنى خالقىن يولونو "گئتمكده دير"

238 *- سوره 24، آيه 2.
"ياخشى اسلام" داشلداردى قادىنى*
لاكىن دورد آرواد الماغىن آدينى
ثاواب قويموشدو كى، دادسىن دادىنى
پيس اسلام ايسته يير باشقى يول گئد
"داش- قالاق" قانونونو ايبيطال ائده

"ياخشى اسلام" پيسليگين ميماريئير.

239

"ياخشى اسلام" جهل ايله ايضاح ائتدى
هر يئرده وار دئدى، "معراج" ا گئتدى
هانسى يئددىنجى قاتدا شاها يئتدى؟
پيس اسلام حاقلى "سايير" گاليله نى
اوکوزله آنلادمايير زلزله نى

240

"ياخشى اسلام" چاغىندان ايلهام آلب
مین دور يوز ايل بو گوندن گئرى قالىب
گئرى قالدىغى قدر درده سالىب >>>
پيس اسلام هاردا كى، يولوندان آزىز
گئريچيلىكين قېيرىنى قازىر

(282+228 : 4) * (3+11+34 : 2)

"ياخشى اسلام" دئير الله ائركىدى
يعنى ائركىگين روتىه سى يوكسکدى*
قادىئى اورتاق ائتمە ميش كى، تكدى
پيس اسلام قادىئى "وکيل" سئچديرير
اسلام قانونلارىنا آند اىچديرير
(ائرك قانونلارىنا آند اىچديرير)

242

"ياخشى اسلام" قادىئى ائديب كوله
آنلاتماق چوخ چتىندير باشقان ائله
گورمك لازىمىدئر كى، آنلايا بىلە
پيس اسلام "ياخشى اسلام" قوروپور
هم ده زير- زىللارىنى كوروپور

"ياخشى اسلام" پيسليگين ميماريدير.

* - امام رضانين بير ساعاتلیق فاحشه لرى.
243
پيس اسلام دئير كى، دورد آرواد آلين
يئتمه سه مشهده گئتمه يه دالىن
هر گون بير صيقه نين اوينىدە قالىن*
پيس اسلامى موجوز ايفشا اندىبىدىر
آراز ... موجوزون يولونو گئىبىدىر

(73:10)، (72+4:7) * - 244
"ياخشى اسلام" قوراندا يازىلىبىدىر
قانون قويماغىن كوكو قازىلىبىدىر
سربىت دوشونمك حاققى پوزولوبدور
"ياخشى اسلام" حاق وئرمە بىب اينسانا
كى اسلامىن حودودلارىنى دانا*

* - (35:3)، (9:5)، (33:5) * - 245
"ياخشى اسلام" ين منطيقى قىلىنجدى*
اوحود ايله خندك ساواشى آچدى
موسليم اولمايانىن قانىنى اىچدى
"ياخشى اسلام" بابكىمى دوغرادى
دوغرادى كى، قلبە يه اوغرادى

246
اسلام حاق وئرمە سه موللا نئيلە سين؟
آدانان بوشونا ياردىم ديلە سين
يوخسا اسلام دينىنى ترك ائيلە سين
دئمه اسلام "ياخشى" دى، موللا پىسىدى
موللانى پيس ائدن اسلام نجىسىدى. (مورداردى).

21.11.2006

داوآمیز دئموکراسى داوآسیدىر.

(داوآمیز حاق و حقوق داوآسیدىر)

مشروع طبیعت بین تئلئگرافلارى:
"آذر بايجان مشروعه اىستمه يير."

247

چاغداشلىغىن دينى دئموكراسىدىر
داوآمیز ائشىتچىلىك داوآسیدىر
ايسلام دينى خالقىن باش بلاسىدىر
توبپومون يارى نوفوسو قادىندىر
قادىننا هئچ بير حاق وئرمە بىن دىندىر

248

ايسلاما گوره حاقلار آلاھىندىر
آلاھدان سونرا آيت الالاھىندىر
موللادان سونرا كولگە سى شاھىندىر
خالق ايچرە دورد آروادلى كىشى نىن دىر
(دييشكىن سئكس حافقى كىشى نىن دىر)
ايطاعت ائتمك حافقى دىشى نىن دىر

249 آراز آغلاتما دينين آناسىنى!

دينچى هر گون يئنى بير دونا گىرر
يعنى خالقا ايچى- بوش و عده وئرر
بوشونا او غراشا، چونكۇ خالق دئير؛
دينچى نىن حافقى يوخدور و عده وئرە
او حاقلارى كى دين وئريپدىر ارە
(او حاقلارى كى دين وئريپ خان- به يە)
(او حاقلارى كى، دين وئريپ ائركە يە)

داوآمیز دئموکراسى داواسیدىر.

250 (محمد و علی)

دئمه بېرلر آللە دا جاھيل ايدى
دئيرلر رسول بى چوخ عاقيل ايدى
شاھليق ائدن ولى بى عاديل ايدى:
نېيە به حاق وئرمىلىر ... قادىنا؟
ھم ده ظولم ائتدىلىر آللە آدىنا

251

نوفوسون يارىسى مادام دئيىلمى؟*
حاقلارىنى دانان ايسلام دئيىلمى؟ >
يادىن حاققى يادا حارام دئيىلمى؟
سن نئجه ئالىمى عاديل سانىرسان؟
پىسلىگىن پىس اولدوغۇنۇ دانىرسان!

* - مادام آدام دئيىلمى؟

كيم اوز خالقىنى دوشمانسئور ائدر؟
ياخود جەلسئورىن يولونو گئدر؟

252

دین بىزى حاقيىز - حقوقسوز ياشاتدى
آغىللانمىش بئينلرى بوشالتدى
تقلید ائدن طوطولا را او خشاتدى
1400 ايل درد ايلە آجى چكىك
كولە يېتىشدىرنە ... كولە اكدىك

(يېتىزمى؟)

داؤامیز دئموکراسى داؤآسیدىر.

253

1400 ايل دينى تجروبە ائتدىك
اللاھيئن گوستردىگى يولو گئتدىك
علمىن يوخ، جەھىن هارابىننا يئتدىك
دینىن مەھىلە گئريچىلىك اولدو
اولكە باتدى، تاجىرىن جىبى دولدو

254

دئموکراسى چارە بولدو ھەر دردە
چونکو عئىنى حاققى وئردى ھەر يئرده
ھەر فيكىرە، مىلاتە، صىنفە، فرده
عئىنى حاققى وئرمە يىن اىسلام دىنى
رسمى اولسا آزاد ائتمىز قادىئىنى
(رسمى اولسا سربىت ائتمىز آيدىئىنى)

255

ايسلام تنقىدچىسىنە قان قوسدورار
ايشگنچە ائدر، اولدورر، باسىدېرار.
دئموکراسى تنقىد ايلە سوسدورار،
سرمايە- ائشىتىلىگى حاقدان باشقۇا،
باشقۇا حاقلارى وئرر "بوشقۇا- بوشقۇا".

256

دئموکراسى ھەر دىنى تاختدان سالار
اللاھلييق حاققىئى اللاھدان آلار >
سربىت دوشۇنمه گىن سازىئى چالار
ھەر بىرئىيە عئىنى حاقلارى وئرر
حاق و حقوق داؤآسى سونا ايرر.

20.06.2004

لعت اولسون خسته اعتقادلارا!

257

دینسل اینانج هر خلقین دوشمانیدیئر
قادین آدلانان ایرقین دوشمانیدیئر
بازقى يازديئران حاققىن دوشمانیدیئر
لعت اولسون دینسل اعتقادلارا
ایستيقلال حاققى وئرمز آروادلارا

258

سانما جلالد كوروش دا عاديل فارسدى
آنام توموروس اوونون باشىنى كسى
دئدى باش كسنلاره بو بير درسدى
لعت اولسون خسته اعتقادلارا
معصوم دامغاسى وورار جلالدلا
(بابكى دوغراتدىئران جلالدلا)

259

عرب دينى ايله چاغ كوسولودور
دين دره بگين ياشام اوصولودور >
دردلريميز اسلامىن محسولودور
اولوم اولسون دینسل اعتقادلارا
مانيعه توره در ايستندادلارا

260

دینسل اعتقادلارین خئىرى ندىر؟
چاغ دىشى ساوادلارين خئىرى ندىر؟
گئريچى متنودلارين خئىرى ندىر؟
لعت اولسون خسته اعتقادلارا
موحتاج ائدر اوره دىچى يادلارا

لunft اولسون خسته اعتقادلارا!

261 كوهنه = اسکى، تضاد = چليشكى.
دينى آنا ياسايا قاضى سئچمه!
فؤدال او لچوسوile او لچوب- بىچمه!
يوخسا دئموكرات توركىره آند اىچمه! >
لuntu او لسون خسته اعتقادلارا،
قويماز سون وئرە كوهنه تضادلارا.

262
هر صينفين اوز پارتىسى او لمالىدىر
دئپوتات سئچمه حاققى المالىدىر
سايىسىنە گورە بىر بولمالىدىر >
لuntu او لسون خسته اعتقادلارا
قاضىلىق حاققى وئرمىز آروادلارا

263
سن ده آراز تكين اويرت، تنقىد ائت!
تنقىد ائده بىلمە سن يولونو گئت!
آوروپالى تكين مورادىنە يئت!
لuntu او لسون دىنسىل اعتقادلارا
نيفترت يارادار چاغداش ساودلارا
قويماز يئته بىلىمسىل مئتدلارا.
(قويماز ال تاپا ساغلام مئتدلارا)

12.04.2005

آيە اىبطال ائدن دينچى سايىلماز.

(دينچىلىگىن آدى قالىب، اوزو يوخ.)

264

تنقىد حاققى اولان دينچى سايىلماز
يانلىش آيە بولان دينچى سايىلماز
آغلۇ حاكمىم قىلان دينچى سايىلماز
جاھيل آغىللىدان اويره نمه لىدىر
كىرلى آيە لردن ايره نمه لىدىر >
(كىرلى فيكىر لردن آرىنمالىدىر)

265 حاق وئريلمز، آلينار.

طلاق حاققى آلان دينچى سايىلماز
قاضى اولموش خالان دينچى سايىلماز
حاق آلماغا دالان دينچى سايىلماز
آللە آدىيغى حاققى كىرى وئرمىز
ر عىيتدىن آدىيغى بئرى وئرمىز

266

اوز حاققىنى آلان دينچى سايىلماز
حور دوغوب حور قالان دينچى سايىلماز
دينى تاختدان سالان دينچى سايىلماز
دينچى قالماق اىسته سن حاققىندان كېچ
حاققىنا ال قويموش آللaha آند اىچ*

* - بئرینە اىشە دىكى يئتمە بىر، شىريين چاي دا اىستە بىر.
يعنى هم اولدورور، هم ده گولله پولو اىستە بىر.

آیه ایبطال ائدن دینچى ساپیلماز.

267

باشى آچىق لئيلان دينچى ساپيلىماز
قولون سالسا قولان دينچى ساپيلىماز
دئسە سربست دولان دينچى ساپيلىماز
دينچى قالماق ايسته سن قاضى اولما
قادىن آزادلىيغىنارا پىشى اولما* >>>
*- قانمازا قاندىرماق اولورمو؟

268

ناماپسىز قىز- اوغلان دينچى ساپيلىماز
آراق ايچن بالان دينچى ساپيلىماز
گويا چالغى چالان دينچى ساپيلىماز
دينچى قالماق ايسته سن گئريچى قال
قئيرت اولدورنىن اوونوندە دومبال*

*- هر گون اوون يئدى كره
دومبالدىرى كى، دومبالماق اويرنه سن. (تو!)

269

آیه ایبطال ائدن دینچى ساپيلىماز
يوخلايانى اويدىماسان آپيلىماز
رئكلام اولونمايان فيكىر يايپىلماز
عملده اويماسان، سوزده ده اويمما
دېنسىزلىرىن آدىنى دينچى قويما. >

17.04.2005

مئیوه سیز روحون آغیلی خسته دیر.

270

پوردستورلیک روحون هر سویداشدا وار
سوواریلسا وئرر مئیوه ایله بار
یوخسا دوست- دوشمن ایچینده او لار خار
مئیوه سیز روحون آغیلی خسته دیر
خسته انتمک چالیب- چاپماق اوسته دیر

271 (وئریلن آیه لری او خویون!)

دین آفتدير خسته ائیله مک اوچون
ثروت يار ادیب پای دیله مک اوچون
يالواریب، ياخاریب، له له مک اوچون
دین دئر عداوت انتمه حاقق اوسته
حاقق اربابیندی، سن اوندان پای ایسته*

.(21 :17)، (31 :20)، (75+71 :16)، (32 :43) -*

272

تاجیرین ایدئولوژسو دیندی
دینین محصولو دوشونمز بئیندی
هم ده گئری قالمیش هر بیر شئیندی
دین چالیشقاں بئینی خسته ائدر
دئمه "ائشک گلیب، ائشک ده گئدر"

273

دئیرلر "دین آدام فابریکاسیدیر"
حالبوکى ... آزادلیغىن بلاسیدیر
كوله يئتىشدىرنىن ... لايلاسیدیر
دین ميللى كين اولدورر بارىشدىرا
قئيرت اولدورن اودو آلىشدىرا

مئیوھ سیز روحون آغیلی خسته دیر.

274

آذربایجانین چو خلو شە هریندە
ھله فابریکا يو خدور ... اھریندە
یاشاییر لار نوح چاغى تە هریندە
يعنى فابریکا اوزو گورمه بیبلار
کاپیتالیستى ياشام سورمه بیبلار

275 *- سوره 21، آيە 23.

دین بئینلری يوخولادان لا يلادىر
ناخدى نىسيه ائدن كوهنه حىلە دىر
دینچى سورماز نىيە قانون بويلە دىر؟* >
نىيە حاقلار ائركىندير؟ بىكىندير؟
چونكى بئىنى خسته لنمىش بئىندير

276

دینىن اربابلارا يو خدور ضررى
دین حاق وئریب دورد آرواد آلا ارى
حاق وئرمە بىب آلىنا ارباب يئرى
دین آروادا قاضىلەق حاققى وئرمز
دینى الشدیرن كند اوزو گورمز

277

قرآن گوكسل دئىيل، پېرسىل كىتابدى
دینچى ائدن تاجير ايلە اربابدى
رعييتىن پايى دىندىن ... عذابدى
اربابىن ايدئولوژىسو دىندى
دین ايلە كولە يئىشىرىدى مىندى.

(اويادمادىق بو گونه قالدىق.)

مئيوه سиз روحون آغىلى خسته دير.

278 دئمه يىن دئمه دىلر.

دین قادىن منلىكلارينى او لدورر
ائركە قول اولماسىنى بىلدىرر
جهنم قورخوسو ايله بىلدىرار
دوشونجە دىيىشىر، قورآن دىيىشىز
دىيىشىز قانونلو توپلۇم گلىشىز *

279

دينچى نين دوشمنى اعتىقادىدىرى >
دينسىل اعتىقادا اعتىمادىدىرى
تىرياكىلار تكين اعتىيادىدىرى (آلېشقانلىق)
آيدىن **جەل** ايلە **سەھوھ** حورمت ائتمىز
بالتاجى آرازدان ... زەلە سى گئتمىز

280

سيياسته قاتىلان سىياسىدىرى
دئموكرات دئيىلسە باش بلاسىدىرى >
بوگونكى داؤامىز دئموكراسىدىرى
دین دىيىشىز، ياشام طرزى دىيىشىز
گلىشىن توپلۇمدا ... فيكىر گلىشىز

281

سيياسته قاتىلان سىياسىدىرى
يوردىئور دئيىلسە باش بلاسىدىرى
بوگونكى داؤامىز يورد داؤآسىدىرى
اوتابىن توپرااغى بوتابىدا قالىب
قاراباغانىنىدا ايشقالچى آلىب

06.03.2005

عسکریم! بوروکراتیم! دئپوتاتیم!

282

هر توپلوم صینفلردن تشکیل تاپیب
آغلینى اووزان يولوندان ساپیب
یوخسول ائدن صینف قازانجىنى چاپیب
تاجیرصینفى خالقىمى یوخسول ائدیب
اوروسبو، قاچاقچى، ... يئتىم، دول ائدیب
چاره سى ندیر؟ نه زامان؟ گئنە دە "اینشا الله"؟

283

دوولتین سولداتى یوخسول او غلودور
شئفى، بوروکراتى یوخسول او غلودور
مجلیس دئپوتاتى یوخسول او غلودور
دوولت سرمایه نىن قوروقچوسودور
یوخسول ائدن صینفین قوللوقچوسودور

284

تاجیرصینفى خالقىن جىيىنى سويور
روشوت ايلە حاققىن گوزونو اوپىور
روشوت يېئن قانونسوزلۇغا اوپىور
تاجيرصينفي ... اخلاقىياتى پوزور >
يولسوز ائتدىكىنى او زوندە چۈزۈر

285

يوردى سور خالقىن او ولادى سولداتى
ايداره ائدن او غلو بوروکراتى
"قانون- وئريجى" او غلو دئپوتاتى
یوخسوللۇقدان ايستئدادىنى ساتدى >
ايستئدادسىز ايستئدادى قوللانىز
ساپمايانلار زىندانلارا يوللانىز

عسکریم! بوروکراتیم! دئپوتاتیم!

286 * - دئمه بین دئمه ديلر.

ساپمیش يوحسولو بوروکرات ائدیرلر
ايچى- بوش روتە لى سولدات ائدیرلر
"قانون- وئريجى" دئپوتات ائدیرلر
يوحسولو يوحسولا قنیم كسيرلر* >
كى باش قالدىرا بىلمە يە اسirلر

287

نه زامانا قدر صينفى ظلوم وار
ريفاه ايسته ين يوحسولا ... اولوم وار
فيكير مئيدانىندا سوز- كوراوجلوم وار
او زامانا قدر صينفى ساواش وار
بايرامدان بايراما بىزدە بوزباش وار

288

حقىقت دوشمنه زەھرلى او خدور
تاجيرصينفى نىن موثبت رولو يو خدور
يوحسول انتىيگى قدر پايى چو خدور
(پارادان، يونە لدن، قورويان) يوحسول
حاكىم اولسا يئىيب- اىچرىك بول- بول

289

عسکریم! بوروکراتیم! دئپوتاتیم!
سن منى آتسان دا، من نئجه آتىم؟
اوزونە گل کى، من آرزوما چاتىم
آتا باش قالدىرسا حاققىنى الـا
او غول "آنا امجە يى كسمز" بالا.

13.01.2005

فۇدالىزمه سون!

290

ارباب فايىز آلىر، تاجير جىب كسىر
خالىچى فەلە يە چاتمايىر ... حصىر
بايراق سوموروچو صىنف اوچون اسىر
باش قالدىرى سام عسکر آلىر جانىمى
اوغولو ائدىرلر ... آتا قنىمى

291

ايش گوجو (1) حاكىم صىنفه ثروت اولور
(2) دوولت قوردورانا بوروكرات اولور
(3) دوولتىنى قورويان سولدات اولور
دوولت دئىير ايسلە اربابىن يېسىن
اوردو اولدورور كى، "باش اوستە" دئىسين

292

هامى اوغوللار بوروكرات دئىيللار
گئريچى حاكىم صىنفه آت دئىيللار
بورژوا- ملاك لارا ايت دئىيللار
خالقىنا قوللوق ائدن اوغوللارى
اولدورورلر كى، آرتا نوغوللارى >

293

تاجير اوغلو اوخوسا دا ايسلتمز
فيكىر ايلە قول گوجونو توكتمز
قولبانلىق اوچون اوزونو كوكتمز
حوكوم سورمك اوچون خالقى قوللانار
اوجوز آلار، باها ساتار، پوللانار

فۇدالىزمه سن!

294

خالقىن او غلو يوخسوللوقدان ساتىلىرى
آتاسى نىن دوشمنىنە قاتىلىرى
سېلاحلى الى گوناها باتىلىرى
آتا ثروت يارادىر، بالا گونا
كى كئف چكە تاجير، بى، خان، ظلل الله

295 عىلت = سبب = ندن

يوخسول ائدن سوموروچو مىلتىدى
سوموروچو ائيلە يىن مولكىيتىدى
مولكىيتىن فورماسى سون عىلتىدى
توبپلوم مالىك او لسا ... يئرە، او كوزە
محصول بولۇنمز او جرتە، فايىزە

296

سيياستىن "كىيىن"ى كسىلىدىر
مولكىيتىن شكليندن آسىلىدىر
شكىل وئرن مالىكىن تحصىلىدىر
فۇدال كندى مئكانىزە ائتمىز
تاجير صىنفى دئموكراتىزە ائتمىز

297

پىشە ور جەرنى ماشىن ائيلە ير
كى ده مئكانىزە او لماق دىلە ير
اينقىلابچى دوغۇزدورار بلە ير
ماشىنىزىم هر بىر شئىي گلىشىدىر
مولكىيتىن شكلينى دىبىشىدىر

فۇدالىزمە سن!

298

فۇدالىزم كىدە سون بولمالىدىر
يئر اكىب- بىچن صىنفيں او لمالىدىر
اكىنچى اتە- قانا دولمالىدىر
قورتولموش يئرین كارى كىدە قالار
شە هردىن ماشىن آلار ايشە سالار

299

رئفورم ھەچ بىر شىئى گلىشىدىرىمە دى
ياشىل اينقىلاپى دىيىشىدىرىمە دى
سبىىنى كىمسە الشدىرىمە دى
سيياسىتى سىياستله آنلاتدى
كىچىك مال اورە دن صىنفى دانلاتدى

300 منقول ~ هرجايى سرمایه

تىجارى سرمایه فابريكا قورماز*
گئرى قالماغىن سبىىنى سورماز
مېللى اينكىشافىن دالىندا دورماز
او جوز آدىغى مالى باها ساتار
اتىنى يئير، سوموگونو آتار

301 *- اوتاندىرىجى مسلك و صنت.

فۇدال تكىن تاجير دە زالىدىر
بو چاغدان تارىخسلى بىر دوور دالىدىر
او دوورون ياخشى محصولو خالىدىر* >
يازىق خالقىم درد اليندن اشىنir
آلنىدا بىرى خالىدان كىچىنir

"گئجه لر ياتمايىب- تو خويوب سنى"

"بارماقلار قانىدىر بويايىب سنى" صمد چولچو

فۇدالىزمه سن!

302

تاجير صىنفى او زونه خئيرلىدىر
مىلى اينكىشافىنا ضررلىدىر
اينكىشاف ائتدىرن صىنف دىرىلىدىر
دوولت تاجير اولسا چاره نى بولار
دوولتىن قازانچى فابريكا اولار

303

مانوفاكتور فابريكا اولمالىدىر
صنايى بوشلوغۇ دا دولمالىدىر
بو ايشە دوولت چاره بولمالىدىر
تاجير او جوز مال ساتاندان مال آلار
پىشە ورين مالى اليىنده قالار >
(اکينچى نىن مالى اليىنده قالار)

304 * - ساغىچى تورك كورتاش ائدر.

چىن دوولتى ده سومورور خالقىنى
گلېشدىرىر مىلى اينكىشافىنى
هم ده دويورور خالقى نىن قارنىنى
تورك چىنى او ره دنى مونتاش ائدير
چونكۇ تورك دئوريمىنى كورتاش ائدير * >

305

تاجيرىن ضررى خئيرىندن چو خدور
من ثوبوت ائتدىم كى، هئچ خئرى يو خدور
حاق سوز گئريچى صىنفە ده يىن او خدور
پىشە ور بورزووا اولمادان اونجە
ياد مالى ساتان تاجير ساتار منجە

فؤدالىزمه سن!

306 * - دئمە يىن دئمە دىلر.

ساتقىن صىنف كوله لىك توخومو اكىر
چالىشان بئىينىن آغزىنى تىكىر
ايضاحى سونوجلاندىرماق گركىر
ساواش مئيدانلارىنى بوشالتماز لار
ضررلى سرمایه نى ياشادماز لار * >

307

آنارشىستىن يئرى وحشى خانادى
قانونا اويدوران ... آتا- آنادى
بورزووا صىنفى قانوندان يانادى
تىجارى سرمایه قانونا اويماز >
آنارشى ايله اىستىبىداددان دويماز

308

سرېست دوشۇنوب، دئىيب، يازماق اوچون
افىلارين باشىئىنى ازمك اوچون
ايستىبىدادىن كوكونو قازماق اوچون
اوز صىنفيڭ خىيرىنە سئللەر يۇن وئر
فؤدال- كومپرادورىزمه سون وئر.

02.07.2004

گوره سن هانسى لىدر حزب الالله دى؟

309

گوره سن هانسى لىدر حزب الاللاھدى؟
ياخود كىر او اتلى آيت الاللاھدى؟
"رعييت"ە حاق تانىممايان شاهدى؟
كى دينلر تكين ايستر خالقى بولە
بولونن ... بولوجو يولوندا اولە

* - دېقت!

310

آى موسىلمان، اللاھليغىنى سون وئر!
يولچولارىنى دئموکراتىك يون وئر!
سوز ايلە يوخ كى، عملدە نىشان وئر!
سيزى حزب الالله اندىلر سىنانىب، * >
دینچى لىدرلاردن خالقىم او سانىب.

311

قرآن هېچ بىر حاق وئرمە بىب قادىنا
دئىبب چامىر آت خالقىن او ولادىنا
چاتسا مظلوم قادىنن دا دادىنا
شرفلى مظلومون دادىنا يئتر
شرفسيز "ائشىك گلېپ، ائشىك گئر"

312

قرآن فئودالىزمىن كىتابىدىر >
يازدىران تاحير ايلە اربابىدىر
پوزدوران بورۇزوا اينقىلابىدىر
سرمايە نىن دىنى دئموکراسىدىر
بايات بورۇزوازى باش بلاسىدىر

گوره سن ھانسى ليدر حزب الاله دى؟

313

قورآن تاجيرين آنا ياساسىدىر >
حالا- حارام ائدى موللاسىدىر
كىراواتلى موللا سون بلاسىدىر
دئموكراسى رئفەر اندو مدان يانادىر
ديكتاتورلوقلار ايله بىگانه دير

314

ھر قورو مون بايراغى او لا بىلر
صىنفى- مىللى ماراغى او لا بىلر
پلاتفورمو، ياراغى او لا بىلر
مىللى مجلسى مىللى بايراغى سئچر
مىلالت مىللى بايراغىنى آند اىچر

315 (دونيوي ~ يئرسل)

دونيوي آنا ياسا يازماق اوچون
رئفەر اندو ملا قانون پوزماق اوچون
ايستىيدادىن كوكونو قازماق اوچون
دئموكراسىنى حاكىم قىلىمالىيېق
اىسلام قانونلارىنى سىلمە لېبىك. >

11.09.2005

چەرگانلى آغىللانماق اىستە مير!

*- تئلۇزىيون چىخىشىپدان آلىنىدى 316

آى ماھمىد بى يىن "مظلوم تورك ائللرى"
"اوزو يانمىش، قابار چالمىش اللرى"
"كئچىسى، او لاغى، قورو چوللرى"
* چەرگانلى آغىللانماق اىستە مير

317 (دوه نى ھىخلايىارلار)

چەرگانلى لىدر اولوب ... يو خلايا
تورك ائللرىنى بىلىكسيز ساخلايا
ايستە دىگى يېرده خالقى ھىخلايا
چەرگانلى آغىللانماق اىستە مير

318 (سورە 2، آىه 223.)

چەرگانلى اىسلامى عادىل سانىر
قادىيىنى تار لا ساندىغىيىنى دانىر
اينسان سايدىلمايان قادىن او تانىر
چەرگانلى او يقار لاشماق اىستە مير

(سورە 3، آىه 14.)

319 (سورە 9، آىه 5.)

چەرگانلى فورو ياجاق اىسلامى*
كى قورتارا بىلمە يە لر ... مادامى
سېياسىتىن دىنى قۇوان آدامى
چەرگانلى چاغداشلاشماق اىستە مير

*- اىسلام منطىق ايلە يوخ،
سېلاح ايلە قورونا بىلر.

چەرگانلى آغىللانماق اىسته مير.

320

چەرگانلى سانماسىن خومئىنيدىر
او مەتچىلىك باخىمېندان ئىنىدىر
گورە سن او مەتچى ائدن بئىنيدىر؟
چەرگانلى آغىللانماق اىسته مير

321

چەرگانلى ھە شرىعەتچىدىر
يعنى ھە شىئىن او نجه او مەتچىدىر
كاپىتالىستى مكتب مىلاتچىدىر
چەرگانلى آغىللانماق اىسته مير

322

چەرگانلى نىن اسکىكى بىلىكدىر
چاغداش كامو او يوندان قافىللىكدىر؛
سيياسى دينچىلىك گئريچىلىكدىر
چەرگانلى آغىللانماق اىسته مير

323

چەرگانلى دئىير كى، او مەتچى قال!
ستتار، مەمد امين، مو صطافا كامال
سيياستدن دينى قوودولار در حال
چەرگانلى آغىللانماق اىسته مير

324

چەرگانلى هارا، ائلچى بى هارا
ائلچى بى دىنلرى قويدو كنارا
چەرگانلى ائدىر ايسلاما فدا
چەرگانلى آغىللانماق اىسته مير

چەرگانلى آغىللانماق اىسته مير.

325

چەرگانلى دئموكراسىدان قورخور
دئموكراسى حاقدا سوزلرى بورخور
دېنىنى سىياست اىچىنە سوخور
چەرگانلى آغىللانماق اىسته مير

326

چەرگانلى ايندىدىن ديكاتوردور
ديكتاتور ائدن دينچى كاراكتئردىر >
دئموكراسى ساغالدا جاق دوكتوردور
چەرگانلى آغىللانماق اىسته مير

327

چەرگانلى ساققالى آغاردا جاق
بويلە گىدسه سوچونو چوخالدا جاق
بىليرسىمى هاردان باش چىخاردا جاق؟
چەرگانلى آغىللانماق اىسته مير.

12.10.2005

"ماحميد على چەرگانلى نىن آذربايجان خالقىنا موراجىعتى ... سىزى موقدس اورو جلوق آبيئ باشلانماسى موناسىبىتىيلە تېرىك ئەدير، ... تانرى نىن بخش انتدېرى اينسانى (او جومله- دن آنتى قادىئن آيه لر - آراز)، مىللە حاقلارىنىزى تاپدايىر. اسلامى دفعە لر قوروموش بىز توركلر اينانجىمېزى صاديقىق. اسلام او ممتىبىك، امما مىللەت او لاراق حور ياشاماق حاققىمېزى دا كىمسە اليمىزدىن آلا بىلمز." گاموح سايىتى

دین حاق وئرمه میشسە موللا نئيلە سىن؟

328 *- سوره 5، آيە 33.

دین دئىير قورآن يازدىغان آلاھدىر
آلاھدان تنقىد ائيلە مك گوناھدىر
دېنسىزىن قانى موسلىمە موباحدىر*
دین حاق وئرمه میشسە موللا نئيلە سىن؟

329 *- سوره 4، آيە 34.

قورآن ائديب قادىنى ائركە قول
دئىيب يانماق ايستمە سن گئت قول اول*
بو حاقدا آيە لرى واردىر بول- بول
دین حاق وئرمه میشسە موللا نئيلە سىن؟

330 *- سوره 65، آيە 6.

دین قادىنا طالاق حافقى وئرمە يىب
آنالارا اوشاق حافقى وئرمە يىب*
قادىنى دورد "ياتاق" حافقى وئرمە يىب
دین حاق وئرمه میشسە موللا نئيلە سىن؟

331 * - (223:2) - (24:2) -**

دین دورد آرواد حافقى وئريب ارينه
آروادى بنزدىب ... اكين يئرينه*
دئىيب داشلات باخسا باشقى بىرىنه*
دین حاق وئرمه میشسە موللا نئيلە سىن؟

332 *- سوره 23، آيە 6. و ...

دین دئىيب اونجە اوزونو داماد ائت!
سئومە سن بولدوغۇن ارە آرواد ائت!
بو شرط ايلە قار اواشى آزاد ائت!*
دین حاق وئرمه میشسە موللا نئيلە سىن؟

دین حاق وئرمه میشسه موللا نئیلیسین؟

333 *- سوره 4، آیه 24.

دین تجاوز حاققى وئریب موسليمه*
کى ارينى راضى ائده تسليمه
يازىق اسيير دوشن "كافير" نسليمه
دین حاق وئرمه میشسه موللا نئيله سين؟

334 *- سوره 2، آیه 282.

دین حاق وئرمه يېب قادىن شاهيد او لا*
قوللوچو ائديب کى، ... موجاهيد او لا
اور تاق ائتمه يېب ائركك واحد او لا*
دین حاق وئرمه میشسه موللا نئيله سين؟

335 *- سوره 6، آیه 115.

دین بير قادىن اوچون دورد بى وئرمه يېب
قارداش قدر باجيىا پاي وئرمه يېب
سسينه سس هايىنا هاي وئرمه يېب*
دین حاق وئرمه میشسه موللا نئيله سين؟

336 *- سوره 4، آیه 3.

دین حاق وئرمه يېب قادىن قاضى او لا
حاق وئریب کى، ارينه ... درزى او لا
دورد آرواد آلماغىناراضى او لا*
دین حاق وئرمه میشسه موللا نئيله سين؟

337 *- سوره 4، آیه 14.

قرآن قانون قويماق حاققى وئرمه يېب*
سو يولانا سويماق حاققى وئرمه يېب
اري قدر دويماق حاققى وئرمه يېب
دین حاق وئرمه میشسه موللا نئيله سين؟

دین حاق وئرمە مىشىھ، موللا نئىلىسىن؟

*- سوره 21، آيە 23. 338

ائرکك يازدىقلارىنى پوزمالىدىر *

قادىن حاقلارى حاقدا يازمالىدىر

دېنن كوكونو قادىن قازمالىدىر

يوخسا دردین چارە سىنى سوپىلە سىن!

23.03.2005

اویان آذربایجانیم، گئج قالیبسان.

339

لئنین ایستیقلالیمیزی چوکدوردو
بابالاریمی اولدوردو، کوچدوردو
کیم لئنین ین هئیکلینی تیکدیردی؟
اویان آذربایجانیم، گئج قالیبسان.

340

عرب دینی یوردو مو ایشقال ائتدی
رضانی وآلیه او ماحال ائتدی
کیم ایشقالچینی موقدس مال ائتدی؟
اویان آذربایجانیم، گئج قالیبسان.

341 (حئیدر علیبئو)

روس او تایی سومورگه بولگه ائتدی
 قوللوچوسو حئیدری سونگو ائتدی*
کیم ایستیقلالدان سونرا "اولگو" ائتدی؟
اویان آذربایجانیم، گئج قالیبسان.

*-1) شئريم او لا جاقدیر ایتی سونگولر

سینه می سنگره وئردیگیم زامان

او گون جبهه ده کی هر قیزیل عسکر

سسله يه جک منی – "یولداش کوماندان!"

*-2) دئیرلر بو ایلين محسولو چو خدور؛

او گوردوگون کندده دیلنچى یو خدور

اليمیز ایشده دیر، گوزوموز تو خدور.

بو خبر اولکه مین ظفر سسیدیر،

بو شانلى بايراميي هدييە سيدىر. (اكتوبر اينقىلاپى نىن...)

(يازقىسىنى سومورگه چى روس يازان) صمد وورغۇن

بىر آز ريفاه وئرىدى یوردونو چاپا،

گلېشدىرمە دى كى، ایستیقلال تاپا. بالتاجى آراز

(پامبىغىمېز بول او لا جاق، آنا فابريكامېز او لمایا جاق.)

اویان آذربایجانیم، گئچ قالیبیسان.

342

قادینا حاق وئرمه بین ایسلام دینی
قینادی او حاققی وئرن لئنینی
کیم لئنینه دئیر قادین دوشمنی؟
اویان آذربایجانیم، گئچ قالیبیسان.

343

علی دئدی "ایشلمه، پای آل پئرن،"
"اللاھی دا راضی ائدر پای وئرن."
کیم بو ظالیما دئیر "عادیل" اره ن؟
اویان آذربایجانیم، گئچ قالیبیسان.

344

ایسلام حاققی آلیب وئریب ظالیمه
اویره تدیکلری ترس دوشور بیلیمه
کیم موللااری بنزه دیر عالیمه؟
اویان آذربایجانیم، گئچ قالیبیسان.

345

گئریچیلیک ایسلامین کوکونده دیر
آنلامایانین ضعفی درکینده دیر*
کیمین پئری قویونون ترکینده دیر؟
اویان آذربایجانیم، گئچ قالیبیسان.

* - قانمازا قاندیر ماق اولماز.

22.09.2005

مولانىن تحصيلى فايدالى دئييل.

* 346 - دئييلمى ثيقتوالايسلام ...?
موهنديسين اورونو ... تراكتوردور
تراكتورچونو ساغالدان دوكتوردور
سيياستچى يازقى يازان آكتوردور
مولانىن يازدىيغى يازقى قول ائدر*
قول مانقورتون گئتىكى يولو گئر

* 347 - سوره 18، آيه 74، 80.
موللا تحصيل ائدبى كى، كوله ائدە
كوله ائدنلىرىن يولونو گئدە
باش قالدىر انلارى حزب الله دىدە*
مولانىن تحصيلى فايدالى دئييل

* 348 - سوره 3، آيه 14.
موللا تحصيل ائدبى ائركىدن يانا
حوروانىن آدام اولدوغۇنو دانا*
آداملىق حاققى وئرمە يە بايانا
مولانىن تحصيلى فايدالى دئييل

* 349 - سوره 4، آيه 14
موللا تحصيل ائدبى گوناه يارادا
قادىنى قورخودان الله يارادا*
دورد آرواد آلماغا تاماح يارادا
مولانىن تحصيلى فايدالى دئييل

* 350 - سوره 24، آيه 31
موللا تحصيل ائدبى لچىكلىشىرىھ
مئييل اولدورمگى گرچىكلىشىرىھ*
اور توسوز ائركى گويچىكلىشىرىھ
مولانىن تحصيلى فايدالى دئييل

موللانین تحصیلی فایدالی دئییل.

351 *- سوره 65، آیه 6

موللا تحصیل ائدب حاقلاری دانا
قارینى قوجاسینا ... تارلا سانا
کی طلاق ایله او شاق حاققى يانا*
موللانین تحصیلی فایدالی دئییل

352 *- سوره 4، آیه 11، 12، 176

موللا تحصیل ائدب آیریلیق سالا
قیزرا بیر، او غلانا ایکى پای آلا*
آتانيڭ آرزو سو گوزوندە قالا
موللانین تحصیلی فایدالی دئییل

353 *- سوره 2، آیه 228

موللا تحصیل ائدب آرزو ائتمە يە
راضى دئییلسە دە، راضى ائتمە يە
قرآن يوخ دئمیشسە قاضى ائتمە يە*
موللانین تحصیلی فایدالی دئییل

354 *- سوره 9، آیه 111

موللا تحصیل ائدب کى، خومس آليّنا
اوردو سوندان قالان عرب آليّنا (قرئیش قبیلەسى)
کى فيتوا وئرسە دوشە لر داليّنا*
موللانین تحصیلی فایدالی دئییل

355 *- سوره 43، آیه 32

موللا تحصیل ائدب کى، فيتوا وئرە
دوشونن بئیینلری گومە يئرە
قوللوق ائدە ... تاجیرە، خانا، ارە*
موللانین تحصیلی فایدالی دئییل

موللانيڭ تحصىلى فايدالى دئيىل.

356 *- سوره 4، آيه 14

موللا تحصىل ائديب قور خودا بىلە
دئيه دوز خچىدىن اىطاعت ائيلە*
قانون قويماق حاققى وئرمە بىب ائله >
موللانيڭ تحصىلى فايدالى دئيىل

357 *- سوره 18، آيه 27

موللا تحصىل ائديب آز دىررا بىلە
دىنسىل آنا ياسا يازدىررا بىلە*
چاغداشلىغىن كوكۇن قازدىررا بىلە
موللانيڭ تحصىلى فايدالى دئيىل

358 *- سوره 3، آيه 20

موللا تحصىل ائديب كى، او لچە- بىچە
قور آنا او يقون قانونلارى سئچە*
چاغداش قانونلارىن او ستوندن كئچە
موللانيڭ تحصىلى فايدالى دئيىل

359 *- سوره 16، آيه 71، 75

موللا تحصىل ائديب كى، رهبر او لا
دئوريملىرى يونه لده ايرى يولا
اربابلارىن دردine چاره بولَا*
موللانيڭ تحصىلى فايدالى دئيىل

360

موللا تحصىل ائديب كى، دوشونمە يە
پىس عمللى او زوندن او شىنمە يە
ويجدان عذابى ايلە ائشىنمە يە
موللانيڭ تحصىلى فايدالى دئيىل

موللانىن تحصىلى فايدالى دئىيل.

361

طهارت "گركىرىدى" موللا اولا
كى دئيه نئچە بند اىچرى يوللا
تميزلىك چاغىندا گركمز موللا
موللانىن تحصىلى فايدالى دئىيل.

16.09.2005

موللا قارداش! اينصاف دا ياخشى شئيدير.

362

ايسلام حاقسيز ياشادييپ درده سالىپ
فارسا ميللى كوله ائتمه يه دالىپ
باش قالدىر انلارىن جانىتى آلىپ
بوردومو چاپدىرىپ كى، گئرى قالىپ
موللا قارداش اينصاف دا ياخشى شئيدير

363 (سوره 30، آيه 22)

ايسلام دينى شوونئىستى بير ديندى
ايشقالچى دينى اولدوغو آيدىندى
ايستيقلال حافقىنдан يوخسون ... قادىندى
موللا قارداش اينصاف دا ياخشى شئيدير

364

ايسلام دينى كوكوندن گئريچىدير
دورد نيكاح، چوخ صيقە چى قاريچىدير
نسىمى نىن قاتلىلى ... دريچىدير
موللا قارداش اينصاف دا ياخشى شئيدير

365

ايسلام ظاليمىن دونيا باخىشىدير
قادىننا پيس شئى ائرككه "ياخشى" دىر
دورد آرواد حافقى وئرن دين وحشىدير
موللا قارداش اينصاف دا ياخشى شئيدير
*- طلاق حافقى وئرمە ين دين وحشىدير.
اوشق حافقى وئرمە ين دين وحشىدير.
يازقى حافقى وئرمە ين دين وحشىدير.
تنقىد حافقى وئرمە ين دين وحشىدير.

موللا قارداش! اينصاف دا ياخشى شئيدير.

366

ايسلام چاغ دېشى ياشام اوصولودور
گئريچيليك ايسلامىن محسولودور
چاغداشلاماق گلشىمە گىن يولودور
موللا قارداش اينصاف دا ياخشى شئيدير

367

ايسلام حاق وئريدىر آنچاق اوazonه
كى يالان دئيه مظلومون گوزونه
اینانما يالانچى دىنин سوزونه*
موللا قارداش اينصاف دا ياخشى شئيدير

*- سوره 65، آيه 12

*- سوره 2، آيه 29، 57

*- سوره 20، آيه 32

*- سوره 67، آيه 5

*- سوره 22، آيه 65

*- سوره 14، آيه 33

*- سوره 16، آيه 68، 69، 79، 80، 81

*- سوره 42، آيه 33

*- سوره 17، آيه 12

*- سوره 2، آيه 164، 13

*- سوره 8، آيه 31

368

ايسلام حاق وئرمە يىب، موللا نئيله سين؟
نه ياخشى موللالىغى ترك ائيله سين
يوخسا ترك ائتدىرن دئورىم ديله سين
مىللى دئموكرات اولماق ياخشى شئيدير.

18.10.2005

سیزه ياراشسا دا، توركه ياراشماز.

قادىن حاقلارىنى گومن فاشىستدىر
دینچى آنلامىيда مومن فاشىستدىر

369
* - جناب "ڭاموھ" و "گايىب"!
مولالارى خالقا عالىم تانىتماق*
چاغ دىشى اولدوقلارىنى اووناتماق
فئودالىزمىن خىرىينه دوناتماق
سیزه ياراشسا دا، توركه ياراشماز.

370
ايسلايمىن بويوننا كىر اووات آسماق
شكلىنى دىيشىرىپ خالقا باسماق
دئموكرات اولمادىغى حاقدا سوسماق*
(ايرتىجاچى اولدوغو حاقدا سوسماق)
سیزه ياراشسا دا، بىزه ياراشماز.

* - هئچ بىر موللا دئموكرات او لا بىلمز،
قورأنا قارشى زورنا چالا بىلمز.

371
مسجدىدە واختى توکە دىپ- اولدورمك
آغلىن يېرىنى جەل ايلە دولدورماق
فئودالىزمى قوروپىوب، گولدورمك
سیزه ياراشسا دا، توركه ياراشماز.

372
هم آخىردا، هم ده توربادان يئمك
فئودالىزمه ... كاپيتالىزم دئمك (كومپرادورىزم)
ايدئولوژىسونا قوللوق ائتمك
سیزه ياراشسا دا، توركه ياراشماز.

سизه ياراشسا دا، توركه ياراشماز.

373 *- قورآنداكى آللە دان سوز گئىر.
آللەھىن يېرسل اولدوغۇنو دانماق*
گئريچى دينىنى موقدس سانماق
اربائىن، تاجيرين اودونا يانماق
(انتى قادىن صىنفىن اودونا يانماق)
سизه ياراشسا دا، توركه ياراشماز.

374
آللەھى تانىدانلارى سوسدورماق
آللەھان آغىللىيَا قان قوسدۇرماق
تنقىد ائدى اولدۇروب- باسىرىرماق
سизه ياراشسا دا، توركه ياراشماز.

375
ايسلاما قارشى ساواشا دالماماق
ظلل الالله لارىنى يادا سالماماق
كئچن 1400 ايلدن درس آلماماق
سизه ياراشسا دا، توركه ياراشماز.

376 دىققت: بو گونون يارىتى وار. >>>
"يوردىسۈر" موللالارى لىدر ائتمك
گئريچى لىدرىن يولونو گئتمك
ايستيقلالدان سونرا دئموكرات اوتمك
سизه ياراشسا دا، توركه ياراشماز

ھەچ بىر اومنىچى مىللەچى اولا بىلmez كى، ايستيقلالچى اولا:
اومنىچى موقلەيد يئتىشدىرر كى، ... مونتاز ائده،
مىللە بورۇزووازى نىن دئورىمەنلى كورتاز ائده. >>>
بو گونون يارىتى وار، (مىللە- دئموكرات اوتمك.)
ساغچى مىللە حاق ساتار. 01.09.2005

سییاستده دینچی تورک فارس مالیدیر

(سییاستده دینجی ~ حزب الله)

او جومله دن قورآنین آنتى اینسان و آنتى قادىن آيه لرينى
اييطال ائنلرى اولدو تدورن قورآندا يانا سییاسى قوروملا-
رین ماھييەتلىرىنى تانىتالىم!
ايش ايشدن كىچدىكىن سونرا نه فايدا؟

شئىخ محمد خيابانى او ممتچى اولدوغو اوچون ميللتچى، و دو-
لابىسى ايله آذربايغانچى دئىيلدیر. آذربايغانين آدى نىن كوكونو
قازماق اوچون "آزادىستانچى" اولمالى ايدى كى، آذربايغانين
ايستيقلالى ايله بوتولشىم سى نىن اونوندە مانيعە تورە دە. ...

هر سییاستين يارىسى گىزلىدىر،
گىزلىرى كشف ائدن آچىق گوزلودور.

"35 مىليون" آدلى گاموچو سايت ئىپير:
"... حسن ارك ...، او شرفسيز كوممونىست كى، بىر زامان
"بىزيم دواملىيغىمىزىن شرطى قىز لارين چادر اسىزلىغىدىر"
آدلى تئزى ايله هامىنى قئيرتسىزلىق و ناموسسوزلۇغا
چاغىريردى. ... 10.06.1384".

يئرى گلمىشken خاطىر لاتمالىيام كى، ميللى تئلؤىزيون كانالىيمىز
گوناز تئوندە كى چىخىشلارىندا پىشە ورى تكىن ميللى كوممو-
نىستلىرىمىزى "روس جاسوسو" دىراندىرين و دفعىلە آغىز دو-
لوسو "شرفسيز كوممونىستلىر" آدلاندىران گونتاي بى گنجالپ-
يىن جەليندن دوغان اينصافسىزلىغىنى دا اونوتمايالىم! يازدىم كى،
تارىخيمىزدە ثبت اولسون. (آراز اولماسايدى شر آتاردىلار.)

377 * - آنتى قادىن و آنتى اينسان دين.
دینچىيە ان موقدس ايناچ دىندى*
ميللتچى اوچون دين دئىيل كى، گئندى (قاندى، سويداشلىقدى)
سويداشىننا ضررلى دىندى دوندو >
سییاستده دینچى تورک فارس مالیدىر.

سیاستده دینچى تورك فارس مالىدئر.

378

فارس تورکو حزب الاله ائدير قوللانا
میللی ساواشین ایچینه يوللانا >
کی دئموکراتلار ائشیگە توللانا
سیاستده دینچى تورك فارس مالىدئر.

379

دینچى تورک ایستمز ایراندان قوپا
ایرتیجاقى قومو ایتیرمز تاپا
کوتله قازانماق اوچون يئير زوپا >
سیاستده دینچى تورك فارس مالىدئر.

380

دینچى تورک اوتاپى دا ساتار قوما
چونکو مجلیسینه يون وئرن فورما
دینه حاق وئرمى كى، آغزىمۇ يوما
سیاستده دینچى تورك فارس مالىدئر.

381

دینچى تورک دویولور كى، آد قازانا
صاحب چىخماق اوچون الى اوزاندا (میللی حرکتە)
حزب الاله اولدورمه بىرلر، گىزىلە نە
سیاستده دینچى تورك فارس مالىدئر.

382 چەركانلى تكين

دینچى تورک چوخ وعده لر وئە بىلر
زامانى گلينجه تاختادان سيلر
ياخود قارىشىدار، كوسىر، اكىلر*

سیاستده دینچى تورك فارس مالىدئر

383 *- بوگونكى "گاموح" تكين

دینچى تورک بىليكلنديرمز كى، مىنه*
اربابى هاردا دئسە اوردا ائنه
گىركىرسە يوردونو ساتا دينه
حزب الاله قوم و خوراسان مالىدئر.

گلیشمگه دئموکراسى لازیمدىر.

384

ایسلام جھلی آنماق اوچون لازیمدىر
تانرینى روح سانماق اوچون لازیمدىر
جیسیمینى دانماق اوچون لازیمدىر
گلیشمگه دئموکراسى لازیمدىر

385 *- او جومله دن گالیله لرى

ایسلام علم "اولدورمك" اوچون لازیمدىر
عالیمى يېلدىرماق اوچون لازیمدىر *
اوکوزو گولدورمك اوچون لازیمدىر **
گلیشمگه دئموکراسى لازیمدىر

**- قورآنداکى ساوادىز آلاها گوره،
گويا يئر كوره سينى "اوکوز" داشتىيَّر.

386

ایسلام گوب اىيرمك اوچون لازیمدىر
"سئىيدى" * آبىرماق اوچون لازیمدىر
موقدس قاييرماق اوچون لازیمدىر
گلیشمگه دئموکراسى لازیمدىر

*- عرب سوپيلو قورئيش قبيله سى نين حربچى قالىنتىلارى.

387

ایسلام زە ھرلمك اوچون لازیمدىر
جھلی سئىرلمك اوچون لازیمدىر
خالقى يھرلمك اوچون لازیمدىر
گلیشمگه دئموکراسى لازیمدىر

گلیشمگە دئموکراسى لازىمدىر.

388

ايسلام يازقى يازماق اوچون لازىمدىر
آغلىن كوكون قازماق اوچون لازىمدىر
قانونونو پوزماق اوچون لازىمدىر
گلیشمگە دئموکراسى لازىمدىر

389

"الله الاكبير" (هاهاها)
ايسلام صغير ائتمك اوچون لازىمدىر
خالقى تحقير ائتمك اوچون لازىمدىر
آغلى اسيير ائتمك اوچون لازىمدىر
گلیشمگە دئموکراسى لازىمدىر

390

ايسلام حاققىن دانماق اوچون لازىمدىر
سنين حاققىن يانماق اوچون لازىمدىر
"الله"ى حاق سانماق اوچون لازىمدىر
گلیشمگە دئموکراسى لازىمدىر

391

ايستيىداد = اوز باشىنالىق
ايسلام فيتوا وئرمك اوچون لازىمدىر
فردى دونا گىرمك اوچون لازىمدىر
ايستيىدادا ايرمك اوچون لازىمدىر
گلیشمگە دئموکراسى لازىمدىر

گلیشمگه دئموکراسى لازیمدىر.

392 * سوره 4، آيه 34.

ایسلام قیزى دويمك اوچون لازیمدىر *
ائرككه باش ايمك اوچون لازیمدىر
ائرككلرى اويمك اوچون لازیمدىر
گلیشمگه دئموکراسى لازیمدىر

393 اولى ائرككه كيم فاحيشه اولار؟

ایسلام عياش ائركك اوچون لازیمدىر
كورسکده کى "کوپك" اوچون لازیمدىر *
نئچه "داملى" بير "ديك" اوچون لازیمدىر
گلیشمگه دئموکراسى لازیمدىر

394

ایسلام درد چكىرماك اوچون لازیمدى
"تارلا"نى اكديرماك اوچون لازیمدى
اوشاقيز كوچدورماك اوچون لازیمدى
گلیشمگه دئموکراسى لازیمدى

395 ... سوره 20، آيه 131

ایسلام پاي آلدىرماق اوچون لازیمدىر
امگى چالدىرماق اوچون لازیمدىر
سارايilar سالدىرماق اوچون لازیمدىر
گلیشمگه دئموکراسى لازیمدىر

396

ایسلام گئرى قالماق اوچون لازیمدىر
اوزگە مالى آلماق اوچون لازیمدىر
كومپرادور اولماق اوچون لازیمدىر
گلیشمگه دئموکراسى لازیمدىر

گلیشمگه دئموکراسى لازيمدیر.

397

ایسلام تاجیر صينى اوچون لازيمدیر
دره بگين كئفي اوچون لازيمدیر
گئريچى هدفي اوچون لازيمدир
گلیشمگه دئموکراسى لازيمدير

398 سوره 3، آيه 19، 85، 151، 175

ایسلام قويون ائتمك اوچون لازيمدير
پيسليكلره يئتمك اوچون لازيمدير
او يادانى ... ديتىمك اوچون لازيمدير
گلیشمگه دئموکراسى لازيمدير

399 سوره 3، آيه 85.

ایسلام دوشونمه مك اوچون لازيمدير
در دن اشىينمه مك اوچون لازيم دير
دىندن داشىئىنماماق اوچون لازيم دير
گلیشمگه دئموکراسى لازيمدير

400 *- سوره 6، آيه 115، 15

ایسلام دېيىشمە مك اوچون لازيمدير
يعنى گلیشمە مك اوچون لازيمدير
چاغا ايرىشمە مك اوچون لازيمدير
گلیشمگه دئموکراسى لازيمدير.

26.09.2005

داوآمیز قایدا- قانون داؤاسیدیر.

401 *- ضرلی

دئیرلر آلل هر پئرده حاضیردیر
پاراتدیغى ... ميكروبا ناضیردیر
(زىبىلىكىلدە ياشاماق موضوردور)*
داوآمیز قایدا- قانون داؤاسیدیر

402

تاجيرين آدىنى آلل قويولار
مئيلىنى ياسا شكليندە يايديلار
قانونلارىنى موقدس سايديلار
داوآمیز آنا ياسا داؤاسیدیر

403

دين كىشىسل اعتقاد او لمالىدیر
آبيله عوضوو آزاد او لمالىدیر
سر بستجه دوشونوب شاد او لمالىدیر
داوآمیز قایدا- قانون داؤاسیدیر

404

ايسلام دينى ئودن قورو لمالىدیر
يعنى فردى اعتقاد او لمالىدیر
آبيله ساواشى سون بولمالىدیر
داوآمیز يازقى يازماق داؤاسیدیر

405 *- "لا اكراه فى الدين"

* ايسلام قاتىلدىر كى، ... قادىن داشلادىر
دينسيز قانى ايله بوغاز ياشلادىر
سوزو ده "حاقسىور" ليكىن باشلادىر!
داوآمیز قایدا- قانون داؤاسیدیر

داؤامیز قایدا- قانون داؤاسیدیر.

406

ایسلام ائشیت حاق وئرمه بیب قادینا
هم ده ایچى- بوش آللاهین آدینا
یعنی يالان دئیب اوز آروادینا
داؤامیز يازقى يازماق داؤاسیدیر

407

ایسلام حاق وئریب اوزو يالان دئیه
يالانى گوناه سایپیدیر کى، ایله
اولوب- بیتتلرى اویره نه بیله.
داؤامیز قایدا- قانون داؤاسیدیر

408

ایسلام حاق وئریب ارباب فاییز آلا
تاجیر او جوز آلدىغى قدر چالا
مظلوما حاق وئرمه بیب او غزو او لا
داؤامیز قایدا- قانون داؤاسیدیر

409 *- سوره 33، آيه 72، آيه 36

ایسلام حاق وئرمه بیب انسان دوشونه*
کى دوشە قویروق ائدنین پئشىنه
قاتىلمايا يازقى يازماق ايشىنه >>
داؤامیز يازقى يازماق داؤاسیدیر

410

ایسلام حاق وئرمه بیب تنقید ائده سن
دوشونجه او زگورلوگونه يئته سن
دئموکراسى نىن يولونو گىدە سن
داؤامیز آنا ياسا داؤاسیدیر

داؤآمیز قايدا- قانون داؤآسيدیر.

411

ايسلام لازيمديр كوله ائنلره
كوله چى نين يولونو گئنلره
وحشى صينفين دادىنا يئتلرە
داؤآمیز يازقى يازماق داؤآسيدیر

412

ايسلام لازيمدير فئودالىزم اوچون
بىز ساواشىرىق كاپيتالىزم اوچون
تورانى قورتاران كامالىزم اوچون
داؤآمیز يازقى يازماق داؤآسيدیر

413

ايسلام لازيمدير يئرينده سايدىرا
فئودالىزمىن خئيرينه جايدىرا
گئريچيلىكى قورويا يايدىرا
داؤآمیز آنا ياسا داؤآسيدیر

414

ايسلام لازيمدير قانون قويماق اوچون
حاقلىلارىن گوزونو اويماق اوچون
دېنسىزىن دريسىنى سويماق اوچون
داؤآمیز آنا ياسا داؤآسيدیر

* - عرب كولتورو

415
ايسلام لازيمدير ايراده اولدوره
ايچى- بوش دوزخ سوزو ييله بىلدىرا
گئريچى كولتورو حاكىم قىلدىرا*
داؤآمیز قايدا- قانون داؤآسيدیر

داؤامىز قايدا- قانون داؤاسىدىر.

416

ايسلام لازيمىدير دىيىشىمە مك اوچون
يئرىننە سايىب گلىشىمەك اوچون
دئموكراسىيا ايرىشىمەك اوچون
داؤامىز قايدا- قانون داؤاسىدىر

417 *- پارتى باشقۇا، جبهە باشقۇا.

ايسلام لازيمىدير كولە يېتىشىديرە
كولە ليك ائتمەك اوچون اوتوشدورە
صىنفى چاتلاقلارى دا بېتىشىديرە*
داؤامىز قايدا- قانون داؤاسىدىر

418 *- سورە 30، آيە 22

ايسلام دىنى شۇۋئىسىتى بىر دىندير
دېنجه اسیر مىلات سانكى قادىنديرى
طالاق حاققى وئرمە دىگى آيدىنديرى*
داؤامىز باغىمىسىزلىق داؤاسىدىر

*- قورآن شكلىндە آنا ياساسى نىن و دوولتى نىن دىلى
حاكىم سوپۇن دىلەتتىرى. جناب آغىل آزدىغان بىڭىز!

419 (قورآنداكى آيە لرە گورە)

ايسلام لازيمىدير كى، حاقلارى دانا
حۇوانىن آداملىق حاقلارى يانا
قادىنى ئىركك اوچون تارلا سانا
داؤامىز يازقى يازماق داؤاسىدىر.

19.11.2005

سن دئدين: "من مشروعه ايسته ميرم."

420

آى ايستيبدادا قارشى ساواشان تورك
مشروطه حاققى آلىپ پايلاشان تورك
مشروعه يه قارشى جوشوب- داشان تورك
سن دئدين: "من مشروعه ايسته ميرم."

421

آى تورك سوپيلو قادىنى قورتaran تورك
قويون ائدن اسلامى اوtaran تورك
يئرى اكىب- بىچە نه قaitaran تورك
سن دئدين: "من مشروعه ايسته ميرم."

422

آى ايستيقلال اوچون شاهى قوان تورك
تورك دوشمنى نين بورنونو اووان تورك
مشروعه سى توتدو سنه ديوان تورك
سن دئدين: "من مشروعه ايسته ميرم."

423 (حزب الالله فارس مالىدى)

آى منى دئموكرات يېتىشديرن تورك
ياراميزى ساريپ- بىتىشديرن تورك
(ايستيقلاليمىزى گنجىكىرن تورك)
گئنه دە من مشروعه ايسته ميرم.

سن دئدين "من مشروعه اىسته ميرم."

424

سن مشروطه پوزان فارس دئييلسن تورك
دینچى عربه زاپاس دئييلسن تورك
دميرى چورودن پاس دئييلسن تورك
گئنه ده من مشروعه اىسته ميرم.

425

سن سبياستده دينچى دئييلسن تورك
درسيز، عيرتسيز گنجى دئييلسن تورك
قىزيليسان بورونجو دئييلسن تورك
گئنه ده من مشروعه اىسته ميرم.

* - حئيدر عموغلو

426
سنی ستخارخان دئموكرات ائديب تورك
ستخار عموغلونون يولون گئديب تورك*
پيشه ورى هارايىننا يئتىب تورك
گئنه ده من مشروعه اىسته ميرم.

427

سن آتا- بابامىن فريادىسان تورك
اونلارىن گلىشمىش اوولادىسان تورك
اوولادى نىن درسى، اوستادىسان تورك
گئنه ده من مشروعه اىسته ميرم.

20.09.2005

چاغداش تورك دئموکراسى عاشيقىدىر.

428

دئموکراسى حوكومت فور ماسىيَّدِير
اوره دىچى توپلۇمون قايداسىيَّدِير
ياخشى اولدوغۇ اونون فايداسىيَّدِير
چاغداش تورك دئموکراسى عاشيقىدىر

429

دئموکراسى چاغداشلىيَّغىن دىنىدىر
فيكىر اوره دنلر اونون بئىنىدىر
بئىنى تكىن هر شئى ده يئنىدىر
چاغداش تورك دئموکراسى عاشيقىدىر

430

دئموکراسى ساغلام اوست ياپى ياپار
هر شئى اوز قايدا- قانۇنۇنۇ تاپار
دئير ايشله، ايشلت، كارىنى آپار
چاغداش تورك دئموکراسى عاشيقىدىر

431

دئموکراسى دئير سربستجه دوشون
اوره دىچى يئتىشىرىمكدىر ايشىن
دوشونون كى، اوره دين، يازىن، قوشون
چاغداش تورك دئموکراسى عاشيقىدىر

432

دئموکراسى اوزگورلوك حاققى وئرر
دوشونجە نىن الينه چاققى وئرر
تحقىرە يوخ، تنقىدە يئتقى وئرر
چاغداش تورك دئموکراسى عاشيقىدىر

چاغداش تورك دئموکراسى عاشيقىدىر.

433

دئموکراسى حاق تانىيار اوره يه
عئىنى حاقلارى وئرر هر بيرئيه
فرق قويماز قادىن ايله ائركە يه
چاغداش تورك دئموکراسى عاشيقىدىر

434

دئموکراسى قويماز كئفينه ديه
آزىنلىغا حاق وئرر سوزون دئيه
چوخونلۇغۇن حوكومونه باش اىيە
چاغداش تورك دئموکراسى عاشيقىدىر

دئموکراسى نىن قايدا- قانونلارى كئفه حاق تانىماز كى،
كئفي ايسته سە، كئفينه توخونا.

435

دئموکراسى اعتىراض حاققى وئرر
دويمە گە چنە- بوغاز حاققى وئرر
ساغلام فورمادا لوغاز حاققى وئرر
چاغداش تورك دئموکراسى عاشيقىدىر

436

دئموکراسى هر قورو ما حاق وئرر
چامىر آتمايان يورو ما حاق وئرر
قورو م يارادان دوروما حاق وئرر
چاغداش تورك دئموکراسى عاشيقىدىر

چاغداش تورك دئموکراسى عاشيقىدىر.

437

دئموکراسى گوسته رى حاققى وئرر
خالقى او يادان حاققى قايغى وئرر
دوولته قارشى چىخان خالقى وئرر
چاغداش تورك دئموکراسى عاشيقىدىر

438

دئموکراسى حاق وئرر هر گىرئوه
دوولته حاق وئرمىز كى، گىرە ئووه
پاترونا دئير كى، راضى ائت سئوه
چاغداش تورك دئموکراسى عاشيقىدىر

439

دئموکراسى اعدام حاققى وئرمە يىب
ايىشكىنجە يە ياشام حاققى وئرمە يىب
سياسى اوچون دام حاققى وئرمە يىب
چاغداش تورك دئموکراسى عاشيقىدىر

440

دئموکراسى آغىلەن مەھصولودور
مەنلىشىمە گىن اىلىكىن يولودور
دىسىپلەيندن يانا صىنفىن قولودور
چاغداش تورك دئموکراسى عاشيقىدىر

441

لايىك دوولت بو نىنلە ساپىلماز
آنما ياساسى دىنچىبىه قاپىلماز
>> چونكۇ دىنسلىك اىلكلە اوندا تاپىلماز >>
چاغداش تورك لايىكلەكىن عاشيقىدىر.

18.09.2005

دوقلتين فورماسي نه اولماليدير؟

442

ايستيقلال آلينان گونون سونراسى
نه اولماليدير رئزيمين فورماسي؟
هانسى فورمادان يانا دئموكراسي؟*
رئزيمين فورماسي نه اولماليدير؟

- كاپيتاليزمين دموكراسيي ايش گوجوندن قازانيلميش سرمایه لرينى
كوللنكتيولشمە سيندن يانا رئفراندوما سربستليك حافقى وئرمى؟

443

تاجيرين صينيفسل دينى اسلامدىر،
قوربانى خالقىن ياريسى مادامدىر،
دوشونمك حاققىدان يوخسون آدامدىر.
دوقلتين فورماسي نه اولماليدير؟

444

يئنى مضمون يئنى فورما ديله ير
ھەچ بير رئفورم ياغا بىلمز، چىله ير
آلىشدىر ماق اوچون اودو پىلە ير
مضمونون فورماسي نه اولماليدير؟

445

كەنە فورما اينكىشافى دوردورار
فۇداڭ يابىلى رئزيم قوردورار
آسيمېلە ائتمك اوچون بوردورار
رئزيمين فورماسي نه اولماليدير؟

446

كوللنكتيوچىلىك دە بير نوو فورمادى
سن بىلدىر توپلوما، بلکە قورمادى
دئمه يە كى، نىيە مندن سورمادى؟
دوقلتين فورماسي نه اولماليدير؟

دوولتىن فورماسى نه اولمالىدىر؟

447

كوللتكتىو دوزنده ايشله ين يئير
چونكى مولكىيەت سوسىال دونو گئير
"صينى سومورو يە سون وئرين!" دئير
دوولتىن فورماسى نه اولمالىدىر؟

448

گرچك سوسىالىزىم حاقدان آسىلەيدىر
ثرۇت فەلە صىنەت نىن مەھسۇلۇ دور
گئرى قايتارماق اوئون اوھسۇلۇ دور
دوولتىن فورماسى نه اولمالىدىر؟

449

گرچك سوسىالىزىم حاق وئرمىز سومورە
ايىھە ليك پايى وئريلەز "امير" ھ
قانون پۇزان روشتۇر آلار، گەميرە
دوولتىن فورماسى نه اولمالىدىر؟

450 * - اينسانلىيغى اينسانلارا قايتارار

گرچك سوسىالىزىم مظلومو قورتارار
مولكىيەتى توپلۇمونا قايتارار *
اورە دە بىلەمە ين ... داوار اوتارار
دوولتىن فورماسى نه اولمالىدىر؟

451

ضرورت بلىردى دوغرو ھدفى
قويماز ھدف بلىردى فەردىن كئفى
ھدف بىرلشىدىر صىنەت اىلە صفى
يئنى مضمۇن يئنى فورما دىلە ير
كلىشىدىرن صىنەت حاكىم اىلە ير.

يازقى يازان مولكىيەتىن شكلىدىر
پيس شكىل وئرن قولاغى توكلۇدور.

توبیلوم مالیک اولسا، کیم ضرر ائدر؟

452 ائل گوجو، سئل گوجو.

توبیلوم مالیک اولسا سرمایه لره
قازانجیبیلا ال تاپار قایه لره
یعنی بنزه مز کیچیک ایبه لره
توبیلوم مالیک اولسا کیم ضرر ائدر؟

453

توبیلوم مالیک اولسا یازیق آغالار
زنجیره لى تراکتور لار چوخالار
ایش گوجو گلیشر، قارین توخالار
توبیلوم مالیک اولسا کیم ضرر ائدر؟

454

توبیلوم مالیک اولسا کند ده دیشیر
شه هره دونوشمک اوچون گلیشر
چوخ آز موددتده هدفه ایریشیر
توبیلوم مالیک اولسا کیم ضرر ائدر؟

455

توبیلوم مالیک اولسا کنده، شه هره
فرق قویماز کندی ایله اه هره
اولاناقلی یاشام دونمز زه هره
توبیلوم مالیک اولسا کیم ضرر ائدر؟

456

توبیلوم مالیک اولسا محصول بول اولار
داشینماسی اوچون دمیر یول اولار
اوزل مولکیتین یولو چال اولار
توبیلوم مالیک اولسا کیم ضرر ائدر؟

توپلوم مالىك اولسا كيم ضرر اندر

457

توپلوم مالىك اولسا اكين يئرينه
ايشچى صاحيب چىخار آلىن ترىنه
(تارلا دئييل كى، كار وئره ارىنه)
توپلوم مالىك اولسا كيم ضرر اندر؟

458 * - ناركتىك تاجيرينه

توپلوم مالىك اولسا ايشدن آتىلماز.
ايىسىزلىكدىن قاچاقچىيا ساتىلماز، *
اوروسبو سورولرىنه قاتىلماز.
توپلوم مالىك اولسا كيم ضرر اندر؟

459

توپلوم مالىك اولسا محصول بول او لار
آز قازانجلى پاترون ايشچىسىز قالار
ايشچىسىز پاترون كومموندى ايش بولار
توپلوم مالىك اولسا كيم ضرر اندر؟

460

توپلوم مالىك اولسا كىرە لى ائوه
ائوسىزىنه ائو وئرر سئوه - سئوه
ائوين يېئرانماسى آدىرار كىرە
توپلوم مالىك اولسا كيم ضرر اندر؟

461

توپلوم مالىك اولسا اولكە گلىشىر
رقابت بازارلارىندا ... يارىشار
كيم سئويىر؟ كيم اود توتوب- آلىشار؟
توپلوم مالىك اولسا كيم ضرر اندر?
30.09.2005

ایدئولوژونون رولو ندیر؟ عومورو نه قدر دیر؟

هر صینفین اوز ایدئولوژوسو وار،
سیلاحسیز میلاتى ائدرلر "داوار".

462

ظالیم ایستر کى، قويون ائده ساغا
مظلوم ایستر کى، هر کس او لا آغا
بو تضادىيّر کى، بولر سولا ساغا
سومورو صینفى تضادى يارادار
تضادسىيّز كوممون چاغىنى آرادار

463

ظالیم باشقا جور اولچر، بىچر، تىكىر
کى نئجه باشقا خالقى ائده نوكر
ایدئولوژوسوز میلت درد چىرى
ظالیم مظلومون قاداسىيّنى آلماز
دوشونوش طرزلىرى عئينى اولماز
(ایدئولوژولارى عئينى اولماز)

نئجه ليك دىيىشمىز شوبهن اولماسىن،
ائله ايفشا ائت کى، چاره بولماسىن.

464

ایدئولوژو وار کى، مانقورت ائدر
مانقورت ساتقىن صینفین يولونو گئدر
میللە دوشمنىن دوشمنىنى دىدر
ایدئولوژو دا وار کى، ميللىدىر
(فارسىن ائدئولوژوسو ميللىدىر)
مانقورت اولمايان خالقىندان بلىدىر

ایدئولوژونون رولو ندیر؟

465

صفارى آبىرار ایدئولوژو
خططى- مشى قابىرار ایدئولوژو
ساواشا چاغىرار ایدئولوژو
ايدئولوژو دوشونوش طرزىدىر
اولچوب- بىچدىگىنى تىكى درزىدىر

466

ايشى قولايلاشدىرار تئكىنولوژو
يوخسا گئج يايىلار ايدئولوژو
باشقادىر ايدئولوژونون رولو
ايدئولوژو تصادلاردان دوغار
خالقىن الى ايله دوشمنى بو غار

467

او ايدئولوژو كى، كاما چاتىپ،
دئير او يادما ياتانى كى، ياتىپ،
سويله ايدئولوژو چاغى او توب.
او زامان كى، سومورو سون بولاجاق،
صينفى ايدئولوژو محو اولاجاق.

468 كيم كيمى سيلاحسىز لاندىرار؟

ايدئولوژو دوشونسل سيلاحدىر
سيلاحسىزىن پايى ناله دير، آهدىر
سيلاحلاندىر مamac بويوك گوناھدىر
دوشونسل سيلاح وورار يئرە سرر
تانك ايله توب قولونا قوووه ت وئرر

ايدئولوژونون رولو ندир؟

469

کوتله در دينه ديه نى دينله ير
كيمين دوغرو اولدوغونو آنلايار
حاقلينى يوخ كى، حاقسيزى دانلايار
چونكو بيليكلى اينسانلار جايماز لار
خالقى او يادان فيكيرى يايماز لار.

14.08.2006

23

اقتیصاد توپلومو قاتلارا بولر
فلسفه سببى بولماغا دالار
هر صینفین گئده جگى يولو بولار
(چلىشكىلرى چوزه ن يولو بولار)
(صینفى تضادى چوزه ن يولو بولار) (مىللە تضادى ...)
(گركلى دئورىمېن يولۇنو بولار)
ايقتیصاد دوستو دوشمندن آيىرار
* فلسفة دن صينفي سيلاح قايىرار *

آراز دوشمنىن باغرىنى چاتلاتما!

پیشه وری میللى- کوممونیست ایدى.

(فارسیّن "خالق" پارتیّی شوونئیست ایدى.)
"توده" حیزبی

حورمەتلى احمد بى او بالى يانلىش او لاراق سانىر كى،
پیشه وری میللى ایدى، میللى- کوممونیست دئىيلدى.

470
* - ساغچى توركىلدن قورخور.
چاغداش فارس شريعتىن كوكون قازىر
شريعتە قوربان وئرن تورك آزىر
شريعتمدارى پىشىنده گزير
بو سېبدىندير كى، تورك توركىلدن قورخور *
كورخوسوندان قورو ملاشمایر، قوخور. >

* - دئىيلمى؟ احمد بى او بالى!

"بو اوردۇنۇن 1946- جى ايلىن آذر آيىندا او تو ز مىندىن چوخ
آذربايجان توركۇنۇ اولدورن فارس اوردو سونۇن - آراز)
قارشىسييندا او زامان تبريزىن باش موللاسى
اولان شريعتمدارى قوربان كىسى."
گونتاي گنجالپ

471
تورك دئىير تجربە لىردىن درس آلمالى!
سېئانىميش دىنه قارشى زورنا چالما!
او يوييانلارى او ياتماغا دالما!
كى يازقى يازدىرا ... نيسا سورەسى
دېيىشىمە گە خالقىن دېينىل تورەسى

* - فارس فاشىزمىنە بىر عومور او شاقلىق ائتمىش آيت الله
میركاظيم شريعتمدارى نىن سونمۇش تىدىرىنى قىرىدىران
گوناز تئۈمىزدىن سوز گئىر.

پیشە وری میللى کوممونیست ایدى.

472 (دین سییاستدن قووولمالىيَّر.)

بال- بال دئمك ايله آغىز دادلانماز

كىرلردىن آرىنَان توپلۇم بىتلەنمىز

دېنە حاق وئرن دئورىمچى آدلانماز

رئورمىست سربىت ائدر گئريچىنى

كى زە هەرلە يە بىلە ... سئىرچىنى*

* - دئيىلمى؟ احمد بى او بالى!

473

کوممونىست فئودالىزمە قارشىدَّىر

رعيىتى مالىك ائتمك ايشىدىر

بو ايش گلىشىمە كىن تمل داشىدَّىر

کوممونىست مولكىيت سورونون چوزر

گورە سن كيم توھمت پىشىنە گزر؟

دئىيرلر میللى مجلىسده موللا دا وار ايدى.

موللا "ھە" دئىى كى، مجلسە گىرە

حاق وئرمە يە قادىن ايله رشبەرە

(تجروبە لر شھىد قانىدَّىر.)

474

پیشە وری میللى- کوممونىست ايدى

بو سبىدن يئرلەرى بولۇن دئىى*

پئرە ال قويان خالق قورتاردى يوردو

کوممونىست فئودالىزمە سون قويار**

سونرا كوللەكتىيوجى فيكىرى يايار

* - او زامانكى كندلى توپلۇموموزون 80 فايىزى رعيىت ايدى.

** - ساغچى (ساغچىلەغا صاديق قالدىغى تقدىر دە) فئودالىزمى

دئويررمى؟ دوز دانىشىن!

11.08.2007

دوستو تنقید ائدرلر، دوشمنى خار.

هر دئورىمە گركىيگى كىمى، مىللى دئورىمە ده
چاغداش لىدر ايلە چاغداش ايدئولوق گركىر.

475 (بو گونون يارىنى وار)
ائچى بى پئىقمېرىلىرى آرادىير،
دېنچىلىكە فيكىرى تابان يارادىير،* (تابان ~ زمين)
چاغداش دونيانىن قانىنى قارالدىر.
ايىتىجانىن ساققىزىنى چئىنه مە!
قادىيىن طالئىي ايلە اويناما!

*- لىدرلر بىليرلر كى: تاكتىك ستراتېزىپىندن آسىلى او لمالىدېر.
نتىجه سببى نىن مھصولودور

476 آىه اىبيطال ائدن دېنچى ساپىلماز.
نه قدر كى ائچى بى بو تووچودور
او قدر ده آراز ائچى بى چى دىر
نه يازىق كى، ائچى بى ده دېنچىدېر*
دېنچى قورآن گوسترن يولو گئدر >>>
قادىيىن ايلە رعىتى قول ائدر
باش قالدىر ان قولو ايت تكىن دىدر*

*- سون آيلاردا يايىلان ائچى بى يىن كاستلىرىندن بلى اولدۇ.

*- توبه سوره سى (9) آىه 5: "حaram آيلار (...) چىخىنجا
موشريكلرى هاردا گورسنىز (اوز باشىتالىق - ب. آراز)،
اولدۇرون، ياخالايبىپ اسир آلىن، حبس(موحاصىرە) ائدىن
و بوتون يوللارىنى - كېچىدلرىنى توتون.
لاكىن اگر توبه ائتسە لر، ناماز قىلىپ ذکات وئرسە لر،
اونلارى سربىست بوراخىن. ..."

منطىقى قىلىنج او لان مونولوقچو ايسلايم دىنى نىن بو آىه-
سى نىن ده هدفى بونلاردىر:
چالىب- چاپماق اوچون ايرادە اولدۇر، آسيمىلە ائت.

دوستو تنقید ائدرلر، دوشمنى خار.

477 * - ازيلنلرین ليدىرى دئىيل.

ائىچى بى يىن ساوادى چاغداش دئىيل
ائىچى بى چاغداش ايله يولداش دئىيل
ائىچى بى باجىسىئنا قارداش دئىيل *
ائىچى بى بوتۇو آذربايغانچىدىر
قادىن دوشمنى تكين يالانچىدىر
(يعنى پئيقمىر تكين يالانچىدىر)

478 تانرى نىن تانرىيسى كىمدىر؟

بختىيار آلاھى اوين شئير يازدى
چىركىنى بزە دى، اوزو لوٽ گزدى
چونكى اربابىن حووضوندا اوزدو
آلاھى يېنىدىن قاپىرماق اولماز
... نىسا سورە سىندىن آپىرماق اولماز *

* - گئريچىنى بوراخسان اوز حالىنا،
يانارسان ائل- اوبانىن احوالىنا.

479

بختىيار آلاھى عادىل تانىتىدى
دئمك كى، ... قادىن صىنفىنى يانىلتىدى
اولمايىا عايىشە لرى اونوتدو
كى دوققۇز ياشلى گىركىدە مە لە يە
موجوزلرین گۈزۈندە ياش الله يە*

* - موجوزون "گلىن" شعرىنه باخىنیز!

الله آجيماز دوققۇز ياشلى قىزرا،
آراز حاقلىدىر بختىارا ... قىزرا.

دوستو تنقید ائدرلر، دوشمنى خار.

480 (سوره ۵: آيه 33)

تانرى قوتور كئچى نين لاپ او زودور
سو ايچديگى يئر بولاغىن گوزودور
خسته ائتدىگى قويوندور، قوزودور
آللە يازقى حاققى وئرمە بىب بىزە
قادىنى قول ائدب ائرككە، هىزە
كى باش قالدىغانى يئديرە كوزە*

481

ايسلام دينى اخلاقىيياتى پوزار
دورد آرواد حاققى او لان ائركك آزار
قارداش قدر پاي المايان قىز قىزار
تنقيد حاققى او لمایان پىسى بزە ر
آيرى سئچكى ليكىن اينسانلىق بئزر
قادىن يازقى يازسا قورآنى پوزار >>
ايسلامىن قورآنى آنا ياسادىر
كوربانى رعييت ايله نيسادىر

*- سوره 17، آيه 21. سوره 43، آيه 32. سوره 16، آيه 71.

فؤدادىزمىن آنا ياساسى او لان قورآن، قادىن ايله كولە يە يوخ،
بلکە كندخانى ايله بازارخانىنا (بزيرگان) موقدسدىر.

482 آيدىن او يادار، او يو دماز!

ايسلام آذربايجانى ايشقال ائتدى
موسليم ائتدىگى قادىنى قول ائتدى
قول المايانى ياندىريدى كول ائتدى >
گئريچى يولدان گئرى قابىدارلار
آزدىرىلىمىش كوتله نى ... آيدىدارلار

دوستو تنقید ائدرلر، دوشمنی خار.

483

بختیار سئودیریر ظالیم اللاھی*
کی حاقلی چیخارا موللا پناھی
موللا پناھدان یانا حزب الالھی
"یئرده قالا" مظلوم قادینین آھی
ساغلام باش ظالیم او نوندہ ایبلمز**
پیسہ یاخشی، یاخشیبا پیس دئیبلمز
"هم آخیردان، هم تور بادان یئیبلمز"

*- هر بیر سوزون سییاسی آنلامی وار،
او آنلامی کشف ائدہ بیلمز داوار.

**- او شاق آناسیندان "خسته" دوغولار، (خسته ~ حئیوان)
چکدیگی زحمتلر قدر ساغالار.

دره بگلیک کول تور وندن آرینمامیش بختیار مو علیم!
27.11.2007 تاریخیندہ "ایجتیماعی" آدلی تللؤزیيون
کانالیمیزدان یا پیچی تقیدیمه، ییخیجی جاوابینیزی دینلە-
دیکدن سونرا، سیزین یئرینیزه من او تاندیم. ...
بختیار مو علیم، "آغیل یاشدا اولماز، باشدا او لار.". بالتاجی آراز

484

آراز بو تورو چولرین يولچوسودور
بورزووازی صینفی نین سولچوسودور
آذربایجان خالقی نین اولچوسودور
هر کسین یاخشی- پیس او زه لیگی وار
دوستو الشدیررلر، دوشمنی خار.*

*- آراز "وطن" شئیرینه جان وقف ائدیب،
بختیار مو علیمہ ایتحاف ائدیب.

22.08.2007

نېيە "گايىپ" او يە توپلايا بىلمىر؟

گل اوز صىنفى- مىللى سازىنى اوينا!
يوخسا گوج توپلايا بىلمە سن "داینا"

آرازىزمه سىلاحلانمىش گوجلر، او جوملە دن بوگونكى
"گايىپ" ماھىيىتىنده قوروملارا سىغا بىلمىلر كى، قاتىلا بىلە لر.
أونا گورە، كيم دىيىشمە لىدىر؟ كيم كيمين سئوبيه سىنه
پوكسلمە لىدىر؟ اىلچى بى بىلمە دى، "گايىپ" بىلمە لىدىر كى:
تارىخ گىرىيە دونمز آغلەن ايشىغى سونمز

485

"گايىپ" بىلىر كى، گوج قازانا بىلمىر
چونكى قىسسا فيكىرى او زانا بىلمىر
داش آلتىندا قالىپ، قوزانا بىلمىر
باتاجى آرازىن شئيرىن او خوييان
تورا دوشمز او ولايا تور تو خوييان

486

باتاجى آراز حاقدا سوسموش "گايىپ"
قازانىبىدىر او زونه چو خلو عايىپ
هانسى سانسور چونو خالقىمىز ساپىپ؟
موخاليف دوشونجه يە بىر وئرمە يىن
گووه ندىرە بىلمىز قازانا گووه ن >

487

آراز اولدورولسە دە شئيرى قالار
او خوجوسونون بئىنинدە كوك سالار
وئريلمز حاقلارىنى گىرى آلار
توبورر سانسور چولارىن او زونه
يالانچى دئموكراتلارىن سوزونه
(قويماز يالان دئيه خالقىن گوزونه)

نېيە "گايىپ" او يە توپلايا بىلىمیر؟

488 (سوره 3، آيە 20)

"گايىپ" ايش باشىنا گلمە دن او نجه
قويمور يايىلا مو خاليف دوشونجه*
كىم قاتىلار بولىلە گئريچى گوجه؟
اولمايا "گايىپ" خالقى ائششك سانىر؟
نېيە گئريچى اولدوغونو دانىر؟
(نېيە سانسورچو اولدوغونو دانىر؟)
(نېيە بويكوتچو اولدوغونو دانىر?)

*- دين دئير منيم "آش" يم يوغورتلودور
يئسن ده، يئمه سن ده حاققىن بودور.

489 *- چەركانلى و بنزىرلرى.

"گايىپ" اىستيقلاچىدئر آراز تكين
"گايىپ" دئموكرات دئبىل قورناز* تكين
كى قىشا سون قويا بىلە ياز تكين
"گايىپ" اىسلامى اولكە دن دانىشىر*
يعنى گئريچى قوروه يە دونوشور

**- "گايىپ" نېيە كوتله نين اكمە دىگى ايرتىجاچى توخومو اكىر؟
اولمايا كوكو باشقۇ يئرده دىر؟ سببى نى بىلسك نه اولار؟

490 **- داؤا قانون داؤا سىدىر.

"گايىپ" آنلامايىر دئموكراسىدان*
چونكۇ اويرنىب سانسورچو پارسىدان
قادىن حاققىنى وئرمە يە عاصىدان
آذربايجان اىسلام اولكە سى قالسا
اىسلام نه وئرر قادىن ايلە ناسا؟** (خالقا)

**- تورك دئموكراتىر، "موجاهيد/ايرتىجاچى" دئبىلدىر.

نېيە "گايىپ" او يە توپلايا بىلمىر؟

491

آسکىرىپ دئىيرلر "... صللە الا محمد ..."
او سكوروب دئىيرلر "... صللە الا محمد ..."
او سسوروب دئىيرلر "... و آل محمد" *
گورە سن آوروپادا دا بويله دى؟
يوخسا دور ديوز ايل اونجه ترک ائيله دى؟

هم دە او توز ايل تجروبه دن سونرا،
قانمازا قاندىز ماق او لماز، منصورا!

آى ضىيالى "اوирە تمن" لر!
پئتر آرتىق، خالقى اورتا بارماغانىنىڭ سرىمە يىن!
تحقىر ايلە تحمىقە (آغىل آزدىر ماغا) سون وئرين!
يوخسا تانىتمالىبىق كى، آذربايجانىمۇزى، تورك مىللەتى ايلە تورك خالقى-
نىن مىللى و مدنى اينكىشافىتى بو قاراگونە قويانلارىن سېياسى باشچىلارى
سوزدە "آذربايغانچى" يام، "مېللەتچى" يەم دئىنلەر ايلە بنزەرلىرى اولوبىلار.

492

"گايىپ" يەن سوزجوسو آنجاق دانىشىر
دانىشىدىقجا خالق اونونلا تانىشىر
ميرزە جليل يەن احوالى قارىشىر
"ميرزە جليل" موناجاتا باشلايىر
"گايىپ" يەن سوزجوسو اونو داشلايىر

493 * - ایرانچى و ایرتىجاقى خىابانى.

ميرزە جليل دئىير دئموكرات اولون!
"گايىپ" دئىير اولدۇغۇز تكىن قالىن!
دىيىشمە مك اوچون ساواشا دالىن!
جليلى يوخ، خىابانى نى دىنلە، *
بوگونكۇ جليل يەن فيكىرىنى اونلە.

نېيە "گايىپ" او يە توپلايا بىلىمیر؟

"كوهنه حامام، كوهنه تاس*
يا محمد، يا عابباس!
يا ربى، يا ايلاھى!
سنى ميللتىن آھى
قىلما روا ظولمتى!*
سن قورتار بو ميللتى!
بو يوک بو شئيطان ايله
سن اوزون ديوان ائله!"

صالح ايلديريَم

- * - بو حاقدا، جليل محمدقولوزاده نين "داناباش كندى نين احوالاتلارى"
آدلى اثرىنى او خوماق ايله بيرلىكده سئير ائدين.
** - صالح بى ايلديريَم دا بىلمە ليدىر كى، هئچ بير ساتقىن صىنف
ساتدىيغىنى گئرى قايتارماز. او جومله دن "آتش كسه" ساتدىيغى
قاراباغى. ايانامسانىز تجربه ايله گله جىكن سورونوز!

494

"گايىپ" دئىير كىچمىشە دوام ائدين!
آتا- بابامىزىن يولونو گئدين!
يوخسا قورتولموش او لار چاغداش قادىن
چىنلى دئىير كىچمىشىمىز دن قوپون!
كورتارىجى يوللار آختارىن تاپىن!

495 اولولرى اولولره بوراخىن!

"گايىپ" دئىير چىنلى ناخلف چىخدى
چونко فئودال- آتاسىندان بىخدى
فئودال رئزيمى كوكوندن بىخدى
تورك ناخلف دئىيل يولوندان دونه
اولولرى ديريلتمە ليدىر گئنه*

نېيە "گايىپ" او يە توپلايا بىلمىر؟

*- بوتۇوچۇ ائچى بى يىن يولۇنو گئت!
ايرتىجاچى اولدوغۇنۇ ايفشا ائت!

496

"گايىپ" شەھرىارىن شئىرىنى يايىر*
چونكۇ دئمە مىش يىئنى تارىخ قايىر،
گلە جە گىنى كىچمىشىندن آيىر.
آرازىن شئىرىنى "گايىپ" او خوماز
آخر سو گولمكده قالماز قوخوماز

*- داؤامىز هله ليك سىياسى آنلامىندا حاق و حقوق داؤاسىدەر.
يعنى ذوقلارى هلىنديرمك ايله "اخلاقىيات" داؤاسى دئىيدىر.
ائىلە او نا گورە دە خالقىمىزى بوشونا او غراشدىر ماين!

497

"گايىپ" آرازىن اولۇمونو گودور
آدى چكىلمە سىن دئىه قان او دور
چونكۇ شئىرى ذئھىنلرى دورلدور
آرازى گلە جك الشدىرسە دە
هله تتقىدچىسى يو خدور عرصە دە

498

آى تورك سوپلۇنون سىياسى آيدىنى!
سئومىش او لسان خالقىن ايله قادىنى
ياي آرازىن شئىرى ايله آدىنى
ونجە سربستجه بىلەكلەنلىدىر
سونرا سئچكىيە سوروكلىنىدىر

نېيە "گايىپ" او يە توپلايا بىلمىر؟

499

آرازىن نه يى، هاراسى پىسىدى كى،
سئومە يە بىلە تربىز ايلە باكى؟!
سئومە سە دە تاجيرى، خانى، بگى.
نئچە فايىز خاندى، بگى، تاجيردى?
كى "گايىپ" دا آرازا اوز چئويردى

500

"گايىپ" گرچك او زونو گىزلىدىدىرى
گىزلى او لدوغو او چون ايزلىدىدىرى
آراز تكين شاعيرى ... سىزلا دىبىدىرى
"گايىپ" يەن سايىتى او زەل سايىت دئىيل
كى آرازا بىسلە يە ... منفى مئىيل

501

"گايىپ" يى بوراخمايىن اوز حالىنا
پالانلا يىب مىنمىش او لسا دالىنا
اينقىلاپ گرە كر تاختدان سالىنا
آرازدان قورخان دئمокرات دئىيلدىرى
"گايىپ" دئمокرات تشكىلات دئىيلدىرى.

آرازىز مە سىلا حلانمىش سويداشىم،
گئريچى پارتىيا سىغماز، قارداشىم!

15.11.2007

"گاییپ" اوزونه سانسور حاققى وئریب!

502

میللى منفعت دئير کى، تنقید ائت!
میللى کارىن گوستردىگى يولو گئت!
بوتووچو، دئموکرات ائت کى، کاما يئت
ايرانبايجانچى قورومو مات ائيله
بوتووچو "گاییپ"ى دئموکرات ائيله

503

میللى منفعت دئير کى، چاغا اوى!
هر ساحه ده گئريچيلىگە سون قوى!
درى سويدورانىن دريسينى سوى!
"گاییپ" آرازىن دريسينى سويور
دئمك کى، مكتبين گوزونو اوپور

504

آرازىن سوندوغو تورك مكتبيدير
ياراداچاق تاريixin سببىدير
واريلاجاق هدفى، ادبىدير
توركون تورك قالماسى يئترلى دئييل
دئموکرات اولماسا كئچرلى دئييل

505

گاییپ ايئولولۇزو سونمايىبىدىر
سوندوغو پروگرامى يونمايىبىدىر
دئتايلارىيـنا هلـه اـئـمـه يـيـبـىـدىـر
دئمـكـ اوـيرـ نـديـكـلـرىـيـنىـ چـالـىـبـىـدىـر
چـالـدىـغـىـ قـايـنـاـغـىـ گـوزـدـنـ سـالـىـبـىـدىـر

"گاییپ" او زونه سانسور حاققى وئریب!

506 (كار = ساغىر)

دئموكرات تورك سانسور چو اولا بىلمز
سانسور ائتىيگى فيكىرى چالا بىلمز
هم ده قول- قانادىنى يولا بىلمز
هر بىر فيكىرين بلى تارىخى واردىئر
حاصىئىرینا شاه اولان "گاییپ" كاردىئر

507 منيم حاققىمى وئر!

سانسور ائدن سانسور چو يئتىشىدىرىر
فيكىر او غروسو اوغرو او توشدورر
آراز ايله "گاییپ"ى آتىشىدىئار
"گاییپ" هم چالىر، هم قول- قاناد كسىر
هم ده بويكوت ائتمە دئىندن كوسور

508

"گاییپ" او زونه سانسور حاققى وئریب
سانسور چونون الينه چاققى وئریب
دئىير بوجاققى اونا خالقى وئریب
آراز "گاییپ" دان حاققىنى ايسته بىر
"گاییپ" آرازى قورخودور، پىسلە بىر
(تجروبە لردن اويرە نن اىزله بىر)

509

"گاییپ" بىلير آدىن دالىندا نه وار
باتاجى آرازىن بالىندا نه وار
هدفه چاتدىئران يولوندا نه وار
آراز توركچولويون شاه دامارىدىئر
تورك دئموكراسىيىسى نىن مئمارىدىئر

"گاییپ" او زونه سانسور حاققى وئریب!

510

"گاییپ" میللی دوشمنی سوچلاندیریر
بیلیر سنمی نئجه سونوچلاندیریر؟
بنزه تمکله آرازى ایچلنديرير (ماھييت يوكله بير)
"گاییپ" آرازىن حاققىنى وئرمە بير
هم ده دوشمن سايىر، يئرە گيرمە بير

511

مونولوقچونون قولاغى اشىتمز.
آراز دئموكرات اولماغا سىلسە بىب
سانسورچو اولماغانى چو خدان پىلسە بىب
سانسورچو لاردان حاققىنى ايستە بىب
"گاییپ" دئير وئريلمز حاققىنى آل!
"گاییپ" ا گلينجە حالواسىنى چال!

512 * - بو مئيداندا تكم گل، گل!

بىليكسىز خالق اگر سئچكىيە گىنده
دىنه حاق وئرر كى، حوكومت ائدە
دین قويماز دئموكراسى كاما يىتە
دېنى ايفشا ائدن فيكير گرە كىر
مئدياسىز يايىلا بىلمز او فيكير
(منديل اولما كى، قوللانىب آتالار!)

513

"گاییپ" گىرسە ده قالىيدان قالىبا
مكتبى قوربان وئرمزلر "گاییپ" ا
يوخسا گوز يومولماز بويله عايىبا
آرازيزم يولدور، "گاییپ" گىلدى- گئدر
او مكتب ... آرازى دا فدا ائدر.

23.11.2007

142

"گاییپ" دا دئیر کی، حزب الاله قالین!

"گاییپ" دئیر:

"يا عابباس! يا عابباس! فارسان بيزي ائت خيلاص!"

"گاییپ" ايسته بير دئيھ کي، يا عابباس
اينقلابيميزا دين دامغاسي باس!
باتاجي آراز

514

دونکى موللا دئى دئى کي، يئزىد شاهدى
شها باش ايمه ين آيت الالاهدى
موللاني ايمام ائدن حزب الالاهدى
"گاییپ" دا دئير کي، حزب الاله قالين!
فارس توركه وئرمه ين حاقلارى آلين!

515

موللا دئير کي "شاخسى، واخسى" دئين*
قادىن دوشمنى نىن دونونو گئين
خالقى ساپدىر ماق اوچون درده ده يىن
"گاییپ" دا دئير کي، شاخستىچى قالين!
ايروتىجاچى سيمگە يه طبىل چالىن

* - شئيخ حسين شاه او لماميئىشسا منه نه؟
شاه او لسىادى نه وئردى ... زه نه؟
(بوگونكى وطن او ولادى خام دئىيل.)

516 * - آنتى قادىن ائركىين دادىنا ...

موللا دئير کي، "آغىل" آلمادىلار
ديين يولونو دوغرو بولمادىلار
يانداشسىز ايماملار شاه او لمادىلار
"گاییپ" دا دئير کي، قوى يئزىد گئتسىن
قادىن دوشمنى ايمام دادا يئتسىن*

"گاییپ" دا دئیر کی، حزب الله قالین!

517

موللا دئیر کی، ایمامی شاه ائلیه
شاه او لا بیلمه يه نه شاهلیق دیله
شاه وئرمه ين حاققی گتیرمه دیله >
"گاییپ" دا دئیر کی ایستیقلال آلين
ایمام اوچون* بیزیدی تاختدان سالین
* - هم ده ... اوتوز ایل تجروبه دن سونرا!

518

موللا دئیر کی، شهیدپرور اولون!
ایماما وئریلمه ين حاققی آلين!
ایمام وئرمه ين حاقدان یو خسون قالین! >
"گاییپ" دا دئیر جیزیقدان چیخمايین!
گئریچیلیکین اؤینی بیخمايین!

519 اسلام دینی نین فلسفة سی:

عابباس ایستر کی، آللہ دئین او لا
گتیره اللاھین دئدیگی یولا
یازقی یازماق حاققی وئرمه يه قولاء >
عابباس ایستر کی، کوله، کوله قالا.
ایستمز ... ایستیقلال حاققینی آلا.

520

حسین دئیر کی، شهیدپرور اولون!
ایماما وئریلمه ين حاققی آلين!
آللہ وئرمه ين حاقدان یو خسون قالین.
آتسی شاه او لدو یئتمه دی دادا،
چونکو قورآن حاق وئرمه دی ... آروا دا.

"گاییپ" دا دئیر کى، حزب الله قالىن!

- سيياسي ايسلامىن توخومونو اكمك ايسته ين "گاییپ" دئير:
- 1 - "ايمادا گل ياحسين، توركلرى اولدورولر."
 - 2 - "... شيعه لرين رهبرى ايمام حوسئين ... بيز شيعه لره يول گوستردى. عقيده و اينانج يولوندا اولدو وار، دوندو يو خدور."

آراز دئير: "گاییپ" يىن بو ايرتىجاچى عقيده لى و ايرتىجاچى ايناملى سونوجوسو تكين كيرواتلى موللا اولان يئرده، اماماملى موللايانه گرك وار؟ (خالقين طالئىي ايله اوينامايسىن!) آراز دئير: قورآندان يانا فاشىسىت ين اوزودور.

521

"گاییپ" گئريچى سولوقانى يايىر،
آراز يىن شئيرينى "بييختىجى" سايىر.
گئريچىلىكىن كيم گوروب دور خئير?
"گاییپ" دا دئير کى، حزب الله قالىن!
اللاهدان كوله يه اىستيقلال آلىن! "استغفار الله"

522

"كوله چى سينه ... باش اير كوله سى"
بودور ايسلام دينى نين فلسفة سى
قانماز گووده يه قاندىرار قافاسى.
او "ضىيالى" كى دينى دوغرو بولار
عدالت اوونون ساققالىنا گولر
تجروبه اوونون ساققالىنا گولر
فلسفه اوونون ساققالىنا گولر.

17.01.2008

قورآنی تبلیغ ائدن شاعیره واى!

جهلین کوکونو قازِرلار دونيادا،
سن هله جهله تاپیندیر کونيادا.
(85+19 :3)

اونجه تانیمادیگین ایله تانیش!
تانیدیقدان سونرا حاقیندا دانیش!
(سوره 10، آیه 39 ~ 39 :10)

قورآنین عدالتى شاه اوچوندور
سوموروچوده کى تاماح اوچوندور
اولوم جزاسى دا "جرراح" اوچوندور (تنقیدچى)
داوا حورلوق ایله ريفاه اوچوندور
ازيلميش زومره اولوشوب قادىنдан
كولونى ميللتار ایله بودوندان:
يوخسول ایله، ايشچى ایله، آيدىندان

لوطفا بو آيه لرى ده اوخويون!
يوخسا گولمك سويو تكين قوخويون! (اورنى: سوره 4، آيه 82.)
(82 :4)، (27 :18)، (38 :10)، (21 :21)، (115 :6)، (112 +25+23 :21)،
(34+12+11+3 :4)، (15+14 :3)، (247+282+228 +223 :2)
(25 :4)، (6 :23) (111 :9)، (32 :43)، (75+71 :16)، (37 :33)
(21 :17)، (75 :16)، (128 :7)، (6 :65)، (53 :33)، (31 :24)
(33 :5)، (111+5 :9)، (76 :4)، (23+19 :3)، (32 :43)، (131 :20)

523

قورآن بولونوبدور نئچه بولومه
يا يالان، يا جهل يئيرير ئئليمه
يا خود دا حاق قازاندىرير ظولومه
قورآنى يازدىر ان قايىه لردىلار
ظالىيمىلار دان يانا آيه لردىلار

قورآنى رئكلام ائدن شاعيره واى!

524

قورآنىن آلاھى سئومز دارقىنى،
مولكىيت ايله آغالىق حاققىنى،
ظالىما وئریب كى، ازه خالقىنى.
قورآنىن پىسلىكى آيه سىنده دىر،
آيه سىنده كى پىس قايه سىنده دىر.

525

آلله قورآندا دئير كى، موسلىم اول!
يازدىغىم يازقىلارينا تسليم اول!
قادىنلارا قارشى منيم مىثليم اول!
قادىننا هئچ بىر حاق وئرمە دن قوللان!
أويندە ايشلت، ياتاغىندا حاللان!

(223 :2)، (125+65 :4)، (85+19+14 :3)

526 (87 :15)، (3 :4)

قورآنى اويره نىب- بىلدىكىن سونرا
اون دورد ايل پئيقمىر اولدوقدان سونرا
الى دورد ياشىئا دولدوقدان سونرا*
سکكىز ياشلى عايشه يە گۈز تىكدى
موسمانىيغىن ... توخومونو اكدى
*- اتچى قىز اوشاقلار يمىزدان ال چكىن!

527

قورآنى آنلايىب- قانان ... مولانا
پئيقمىر عاشيقى ائدر اوولانا
دوققور ياشلى قىز آلماغا يوللانا
مولانا موسىمان ائدر كى، بالا
الى دورد ياشلى دو ققور ياشلى آلا

(36 :33)، (38+37 :10)، (82 :4)، (112 :21)

قورآنى رئكلام ائدن شاعيره واى!

528

قورآنى باغرىّنا باسان فوضولو
موسلمان ائدر كى، سئوه رسولو
ياشادا پئيقمبر قويان اوصولو
سوزه باخمايان آروادىئى دويه
اوزو آروادا قارشى هر پوخ يئيه

(37 :33)، (14+3 :4)، (14 :2)، (223 :2)

529

قورآنى سئويب- سئودىرن نىظامى
موسلمان ائدر، آرتىرا جزامى
ايکى قىزىم قدر سئوه م رضامى:
اولنده اسلامىن دونونا گىرم
قىزى بير، او غلانا ايکى پاي وئرم

،(282 :2)، (176+12+11 :4)، (112 :21)
(55 :6)، (36 :33)

530

قورآنى رئكلام ائدن شاعيره واى!
دئير الله دئمه بىب كى، قانون قوى،
دئيب دېكتاتورون قانونونا اوى!
يانى دورد آرواد آل، آروادىئى دوى!
خالقى او يادانىن گوزلرینى اوى!

،(94 :15)، (46 :6)، (48 :5)، (13 :4)، (23 :3)
(112 :21)

قورآنی رئکلام ائدن شاعیره واى!

531

قورآنی قبول ائدن ويجدانسيز دير
اونون يولونو گئدن ويجدانسيز دير
بويله كاميئنا يئتن ويجدانسيز دير
قورآندا يانا فاشيسين او زودور >
(مسلمان ائركك فاشيسين او زودور)
مسلمان قادىن قويوندور، قوزودور

532

قورآن دا دئير كى، منى به يندير!
پيسىمى چىخاردانلارى داياندىر!
اولدورمه سى اوچون جهلى اوياندىر!
گوره سن كيم قورآنى به ينديرير?
كيم ده اولدورن جهلى اوياندىرير?

(55 :6)، (112+111+29+28+5 :9)، (84+74 :4)

533

قورآن وسيله دير قورخوتماق اوچون
قورخودان سوزلرى او خوتماق اوچون
قورخودان فلسفة تو خوتماق اوچون
قورآنى به ينديرن ... فوضولودور
فوضولوسوز عالمين رذيليدير

زه هرى بار داغىئن ياردىمئى ايله يوخ، دادلى يئمگىن ياردىمئى
ايله ايچىرن بوگونكى فوضولولارا لىعت!

(72+4+95 :4)، (176+34+13 :5)، (33 :7)، (14 :3)
(80+74 :18)، (21 :17)، (75+26 :16)، (82 :11)

قورآنی رئکلام ائدن شاعیره واى!

534

قورآن دئير کي، ظاليم باش قالديرار
وئريلمز حاققيني گئري الديرار
حاکيم - دوشمنيني تاختدان سالديرار
ظاليم او رعييت ايله قاديندier
کي بيلمزلر دئموکراسى باديندier *
- (دئموکراسى "قربى" يه. - خمينى) *

(63 :16)، (96+94 :7)، (29 :18)، (155 :2)

535

قورآن اينسانا ايستيقلال وئرمە يېب
چونکو او حافقى فئودال وئرمە يېب
قورآنى يازديران دللال وئرمە يېب
قورآنجا دللال قانون قويماليدier
اربابينا پاي وئرن اويماليدier

(ايسلام فئوداليزمىن محسولودور)

(75+71 :16)، (23 :21)، (40 :12)، (247 :2)

536

قورآن دئيبكى، سئوسە نيز بو يولو،
وئرين كوله چى نين وئردىگى پولو،
قورتاريin تاجيرين ساتديغى قولو.
قورآن واجىب قىلىمايىندier كىشىبىه
کى سون وئره كوله چىلىك پئشه يه

(75 :16)، (223+177 :2)

قورآنى رئكلام ائدن شاعيره واى!

537

قورآنى اينسانلىق دوشمنى يازىب
چونكى قانون وئرمك حاققىنى پوزوب
يعنى آزادلىغىن كوكونو قازىب
قورآنى اوخويان ويجدان اويانار
تسليم اولدوغو دونمدن اوتانار

538

قورآن حاق وئرمە يېب قانون قويماغا
تنقىد حاققىنى موحتىم سايماغا
ديكتاتورلارين ... گوزونو اويماغا
قورآن دوشوندورن حىسىسى اولدورر
قويون ائدر، ساققالىنا گولدورر

(23 :21)، (52 :20)، (27+1 :18)، (136 :7)، (115 :6)

539

قورآن مئيلى جىسيمىيىدىن آبيرىدى
جىسيمىيىز مئيلىدىن آللە قايىرىدى
قانونلارىنا اويماغا چاغىرىدى
آللە تاجيرىن صىنفى آغىلىدىر
جىسيمىيىز آللە جەھلىن ناغىلىدىر *

* - سورسان كى، تانرى نىن تانرىيسى كىمىدىر؟
هو جئىرە اورە دن دئىر جىسمىدىر.

(158 :6)، (153 :4)

قورآنی رئكلام ائدن شاعيره واى!

540

قورآن ظولومو ابديشديرىب >
يازى شكلىنده ابديشديرىب
هر بىر ساحه ده عربىشديرىب
توركۈن كىتابىنى تورك يازمالىدىر
تورك يازمايان يازقىنى پوزمالىدىر
(3 :5)، (31 :8)، (1 :11)، (40 :12)، (16 :103)
(52 :20)، (1 :18)

541

قورآن گئريچى صينفین كىتابىدىر
گئريچى صينف تورانىن اربابىدىر
چكديردىگى درد ايلە عذابىدىر
تورك شرقىن دئمокرات بايراقچى سىدىر
اينكىشاف ائتىرن تورك ايراقچى سىدىر
(75 :16)، (94 :7)، (31 :8)، (32 :14)، (2 :155)
(12 :17)

542

قورآن قادىنى ائركە قول ائدب
قادىنى كولە ائدنه مال ائدب
دىرى نىن اولچوسونو پول ائدب
حاق اوستە عادوت ائتمە يىن قادىن
حاقلىدىر كى، موسىلمان قويا آدىن
سود پولو آلان آتا قىزى ساتار،
ساتىلان قىزىنا كولە ليك چاتار.

(176+34+11+3 :4)، (14 :3)، (282+223 :2)

قورآنى رئكلام ائدن شاعيره واى!

543

قورآن علمين او زونو گورمه يېيدىر
بىلىم سل فيكىر او نه سورمه يېيدىر
منطيقە او يغۇن پلان قورما يېيدىر
ايتىن يوخ ايدى كى، آياقدا قالىپ
مېن دورد يوز ايل خالقىمى دردە سالىپ

(58 :7)، (10 :67)، (15 :16)، (27+16 :75)
(65 :22)، (21 :81+32)، (17 :66+12)
(42 :33)، (67 :5)، (18 :1)

544

قورآن دئير: "يارادىجى اولدورر"
(يارادىجى- آنالارى گولدورر).
"هم دە دىرىيلدر جىنتە دولدورار."
قورآنىن منطيقى منطيقىسىزلىكدىر
دورد آرواد حاققىنى وئرن ھيزلىكدىر

(12 :65)، (11 :16)، (7 :18)، (8 :9)

545

قورآنى قبول ائتدىرن قورخودور
(كورخو جەلين يئدىرىدىگى پوخودور)
"جەنم"ە ايناندىر ان ... يوخودور
قورخو او لان يئرده او زگورلوك اولماز >>>
آزاد اولمايان دوغرو يولو بولماز

(2 :155)، (4 :85)، (3 :65)
(7 :94+130+135+136)

قورآنی رئکلام ائدن شاعیره واى!

546

قورآن دئير "الله دئين دوغرودور."
قادىن حاقلارىنى چالان اوغرودور،
دوزو ايريدن آيىران آغلىدىر،
اون سككىز ياشلى اينسانىن آغلۇ وار،
يوخسا آغلىنى دا چالان اوغرۇ وار.

(7 :3)، (1 :18)، (1 :11)

547

قورآنىن سوندوغو رئزيم شاھلىقىدىر
شاھى ديكاتتور ائدن اللاھلىقىدىر
اللاھلىقى ايچله مك جراھلىقىدىر
الله دئير كى "اش" يەم يوغور تلودور
يئسن ده، يئمه سن ده حاققىن بودور.

(176+3 :4)، (19 :3)، (40 :12)، (247+107 :2)

درە بگلىك كولتورو نده تنقىدە يئر يو خدور:

مونولوقچو اىستە مز الشدیرە
ايستە يىر كى، قانىنا بلشديرە

548

قورآن اللاھى گىزىلدەن پىردى دىرى
خالقى آلاتان ايچى- بوش و عەدە دىرى
ۋئىلمىز حاققى آمايان گئدە دىرى
دىلنچىلىك ئىبىيدىر سەدىلىمە
ظالىيملارىن قلىرىنىدە النە

(158 :6)، (153 :4)، (26 :3)

قورآنى رئكلام ائدن شاعيره واى!

549

قورآن ال قوي دورار او زگە مالىنى
هم آرىيىا، هم ده او نون بالىنى
يا زيق بال اوره دنلىرين حالىنى
اي ناما آلاھىن بو يالانىنى
قويمما ال قوي خالقىن پلانىنى

(81+80+69+68 : 16)

550

قورآن خالقىن گوزونه يالان دئير
يالانا اي نانان جهلى ... باش ايير
باش ايه نين حاققىنى ارباب يئير
قورآن دئير گل تسليم اول كى، ساغ قال
يو خسا ززلله چىدىن جزانى آل (هاها)
(يو خسا قاسىر قاچىدان جزانى آل !)

•(136+135+72+4 : 7)، (55 : 6)، (85+19 : 3)، (208 : 2)
(36 : 33)، (81 : 21)، (54 : 18)، (111+29+5 : 9)

551

قورآن او زگە گوجو ايله "بى" دورور
هم ال قويور، هم ده دامغاسىنى وورور
زلزله دن قورخانا دوزاق قورور
اولومدن قورخودور كى، تسليم ائده >
كى "دونيا بويله گللىپ، بويله گئد."

(81 : 21)، (81+80+69+68 : 16)، (66 : 17)

قورآنی رئکلام ائدن شاعیره واى!

552 دوغا يارادىب مئشه حئيوانىي.
قورآن دوغانى اوز وارلىغى سانىر
پالتارىن تانرىسى- فهله نى دانىر.
ايشچى دوشمنى ايشاره دن قانىر:
تانرى تاجيرصينيفىدىر كى، ايسلە مز
ايشچى دئير: "ايسلە مە بىن دىشلە مز."
(132+131+130:20)، (81+80:16)

553
قورآن دئير دوشوندورمه اوزونه
قارداشى قدر حاق وئرمە قىزىنا*
تسليم اولماسا ... آسىد سېپ اوزونه
هم دە فاشىست هىتلر تكىن ياندىر ياخ
اويلە قورخوت كى، دئىه بىلمە يە يوخ
(29:2)، (16:14)، (152:2)

*- اولكە دە كى اوزە ل ۋەرۇتلار ايلە سرمایە لىردىن قادىن
صىنيفىنە يىتىشە جك پايدا دا دوشونمە لېيىك. چونكۇ
يوخسول صىنيف زنگىن صىنيف ايلە يارىشا بىلمىز.

554
قورآن دئير كى، كىرلى سو اىچىرین،
بو ايش اوچون "جەنەم" ھ كۈچۈرن.
گوروم قاپىسى باغلانا مسجىدىن:
موللا مسجىدە دئير سال يادىنا
كىرلى سو اىچىر تو توقلو قادىنا
(29:18)، (16:14)

قورآنی رئکلام ائدن شاعیره واى!

555

قورآن موسليم او لانا وعده وئرر
تسليم او لانىن مئيوه سينى ده رر
آرتىق دانىشسا وورار يئره سرر:
قورآن او لدورمك حاققى وئريپ فرده
هم ده خبرسىز موسا او لان يئرده
(دئموكراسى چاره بولوب بو درده.)

(80+74 :18)، (111+5 :9)

556

قورآن دئير كى، ايسته رم زلزله،
قاسىرقا ايله وئره لر ال - ال،
سالالار قورخو يارادان ولوله.
كوفر ايله آچيقلایام زلزله نى
يوخسا دوشونن چوزر مسله نى

557

قورآن بىلىر كى، كيم باغ پىشىنده دير
گوزو اوزگە آروادىن دوشوننده دير
گوناهلار قوپ- قورو داغ- داشىندايدىر.
قورآنىن وعده سى تورك اوچون دئىيل
باغلى تورانلى ... باغا سالماز مئىيل

(31 :18)، (35 :13)، (72 :9)

قورآنی رئکلام ائدن شاعیره واى!

558

قورآن دئير کي، آلاها تسليم اول!
آلاهين قانونلارينى دوغرۇ بول!
يوخسا فيرتىنَا چىخاردار، بونو بىل!
فيرتىنَا آلاهين سوزونە باخسا،
آراز لارا قارشى گىلدى رقصە.

559

قورآن دئير منى اوز دىلىمە ياي
دىشى ايسىتمە سە ائركى قدر پاي
"جىنت"دە کى باغىندا آخدىرىم چاي
بودور قورآنىن آنا دوشونجەسى
سوزون ھم سونراسى، ھم دە اونجەسى

(103 :16)، (4 :14)، (37 :13)، (2 :12)
(113 :20)

560

قورآن دئير کي، قانونلاريما اوى!
دوزه ليش وئرنىن گۈزلىرىنى اوى!
اييطال ائدىنин عومورو نە سون قوى
مئشه ياشامىئى توپلۇمدا ياشاد
گۈرۈچى قال کى، آلاهين او لا شاد >>>

(37 :9)، (136+72 :7)، (15 :6)
(23 :21)، (27 :18)

قورآنی رئکلام ائدن شاعیره واي!

561

قورآن دئير کي سات شيرين جانينى!
آللاهدان آل "ابدى مکانينى"! (هاها)
(آللاهدان آل "باغ"ينى، "بوستان"ينى!)
"جنت" اوچون توک "کافير"ين قانينى!*
بو گون ده آذربايجانينى ساتير
فئئرال شکلينده ايرانا قاتير

•(4 :47)، (89 :4)، (123+29+5+111 :9) -*
(61 :33)، (39+12 :8)، (38+33 :5)

562

قورآنىن آللاھى تام ديكاتوردو
بولاق باشىندان سو ايچن قوتوردو.
خسته ائتديگى يئرينه اوتوردو:
هر بير ديكاتور مونولوقچو او لار
سوز دينله مز كى، دينلتمگه دالار

563

قورآن دئير آللاھا شوكور ائيله
كوله يئتشديرنه ذيکير ائيله
اوولايدىنى دا اونا نوكر ائيله
قوى بويله گلبيدير بويله ده گئدە
كوله چى نين دردine چاره ائدە

"بوگونکو وطن اوولادى خام دئييل." صابير

قورآنی رئكلام ائدن شاعيره واي!

564

قورآن دئير کي، ابليسه اوز چئوير
چونکو ايستيقلاچى اينسانى سئوير
دئير تسليم ائده ن آلاھى دئوير >
آله دينسيز دير کي، تسليم اولمايا
مسيحي، كليمى، موسليم اولمايا

565

قورآن دئير کي، تسليم اولماليسان
تسليم اولوب موسلمان قالماليسان
يوخسا دارا چكيليب اولمه ليسن. >>>
قورآن دئموكراسي نين دوشمانيدىر
هم ده دوشمنلىرى نين شيشمانيدىر

566

قورآن سئچكى حافقى وئرمز موسليمە
قورآن ايچكى حافقى وئرمز موسليمە
قورآن بيچكى حافقى وئرمز موسليمە
سئچكى، ايچكى، بيچكى حافقىندان سونرا
نه قالدى کي، طلب ائده ... منصورا؟ >

(سوره 33 – آيه 59)

567

* - كوراوجلونون ...
قورآن دئير کي، منليگىندن آيرىل!
اوزونو دوز بىلمىش اولسان دا ايرىل!
آلاھىن اىستە دىگى كىمى قايرىل! >>>
"دېلقانماز"، "تانرى تانيماز" دان حذر *
موسلمان "دېل قانان" قويونا بنزر >
سئچكى حافقى يوخدور کي، وئره نظر

قورآنى رئكلام ائدن شاعيره واى!

568

قورآن دئير كى، مەنلىكىنه سون قوى!
كى قالمايا سنى سن ائدن بىر خوى،
مانقورت اول كى، آنانىن گوزونو اوى!
مەنلىكىنه گوز يومان تسليم اولار، >
اوزگە نىن اويونجاڭى موسلىم اولار.

569

قورآن دئير كى، وازكەچ اوزلۇگوندن،
هم دە فايىدالانما اوز گوزلۇگوندن،
ياراتدىيغى "اوېقارلاش" سوزلۇگوندن.
ايچىنى بوشالت كى، قورآن دولدورا >
كونوللو قوللۇقچو ائده قولدورا

570

قورآن دئير منىم سوزومدن چىخما!
اوزونو اونوت كى، ... آللە دان بىيَخما!
اويلە تسليم اول كى، جانىنى سىخما! >
ايسلام تسليم اولانلارىن دىنيدىر
سانمايىن كى "ابدى"دیر، "يئنى"دیر

571

قورآن دئير كى، آغىلى دوشونر،
آللە پلانلايار، اينسان ... ائشىنر،
باشىنا كول توكمك اوچون دئشىنر،
اينسانىن آغلى يوخدور كى، بئىنى وار،
پلانلايا ... بىلمە يە نىن ... دىنى وار. >

قورآنی رئكلام ائدن شاعيره واى!

572

قورآن بىلمه يېر كى، باياتلاشىبىدىر
دئموكراسى آوروپادان آشىبىدىر
اوياتدىغى تورانى دولاشىبىدىر
قورآن دئسە باياتام ياندىرىلىماز
ياندىرىلىسا موزئيه گوندريلمز

(هاها) (88 : 17)

573

قورآن بىلمز انسان حاقلارى ندىر >
چونكى اينسانلىق ايله بىگانه دير
حاقلينى اولدوتدورن ديوانه دير
داوآميز اشىت حقوقلو اولماقدىر
دينى، دوولتىن تاختىندان سالماقدىر
تنقىد ايله درده چاره قىلماقدىر

574

قورآن دوشونجه او زگورلوگو وئرمىز
ياساق دوشونجه مئيوه سىنى درمىز
ايسته گى ايله آرزوسيينا ايرمىز
فيكير آزاد اولسا داؤا قوزانار
حاقلى صينف ايله دوغرو يول قازانار
(مظلوم صينف ايله ايستيقلال قازانار)

قورآنی رئکلام ائدن شاعیره واى!

575

قورآن آز ادلیغی وئریب اللاها
هم ده موسا نوکری ایله شاهها
شاه دا دئور ائدبیدیر آيت الالها
قورآن دیكتاتورون دادینا بئتر
آز ادلیق دوشمننی سربست ائدر >

576

قورآن بویله آز ادلیق وئریب فرده
کی عملده اوно ایمتحان ائده
تسلیم اولمايان ... "جهنم" ه گئده*
قادینا دئیر کی، ائركه قول اول!
یوخسا ... "جهنم" او دونا يان کول اول!

*- او زامان قورآنین دئدیگی "لا كراه فى الدين" آیه يه قارشى او جومله دن سوره 9، آیه 5 ایله 111 و سوره 5، آیه 33 نه اوچوندورلر؟

قورآنداکى اللاھین چليشكيلى آيه لرى ايله چليشكيلى كيتابلارى نىن
هانسى سىئنا اينانالىم؟ قورآنامى؟ تورراتامى؟ اينجىلە مى؟
(115 :6)، (1 :11)، (13 :20)، (3 :5)، (19 :3)، (120 :2)
www.efarsi.org/quran/ (1 :25) ...، (33 :17)، (14 :4)

577

قورآن هم ايچى بوش "جهنم" قوروپ
جهلى اينانان جورعت لرى بوروپ
هم ده اللاھين الى ايله ووروپ
اللاھين الى فيتواچى موللادى
كى اولدوردو "جهنم" ه يوللادى
(كى اولدوردو مزارلىغا يوللادى)

قورآنی رئکلام ائدن شاعیره واى!

578

قورآن هر "سوچا" ایکی جزا وئر
هم فیتواچیسی وورار بئرہ سرر
هم ده "جهنم"ی دادینا ایرر
"جهنم" وارسا فیتواایا نه گرک؟
سور غونون جوابینا نئجه ایرک؟

(23:21)، (27:18)

579

قورآن اولدوت دورر کی، تسلیم ائده
حاققیمی وئرمە بین صینف کاما بئته
دئموکراسی قویماز حاق الدن گئدھ
دئموکرات ایستر کی، حاققی قورویا
مسئولییتلى ياناشا ... سورویا

580

قورآن دئیر کی، اینسان آغیلیسیز دیئر
قورآن يازیب سونماغا ناغیلیسیز دیئر
"جنت" سیز "جهنم" سیز "نوغول" سوز دور
اینسان دور دارود آرواد آماغا حاخ وئرمز
اینتیقامچی زولئیخایا اوخ وئرمز.*

*- یوسیفه عاشيق اولان ائولی زولئیخادان سوز گئدیر
(یوسیفه عاشيق اولان قحبه زولئیخادان سوز گئدیر)

قحبه نین اویناشینا قوشما قوشان شاعیره واى!
چونکو قازانیلمیش اخلاق درسلرینی ائدر زای.

پیسی پیس گوسترن گوزگو نئیله سین؟

قورآنی رئکلام ائدن شاعیره واى!

*- دوغرودور:

اینسان قادین دوشمنینه حاق وئرمز.
اینسان آیرى سئچكىلىيە حاق وئرمز.
اینسان جەلى سئۇدىرىنە حاق وئرمز.
اینسان فاشىستى فيكىرە حاق وئرمز.
اینسان مانقورت ائدن دىنە حاق وئرمز.
اینسان آلاھلىق ائدنه حاق وئرمز.
اینسان كولە چى ائدنه حاق وئرمز.
اینسان قول يئتىشىدىرنە حاق وئرمز.
اینسان چاغ دىشى رئژيمە حاق وئرمز.
اینسان موسا نوكريينە حاق وئرمز.
اینسان گئريچى ليدرە حاق وئرمز.
اینسان يالانچى ليدرە حاق وئرمز.
اینسان آغىل آزدىيەانا حاق وئرمز. (تحميق)
اینسان ال قويان حاقسىزرا حاق وئرمز.
اینسان سورغولانمازلارا حاق وئرمز.
اینسان جوابسىز قويانا حاق وئرمز.
اینسان دونبالدىب- مىنە نە حاق وئرمز.
اینسان تنقىد دوشمنينە حاق وئرمز.
اینسان هئچ بير سانسور چويا حاق وئرمز.
اینسان هئچ بير ديكاتورا حاق وئرمز.
اینسان آنتى دئموكراتا حاق وئرمز.
اینسان

قورآنی رئکلام ائدن شاعیره واى!

581

قورآن دئير کي، اوياتما اويويا،
قويمداش سالا قازديغيم قويويا،
دئموکرات اولما کي، داؤآ بويويه.
منوچهر بى عزيزى ده آلانينب،
باتاجى آرازى بىخىجى سانىب.

"قالان ايشه قار ياغار" 582

قورآن بيلير کي، جليل لر دوغاجاق
قورآنا قارشى تتقىدلر ياغاجاق
سس بوغانلارين سسينى بوغانجاق
يوز ايل دوزون دئين، يوز ايلدن سونرا
دئير آرزونوزو آپارين گورا

583

قورآن بيلير کي، نئجه ايضاح ائده
نئجه جيسىمدن آبيرا شاه ائده
"اينشاالله"لا عمرو تباھ ائده
"اينشاالله"دىر کي، ايشى دوردورار >
ايش گوره نين قئيرتىنى بوردورار

584

قورآن بيلير کي، كيمين سوزون دئير
اربابدان سورسان دئير: "دوزون دئير،
هم ده سوزلريميزين اوزون دئير."
هانسى قادىن ايستمز آزاد او لا؟
"اينشاالله" * ايستر کي، كوله قالا

* - دىيىشمىز قورآنىن آنتى قادىن آيه لرىنه گوره.

قورآنی رئکلام ائدن شاعیره وای!

585

قورآن ایستر کى، "اینشاالله" ياغا
قويون اینشا ائده کى، چوبان ساغا
اینشااللاها قارشى سسى بوغا
"اینشاالله" کوله ائديب قادىنى
اینشا ائتمز کى، گوره آزادىنى

586

قورآن ایستر کى، آغا، آغا قالا
کوله سى نين ايش گوجوندن پاي الا
اینشا ائتديگى کوله راضى سالا
عزيزى بى ده دئير کى، کوله قال!
دئموكراسى آلما کى، ايستيقلال آل!
اینشاالله ... قانىنى ائتمز حالال.

587

قورآن دئميش آللە نه اينشا ائدر.
هر کس اوز صينفى نين يولونو گئدر
يوخسا امكلرينى ائدر هدر
تاريخيمىزىن عزيزى بى لرى
قويمازلار دنيزه آخا چايلارى
"اینشاالله" کى، چوخ اولا پايلارى.

06.12.2007

قورآنی رئكلام ائدن شاعيره واى!

588

قورآن بىلىر كى، ندن آسىلەدىر
هانسى صىنفى ساواشىن مەصولودور
هانسى صىنفى ياشامىن اوصولودور.
ھر كس اوز صىنفى نىن يولونو گئدر
يوخسا صىنفى دوشمنە قوللوق ائدر

589

قورآن بىلىر كى، كيم اوندان يانادىر
دوشمنى حاقسىز - حقوقسوز آنادىر
بوشانان آنانىن حالى فنادىر
قاضى اولماق حاققى اولمايان قادىن،
قويون آدلانماسا، نه قويسون آدىن؟

590 * - دئوريمىنى ياماغا قرارلىدىر.

قورآن بىلىر كى، كيمه يارارلىدىر
قورآنىن دوشمنى كلىرىلىدىر
مكتىبىنى قورماغا قرارلىدىر *
مكتب قوروlobeدور، جرايد واردىر
هم ئىنى، هم ذئھنى شراييط واردىر

591

قورآن بىلىر كى، كىملرى آزدىرا
هانسى يازيسىنى كيمه يازدىرا >
اوز اليلە قېرىينى قازدىرا
سانما كى، گئريچى مقصده اىرر
"دېنسىزىن اليىدن ايمانسىز گلر"

قورآنی رئکلام ائدن شاعیره وای!

592

قورآن بیلیر کى، نئجه دوزاق قورا
اربابىن خىرىيە خالقىمى بورا
ابلىسى "شىطان" آدلاندىرا وورا
عزىزى بى ده بو فيكىرى يورودور
حاكيم صينفين قازانىندا ارىدىر >

593

قورآن بیلیر کى ايفشا اولوناجاق
ايخشاجى مكتب اينشا اولوناجاق
اوز صينفينه ميليشا اولوناجاق
عزىزى بى صينفينى ساتىر بو گون
گئريچى صينفى ميللى ائتمك اوچون.
(ساتقىن تاجيرى ميللى ائتمك اوچون)

مېللەت اولوشوبدور بورژۇوازىدان
سولو ميللىدىر سورسانىز قاضىدان
سولو دئموكراتدىر سورسان قاضىدان.

594

قورآن بىلمز گئجه. گوندوز ايشىنى
جھل ايلە ايضاح ائدر داغ. داشىنى
كولە يئىشىدىرر خالقا دىشىنى
عزىزى بى ده دئىير يولوندا اول!
گئريچى كولتوروموزو حاكيم قىل!

(32 :21)، (12 :17)، (16 :15)، (67 :10)
(65 :22)

قورآنی رئکلام ائدن شاعیره واى!

595

قورآن گورمه ميش علم ايله تئكنيکي،
فابريكا قوردورا بيلن ائتنىكى،
ماشين آليب بيشيرسه ده اكمه كى.
عزيزى بىگين ده ... مدنبيتى
پاشادار گئريچى عورفو عادتى

سوهراپ طاهير ده سئور كى، ننه سى
ياشماق توتا كى، گورمه يه نوه سى
(گوناز تئوئدە كى چىخىشىندان آليندى)

روتبه اوچون يارىشانلار،
سئومه دىكلرىنى سئودىرمه يه چالىشارلار.
تانى بو يالتاقلارى!

596

قورآن ايستر كى، كوله آرواد او لا
كى ائركى ايله كوله چى شاد او لا
ابليس ايستر كى، كوله آزاد او لا >
عزيزى ايستر كى، قادىن قول قالا
آنتى قادىن صينقه ايستيقلال آلا

597 * - سوره 4، آيه 1.

قورآن دئير كى، ... آدام يار انېيدىر
قاپىر قاسىندان حووا توره نىبدىر *
آسىلى او لدو غونو اويره نىبدىر
عزيزى بى ده قورآندا يانادىر
اينسان حاقلارى ايله بىگانه دير
(فردى ايستيقلال ايله بىگانه دير)

598

قورآن دئمز کى، آللە ديوانه دير
دئير کى، ايبليس ين ايشى فنادىر
چونکو اينسان حاقلاريندان يانادىر >
عزيزى بى ده ابليسىردن قورخور
میللى- دئموكراتلارا لعنت اوخور.

599

قورآن دئير کى، منى ياساللاشدىر،
آنا ياسانىن باشىندا ايلشدىر،
دوشمنلاريمى قانىنا بىلدىر. (سوره ٩، آيه ٥)
عزيزى بى ده دئير کى "دونبالت مين!"،
میللى روحون چكىردگى دىندير، دين.
چكىردكسىز اكىله بىلمز اكىن.

(27+1 : 18)، (40 : 3)، (48 : 5)، (52 : 20)
(33 : 5)، (96 : 7)، (176+34+13+11+3 : 4)

هر ميللتين دىيىشمز دىلى، يوردو و كاپيتالىستچى آلامىندا گلىشىمكده اولان ميللى
ايقتىصادى ايله ميللى ايقتىصادى نىن دوغوردوغۇ ميللى كولتورو او لار.
ايقتىصادى ايله ايقتىصادى نىن دوغوردوغۇ قوللوچۇ كولتورو دره بىكچىلىك
نىته ليگىدە اولان يئرلى ائتىك ميللت دئيىل، او مىتدىر. نئجه کى، نىظامى و فو-
ضولو تكىن شاعيرلرىن ده شعرلىرى مېللەتچى يوخ، بلکە او مىتچى شئىرلردىرلر.

منوچھر بى عزيزى دئير:

"كئنل او لاراق دئيىلە بىلر کى، هر ميللتين اورتاق روحۇ بو ائلەمنىتلرىن
بىرلىكىنдин اولوشوبدور: اخلاق، كولتور، دىل، گله نك- گورە نك،
اوز نىتلىكىنдин قايناقلانان دىنسىل اينام، ..."

منوچھر بى عزيزى بىلە لىدىر کى، او خولسوز كىندرىمىز واردىر،
لاكىن اسلام دىنى شىكلىنده فتودالىز مىن ايدئولوژى و سونو رئكلام اندن
مسجدىسىز، موللاسىز، نوحە خوانسىز كىنديمىز يوخدور.

قورآنی رئکلام ائدن شاعیره واى!

600

قورآن اينسان حاقلارينا قارشيدىر >
آله فاشىست هيتلر يولداشىدىر
داوامىز دئموكراسى ساواشىدىر
عزيزى بى گندسين اويره نسین گلسىن
يوخسا بيليمسل يانيتلايا بيليسىن

601

قورآن دئير كى، ابليس آنورمالدئير
(دوشمنى تاجير ايله فئودالدئير،)
بو سبىبدن سوزلرى سانكى بالدئير >
عزيزى بى ده آرازى قىنايير
"اولمايا" يو خلاماق اوچون سينايير؟ (قاچاق يول)

(53 :17)، (63 :16)

602

قورآن دئير آله تايسيز قاضىدىر
اللاهين دئيىگى سوزون دوزودور
(حياتا كئچирن قويون- قوزودور)
عزيزى بى ده خالقا "يول" گوستيرir
اوزوندن باشقاسىنا قان قوسورور

603 "عسکر، من سنه گوسته ره رم." (مشهدى عيбاد اوپئراسى)

قورآن دئير كى، آله آغساققالدئير
آغساققالى الشدiren ... چاققالدئير
يوغوردوم توشدور دئمه ين باققالدئير
عزيزى بى دئيير بوراخ يانىلدىم
دكيرمانچىنى آغساققال تانىلدىم

* - "مئشه چاققالسىز اولماز.", "ايت هورر، كروان كئچر".

قورآنی رئکلام ائدن شاعیره واى!

604

قورآن دئير کي، آللہ سوز دينلمز
آلاھيئ سوزونه باخان ... اينلمز
چونکو جاهيل، جھلسئوري دانلاماز
عزيزى بى دئير حورمت ائت جھله >
يوخسا تئروريسٽ آدلاندئار ... "فھله"

* - سوره 21، آيه 23.

قورآن دئير کي، آللہ سورغولانماز*
كولگه سى شاھلار تكين يار غيّلانماز >
(ظلل الاله لاري تكين يار غيّلانماز)
كوله ائتدىگى اوچون قار غيّلانماز
عزيزى بى ده قور خودور آرازى
كى ياز مايا ... الشدیريچى يازى

605

قورآن دئير کي، اولدور ناخلفى،
به ينمه سه مشروعه چى سلفى،
"چكسه مشروعه اوچون تئلئگرافى"
عزيزى بى ستدار خانىن آدىنا!
چاتىئر فؤدال عابباسىن دادىنا!
(چاتىئر اسلامىسىت ليدرين دادىنا!)

آرازىن آتشلى تتقىدينه اوغرامىش "گايپ" يىن اكديگى "يا عباس!"
يا عباس! ... " تو خومونو سووارماق اىسته يىن منوجهر بى عزيزى
دئير:

"... نئجه كى ميللى ليدريمىز دئميش: من اىسترم (ايرانداكى) بوتون
ميللتار حضرت عباسىن بايراغىن آتىندا بيرلشىنىلر."

عابباس اىستركى، كوله، كوله قالا، (اسلام دينى نين فلسفه سى)
ايستمز تورك فارسدان حاققىنى آلا. بالتاجى آراز

قورآنی رئکلام ائدن شاعیره وای!

607

قورآن دئیر کى، آللاھا کوله اول!
کورپو تكين قوللوق ائيله يىن بول- بول
"قييامدان سونرا بلى او لاجاق يول"
عزيزى بى ده دئير اويره تمە يىن
 يول گوستريچى فيكير اوره تمە يىن

608

قورآن دا دئمز کى، ايبليس نه دئير
دئمز کى، كيم كمين حاققىنى يئير >
بو ايشدن حاجى بىژن ائدر خئير.
عزيزى بى اوزو حاجى بىژندى
چونکو حاجى بىژن تكين لومپندى

609 * - ادبى ادبيسيزلردن اويره نين!

قورآن بىلير کى، آغلى اوزادارلار
توروراتىن دا سەھوينى دوزلدرلار
سەھولرى گئت- گئدە آزالدارلار.
عزيزى به يە سويله کى، گلچك
بوگونکو سەھولردن درس آلاجاق*

* - آرازىن هر يازىسى بير اورنكىدىر. (گله جك نسيل اوچون)

610

قورآن دئير کى، آللە دئين دوزدور
ايناندىر ان "جهنم" ده کى کوزدور
تسليم اولان او کوزدن قورخان ... قىزدىر.
عزيزى بى ده دئير بوراخ منى
اولولر تكين باتىرىم كفنى.

قورآنی رئكلام ائدن شاعيره واى!

611

قورآن دئير کي، آللہ اسرارچيدين.
سيرر بيلمه ين پيقمبرى جارچيدين،
گئل فيكيرلىرى ساتان چرچيدين.
عزيزى بى ده سونور گئل فيكير
بالى درده بالى درمان گركير .

گئل دوشونجه يوروم قايناغيدىر،
پيس يورو مجو پيس صينفين جايناغيدىر.

612 (دئيه ر = دئير)

قورآن دئير کي، اخلاق درسى اويره ن:
قانونا اويماسان او زوندن ايده ن
حاقسىز ايستكلىينه قارشى ديره ن
فوضولو دا دئير جانىنى سىخما
اللاهين جىردىغى جىريقدان چىخما >

613

قورآن حاق وئرمىز کي، قادىن قورتولا
گوزه سيندن سو ايچديرر قوتورا
کي خسته ائتدىگى ... تاختا او تورا
فوضولونو دا قوتور خسته ائتدى >
کي خسته ائدىن يولونو گئتدى

614

قورآن قويماز کي، قادىن آزاد او لا
دره بىگلىك دوزه نى برباد او لا
اللاهين دوشمنى ابليس شاد او لا.
فوضولو دا به يندىرير اللahi
کي اللاهين يولونو گئده ... شاهى

قورآنی رئكلام ائدن شاعيره واى!

615

قورآن دئير کى، هر شئى تانرى نىنديرى
تانرى جىنسىندن اولان ارى نىنديرى
دوغماق حاققى تارلاسى قارى نىنديرى
فوضولو يانمادى چىخا آيدىنا
ائركك قدر حاق وئريلە قادىنا

"سن يانماسان، بن يانماسام،
ناسىل چىكار كارانلىكىلار آيدىنا"
ناظيم حىكمت

616 - (4:23)، (6:25)*

قورآن دئير کى، حاق وئرمىش هىزە
كى تجاوز ائدە قوللوچۇ قىزاز
اينسانلىق اوولادى اولان كنىزە*
فوضولو گۈز يوموبۇر تجاوزە
يوخسا اورە ك ياندىراردى كنىزە

617

قورآن حاق وئرمىز كى، خالق قانون قويا
دېنچى دېپوتاتى چاغىرار "توى"ا
كى فوضولو تكىن يولوندان جايا
قانون پوزانىن دريسىنى سويا
فوضولو ايرتىجانىن شاعيرىدیر >>>
چاغداش توركۈن شاعيرى ... صابيرىدیر

- 1- فوضولونو اوخويان تسلیم اولار. >
- 2- اىسلام اىستىر كى، كولە، كولە قالا.
- 3- موسىمان مانقورت گىدىن يولو گئر،
مانقورت ائتىدىن صىنفە قوللوق ائدر.

قورآنی رئکلام ائدن شاعیره واى!

618 *- سوره 26 آيه 224

قورآن دئير کي، قورو نون شاعيردن،
آراز لارى يئتىشىدىرن ... صابيردن،
جليل ايله موجوز تكين "كافير" دن.
آراز اينسان حاقلار يئدان يانادىر،
آراز ا "كافير" دئين ديوانه دير.

619

قورآنى اييطال ائدن اينسانلىقدىر >
حاقسئور ائدن ندن اينسانلىقدىر
حاققىن دادىنا يئتن اينسانلىقدىر
حاق ائشىت حقوقلوقدان يانادىر
آيرى سئچكىلىك ايله بىگانه دير

620

قورآنى اييطال ائدن صىنف قادىن دىر
ياز قىسىنى اوزو يا زان آيدىن دىر >
يادىن يا ز دىر دىغى يا ز قى يادىن دىر
ايسلامىست ليدر خالقىن دوشمانى دىر
دوشمنى تائىتماغىن زامانى دىر

621

قورآنى ايفشا ائدن حاقسئور دير
كوله نى آزاد ائدن بخته ور دير
ايشچىدىر، اكينچىدىر، پىشە ور دير
قادىن دوشمنى بى ايله تاجير دير * >
خالقى او يادان ... حاقسئور شاعير دير

*- مشهدى عىياد: "... من بير تاجيرم، باخمارام بگه."

آى ناخلفلر! مشهدى عىيادلارى، روستم بىگلىرى ايفشا ائدن
اوزئىرلرین قورو آدلارىتى يوخ كى، دوشونجه لرى ايله
نىته ليكلرىنى ده تانىدىن كى، خلفلرى ساپىلا بىلە سىئىر.

قورآنی رئکلام ائدن شاعیره واى!

622

قورآنی ایبطال ائدن چادرا اورتمز
سوهاراب طاهير تكين فيكير يوروتمز *
قادينيin ايراده سينى ... چوروتمز
سوهاراب طاهير ده سئور کى، ننه سى
ياشماق توتا کى، گورمه يه نوه سى
* - "... بودور عالم نيسوان! بودور حاله مسلمان!
گركدير ائده محدود، اوز او ولايتنى اينسان.
سن امما، هله قانما! اينانميرسان، اينانما!
فرحن عمليندن! اوتانميرسان، اوتانما!"
آتاميir ميزه على اكبر صابير

623

قورآنی ایبطال ائدن شراب ايچر،
او ز آغلی ايله قانون اولچوب- بيچر،
او ز صينفينه خئيرلى يولو سئچر.
هر صينف او زگه يازانى پوزماليدىر
او ز يازقيسينى اوزو يازماليدىر.

او جومله دن منوچهر بى عزيزى جنابلارى!
ايسلام دينى دئموكراسييا گوره بوتون صينفلرين اورتاق
ایناملارى دئيلدир. اورتاق ايناملارى اولموش اولسايدى،
لايىك (~ دينسيز) دوولت ايله سيباستدن قووولمازدى.

624 داؤ آقانون داؤ آسىدىر
قورآن عدالت ايله بىگانه دير >
قورآن آيرى سئچكىلىكىن يانادىر
قورآنин قوربانى ... قىزدىر آنادىر
لايىك دوولت دينى تاختدان سالدىرار
دينين وئرمە دىگى حافقى آلدىرار

قورآنى رئكلام ائدن شاعيره واي!

625

قورآنى ايبطال ائدن گلېشىمكىدىر
گلېشىمە گىن ندنى دىبىشىمكىدىر
يازقى يازماق حاققىنى ايرىشىمكىدىر
اىسلامچى لىدر آيە ايبطال ائتمز *
يوخسا نم- نىشانسىز "جىنت"ە گەئتمز
*- آيە ايبطال ائدن دينچى سايىلماز.

(23 :21)، (115 :6)، (27+1 :18)، (85+19 :3)

626 (قد = قدر ده ده)

قورآنى اوخويان باغرىم "چاتلادى"
نه ياخشى كى، تھلوکە نى آتلادى
او قدر گولدوم كى، قارنىم "پاتلادى"
اينسان حاقلارىندان آنلايان كيمسە
او خوتماز قورآنى اينس ايلە جىنسە.

03.01.2008

تورك كولتورو دىندن آرىنمالىيەر
بىتلاندىرنىردىن قورونمالىيەر

دوولت خالقىن ذوقونو گلىشديرر.

موغامات خالقىمىن ذوقونو پوزور
آلېشقانلىق بو جينايتىه دوزور

627

خالق اونجه خالق ماھنىسىندان گوج آلار
چنلى بئلده عاشيق هاواسى چالار
اوزئير تكين يارادماغا دالار
موغامات اويوشدوروچو ساناتدىر
اويوشدوروچو دينه قول- قاناتدىر
جهلى قورويان ياشادان ايناتدىر

628

خالقا رشيد ساغلام او غلو لازيمدier
بولبول سسلى قوچ كوراوغلو لازيمدier
فيدان تكين سسى بوغلو لازيمدier
موغاماتچى نىن سسى وحشى سسدىر
1400 ايل اويوشدوردونوز ، بسىر.

629 * - دويز ~ يبانجى اولكە پاراسى
موغاماتدان تورك خالق ماھنىسىنى آل
عربىستاندان گلدىگى كوكە سال
درويشى ياشادماز تار كامان قووال
قويما دين خالق ماھنىسىنى قوللانا
دوويزلر عربىستانا يوللانا

630

موغامات موسىقيسى مرثىيە دير
ايشقالچى عربىردن ايرثىيە دير
اوزئيرى اويدان روسييە دير
اوپئرا خالق ماھنىسىندان بىلسە نر
مرثىيە اويوشدورار كى، پىلسە نر

دوولت خالقىن ذوقونو گلېشىرر.

631

نه چىخار فوضولونون غزه لىندن؟
دېنچى اىدىن شئيرىن ان گوزه لىندن؟
حزب الالله يئتىشىرىن ساز اليىندن؟
سنفونى، بالت، اوپىرا لازىمىدىر
گئرىچىلىگە سون وئرمك آرزىمىدىر
قادىن آزادلىيغى روسيادان ياغدى،
قادىن اوزگورلوگوندن ... بالت دوغدو.*

*- آراز، آنتى تورك روسييانىن سىلاحلاندىرىيغى آنتى تورك فارس شۇۋئئىزمى نىن بوگونكى اىسلامچى قولونون بالتاسى نىن ساپىنى دۇنوشموش ايرتىياچى جاهىل ناردارانلى نىن باغرىنى چاتلاتما! تورك سوپىلو روس مافياسى نىن آذربايغاندا ياراتدىيغى ايشسىزلىق ايله يوخسوللوق سبىيندن، بالتاسىنى ساپ ائتمك اوچون يول پايليان آنتى تورك فارس شۇۋئئىزمى نىن ايقىيداردا او لان اىسلامچى قولونا ساتىلىميش نارداران جاهىلى ايله اوغا بىزىر جاهىل توركىن بوگونكى مىللى دوشمنلىرى ايشقالچى ائرمنى ايله ايشقالچى فارسى دستكله ين آنتى تورك روسيا ايله آنتى تورك فارس شۇۋئئىزمى نىن او جوملە دن بوگونكى اىسلامچى قولودور.

اىسلام اىستر كى، كوله، كوله قالا،
اىستمز اىستيقلال حاققىنى آلا.

"صولحه گلىن، يوخسا دونيا محو اولار"؛ (روبا به موراد قىزى)
او تورك كى، موغاماتچىدان درس آلار،
... فاراباغى دوشمن اليىنده قالار. >>>
صىبىر آشىليان موغاماتى گوم!
(بارىش آشىليان موغاماتى گوم!)
آسىلى قىلانلان دىنин آغزىنى يوم!
(ناغدى نىسيه اىدىنин آغزىنى يوم!)
("اينشا الله" دئيه نىن آغزىنى يوم!)

دوقولت خالقین ذوقونو گلیشdirر.

632

خالق ماھنیسی ... خالقین سوزونو دئیر
قیدالانان اوز یئمه گینی یئیر
پارادایب- گلیشdirن خالقى اویر
موغامات دینی ماھنیا يوکله ير >
فئودالیزمین سازینی کوکله ير

روسا لتنین و لتنینیست لر، چینلیبیه مائو و مائوئیست لر، تورکه
فوضولو موعیلم ایله موغاماتچی موعیلم لر يول گوستریرلر.

(ها ها ها ها) (سن ده گول!) >>>

633 (دئوینگن ~ حرکتلی)

چونکو تورکون ده عناییسی واردیر،
جهله تاپیئان قفاریسی واردیر،
مرثیه آدلی "صنایه"سی واردیر،*
(موغامات) (هاهاه)
کوکو مککه ده دیر، باشی باکیدا
کی خالقینی اویوشدورا ... ماکیدا
(دئوینگنلیک بولونماز تیریاکیدا)

* - "ایسلام آدام قاییر ما مكتبدير."
(کوله چیلره کوله یئتیشdirن) آیت الله خمینی

634

موغامات دوردور ار دینامیک روح
قویماز گوجه دونوشە خالقین آھى
یاشادار خالقى اویوشدوران شاهى
(یاشادار خالقا درد چکدیرن شاهى)
دینامیک موسیقى لازیمدیر بیزه
کی قوللوق ائده ... اینقیلاچى سوزه

20.04.2008

دېنسل اینامى كوله چى قوللانار.

دېنچى بىلمز كى، قافدان خسته دير،
(ايرتىجاچى بالتلارا دسته دير،)
بىلسە آنلار كى، داؤا نه اوسته دير.

635

دېنسل اینام جهلىندن آسىيىدىر
فورآن دېنسل اينانجىن مەھسۇلۇدور
فۇدالىزمىن ياشام او صۇلۇدور
دېنسل اینامى كوله چى قوللانار
جهلى قوللانان آغىللى پوللانار

636

دېنسل اینام جهلىنى بىلگى سانار
بو سبىدن جاھىلى ذكى سانار
قادىيى بىر، ائركىكى ايکى سانار
بىليمسل اینام جهلىنى قىنَايا
دوشمنىنى يوخ، دوستونو سىنَايا

637

دېنسل اینام سوزجوكلرى ارىدر
اونلاردان اىچى- بوش وارلىق يارادار
بىليم اونجه سى چاغلارى آرادار
دېنسل اینامىن ياراتدىغى ملک
ايچى- بوش سوزدور كى، دوغمايىب فلك.

638 * - (23: (6)، (115: 21)

دېنسل اینام تارتىشىلماز قونودور
مۇنولۇق گىئتىيگى يولۇن سونودور
دئىيىشىلەن اوزو دئىيل، دونودور
دېنسل اینام نىنلاره دوشۇنمز
الشىرىچى ماسايا داشىنماز*

دېنسل اینامى كوله چى قوللانار

639

دېنسل اینام دئير آللaha اينان
آللahi نىن كولگە سى شاها اينان
بليرتىيگى "حاقق"ا، "گوناه"ا اينان
بىليمسل اينام دئير سوزوم چو خدور
قادىن ايله ائركك ين فرقى يو خدور

640

دېنسل اینام دئير الله عاليمير
آيه سىنى ايپطال ائدن ظاليمدير
آلاھىن يولونو گئدن ساليمدير
بىليمسل اينام دئير جهله او يما!
يازدىغىن اوز ياز قىئى سسە قويما!

641

دېنسل اینام تو تدو غونو بوراخماز
چونко جاھيل جھلين اۋىنى بىي خماز
سبىنى بىلمە ين قارشى چىخماز >
بىليمسل اينام بىليم مەھسۇلودور
دېيشىدىرن گلىشىدىرن سولودور.

18.06.2008

هر صينيفين پروقرامي اولماليدير.

(هر صينيفى او صينيفين آيدىن كسيمى تمثيل ائدر.)

تجروبە دن ده سوسان بويله دئير:
هر كس آغلى نىن چوره گىنى يئير.

642

آى نئچە صينيفلى خالق ايلە مىلات
ايستيقلالان سونرا قورولان دوولت
پلانسىز صينيفلەرە وئرمىز فورصت
صينفى صينيفاشىدىرمك چوخ زور ايشدير
پلانسىز صينيفلارين ايشى ياشدىر

643

هر صيفين پروگرامى اولماليدير
صينفى دردine چاره بولماليدير
ياساللاشدىر ماغا حاقق آماليدير
آندا ياسادا يازىلمايان حاققا
حاق وئريلمز كى، گله بىلە نيطقه

644 (مندن دئمك، سىزدىن ...)

هر صينيفين آيرى صفى اولماليدير
هر صينف اوز پارتىسىنى بولماليدير
هر صينف صينفى ساواشا دالماليدير
صينيفلرى آبيرد ائدن پارتى دىر*
يوخسا دوشمنى گيزلدن اورتودور**

- * - ايشچى پارتىسى، اكينچى پارتىسى، كىچىك بورزووازى پارتىسى، بورزووازى پارتىسى، ملاك پارتىسى، خالق جبهه سى، مىللى جبهه.
- ** - او جومله دن دئموكرات، جمهوريت، قورتلوش، ايستيقلال، آنا وطن، و بنزىلرى كىمى آدادىجى آدلارى قوللانان پارتىلار (اورتول).

645

میللی دوولت ساتقین صينفى ياشادماز
ايستيقلاچى نىن اوونونه داش آتماز
صنایئچى نين جىبىنى بوشالتماز
میللی صينف ايشچى ايله اكينچىدیر
بايات بورژوازى دئپىل، گنجىدیر

646

میللی اينكىشاف قويار هدفلرى
بليردر اينكىشافچى صينيفلرى
اينكىشاف بيرلسدىرر او صفلرى
كومپرادور ايله مونتازچى دوولت
میللی اينكىشافا ائتمىزلىر خىمت

647

میللی دوولت دئموكرات اولمالىيەر
فؤodalىزمى تاختدان سالمالىيەر
باغىمسىز اندن يوللار بولمالىيەر
باغىمسىز ... آنا فابريكا قوردورار
مونتازچى اندن سىستە مى دوردورار

648

دئموكراسى باغىمسىز ائدر صينفى،
كى صينفى خئيرينه چالدىرا دفى،
(كى میللی خئيرينه چالدىرا دفى،)
آيرىلا دوز ايله ايرى نين صفى.
دئموكراسى داورانىش سىستە مىدىر،
دردى "عمى دردى دئپىل، زمىدىر"

18.05.2008

هر صينفين پروگرامى اولمالىدەر

هر ايقتصادى سىستە مىن بلى مضمونو و شكلى او لار.

هر ايقتصادى سىستە مىن مضمونو اوره تىم گوجلرىندىن عىبارتىر.

هر ايقتصادى سىستە مىن مضمونونو اولوشدوران او ره تىم گوجلرى دە جانلى ايش گوجو ايله ايش گوجونون ياراتدىيغى و گلىشىدىرىيگى

جانسىز او ره تىم آراجاclarى نىن بتوولوكوندن اولوشان گوجدن عىبارتىر.

هر ايقتصادى سىستە مىن مضمونونو اولوشدوران او ره تىم گوجلرى

گلىشىدىكجه، او ره تىم مئتدىلارىنى دا دىيшиدىرر.

اوره تىمە شكىل وئرن مولكىيت شكلىدىر.

اوره تىمە شكىل وئرن مولكىيت شكلى نىن نىته ليگىنى ده مالىكىن

صينفى ماھىيىتى بلى اندر. (ماھىيىت دىيىشمىز شوبهن اولماسىن)

اوره تىم گوجلرى نىن گركىرىدىيگى او ره تىم مئتدىلارى نىن دىيىشمە سىنه

انگل اولان مالىك دئورىيلر. يعنى مولكىيت شكلى دىيىشر.

(اربابىن يئرینە ال قوييان رعىيت مالىك او لار كى، وئرمە دىيگى

اييه لىك پايى نىن ياردىمى ايله او ره تىم گوجلرىنى و دولايىسى ايله

اوره تىم مئتدىلارىنى دىيىشىرىيپ- گلىشىدىرسىن.)

مولكىيت شكلى هم او ره تىم مئتدىلارىن، هم ده اينسانى حقوققلار

ايله يونە تىم مئتدىلارىن دىيىشمە سىنه، يا دا دئيىشمە مە سىنه سبب او لار.

درە بگلىكىن مولكىيت شكلىنىن دوغان ايدئولوژونون دا بلى مضمونو

ايله شكلى واردىر.

درە بگلىك ايدئولوژوسونون مضمونو او جومله دن قورآنداكى ديرلار ديلر

كى، اينسان حاقلارىنا ترس او لدوقلارى اوچون آنتى اينسانى ديرلر سا-

يىلىلار.

درە بگلىك ايدئولوژوسونون شكلى او جومله دن قورآنداكى مونولوقچو-

لوق، تك سىلىلىك، اوزباشىئالىق، سانسورچولوق، بويكوتچولوق كىمى

يونە تىم مئتدىلارىدىرلار.

بوتوروچو آذربايجانىمېزىن مىللەي- دئموكراتىك اينقىلابى نىن دئموكراتىك

اولماسىنَا گلينجە، 1- درە بگچى ديرلره (مضمونا) شكىل وئرن درە بگچى

يونە تىم مئتدىلارا (يونتمىلر) سون قوييماق گرکىر.

2- درە بگچى ديرلره آنتى اينسانى او لدوقلارى اوچون سون قوييماق گرکىر.

مثلا قادىئىن دوشونسل و قول گوجونو ايسىتقىلال اوچون قورتaran فئمىنizم

مىللە حركتىمېزىن آماجلارىنىدا دئيىلدىر دئيە نىن آغزىئا وورماق گرکىر.

3- مضمونو و يونە تىم مئتدىلارى درە بگچى (ايرىتىجاچى) اولان ايدئولو-

ژونو دوغوران مولكىيت شكلى نىن كوكونو قازماق گرکىر. صحيفە 187

بویوک بى نه يىن باهاسىنا پوزور؟

649

بویوک بى ده آزقىنلار تكين آزىر
چونكو مىللى بايراغىمەيزى پوزور
آغ يئرىنه قارا آى- اولدوز دوزور
فارس شوونئىزمى نىن گورونمز الى
بویوک رسول او غلونو ائديب دلى
(كى "سيمگە" آدېيلا بوللار ئالى)

650

باي باك سايتىنى قوردوران يونه لدن
بايراق پوزان "آيى"لارى اوينادان
بوتولوگون اوره گىنى گوينه دن
فارس شوونئىزمى نىن گىزلى اليدير
ايناميايان آغىلسىزدىر دليدير

651

بویوک بى اسکى نسىلدن قالمادى
او نسىلدن كى، حاققىنى آلمادى
چونكو سببى بولماغا دالمادى >
بویوک بى كىمسە يە بىر شئى اويردمز
دئتايلى او لاراق فيكير يورو دمز

652

بویوک بى دىنى سىپىاستە قاتىر
چونكو تانرى نىن هارا يىننا چاتىر
"اينسان حاقلارى"نى تانرىيى ساتىر >
دئىير تانرىيىر كى، توركۇ قورو يور*
حالبوكى ... موسىلمان قادىن چورو يور

بویوک بى رسول اوغلونون سوز ائتديگى آله بى گونه قدر تولومون حاكيم و سومور و چو صينيفارىنى اولوشدوران تاجيرىن، ملاكىن، و آنتى قادىن ائر- ككىن خىرينه قورآنداكى آنتى اينسان و آنتى قادىن آيه لرى يازدىران آله دىر.

- حقوق باخيمىدان "ايکى أشىشكىن آرپاسىنى بوله بىلەن" بویوک بى رسول- اوغلونون "تانرى توركى قوروسون!" شوعارى نئچە آنلام داشيمماقدادىر:

- 1- بویوک بى رسول اوغلو دا قورآنداكى آله تكىن آنجاق تورك سوپيلو آنتى- اينسان تاجير ايله ملاكىن و آنتى قادىن ائرككىن قورتولوشونا دوشونور.
- 2- بویوک بى رسول اوغلو آغىل آزدىريجى اولدوغو اوچون نه فقط تورك اينسانى نىن ائرككىن ايله قادىندا اولوشدوغو حاقدا سوز آچمايىر، بلكه آله ين آنتى قادىن اولدوغونا دا توخونمايىر.

يعنى آغىل آزدىران بویوک بى رسول اوغلو بللى ائتمە بىر كى، قورآنداكى آله ال سورولمز آنتى قادىن آيه لرى ايله نه فقط قادىنى چوروتىك اوچون قادىنى قادىن حاقلارىيىدان يوخسون ائدبىدىر، بلكه اشىيت حقوق قلولوق اوچون باش قالدىرا قادىنى اولومە مەحکوم ائدبىدىر كى، قادىنى كوله ائدن ائرككلرىن كوله چىليق "حاق" لارى قورونموش اولسون.

3- "تانرى توركى قوروسون!" شوعارىنى وئرن بویوک بى رسول اوغلو آذربايجانيمىزىن قورتولوشونون و مىلىي اينكىشافى نىن ضررىنه آنتى- اينسان و آنتى قادىندىر كى، تورك قادىنى نىن دوشونسل قول گوجو سربىت اولماسىن.

4- "تانرى توركى قوروسون!" شوعارىنى وئرن بویوک بى رسول اوغلو گرچك آنلامىندا مىلى- دئموكراتيك دئور يىميمىزىن ضررىنه آغىل آز- دىرىر (تحقيق ائمير) كى، هئچ بىر دېيشىمە ايله گلىشىمە اولماسىن.

5- "تانرى توركى قوروسون!" شوعارىنى وئرن بویوک بى رسول اوغلو قورآنىن آنتى اينسان و آنتى قادىن آيه لرىنده "حاق" لارى قوروننانلارىن خىرينه بالتاجى آرازىن تدقىدلرىنه باشمماقلارى قدر دىر وئرمە بىر و سايممايىر كى، اينادچىلىقىدان باشقا هئچ بىر شئى اويره نىلمە سىن.

*- اوتانماق دا ياخشى شىدىر. **653**

بویوک بى تانرىسىيىدان ال چىكمە بىر *

گئرىچىلىكىن بئلينى بوكىمه بىر

آزادلىيغىن توخومونو اكمە بىر

رسول اوغلونون تانرىسى و حشىدىر

قوربانى كوله ائتدىگى ... دېشىدىر

بویوک بى نه بین باھاسیئا پوزور؟

654 * - صحیفه 398-ه باخینیز.

بویوک بگین تانریسی یازقی یازیب،
اینسان یازدیران قانونلاری پوزوب،
آلدانان اینسان 1400 ایل دوزوب.
تانری آنتی اینسان، آنتی قادیندیر، *
قرآندان سورسان دئیر کی، آیدیندیر.

655 * - (33:5)، (29:5)

بویوک بى اینسان حاققیندان دانیشیز
سونوجدا تانریسی ایشه قاریشیز >
دینله ين قادین او د توتوب - الیشیز
بویوک بگین اولو تانریسی دئیر
قرآنی ایبطال ائدن "کوتک" بئیر *

656

بویوک بى قادیندان او تانمالیدیر
او بویوک آدیندان او تانمالیدیر
"فیرنگى" مودوندان او تانمالیدیر
بویوک بگه سویله قورتلماز مadam
حاکیم او لسا تانری، پئیقمبر، ایمام،
اینسان حاقلاراری نىن دوشمنی ایسلام.

657 (او ممتچیلیک میلتچیلیگین دوشمندیر.)

بویوک بگین تانریسی دری سویور
میللى دئموکراتىن ... گوزونو اویور
چونکو ... نیسا سوره سى قانون قویور
بویوک بگین دردی روتە در دیدیر
سانمايىن کى، خالقى ايلە يور دودور

دینە حورمت جەلە حورمت ائتمكىر،
فۇدالىزمىن يولۇنو گئتمكىر.

بویوک بى نه بىن باهاسىئتا پوزور؟

658

آراز قوندارما ليدئرى تانىدار
او ليدئرى كى، خططىنى او نودار
مشىبىي ايله ده خالقىمى يانىدار
بویوک بى هم مىلى بايراغى پوزور
هم ده ... آنتى قادىن پئشىنده گزير.

659

آراز وازكئچمز ياخديغى چىراقدان
چەرگانلى بى * قوندارما بايراقدان
بویوک بى * جەللى قورويان ياراقدان
بو ايش بويله گلېپ بويله گئدە جك
هر كس اوز صىنفىنه قوللۇق ائدە جك >

* - "موسلمانا يئر وئرسن باشماقلارىن دا يئرلشدىرر."
يا كوله او لار كى، دار غاسى او لا،
يا كوله ائدر كى، آغا سى او لا.

660

آرازىزيم توركۈن بىلىك زىروه سىدىر
دو زومله اولغۇنلاشان حئيواسىدىر
مىلىي- دئموكراتلارىن مئيوه سىدىر
آرازىزمى آنلايا بىلمە ين تورك
ياراشماز كى، آدىتى قويا بویوک.

30.07.2008

"... سىز (دولايى او لاراق بالتاجى آراز دان سوز گئدير. آراز) منيم او-
چون بىر دوشونجە سىنىز، ... سىز گئدە جكسىنىز، آمما دوشونجە نىزىن
ائتكىسى قالا جاقدىر. ... بىرى وار كى، موسىمانلارىن پىيقمىرى كىمى
دو شونجە سى مىن ايللر ياشا يار. ... بىرى ده وار كى، خايىنچە سىنە حا-
ضىرلا دىيغى دوشونجە لرى مىن ايللر جە مىللەتلەرى بدباخت ائدر.

8.7.2008 باى باك سايىتى نىن سوز چو سو

اينسانلىق سولچولوغون اولچوسودور.

اينسانلىق صينى و ميلى سومورونون دوشمنىدىر.

ساغچى دويغولانديرار كى، اوولايا
بىلىكلىنديرمز كى، سونرا ... تولولايا

آراز خانخانلىغىن كوكونو قازدى،
آراز شووئىزمين كوكونو قازدى،
توركون يازا بىلەمە دېگىنى يازدى.*

* - تنقىد ائده بىلەن وارسا بوپورسون!
(بىلىمسىل، دئتايلى و سىستە ملى تنقىدىن سوز گئىر.)

661

دئيرلر ساغچىلار دردە دوشوبىلر
كى نىيە سولچولار جوشوب- داشىيىلار؟
خالقى اويدان ... قوشمالار قوشوبىلار؟*
دئيرم يازىر كى، تنقىد ائده سىز
يوخسا گوستردىگى يولو گئدە سىز

* - ھم دە بىلىمسىل، فلسفى، سىاسى، حقوقى، اىقتىصادى، ...

662

دئيرلر عئىيب آرايان اولمايىن؛*
دئمك كى، ايشه يارايان اولمايىن
بىتلى ساچلارى دارايان اولمايىن
دئيرم عئىيبى نى وور اوزونه
عئىيبى نى بىلەن گلر اوزونه

* - اولولرى اوز حاللارىنَا بوراخىن كى، كفلىرىنى باتىرسىنلار.

اینسانلیق سولچولوغون اوچوسودور.

663

دئیرلر موسليمه ارينى سوير
سو يولن موسلييم آروادىنى دوير
بوشادىغى زامان اوشاقسىز قويار
دئيرم مسلمان يايچى اولماز
دو يوب- سويمكدن باشقا چاره بولماز

664

دئيرلر اسلام تحقير مكتبيدير
بو سبden مسلمان عصبيدير
ييچى ائدن دينى، مذهبىدير
دئيرم مسلمان اوز دوشمانىدىر
اوزونه گلمك اونون درمانىدىر

665

دئيرلر مسلمان گلمز اوزونه
اوياز خط وئرن دينى نين سوزونه
يالان سويله ير آدامىن گوزونه
دئيرم يالانچى ائدن اللاهدير
آلله تاجيردى كى، كولگە سى شاهدير

666 (بويكوتچو گوناز تئى تكين.)

دئيرلر سانما يالانچى جاهيلدير
گوردويونو دانان ايسان قاتيلدير
يوخو وار سانان دوشونجه باطيلدير
دئيرم هر يالاندا بير هدف وار
سانمايىن كى، يالانچىدا شرف وار

اینسانلىق سولچولوغون اولچوسودور.

667

دئيرلر قىسقانج آدام يالان دئير
كئچيجى قازانج اوچون هر پوخ بئير
اوزوندن اوتانان حاققا باش اير
دئيرم ويجدان عذابى چتىندىر
ايچ دونيان جهننمىن جىنتىندىر

668

دئيرلر حئيوانىن اينصافى اولماز
اوزوندن گوجلونون حريفى اولماز
اينصافسىز آدامىن شرفى اولماز
دئيرم شرفلى ائدن اينصادىر
اينصافسىزىن سوزو ايچى- بوش لافدىر

669

دئيرلر سوچلو آدام چامىر آتار
چامىر آтан اينسانلىغىنى ساتار
سانمايىن كى، اينصافسىز كاما چاتار
دئيرم حاقلى حاققىنا يېتىشر
حاقلەيا وورولان يارا بېتىشر

670

دئيرلر اوزگە يە قويو قازمايىن
روتبه اوچون يولونوزدان آزمائىن
خالقىن اخلاقىياتىنى پوزمايىن
دئيرم اينسانلىغى قورويان وار
سووار يىلماييان يېرده قورويان وار

اینسانلیق سولچولوغون اولچوسودور.

671
* - 470 - ينجى بندە باخىن!
دئىيرلر شاه چىيىدى ساغچى ... مدارى *
حالبوكى سولچويدو توركۈن لىئىرى:
پىشە ورى سى، عمۇغلو حئىدىرى
(مشروطىيە خەۋەن حئىدىرى)
دئىيرم ھم ساغچى تورك، ھم روس، ھم فارس
بېرىشىب- دئىيلر سولچو توركۇ آس! (1946- دا)

672
دئىيرلر توركۇ ساغچى تورك آزدىرىدى
روسيا قازدىغان قېيرى قازدىرىدى
سولچو تورك يازان يازقىنى پوزدوردو >>>
دئىيرم گرچك توركچو سولچوموزدور
چونکو اينسانلىق بىزىم اولچوموزدور.

ساغچى دويغولاندىرار كى، اوولايا،
بېلىكلىنىدىرمىز كى، سونرا ... توولايا.

اينانماسانىز ... موصطاوا كامالدان، ... ميرزه فتحعليدن،
محمدامىنەن، اوزئىيرىدن، ميرزه جليلدن، صابىردن، موجوزلر
ايلە بوگونكى بنزىرلىرى سولچولاردان سورونۇز!

توركۈن بىر گونه دك سولچودان باشقى "قوناق قاباغىنى
قو يولاجاق" ايدئولوقو و لىئىرى اولمامىش.

09.11.2008

دئيرىم تئورىزه ائت دئورىمى!

تئورو سوز هېچ بىر قوروم قورولماز
مونولوقچو لاردان سورغۇ سورولماز

673

دئيرىلر دويغۇ گئدر بئينيمىزه
دويغونون دركى دوشىر بويىنوموزا
دويولمايان گلمز اوپىنوموزا
دئيرىم دويغودان آنلام ساغىلار
آنلامدان حوكىم ايلە سونوج دوغولار

674

دئيرىلر گرچك ذئھنىن دېشىندادىر
سانما مئيلىندىن دوغان آرىشىندادىر
قبول اندىن آغلۇ باشىندادىر
(منىمسە يە نىن آغلۇ باشىندادىر)
دئيرىم ضرورتىن يولونو گئت
گركلى قىلدىيى دردى درمان ائت

675

دئيرىلر اوتاي باغىمىسىز اولكە دىر
ايراندا قالميش بوتايى بولگە دىر
فارسىن اوپىنونا گلن كولگە دىر
دئيرىم گرچك يولомуز بللىدىر
تايلارى بوتوولشدىرن مىللەدىر

دئييرم تئوريزه ائت دئوريمى!

676

دئييرلر ال چكىن دردى ... تئلىدين
دئموكراسى قوپا بىلمز مىلىدىن
اينانماسان گئت سور چنى بئلچىدىن
دئييرم گئريچىدىن فاشىست چىخار
اينقىلابچى- خالقىن ائوينى يىخار

677

دئييرلر بىليكسىز بوراخما منى
بىليكسىز تانىيَا بىلمز دوشمنى
سيلاحسىز قورتارا بىلمز وطنى
دئييرم تئوريزه ائت دئوريمى
سوئرا مئيدانا سوروكله ياورومو

678

دئييرلر هر شئى نئجه ليك داشىيار
هم ده كوراللى، آردىجىل ياشىيار
نئجه كى، بىتللى باشىنى قاشىيار
دئييرم دوستو، دوشمنى تانىدىن!
يوخسا وار اولدو غونوزو اونودون!

20.11.2008

هر صينفين با ماشقا فلسفه سى وار.

"... اسلام قارانلىق چاغىنى بويوك آناتورك آنادولودا بويوك بير باشارى ايله سياح گوجونه تارىخه گومدو."

"۵. ايئولوژى لار خسته آدام لارىن هىزلى ائىلم پلان لارىدىر، فلسفه ساغلىقلۇ اينسان لارىن اورتاق دوشونمە بە چاغرى پلانى دىر."

"۷. هېچ بير فلسفه اينسانى سىلاھلى موجا- دىلە يە دعوت ائتمز، فلسفە دە سلاھا بئر بوخدور.

بۇتون ايئولوژى لار اينسانا سايقىي دويمادىقلارى اوچون تورلو يول لارلا اوز طرفدارلارينى تھلوكە لي و اؤلدۈرۈجو فالىيت لره سۆۋق ائدرلر." گونتاي

"۸. فلسفە نىن طرفدارى اولماز، ايئولوژى لارىن طرفدارى اولار. طرفدار اولماق دوشونمە بىن لرىن ايشىدىر."
22.11.2008 گونتاي گنجالىپ

ايئولوژى:

سياسى و يا توپلومسال بير اويره تى اولوشتوران، بير حوكومتىن، بير پارتى نىن، بير قورپون داورانىشلارىنى يون وئرن پولitic، حقوقى، يىلىمسىل، فلسفى، دينى، مورال، استتىك دوشونجلەر بۇتونو:

"بىر باشقا مىللەتىن ايئولوژىسىنى بىنismsە مە نىن، توپىكون اينتىحار ويا جىناپىتن باشقا شئى اولمادىغىندا خىرلارى يوك." س. آى وئردى.

توركچە سوزلۈيو - تورك دىلى كورومو - آنكارا

"قانمازا قاندىرماق اولماز"

هر صينفين بامباشقىا فلسفه سى وار.

"... ايدئولوژىك ياناشمالار سيرف ايجتماعى و صينفى او لاپلارا، مذهبچىلىك كىمى او لاپلارا كندىسىنى حبس ائتمىشدىر.

4- ايدئولوقىبىالار ان قىسسا يوللا جمبيتى دئورىمە حاضىر- لار و نە يى دئويرە جە يى دە دوغرو- دوروست بىلمز، فلسفە ئورىمە و تكامولە، اينتىباها حاضىرلىق يايپار." (يعنى سىياسى موبارىزە يە اولوم! ياشاسىن مدنى موبارىزە! آراز)
گونتاي گنجالپ

679

دئىيرلر كيم قوروپور كامالىزمى؟
گئريچى اورە دن فئودالىزمى؟
دونيانى سومورن ايمپيرياالىزمى؟
دئىيرم سىلاحلى قۇووه قوروپار
اولوموندن **قورخان** حاقلى **چوروپىر**

680

دئىيرلر حاكىم صينف "باريشجىل" او لار
باريشجىل ائديجى ... يازىچى بولار
كى راحتاجا قازانا بىلە ... دولار
دئىيرم باريشجىل صينف ظولوم ائتمز
باريشجىل، ظاليمىن يولونو گئتمز

گونتاي بى گنجالپ مىلىي اينكىشاددان يانا صينيفلىرى (صينفى چىخار- لارى اوچون ... مىلىي اينكىشافى دوردورماقدا اولان) فئodal يايپىلى صينيفلىرله باريشدىرماق اىستە يېر كى، فئودالىزمىن (فئodal يايپىلى كومپرادورىزمين) كوكو قازىلماسىن.

هر صينفين بامباشقا فلسفه سى وار.

681

دئيرلر هر جانلى نىن نفسى وار
فلسفه سىز جانلى نىن قفسى وار
هر صينفين بامباشقا فلسفه سى وار
دئيرم گرچك حاقلىدان يانادىر
زه لييه حاقلى دئين ديوانه دير

"... "مانيفئست" ... و ... "آنتيدورينگ" كيمى
كتابلاري كوممونيزمين اوسلولاريني راحاتجا
تئوريزه ائتمىشدىلر. ..." گونتاي گنجالپ

"حتى بئرناد شو (Bernad Show)دا سئمپاتى
دويموش و داها سونرا بئله دئمىشدى:
"بىر گئنج آدام ايشكلىك ائديب ۲۵ ياشينا قدر
كومونىست اولا بىلر. آنجاق ۴۰ ياشينا قدر
كومونىست اولماق ايششك اوغلۇ ايششك
اولماقدىر." گونتاي گنجالپ

گونتاي بى گنجالپ دا بئرناددان يوخ، هارواددان
اویرنمه لىدىر. چونكو هارواد دئمىش كى:
"بئرناد بىر پوخ يئىيىدىر ھم اولوسو، ھم دىرىيسىنن."

682

دئيرلر گرچكچى اولماغا چالىش
گرچكچى اولسان سىياسىتە قارىش
اينسانى اينسان ائدن ايلە بارىش
دئيرم بىلىمسىل اولسا فلسفه >
دوز يولو گوسترر مىللى هدفه.
(دوز يولو گوسترر صينفى هدفه)

22.11.2008

گونتاي بى سن ده صينفین تكين دوشون!

(يوخسا قورتولماز يوردون، صينفین، ائشين.)

683

دئييرلر گونتاي آنتى كوممونيستدير
سوموروچودن يانا "هومانىست" دير
"سولچو" شكلى ايشقالچى لنىستدير >
دئيرم تانىتماغىن زامانىدىير
كوممونىست سوموروچو دوشمانىدىير

"كوممونىستلىرىن هاقلى اولدوقلارى بىر شئى وار
ايدى، او دا شرقين اىستىداد كولتورونو دئويرمك.
بو اىستكلىرىنده هاقلى اولسالار دا اؤزلرى داها
غدار بىر اىستىداددان يانايديلار:
گونتاي گنجالپ پرولئتار ديكاتاتورلوغو."

"اصلينده كومونيزم و فاشىزم عئينى شئى اولموشلار."
گونتاي گنجالپ 07.01.2009

684 *- اوزونو اوزگە ده گورمه!

دئييرلر اوز دئمه، دللك قئىيشى
گونتاي ماركسىزمه وئردىگى سويوشو
اوazonه وئرسە قازانار دويوشو
دئيرم كوممونىستە فاشىست دئين*
حاكيم اولسا اولدورر، قارداش اويان!

685 *- 202-نجى صحيفە يە باخىن!

دئييرلر ساغچىلار توركو ساتدىلار*
تايilarى ايمپر ياalar قاتدىلار
سولچولار تورك خالقىنى اوياتدىلار
دئيرم سولچو قورتارمىشدى يوردو
ھر ايکى تايىندا قورموشدو اوردو

گونتای بى سن ده صينيفين تكين دوشون!

- * - ساغچى فئودال ياپىلى دوزه نين حاكيم صينيفارينى تمثيل ائدر.
 - ساغچى دا تمثيل ائتىكى تاجير صينيفى تكين خالقىنى ساتار.
 - ساغچى ميللى- دئموكراتيك اينقىلاپى گنجىكىدىر مك اوچون رئفورمىست (يون دىيىشىرىن يوخ، دون دىيىشىرىن) يئتىشىرىر.
 - ساغچى اىستمز كى، اولكە سىنى خاريجى بازار ائدن فئودالىز مىن (فئودال ياپىلى كومپرادور يىز مىن) كوكو قازىلا.
 - ساغچى سوموك گميرن هرجايى تاجير صينيفى نين صينيفى قازانجى اوچون اىستيقلالچى دوشمنى آنلامىندا فئئرالىست اولار.
- (نئجه كى "ايستيقلالچى" جاهيل گونتاي بى گنجالپ نئچه آى سونرا فئئرالىست اولدو.)

ساغچى حاققىندا 232 نجى بندە باخىننىز!

686
* - اويرتمە مك اوچون
دئيرلر گونتاي بى گنجالپ دىلچىدىر*
گاه بوتونچودور، گاه اىستيقلالچىدىر
گاه دا فاناتيزمه قارشى "سولچو" دور
دئيرم گونتاي سىياسى دئىيلدىر
أونو يونه لدن دويغوسال مئىيلدىر

687
دئيرلر گونتايى عاليم بىلن وار
مرثىيە سىنده گوز ياشى سىلن وار
دىلى سىياسته اوستون قىلان وار
دئيرم گونتاي دا اويره نملىدىر
اويره نىلە جىكلە سوپە نملىدىر

گونتاي بى سەن دە صىنفيەن تكىن دوشۇن!

688

دئىيرلر كومۇندان سونرا كولە چى،
فۇداڭ ايلە بورزۇوا بلاچى
قويمۇرلار تاپىلا دردىن علاجى
دئىيرم گونتاي امكىچى او غلودور
اونو آلاتان جەھلىن نوغولودور (وعدەسى)

689

دئىيرلر دوشۇندورمه گە آلىشدىر
ماڭرىيالىستىل آغلىنى چالىشدىر
ايدىالىستىل دوشۇنك يانلىشدىر
دئىيرم بىلىمسىل دونيا گوروشو
قالىبىيىتە او غرادار ووروشو

690

دئىيرلر بىلىمسىل ايش او لماز هدر
چونکو علم دوغرۇ - دورۇست اىضاح ائدر
دىيىشدىرن ... بىلىمسىل يولو گئدر
دئىيرم يولۇنو آختاران تاپار
زىلەرین يولۇنو گئدن ساپار

691

دئىيرلر آنلاملارى تعرىف ئىدين؛
"پاتلاتىن بىلىكسىز كوتله نىن او دون"
"قاچىردىقان سونرا الى بوش گئدىن"
دئىيرم هر شئىين شىرە سىن چكىن
چكىردىگىنى بئىينلرده اكىن
گوирدر تانىملايار سىزلىر تكىن.

26.11.2008

دئيرم چامىر آتماغا سون وئرين!

692

دئيرلر بىلمە دىگىنى سوپىلە مە
ايىلۇزۇ يۇن وئرر اىلە مە
دئىر گركمدن اونجە دىلە مە
دئيرم اونجە اويرە تى اولوشار
سونرا ايلە مە كېچىرن بولوشار

693

دئيرلر ايىلۇزۇسوز چوخدور
ايىلۇزۇسوز كامالىزم يوخدور
بو سوز اينكارچىنى اولدورن اوخدور
دئيرم علمىن سوپىو صىنفى يوخدور
ايىلۇزۇلارىن فرقى چوخدور

694

دئيرلر حاكىم صىنفىن سىلاھى وار
مئدىا آراجلارى، پولو، شاهى وار
آدادىيپ اولدورە نىن گوناھى وار
دئيرم آلانمايان باش قالدىرار
يون وئرن ايىلۇزۇ اولدورر
(كابىتالىزمىن اوردوسو اولدورر)

"لاكىن ايراندا، حتى توركىيە دە دە بورۇوازىيا يوخ ايدى...
او زaman ايران موحىطىينىدە كى دئورىمجمى كوممونىستلىر
نىي دئويرجىدىلىرى؟
چونكۇ ... بو زaman اiran موحىطىينىدە شرق اىستىبادىنا
و اونون دىنى دىرلىرى نە قارشى ايىلۇزىك موباريزە
باشلاتدىلار. بو آچىدان باخىلدىغىندا كوممونىستلىر اiran
موھىطىينىدە ياخشى نىتلى اىشلر گۈرمك اىستە مىشدىلر.

دئييرم چامير آتماغا سون وئرين!

لاكين ايستك يئترلى دئييل. بو ايستگى گئرچكلشديره جك
گونتاي گنجالب دونياگئوروشو ده اونمليدير."

"ماركس ين و ائنكئلس ين، ائلجه ده XIX اسر سولجو
لاري نين هاقلى اولدوق لارى اونملى شئيلر وار ايدى.
لاكين لنين كيمى بير آوانتوريسٽ اونلارين هاقلىليقلارينى
دا برباد ائتدى."

دونيادا ماركسى يانلىش آنلامىش، يا دا هئچ آنلامامىش
بىرى وارسا او دا لئين دير.

لينين بير تروريسٽ و لئينينيزم ايسه بير تروريزم ايدئولو-
گونتاي گنجالب ژىسى ايدى..."

"هم حيدر عمماوغلو، هم ده مصطفى صبحى آذربايجاندا
ايلىك دفعه اولاراق دئموكراتيك ميللى دؤولت قورموش اولان
موسواتچىلارى اينگىلىس و توركىيە جاسوس لاري كىمى
گئورودولر.
موسواتچىلارا بو چامورو آتان كوممونىستلر اوزلرى روس
جاسوسلارى اولماقدان غورور دويوردولار.

آنلاشىلديغى كىمى ايلىك گوندن (قاجار دووروندن- آراز)
اعتبىارن ایران كوممونىزمى تورك و آذربايجان دوشمنلىكى
اساسىندا شكىللنىمە يە باشلايير." **گونتاي گنجالپ**

695

دئييرلر ازىلن صىنف باش قالدىرار
ايدئولوژو (1) هم حاقدى آلدىرار
(2) هم ده باش قالدىرار انلارى اولدورر
دئييرم ايدئولوژوسۇز داوار
بىلمز هر صىنفین ايدئولوژوسۇ وار
(بىلمز هر سوپۇن ايدئولوژوسۇ وار)

دئييرم چاميئر آتماغا سون وئرين!

696

دئييرلر سن ده آراز تكين آليش
چليشكيلى دوشونمه مه يه چاليش
اولا بيلمز گاه دوغرو، گاه دا يانلىش
دئييرم گونتاي دئيير سيلاحلانما
قاز يئريشى گئتمگە تاماحلانما

* - آنا ياسا باشقما، ايجراچى باشقما. >>> 697

دئييرلر آى گونتاي بى سن ده آيىل!
هر بير دوغرو تئورو يانلىش دئييل،
پوزولماز پوزسا دا ايجراچى مئيل.*
دئييرم چاميئر آتماغا سون وئرين،
بىليمسل الشديرىيە يون وئرين.

"... سستارخانىن دوغرو- دوروست ساوادى دا يوخ ايدى.
اونا گؤره ده فارس ميللييتچىلىگى آخيملارينين قارشىسىندا
چاره سىز قالمىشدى.
اورنه يىن اونون طرفىندن دئييلن "حئيدرعمواوغلو نه دئسە
دوغرو دئيير" سۆزو دوغرو ايسە، فلاكتىن درىنلىكىنى ائله
بو جومله دن سئزمك مومكۇندور.
حئيدرعمواوغلو تميز بير لئىنинىست ايدى، يعنى روس
حاسوسو ايدى." >

"پىشە ورى " مىللەي حؤكمت" ين باشينا كئچمه دن
اونجە بير كوممونىست، بير لئىنинىست ايدى. ...
سوۋئتلەر و سوۋئت يانلىسى اولان پىشە ورى تورك مىللە
كىملىكى نىن اورتاييا چىخماسىندا بانا دئىلدىلر".

"پىشە ورى تبرىزىدە قالسايدى هېچ ساواش دا اولمايا-
حاقدى بلکە. يعنى تئران اۆزو ھامىدان اونجە آذربايجانىن
حاقلارينى تانىيابا حاقدى." >

دئيره م چامىر آتماغا سون وئرين!

"بىزيم توپلومون تارىخى تجربه لرىنده وار اولان يالنىز دىنى اىستىبدادىن كولتورل ميراث لارىدىر. يئنى اىستك لره جاواب وئره جك هئچ بير قايناق، هئچ بير كىتاب يوخدور. **گونتاي گنجالپ** هئچ بير سىاسى فلسفة يوخدور."

"بىز تارىخ بويو فيكرن مغلوب اولموشوق. ووروجو گوجوموز اولموش، دوشونن بئينيزمىز اولمامىشدىر. بئينيمىزدە يابانجى دوشونجه لرى گزدىرىدىگىمىز اوچون ووروجو گوجوموز دە او يابانجى دوشونجه لرىن خىدمتىنده اولموشدور." **گونتاي گنجالپ**

"آتاتورك دە كىتابسىز، قارانلىق بير تارىخىن ميراثى آيدى. او نئجه يئتىشدى؟ آتاتوركۈن دوشونجه قايナغى عوثمانلى نىن كىتابسىز قارانلىق دونياسى دئىيلدى. آتاتوركۈن فيكىر قايナغى باتى دوشونجه دونياسىنinin كىتابلارى ايدى." **گونتاي گنجالپ**

698

دئيرلر آراز علمى گلىشىرىدى
چونكۇ فئودالىزمى الشىرىدى
شووئنizمى "قان" يىنا بلشىرىدى
دئيرم بىن دونون مئيوه سىدير
آرازىزم ماركسىزمىن زىروه سىدير.

ساغچى تورك هئچ بير ايش گورمه يىب ھله،
كى سىناقدان چىخمىش سايىلا بىلە. (اونودمايىن!)

29.11.2008

آرازىن شئيرىندە نلر ياتىبىدىرى؟

كى ساغچى تورك زىبىلىيگە آتىبىدىرى!

"بوگونه قدر، اوژه لىكىلە xx اسىرده بوللوجا ايدئولوژى اثرلر ياراندى، ھامىسى زىبىل قابلارىنى ايندى." گونتاي

بىزىم موبارىزە مىز ايدئولوژىك موبارىزە دئىيلدىر، مىللې موبارىزە دىر. ... بىر اولوسون ھاقلارى ايدئولوژىك سورون دئىيلدىر." گونتاي گنجالپ

"فئودالىزمى اورتادان قالدىرماق مىللې حرکت ين آماجى اولمامالى ايدى، چونكۇ بونو باشارا بىلمىزدى. فئودالىزمى اورتادان قالدىرما تارىخىن (زامانىن - آراز) وظيفە سىدىر. يعنى تارىخى اىرە لىلە يىش سورجىنده بورۇۋازى مئيدانا چىخدىغىندا فئودالىزم اۋىز-اۋۇزونە تارىخ صحنه- سىندىن گئرى چكىلر. ..." گونتاي گنجالپ

"پىشە ورى تبرىزدە قالسىادى هەنج ساواش دا اولمايا- جاقدى بلکە. يعنى تئھران اۋزو ھامىدان اونجه آذربايجا- نىن ھاقلارينى تانىياجاقدى." گونتاي گنجالپ

699

دئىيرلر نئچە ايدئولوژو وار
بىرى جىسيمىسىز تانرىنى "وار" سانار
بىرى جىسيمىمین وارلىغىنى دانار *
(آرازىن يازدىغى اثرى دانار)
دئىيرم اينكارچى خالقى آزدىرار
سوزونو ھانسى يازارا يازدىرار؟ (فارس جاسوسونا)

* - جورج بئركئلى

آرازىن شىرىيىنده نلر ياتىبىدىر؟

700

دئىيرلىر نئچه ايدئولوژى وار
بىرى آچالدان قورآندان آسىلار
بىرى آچالدانا قنىم كسىلار
دئىيرم سولچو خالقىنى اويدار
ازدىران صىنف سوزلارىنى بويadar

701

دئىيرلىر نئچه ايدئولوژى وار
بىرى خالقىن يولونا ايشيق ساچار
بىرى گئريچى كولتوره يول آچار
دئىيرم هر سىياسى تمثيلچىدىر
ازىلن ين تمثيلچىسى سولچودور

702

دئىيرلىر نئچه ايدئولوژى وار
بىرى قادىن صينفينى تارلا سانار
(بىرى اينسان حاقلارىنى يوخ سانار)
بىرى باغىمىسىزلىق حاققىمى دانار
دئىيرم چاره نى آختاران تاپار
يوخسا اوزگە اوزگە نى چالىب- چاپار

703

دئىيرلىر نئچه ايدئولوژى وار
بىرى بىر گون مال، بىر گون اينسان ساتار
بىرى خالقى نىن هارايىنا چاتار
دئىيرم مال ساتان هر شئىي ساتار
آذربايجانى . . . فارسستانانا قاتار

آرازین شئيرينده نلر ياتييدين؟

704

دئيرلر نئچه ايدئولوژو وار
بىرى جەلى كىدىن شە هەردىن قۇوار
بىرى جەل يئديرر كى، ائدە داوار
دئيرم اوپودان تاجير صىنفيدير
اويادان ... كىچىك بورۇزوا طئيفىدير

705

دئيرلر نئچه ايدئولوژو وار
بىرى جەلين زىندانىندان قورتارار
بىرى قويون ائتدىگىنى اوتارار
دئيرم اويادان گوندە رر آيا
اوپودان اىستر كى، يئريندە سايا >

706

دئيرلر نئچه ايدئولوژو وار
بىرى اوز توتكلىرىنى چالدىرار
بىرى يابانجىلاردان مال آدىرار
دئيرم يازقىنى دوغرو - دوروست ياز
كى توکە تىجى ائتمە يە دله - دوز
هم دە سربىست اولا ... قادىن ايلە قىز

707

دئيرلر نئچه ايدئولوژو وار
بىرى چىنى مىللى كامما چاتدىرار
بىرى مونتاز ائتدىرنە ساتدىرار
دئيرم چىن ماشىنىز مە قۇوشوب
باشقۇ مئتدىلارىن چاغى سووشوب

آرازىن شىرىيىنده نلر ياتىيىدئير؟

708

دئىيرلر نئچە ايدئولوژى وار
بىرى باغىمىسىز صنایع قوردورار
بىرى مىللى اينكىشافى دوردورا ر*
دئىيرم يوردونو ايراندان آيىر
سوئرا سى ده آنا فابريكا قايىر

* - مىللى اينكىشافىمىزى دوردوران فئودال يابىلى دوزه نىن
چكدىرىدىگى دردلرىن اليىدن قورتولماق اوچون يوردو موزو
قانلارى نىن باهاسىنَا قورتاراجاق شەيدىلر يمىزىن اوولادلارى
ايله اولومدىن قورتولموش خالقىنىمىزى او يادمالىيىق كى، ياز-
قىسىنى بىلىكلى اولاراق يازا بىلسىن:

گئە جىگىن يولو اونجە دن اويرە ن!
پېئىلگىيە او غرادانلاردان ايرە ن!

709

دئىيرلر نئچە ايدئولوژى وار
بىرى تايلارى بىر- بىرىنه قاتار
بىرى سوموك گمير تىرنە ساتار
دئىيرم ساتقىنىسىز مىلت ساتىلماز
ايچ دوشمنىن هارايىنَا چاتىلماز *

710

* - فئودالىزمىن خئيرىنه دوووشمه
مىللى كارىنى ياد ايله بولوشمه
"يا غىيىشدان قورتولوب دامجىيَا دوشمه"
سنى تاجير صىنفى بو گونه قويوب >
هم يادا ساتىب، هم جىبىنى سويوب

آرازىن شئيرىنده نلر ياتىيىدىر؟

711

دئىيرلر نئچە ايدئولوژى وار
بىرى يوردونو ايراندان آيىرار
بىرى نيفاق سالان بايراق قايىرار
دئىيرم بىلىكدىر دردین درمانى >
بىلىكسىزلىكدىن ساتدى اىچ دوشمانى
مىللى ايراده ايله مىللى تورپاق (بوتولوق) پايانشىلماز.

712

دئىيرلر نئچە ايدئولوژى وار
بىرى ايشقالچىنى يوردوندان قووار
بىرى دئىر اىسته، وئرمە سە يالوار
دئىيرم وئريلمز حاققى آلار لار
وئرمە يىن ظاليمى تاختدان سالار لار

ماركسىزم، مىللى مسله سىنى چوزموش كاپيتالىست يابىلى اوتكە لرىن
ايىسانجىللاشدىرما يولودور كى، ايىسان ايىسانى سومورمه سين.
مىللى مسئله سىنى چوزمە مىش مىللتن ايدئولوژسو مىللى- دئموكرا-
تىك آنلامىندا ناسيونالىزم اولدوغو اوچون، او مىللتلە دئىيرلر كى،
ناسيونالىستى دوشونمە يىن كى:

- 1- بىزىم سومورگە مىز قالىن كى، وئركىلىرىنىزى، سرمایه لرىنىزى،
ايىش گوجونزو، طبىعى ثروتلرىنىزى چالىب- چاپا بىلك.
- 2- بىزىم خاريجى بازار يمىز قالىن كى،
يعنى ناسيونالىستى دوشونمە يىن كى،
يئرىنده ساييان مىللى اينكىشافىننېزىن، گئريچى اورە تىم مئتدلارىننېزىن،
گئريچى كولتورونزون توستوسو خالقىننېزىن گوزونه گتسىن كى،
فايزىن بىلەن تورپاق آغالارى نىن، سوموك گمیرىن تاجير صىنيفى نىن،
و اونلارىن سىياسى تمثيلچىلىرى نىن ده گميرىلن سوموكلىرى اسكيلمە سين.

آرازىن شىرىيىندە نلر ياتىبىدىر؟

713

دئىيرلار نئچە ايدئولوژىو وار
بىرى ھرشىيىن واختىنى آنلايار
بىرى واختسىز خوروز تكين بانلايار
دئىيرم اونجە ايسستيقلال آلىنار
سوئرا گىركەن ھاوالار چالىنار.

04.12.2008

دئيرلرم مادده اولمز کي، روح اولر.

714

دئيرلر گونتاي دا روهدان دانيشىر
گئريچى ائدن تاماهдан دانيشىر؟
قورآنداكى دورد نيكاحدان دانيشىر
دئيرم گونتاي دينه قوللوق ائدير
اولدوقدن سونرا "روحستان" گئدير

"اصلينده هر كىشى نين دورد قادىن وار: ... روح ...، ... آبيله ...،
وار- دولت ...، ... بدن ..." (ايروتىجاچى) گونتاي گنجالپ

فلسفه هر وارلىغىن كىچمىشى ايله گله جه گىنى بىلمسىل آراشدىر.-
مالاردان آدىغى سونوجلارىن ياردىمى ايله بولماغا چالىشدىغى
اوچون دوشوندورمك زوروندادىر.

فلسفه دوشوندورمك زوروندادىر كى، گونتاي بى گنجالپ نىيە
"دورد وارلىق" يئرينه "دورد قادىن" قوللانىيدىر؟
يعنى قورآنداكى اىسلام دينى نين بو آنتى قادىن و فاشىستى آيه سىنى
هانسى صىنفىن و هانسى كولتورون خئيرىنه آشىلاماق اىسته يېر؟
"بوگونكى وطن اوولادى خام دئىيل."

بئله بير ايروتىجاچى و فاشىستى آيه نى آشىلايدىقان سونرا، دونيا
توركلىرى نين ياريسىتى اولوشدوران قادىن صىنيفى نين آقىشىنىمى،
يوخسا نىفرتىنيمى قازانماق اىسته يېر؟
باتاجى آراز

715 * - ايده آلبىز مىن زورناسىتى چالار.

دئيرلر گونتاي دئير: "جىسيم اولر"،
"اولموش جىسيمند آيرىلان روح قالار".
موللا قدىريين زورناسىتى چالار*
دئيرم روح حركتىن شكلidir
شكىل دىيشىدىرن حركتلىدىر

دئيرم مادده اولمز کي، روح اولر.

"بيزيم روحوموزون رمزى اولان بيرينجي قادىن،
حياتىمېز بويونجا اونا دىققت ائتمرىك، او ضىيف
دوروما دوشى، آنجاق هەچ بير زامان بىزى ترك ائتمز،
حتى اولومده ده. ..."
گونتاي گنجالپ

*- دوغاداکى روحون خالىقى مادده نىن اىچىنده کى حركتىرى.
حركتىن مادده يه وئردىگى بللى بىر دوزه نىن دوغوردوغو
فورمانىن آدى روحدور.

حركتىن نتىجە سىنده جانلانمىش دوزه ن پوزوقلوغا اوغرادىيغى
زامان جانلىيەغىنى ايتىرر. يعنى حركتلى مادده سى يوخا چىخماز،
بلکە شكلى پوزولار، يعنى روحو اولر:
مادده اولمز، روح اولر.

توبولومداکى روح هم فردى، هم صىنفى، هم مىللى وارلىقلارىن
مولكىيەت حاقدى ايلە منفعتلىرىنى قورويان آكتىيو مەنلىكلىرىدەر.
(قوندار ما فيلوزوفلارىن يئىيردىكلىرىنى گوشە مە بىن!)

يئرى گلمىشken آرتىرىيپ دئمه لېيم کى، مادده دن روحلو هو-
جئىرە اورە دىلدى، ولاكىن مادده اورە تىك اوچون جىسىمىز
روح بولۇنمادى کى، دە ننمىش او لا بىلە. بالتاجى آراز

716

دئيرلار گونتاي بىلە بىر روح ندىر
نئجه کى، آنلامادى موللا قدىر
ياپىلەمىش هوچئىرنى اينكار ائدىر
دئيرم حركتىز مادده يوخدور
روح بىچىمى آلان جانلىسى چوخدور

دئييرم مادده اولمز كى، روح اولر.

717 (كىش و مات!)

دئييرلر مادده دن حركت چاغلار

1- شكيللندىرن حركت روح ساغلار

2- پوزولان شكلين روحو اولسە داغلار

دئييرم مادده اولمز كى، روح اولر،*

اينكار ائدنىن ساققالىتتا گولر.

* - هر شئىن تام ترسىنى اويره تدىلر

شهيد وئرن بىلىمى كوروره تدىلر

718

دئييرلر روح (a) هم جانلىقى دئمكىرى

(b) هم ده كى، سىجاڭ قانلىقى دئمكىرى

ايىسانلىق ايله شانلىقى دئمكىرى

دئييرم (a) جىسىمىز روح يوخا دالار

(b) ياخشىلىق ايله پىسىكىدىن آد قالار.

08.12.2008

دئييرم گلين اوزوموز اولاليم!

719

سوموروچو ارباب پيسليك اويره تير
رعييت اويره نديگيني اوره تير
گورورسن نه فاجيعه لر توره تير؟
دئييرم گل اوز ياز قيميزى يازاق
اوزگه يازديران يازقيلارى پوزاق

720

دئييرلر كيمسه نى ديرلنديرمە
پئريندە ساياني دېغىر لاندىرمە
داشىدىيغى يوكو آغيير لاندىرمە
دئييرم قورور جهلىنى قىناماز
ديرلنمە يىن اوزونو تانيماز

721

دئييرلر جهلىن محسولو قوروردور
جهلىنى قورويان قورور شروردور
قورورلو آدامدان قاچماق ضروردور
دئييرم جهلىر كى، شرير اندر
آغىلاندىرسان اوز يولونو گئدر

722

دئييرلر دوه اوز عىيىنى بىلمز
جهلىن ياز دير دېغى ياز قىنى سيلمز
ياپىجى اولمايانىن ايچى گولمز
دئييرم گلين اوزوموز اولاليم
اوزوموز اولماغا چاره بولاليم

دئىيرم گلين او زوموز او لا ليم!

723

دئىيرلر قورورا درس وئرمك اولماز
قورورلو آداما ال سورمك اولماز
اونونلا اورتاق بير ايش گورمك اولماز >>>
دئىيرم قورور جهلىن مئيوه سيدير
هم ده آغىر سيلاحلى قوووه سيدير

724

دئىيرلر منطىقلى اينسان تارتىشar
چوزدويو داواalar بير- بير يانىشar
آنلاشدىيغى اينسانلارا قاتىشar
دئىيرم منطىق علمىن مئيوه سيدير
فيكير گلىشىديرمه يىن شىوه سيدير

725

دئىيرلر قورور يئمز، چىخار، گئدر
هم ده اينسانلارى ديكاتور اندر
ديكتاتور تنقىدچىلىرىنى ... ديدر
دئىيرم قورور يىخىجى قوووه دير
جهله ديكاتتور اوره دن نووه دير

726

دئىيرلر قورورلو اينسان جاھىلدير
يئرى دنيز ايچى دئىيل، ساھىلدير
قاينايىب- قارىشا بىلمز آھىلدير
دئىيرم قورورلو آدام منجىلدير
دئيشلانان زىبىلىن يئرى هيپزىلدير

دئييرم گلين او زوموز او لا ليَم!

727

دئييرلر هر كس او زونو او ز سانار
دوه تكين ايريسينى دوز سانار
سئودىگى تنقىدچىسىنى كوز سانار
دئييرم تنقىد حاقيقىن وئر اوره گە
وئرمە قوروردان بىتلەن دىله گە

728

دئييرلر آتى آت يانىندا قويون
يا حالينى گوتورر، يا دا خويون
گور- گوتور قورد ائدر، ياخود دا قويون
دئييرم پيس ائتكىلردن قاچىنن
اوره گىن اينصافى ايله كىچىنин

729

دئييرلر پيس ائتكىدين پىسلېك دوغار
اوره گىن بولودوندان اينصاف ياغار
اينصافا گوز يومان اينسانى ساغار >
دئييرم نئجه دونيا يومورو دور
اينصافا گوز يومدوران سومورو دور

730

دئييرلر اوره ك ايسىتر حئىوا يئيه
يئىيله جك واختىنى (...) آغييل دئيه (گرك)
يوخسا تاماح سالماق او لماز هر شئيه
دئييرم آغييل (a) هم قويون او تارار
(b) هم ده كوله چى اليىندىن قورتارار
(آغييل هم اينصافا، هم ده ظولومه قوللوق ائدر.)

دئيرم گلين او زوموز او لا ليم!

731

دئيرلر هر كس او زون حاقل بيلر
حاقل بيلديگى او چون سوزه گلر
حاقسيز سوزو ايله اوره گى دلر
دئيرم حاق ندير؟ اويرنمه ليبىك
حاقسيز ليق ائندن ايرنمه ليبىك

732

دئيرلر حاقل حاقسيز ليق ائيله مز
اوز خئيرينه گوره ضرر ديله مز
هر ديله گين او يونونا گله مز
دئيرم قاضى هر كسين او زودور
او زونو يانسىدان اوره ك سوزودور

733

دئيرلر اوره گى دينله ين يو خدور
چامير آتانلارى اونله ين يو خدور
اي نصافىز ائدنى دانلايان يو خدور
دئيرم اي نصافى آرايان بولار
سو مورو چو آدام اي نصافىز او لار

734

دئيرلر هر كس اي نصافدان دانيشىر
هم ده اي نصافىز جا اي شه قاريشىر
سانكى اي نصافىز لار ايله ياريشىر
دئيرم ده وه او ز عئيبىنې بىلمز
يو خسا عئيبى نين او يونونا گلمز

دئيرم گلين او زوموز او لا ليم!

735

دئيرلر هاردا اوره ک قاضى دئيل
ديله گى اينسانسئور آرزى دئيل
اينصافسيز او لدو غوندان راصى دئيل
دئيرم اوره گين سوزونو دينله
اوره ک سئومه ين ديله گينى اونله

736

دئيرلر كيم او لا بيليب بخته ور؟
مشهدى عيادمى؟ يوخسا دا سرور؟
اينصافسيز لارى سئومز اينسانسئور
دئيرم سومورو چو اينصافسيز دير
مشهدى عياد تكين شرفسيز دير

737 * - سومورو چاغىدا

دئيرلر گوج شكيل وئرر هر شئيه
ايسلمه يه نين حاققى يو خدور يئيه
قورو جونون حاققى وار منم دئيه
دئيره م (a) مئيوه سيز آجاج اكيلمز
(b) آلاق كونولونون حاققى وئريلمز *

738

دئيرلر منجىل آداملار پيسديلىر
چونكى تنقىدچىلىرىندن كوسدولر
كوسدورن فيكيرلىرى نجىسىدىلىر
دئيرم آغىلىسىز يولوندان ساپار
سوروندۇن آيرىللانلارى قورد قاپار
(سويوندان آيرىللانلارى قورد قاپار)
(صىنفىندن آيرىللانلارى قورد قاپار)

دئييرم گلين او زوموز او لا ليَم!

739 * - اونودمايىن!

دئييرلر منجىل "اوز" يولونو گئدر،
تنقىدچىلارينى قورد تكين ديدر،
هانسى فلسفة اوز باشىئنا ائدر؟
دئييرم دين فلسفة سينه گوره،*
ايستر آللە او لا كى، ائده كوله. >

740 * - مينيش وئرمە يەنى مينمزلر.

دئييرلر دين آللەدا كوله ائدر
كوله كوله چى نين يولونو گئدر
بو سبىدىن امه گى او لار هدر
دئييرم خالقى يونە لدن اونچودور
اونچونو ديكاتتور ائدن دينچىدىر*
(اوز باشىئنا يئتىشدىرن دينچىدىر)

741 * - ايقتيراچى دوستلارى تانى!

دئييرلر باجاريقسىز قىسقانج او لار
اوز انمىش بويونو وورماغا دالار >>
ورا بىلمە دېگىنى دردە سالار*
دئييرم آلچاق او زونو آلچالدار
قا زدىغى قويونون تركىنه چاتار

742 * - اوز صىنيفي نين كىتابىنى او خو!

دئييرلر اينه تكين لوت گزيرلر
لوت گزىللىرى آچالدىب ازىرلر
دئمك كى، او زلرinen گور قازىرلار
دئييرم پىسلىگى ارباب اويرە در
رعييت اويرە ندىگىنى اورە در*

دئيرم گلين او زوموز او لاليم!

743

دئيرلر هر كسين كي، واري چو خدور
سانكى قارنى تكين آغلى دا تو خدور
اوزوندن يوخسولا حورمتى يوخدور
دئيرم آغيلسىز آشچىلىق ائتمز
آشچىيا باشقاسى باشقىلىق ائتمز

744

دئيرلر "دوز سوز آنا قىز سىز او لار"
تك آشچىلى ايش بئرى سوز سوز او لار
يوخسا آش دوزلو، ياخود دوز سوز او لار
دئيرم هدف آينى او لمالىدىر
يونه لدن ذوق يونتى بولمالىدىر

745

دئيرلر ايش وئريلر ايش گوره نه
وئريلمز فيكير ايره لى سوره نه،
ايش گوره نين آرخاسىنجا هوره نه
دئيرم يئتىمه واى- واي دئمه يىن
چوره ك وئرنين حاققىنى يئمه يىن

746

دئيرلر ايش گورمه گە گوج لا زيمدىر
دو ووشمه گە كلله لى قوچ لا زيمدىر
قوچ كورا او غلو سوز ائله كوج لا زيمدىر
دئيرم هر كسين بللى گوجو وار
گوردو گو ايش قدر قازاندىرار كار

دئييرم گلين او زوموز او لا ليم!

747

دئييرلر ذوقلر ئينى دئييللار
اوزگە لر اوزگە نين بئينى دئييللار
بسله ييب- بويودن قويينو دئييللار
دئييرم هر كس هر دالدا گوجلودور
يوخسا اوزو يوخ، شرايط سوچلودور

748

دئييرلر شوهرت وورغونو گوز او يور
يار ديمىلارى اوز حئسابىنا قويور
شوهرتسىز قالاندان بسلن دويور
دئييرم شوهرت وورغونو اولمايىن
يوخسا يولداشىن حاققىنى چالمائىين

749

دئييرلر حاق اوسته ساواشان چو خدور
اوستنديگى گوره ودن خبر يو خدور
حاق سوز حاقسىز لارا زه هرلى او خدور
دئييرم قىسسالمايان سوز او زانار
ايسته نيلن حافقى عمل قازانار

750 * - قوللانىلىپ- آتىلان مندىل اولما!

دئييرلر هر كس قورو جو او لاماز
يئلى دنيزده سوروجو او لاماز
هر گلن او زاق- گورو جو او لاماز
دئييرم با جاري قسيز بولاندىرار
آغيز لارى بو شونا سولاندىرار
 DAG آبيسى او زونو قوللاندىرار *

دئيرم گلين او زوموز او لا ليم!

751

دئيرلر پروبئمى چوزمك گرك
پروبئم چوزمك اوچون دوزمك گرك
چوزوم يولو پىشىنده گزمك گرك
دئيرم "گزن آياغا داش دير"
تجروبه سىز دوزه لده بىلمز اير

752

دئيرلر آيشماسانىز يانمايىن
سەھولى دوسلارى دوشمن سانمايىن
قويدوغۇ امكلارىنى دانمايىن
دئيرم هر كىس بىر يوكو داشىييار
يوكو داشىيغان ائل خوشباخت ياشىييار.

23.10.2008

دئيرم فيلوزوف باش ايمز جهله.

753 (اورون = محصول)

ايچ دونيا ديش دونيانين اورونودور،
(يا آجيسيدير، يا دا شيريبيدير،)
سورونو ديش دونيانين سورونودور.

ديش دونيا ايچ دونيانى ديسيدير،
چونко احتجاج آغلى گليشيدير.
(اولچولرى)
(ضرورت)

754

دئيرلر هارداكى فيلوزوف يوخدور
اوردا نه درمان واردىر، نه ده دوكتور
قضا و قدره اينانان چوخدور
دئيرم هر شئ قايدالى ياشىيار
دينچى قورآنداكى جهلى داشىيار

755

دئيرلر فيلوزوف ايستر كى، بيله
نېيە يارانىبىدىر كى، سونرا اولە؟
گليشميش سئنتئزىنى حاكىم قىلا؟
دئيرم بىليمسل سوز آغلا باتار
گليشمە يە نىن عومرو سونا چاتار

756

دئيرلر روح يارادان جىسيمىدىر
بو تئزى كشف ائدن فيلوزوف كىمدىر؟
او فيلوزوف دوغرو - دوروسىت حكيمدىر
دئيرم بىليمسل دوكتور لازىمىدىر
كل - كوتان يوخ كى، تراكتور لازىمىدىر

دئييرم فيلوزوف باش ايمز جهله

757

دئييرلر گرچكى آختاران تاپدى
اونداكى مادده دن هوچئيره يابدى
روحدان مادده ياپا بىلمه ين ساپدى
دئييرم تئز سببىير آنتى تئزه
كى آنتى تئز شكيل وئره سئنتئزه

758

دئييرلر فيلوزوف گرچكچى اولار
مئيلين ديشىنداكى گرچكى بولار
گلىشە بىلمه ين گول- چىچك سولار
دئييرم هر تئزىن اوز آنتى تئزى
(1) گلىشىمك اوچون يارادار سئنتئزى

759

دئييرلر دين ايله چاغ كوسولودور
چونكو آنتى قادىنن محسولودور
فؤدادىزمىن ياشام اوصولودور
دئييرم ظاليم صىفين آنتى تئزى
(2) عدالت اوچون يارادار سئنتئزى

قورآنداكى اسلام دينى، فۇداڭ يايپىلى اخلاقسىز حاکىم صىنفلارىن
ايىئولۇزولاردىر كى، او ايىئولۇزونون تىلىنده آنتى اينسان و آنتى
قادىن ايلكە لر دورولار كى، من او جومله دن "قورآنى تبلیغ اىدن
شاعىرە واى!" آدى شىئرىيىمە ايلگىلى آىه لرى نومره لرى ايله
سورە لرىنى بلىرىتىشىم كى، قورآنداكى اسلام دينىنى اخلاق مكتبى
كىمى سونماغا چالىشان اخلاقسىز لار دا ايفشا اولسونلار.

آى فلسفة نىن اونمى و تارىخى ايله اخلاقىياتدان دانىشان جنابلار!
گورە سە آنتى قادىن مكتبىن دە پىس و اخلاقسىز مكتب وارمى؟

دئىيرم فيلوزوف باش ايمز جهله

760

دئىيرلر فيلوزوفا بلى او لار
كى نىبىه آنتى تئز ساواشا دالار
سئنتئزىنە واران ساواش سون بولار
دئىيرم سومورگە چى- فاشىست مائو
عادىل دئىيلدى كى، ائدile ... تابو

761

دئىيرلر هر سوزون اينجه ليگى وار
هر وارلىغىن بلى نئجه ليگى وار
نىته ليگىن آچاق- يوجه ليگى وار (ايستانبول شىوهسى)
دئىيرم جاهيل آغىللانماق اىستر
آنتى تئزىن گىتىدىكى يولو گوستر

762

دئىيرلر فيلوزوف باش ايمز جهله
كى آنتى تئز حوكوم سوره "نااھل"ە
سئنتئز نە بورزوادىر، نە دە فەلە
دئىيرم چون هامى كوممونىست او لار
دوولت ايلە ديكاتورلۇق سون بولار

2 - 762

دئىيرلر فئodal ياپىلى اولكە
ايستر اينكىشافىن بىلەنى بوكە
باغىمىسىز اندىن قانىنى توکە
دئىيرم اينكىشافى چىدن اويرن*
فئodalizmi قورويان دان ايرن.

* - اوز گوجلرى ايلە ماشىن قاپىرىيەب، فابريكا قورماق اوچون
پئترلى اوزه ل سرمایه لرى اولمايان اولكە لردىن سوز گىدىر
كى، تجروبە لردىن اويرنمه دىكلرى سوره جە پئرلىرىنده
سايمالى اولا جاقلار.

21.01.2009

دئيرم ايناما هر سيباسىيَا!

763

دئيرلر اوياقدان چوخ ياتان واردىر
آلاندان اونجه بىزى ساتان واردىر
ساتقىنَّينَ هاراينَنا چاتان واردىر
دئيرم ايناما هر سيباسىيَا
باخ گور نلر اوره دير پيباساي؟

764 (تنز ~ ايلكه)

دئيرلر ايچ دوشمن ساتىبىدىر بىزى
آلان آلىپ كى، يئيه حاققىمىزى
سوموره اولكە ميزى، خالقىمىزى
دئيرم بو يوك دوشمن ايچ دوشماندىر
بو تئزى دانان سيباسى ناداندىر*

*- بوگونكو جىب خرجىنه (.....) و
گله جىده كى قوندارما شو هرت ايله پوللو روتىه يه
ساتيلىميشلار نادان دئىيلدىرلر، ساتقىنَّىرىلار.

(ساتقىنَّ دئمز كى، ساتقىنَّام.)

765

دئيرلر كوتله ميز وار ساواشماغا
ساواشان ميللت ايله يارىشماغا
حاققىمى وئرن ايله بارىشماغا
دئيرم ايچ دوشمن چالان قازانجى
آل- وئر سيلاحا كى، چكىلە سانجى

دئيرم ايناما هر سيباسىي!

766

دئيرلر سيلاحسىز ساو اشماق او لماز
آغىللاندان جوشوب- داشماق او لماز
تانكسىز تانك ايله يارىشماق او لماز
دئيرم جاهيل سيباسىي تانى
سيلاحلاندىرماز كى، قووا دوشمانى

767

دئيرلر بويكوت ائديرلر آرازى
كى يازمايا خالقى او يادان يازى
اويانان سورونمگە او لماز راضى
دئيرم سيلاحى بىلىك قوللانار
بىزى سيلاحلاندىران دا پوللانار

768

دئيرلر چئك و ايسلوواك ميللتى
قانسىز بولوشدولر او مملكتى
كى ائشيت گوجلولوك ايدى عيللتى
دئيرم سيلاحلansa توركون آغلى
چاتلايار تورك قانى توکه نين باغرى

769

دئيرلر قالماز تجاوزه تاماح
اوردا كى، هم آغىل وار، هم ده سيلاح
قاتىلى او لدورمك سايىلماز گوناه
دئيرم گرچك سوچلو آغىلسىزدىر >
آغىلسىز ميللت سانكى "اوغول" سوزدور*

* - ايگىت قىز لاريمىزدان باغيش ديله ييرم.

دئييرم اينامما هر سيبايسىيا!

770

دئييرلر سيلاحلانمايان قورتولماز
آغىللاندىرىلسا پرده يېرىتىلماز
(سيلاحلاندىرىلسا پرده يېرىتىلماز)
اورت- باسىرى ئەدىلمە يىن سوچ اورتولمز
دئييرم نه آغىل وئرير، نه سيلاح
نئجه يويولاچق بو قدر گوناه

771

دئييرلر اوچ مىليون آياغا قالخدى
فايىزىنى چاپان بانكلارى ياخدى
قئيرتى بىلىكلىدىرمە يىن قورخدو
(مېلاتى سيلاحلاندىرىمايان قوخدو)
دئييرم هوجماما كئچمه يىن ساواش
اوز اليلە اوز باشىنا سالار داش

772

دئييرلر مظلومون ياسى اوزانار،
ظاليم مظلومون ياسىندىا بزەنر،
هوجماما كئچن ايشقالچى قازانار.
دئييرم سن ده ايشقالچىدان اويرن!* >
هوجماما كئچيرمە يىن لردن ايرن!

* - ترجومە چى گونتاي بى گنجالىپىن ماھاتما قاندى سىندان يوخ!
باشقۇ دئىيىشلە، رئالىست اول، خىالچى (ايده آلىست) يوخ!

23.01.2009

دئيرلر لئينيست كوممونيست دئيل.

كوممونيست خالقىن گوجونو آرتىرار
چونكو هم يوردو، هم خالقى قورتارار

773

دئيرلر لئينيست كوممونيست دئيل
جهالت يوخوسونا دالما، آيىل
ماركسىزمى اويله اوирن كى، بايىل
دئيرم "پىسى" تقييد ائتمه لى سن
يوخسا اونون يولونو گئتمه لى سن

774

دئيرلر ظولمه باش ايه ن فاشىستدير
لئينه كوممونيست دئيه ن فاشىستدير*
ايقالچى پالتارى گئين فاشىستدير
(لئينيست پالتارى گئين فاشىستدير)
دئيرم چار سودو امه ن فاشىستدير
ايستيقلال حاققىمى گومن فاشىستدير

* - تورك دوشمنى لئين ده قاتيل ايدى،
(ايقالچى لئين بويوك قاتيل ايدى،)
سومورگە چى يه گوره عاديل ايدى.

775

دئيرلر بوراخ سنه چامىر آتىم
سن ده ايفشا ائتمه مالىمى ساتىم
قويون يئتىشىدىرىم ناخىرا قاتىم
دئيرم منيم سىلاحىم سوزومدور
منى من ائدن ايدئولوژىمدور

دئییرلر لئینیست کوممونیست دئییل.

776 *- ساغچى تورکون آتاسى مدارىدَير.
دئییرلر عشق اولسون شاهناز خانىما
يئريھله مسينلر تورکون قانىنا
يوخسا بيلديرم آذربايجانىما
دئيرم شاهنازيمىزى فارس دويور
كوممونیست توركلىرى ساغچى تورك سوپور*

777 *- جناب گوناز تيوى!
دئییرلر شاهناز خانىم قولامىتى
شاهنازا قارشى سايىتىن مرامىتى
("بای باك" آدى خايىنин مرامىتى)
بهانه اندىب وورما "سلامى"نى*
دئيرم کوممونیست ساغلام اينساندَير
ماركسىزمى آنلامايان ... ناداندَير

778 *- احمد بى او بالى
دئییرلر تنقيدىسىز فيكير گلېشمز
تنقىد ائتمە ين فيكىرنى بولوشمز
تنقىدلەرن دوغان سئنتئر اولوشماز
دئيرم كىم دئير كى، ياخشىنى اوى
هم ده حاق وئرير كى، ماركسىستى سوى*

779 جناب گوناز تيوى!
دئییرلر هر شئىه حودود لازىمدىر
پىسلە مىدىن اونجە تنقىد لازىمدىر
سازلى- سوزلو دە دە قورقۇد لازىمدىر
دئيرم سازى تنقىد چالمالىدَير
دئتايلى و بىليمسىل اولمالىدَير. >

24.01.2009

دئيرلر گئريچى مىلى ساييلىماز.

چوخ صينيفلى توپلوملاردا، نىته ليكلرى فرقلى اولان صينيفلىرىن سوندوقلارى ميللتچىلر ده نىته ليك باخيمىندان فرقلى اولارار: - آنتى دئموكرات اومنتچى (شىيخ محمد خيابانى، ...). - ايرتىجاچى ميللتچى (آلپ ارسلان توركىش، ابوالفضل ئىلچى بى، "دین و مىللەت" مقالە نىن يازارى محمد مامىن رسولزادە، ...). - سوسىال- دئموكرات ميللتچى (أتاتورك، آجئويت، ...). - كوممونىست ميللتچى (پىشەورى، ...).

كوممونىست ميللتچىلر گورە، ايشچى صينيفلى اوز گوجو ايلە سىلاح اورە دە بىلەمە دىگى اوچون سوسىاليسىتى دئورىمينى گرچىلەشىرە بىلمىز.

ايشچى صينيفلى سوسىاليسىتى دئورىمينى گرچىلەشىرەمك اوچون، او دئورىميئە تابان يارادا جاق مىلى - دئموكراتىك دئورىمينى گرچىلەشىرەمە لىدىر.

780

دئيرلر مىلى بامباشقۇ بىر شىدىر
آدىم اىچدىم گوردوم من اىچن مئىدىر
دېلىدەر، يورددور، سويمدان قالان نىدىر
دئيرم دىل، تورپاق، سوى اورتاق مالدىر
داۋامىز چاغىن گوستردىگى يولدۇر

781

دئيرلر داۋامىز اورتاق مال دئىيل
مىلى ائتمىش تورپاق ايلە دىل دئىيل
مىلى سرمایە لر ايلە پول دئىيل
دئيرم داۋامىز دئموكراسىدەر
دئموكراسى بىرلىكىن چارە سىدىر

دئييرلر گئريچى ميللى ساييئماز.

782

دئييرلر روح جانلىدان آيرىلمازدىر
دئموكراسي ميلليدين آيرىلمازدىر
جونون عشقى لئيلiden آيرىلمازدىر
دئييرم يوردو قورتاران قورتولار
آنتى- دئموكراتىن قارنى بىرتىلار

783

دئييرلر ملاك ايله تاجير صينفى
ساغچىيا چالدىرارلار دينچى دفى
كى آيرىلا ساع ايله سولون صفى
دئييرم سول دينين يولونو گئتمز
قادىن اسلام دينىنى رسمي ائتمز

784 *- دوگون آچىلدىمى؟

دئييرلر خالقىن چوخو موسىماندىر
اويقار لاشدىرانلار ايله ياماندىر
بو سبىدن "يئتر اونا درماندىر"
دئييرم هر صينفین آيدىنى واردىر*
آيدىن گوسترن يول هم ده هاماردىر

785 *- دوگون آچىلدىمى؟

دئييرلر ميللى نين ايکى قولو وار
صينف او لاراق هم ساغى، هم سولو وار
دئموكرات ساع- سولون عئىنى يولو وار
دئييرم تاجير آنتى دئموكراتدىر >
دينى آنتى اينسان، آنتى آرواددىر*

دئىيرلر گئريچى مىللى سايىلماز.

786

* - دوگون آچىلدىمى؟
دئىيرلر گئريچى مىللى سايىلماز
قادىنى قورتولمايان ائل آپىلماز
اينكىشاف ائتدىرن بىلىم يايىلماز
دئىيرم گئريچى يابدىرماز آلار
گئرى قالمىش اولكه سومورگە او لار *

27.01.2009

دئييرم کى، جيسيمسيز آللە يو خدور.

هەر كس دئير دوغرو دور منيم يولوم،
خالقىمى او يادانا قوربان اولوم.

787

دئييرلر كانت آلاھى عاديل بىلير
اخلاقى ثاوابدان آسىلى قىلىر
كانىن بو جھلينه اوز آغلى گولور
دئييرم كانىن دا دوورو سو و لووب
ماددى و علمى فلسفة دو غولوب

788

دئييرلر آماج تانرىيىا يئتمكىر
ثاواب تانرى نىن يولونو گئتمكىر؛ >
ايىسان حاقلار يىدان يوخسون ائتمكىر.
دئييرم آللە يو خدور يول گوستره
ظالىم ايستر كى، مظلومو سوسدورا
ائركك ايستر كى، قادىنى سوسدورا،
باش قالدىغان مظلوما قان قوسدورا.

789 "تانرى توركو قورو سون!"

دئييرلر آللە ايلە باشلا بىتير
آلاھىن دئيىگىنى خالقا يئتير
خالقى آلاھىن او يونونا گتير
دئييرم آللە يو خدور كى، قورو سون
ھەر كس باتىر دىيغى يولو كورو سون

دئيرم کى، جىسىمىز آله يو خدور.

790

دئيرلر قورآن آلاھىن سوزودور
قورآن "ذاتى اسلام" يىن تام او زودور
(قورآنىن قوربانى ... خالقىن قىزىدىرى) (دئيلمى؟)
دئيرم آله يو خدور يازقى يازا
قورآنى ائركك يازىب مظلوم قىزا

791

دئيرلر آله دئىيدىر عاباسا
ياردىم ائت بير آندا مىليونلار ناسا
كى تورك قالىپ گله شۇۋئىست فارسا
دئيرم آله يو خدور حاقق آدىرا
جاھيل ايستر كى، اولو باش قالدىرا

792 * - ضررلىرىمىزى اوده يىن حاق قازانار.

دئيرلر آله دان سورغۇ سورولماز
قورآنىنا قارشى مكتب قورولماز
لىللەندىرىلىمىش ذئھىنلر دورولماز
دئيرم آله يو خدور جواب وئرە
جاوابسىزىن سوزو گومولر يئرە*

كيم دئير منيم "آش" يىم يوغور تلودور،
يئسن ده، يئمه سن ده حاققىن بودور؟

793

دئيرلر آلاھىن "آغل" يى "آغىل" دىرى
اينسانىن بىلىمسىل آغلى ناغىلدىرى (هاها)
دېنچى ائدن قىز دئىيل كى، او غولدور.
دئيرم آله يو خدور آغلى او لا
جاھيل ايستر قاپىسى باغلى قالا

دئيرم کي، جيسيمسيز آلله يو خدور.

794
*- کي، ساقاليما گوله سن؟
دئيرلر آلله دئير "آغيللى" اول
کوله ائدن آيه لرى دوغرو بول*
قادىنن حاققى يو خدور گوستره يول
دئيرم آلله يو خدور يول گوستره
ائركك ايستر كي، قادىنى سوسدورا

795
دئيرلر آلله آغيلسىز يارادار
جهلين خئيرينه مئيدانى دار الدار
"آغيللى" آيه لرينى آرادار
دئيرم آلله يو خدور كي، يارادا
جاھيل ايستر كي، جھلينى آرادا

796
دئيرلر اللاھي قورآنلا تاني
او قورآن كي، قورو يوب بگي، خانى
قويمايىب توکوله ظاليمىن قانى
دئيرم آلله يو خدور فاييز آلا
کوله چي ايستر كي، کوله چي قالا

797
(33:5)
دئيرلر اللاھي آيه ده آرا
آلله دئير يا آغدىر، يادا قارا
كورآنىن دوشمنى چكيلر دارا
دئيرم آلله يو خدور فيتوا وئرە
موللا ايستر كي، ووروا يئرە سرە

دئيرم کى، جىسيمىز آله يو خدور.

798

دئيرلر آله حاقلىنى قورو يار
حاقسىز بورا خدىغى قادىن چورو يير
قىيامته قدر بولىه يورو يير
دئيرم آله يو خدور کى، قورو يار
مازو خىست يئتىشىرلر چورو يه

799

دئيرلر اللاھان ياردىم دىلە بىن
آله وئرمە يىن حاقلارى الھ بىن
يوخسا كسىرر قادىنن بىلە بىن
(يوخسا كسىرر حاقلى نىن بىلە بىن)
دئيرم آله يو خدور بىلە ك كسە
ظالىم قويىماز قورآن قويولا سسە

800

دئيرلر اللاھى دادىنا چاغىر
خیال عالمىندە ياردىمچى قايىر
 يولونو جليل يىن يولوندان آيىر (محمدقولوزاده)
دئيرم آله يو خدور ياردىم ائدە
باش- كسن سئىيد اىستر چاپا گئدە

801

دئيرلر "الله الاكابر" كېرىدىر
كېرىدىن باشقانە وارسا صغيردىر >
اينكارچى آغىلىن يئرى قېرىدىر (ديقت!)
دئيرم آله يو خدور کى، آجالدا
آجالدان اىستر او زونو او جالدا

دئيرم کى، جيسيمسيز آله يو خدور.

802 *- بالتاجى آراز تكين

دئيرلر آله "اخلاق" خوجاسىدىر
"اخلاقلى" دورد قارى نىن قوجاسىدىر
"اخلاقسىز" دومانلارىن باجاسىدىر *
دئيرم آله يو خدور خسته ائده
پيس ايستر پيسلىكىن يولونو گئده

803

دئيرلر قورآن "اخلاق" مكتبىدىر.
(قورآن آنتى قادىيەن طلبىدىر)
(بويون ايه ن كوله نين مذهبىدىر)
دئيرم آله يو خدور ظولوم ائده
آغىلىلى ايستر اوز يولونو گئده

804

دئيرلر آله باخماز گوز ياشىنا
باجيىدان چوخ پاي وئر قارداشىنا
كى اوشاق دوغا حيات "يولداش" يينا (حيات دوشمنىنه)
دئيرم آله يو خدور كى، اوze نه
قارداش يازىب كى، آز پاي وئر قىزىنا

805 جليل منجات واختىدىر.

دئيرلر آله بير عومور سيناييار
سيناغا قارشى چىخانى قيناييار
باش قالدىران قىزىن بئينى قاناييار
دئيرم آله يو خدور ائده ظولوم
سيناييان طاليمدىر، سينانان مظلوم

دئيرم کي، جيسىمىز آله يو خدور.

806 * - سادىستلرە لعنت!

دئيرلر آلاھداندیر قضا و قدر
سیناماق اوچون آله خسته ائدر *
ساغالماق اىسته ين دوكتورا گئدر
دئيرم آله يو خدور سادىست او لا
سيناريوچو اىستر كى، آرتىست او لا

807 (بئله ده ايش او لار?)

دئيرلر آله يارادار اولدوره
садىست او لدوغۇنو خالقا بىلدىرە
مازو خىستىن ساققالىنى گولدوره
دئيرم آله يو خدور خسته ائده
خسته ائدن مىكىرو بدور آى ده ده

808

دئيرلر آله مىكىروپ يارادار
گوندو زه قارشى گئجه نى قارالدار
садىستلىرىن تارىخىنى آرادار
دئيرم آله يو خدور قاتىل او لا
آغىل دوشمنى گرك جاهيل او لا

809 * - فئودال آزادلىق دوشمنىدىرى.

دئيرلر آله خطالى ايش گورمز
به يندىگىنه ده ... آزادلىق وئرمز >
يوخسا آلاھلىقى هدفه ايرمز *

دئيرم آله يو خدور كى، چالىشا.
گئريچى قويماز كى، فيكير گلىشە.
(گئريچى قويماز كى، توپلۇم گلىشە.)

دئيرم کى، جيسيمسيز آله يو خدور.

810

دئيرلر آله کار پئشينده دئيل
حاقسيز - حقوقسوز يار پئشينده دئيل
اولدورمك اوچون دار پئشينده دئيل
دئيرم آله يو خدور قانون قويا
تاجير قانون قويدوروب کى، جيب سويا.

811 (ثواب ندير؟)

دئيرلر آله آنتى اينقىلابدىر
ائركك قدر پاي آلماماق ثوابدىر * > (هاهاها)
(كوله چىيە قوللوق ائتمك ثوابدىر *)
باش قالدىر انىن جزاسى عذابدىر
دئيرم آله يو خدور کى، آج ياتا
دئورىمى آج ياپار کى، كاما چاتا >

812

دئيرلر آله دئير کى، وئرگى وئر
صدقه قويماز کى، الدن گئدە يئر
يوخسا تاختدان دوشىر ارباب ايله ار
دئيرم آله يو خدور تىرمە گئيە
ارباب ايستر چوخ چاپا کى، چوخ يئيە

813

دئيرلر اللاھيں آدينى قوللان
اللاھي عاديل تانيدىر کى، پوللان
ايناندىر ماق اوچون مككه يه يوللان
دئيرم آله يو خدور کى، پول وئرە
آله ... اربابدىر کى، ال قويوب يئرە. >

دئيرم کي، جيسيمسيز آله يو خدور.

814

دئيرلر آلاھى سال آغىز لارا
سوز گلندە لعنت ائت دوموز لارا
دوموز اتى يئيرمە اوغۇز لارا
دئيرم آله يو خدور كى، ات يئيه
عرب قويماز يهودى دونو گئيه

815

دئيرلر آلاھىن "آغل"ى خسته دير
داۋا خسته ائدن "آغىل" اوسته دير
خسته نى تداوى ائدن اوستادىر
دئيرم آله آغىل دوشمانىدىر
چونко آغىل دردلرىن درمانىدىر.

05.02.2009

دئيرم لايك دوولت دينسيز اولار.

كوله چى ميللت دينسيز قالا بىلمز، (ميللت باشقا، خالق باشقا)
(گئريچى زومره دينسيز قالا بىلمز،) (محمدامينلر تكين)
لايك دوولتىن دينى اولا بىلمز.

816

دئيرلر هر كس دئير كى، بيرلشىن
بىر پارتىدا، بىر جبهه ده يئرسلشىن
گور- گور گورولداماق اوچون گورلشىن
دئيرم سوز يوخ، عمل بيرلشدىرر
(دئيرم ستراترى بيرلشدىرر)
لايىكلىك بير جبهه ده يئرسلشدىرر

817 * - يادىن حاققىنى اولدورن فاشىستىر. (قادىن حاققىنى ...)
دئيرلر لايك ... اسلامدان دانىشماز (جناب رسول او غلو!)
هئچ بير دين دوولت ايشينه قارىشماز
لايىكلىك دينچىلىك ايله بارىشماز
دئيرم سوزده يوخ، عملده تانى!
تانىسان سورماسان كى، فاشىست هانى؟* (حىزب الله)

818

دئيرلر جهلىنى حاكيم قىلان وار
"ذاتى اسلامى" موقدس بىلن وار* (گونتاي گنجالپ تكين)
قرآن اوچون گوز ياشىنى سىلن وار
دئيرم اسلام قادىن دوشمانىدىر
آنتى قادىن اىنسانلىيغىن مانىدىر

* - "... بير دين وار، بير ده دين تارىخى.
... آيدىنلەمانىن

اساس وظيفه لريدىن بيرى ده بونلارдан عىبارتدىر.
يعنى تتقيد اندىلەن شئى دينىن موقدس ديرلىرى دئىيل،
دينى قوروم و قورولوشلاردىر. دينى اينسىتوتلاردىر.
گونتاي گنجالپ 12.01.2009

دئيرم لاييك دولت دينسيز اولار.

819 "يا عباس! يا عباس! ..."
دئيرلر عاباسلارى ديريلديرلر
ايسلامىن كولتورونده اريدىرلر
ايسلام آدينما فيكير يورو دورلر
دئيرم دينچى موللا اوروندور >
دين لايكليلگىن بويوک سوروندور
(دين اينسانلىغىن بويوک سوروندور)

820 * - هر سيباستين ياريسى گيزلىدىر.
دئيرلر چولمك دووا غىنى تاپىب
"تانرى توركى قوروسون!" دئين "ساپىب"
دينى رسمي قىلماغا "پلان" ياپىب* >
دئيرم لاييك دولت دينسيز اولار
دين لاييك دولتىن ديشىندا قالار

821 * - يوخارىداكى اوچ تىيىك اورنى
دئيرلر بو اوچ اورنى يېتىر بىزه*
مظلوم رعييت ايله مظلوم قىزا
بىزدن باشققا كيم يانار حالىمiza؟
دئيرم دئمه ين سوچلو سايىلار
ايش ايشدن كىچدىكىن سونرا آبييلار (نه فايدا؟)

822 * - دئيلمى؟ گونتاي بى!
دئيرلر تجربه لردن درس آلىن
ايسلام دىنى نىن حالواسىنى چالىن
يوخسا مىن دورد يوز ايل ده گئرى قالىن >
دئيرم "آيدىن"ى جاهيل اولان ائل
قورآنى موقددس سانار، بونو بىل*

دئيرم لاييك دولت دينسيز اولار.

823 *- دئيلىمى؟ بويوك بى!
دئيرلر توركون يارىسى قادىنديرى
قورونان ننن دئيل كى، ده دندىرى
قادىن ائركك اوچون "باشسىز" بدنديرى >
دئيرم توركى آنچاق تورك قورويار*
فورآنى موقدس سانان چوروير.
(دينىن كوكونو فازمايان چوروير.)

824
دئيرلر قورآن حاق وئرمىز دوشونه،
دوشونمه ين كىرلىنر كى، قاشىنا،
دوعا يازدىرا بلالى باشىنا.
دئيرم موقدس قويماز دوشونه، >
دوشونمك گلمز ظاليمىن ايشىنه.

825 دئيلىمى؟ بويوك رسول او غلو!
دئيرلر بىلە ين گندىسىن اويرە نسىن
اويرە نمك ايسىتە مە يىدىن ايرە نسىن
يوخسا دىنسىل دئىيمىلىرى قوللانسىن
دئيرم دىن آغىلى ساتار- سووار
لايىكلېك دىنى ... سىياسىتىن قووار >

826 *- دئمە يىن دئمە دىلر.
دئيرلر عالىم دئىيسە جاھىلدىرى
جاھىلى آغىللاندىران عاقىلدىرى
حاقلى نىن حاققىنى وئرن عادىلدىرى
دئيرم جاھىل خالقىنى ساپدىرار
دئورىمى گئريچى صىنفه قاپدىرار*

دئيرم لايك دوولت دينسيز اولار.

827

دئيرلر لايكلىكدن بيرليك دوغار
بيرليگه قارشى سسى توتوپ- بوغار
اينسان حاقلارىندان عدالت ياغار
دئيرم لايك دينسيز دوولت قورار >
دين دامغاسى ووران دينچىنى وورار

828

دئيرلر هر دئوريمين بير يولو وار
لايكلىكين هم ساغى، هم سولو وار
دوشمنى ووراجاق ايکى قولو وار
دئيرم ظفر گوجدن آسيليدىر
سونوج يول گوسترنىن محسولودور.*

* - هر دئوريم يا ايلريچىدى، يا دا گئريچى.

تاكтик ستراتئرى دن آسيليدىر،
سونوج فيكرى دئوريمين محسولودور.

سيياستده دينچى نين هدفى او ممتچيليكدىر.
او ممتچيليك ميللتچيليكىن بارىشماز دوشمنيدىر. >
(هم آخىردان، هم توربادان يېينلر ده ميللى يازقىلارىنى اوزگە يە^{يازدىرانلاردىر لار: "آد منيم، يار اوزگە نين")}
بوگونكو ايرانداكى تورك سوپىلو فئئرالىستين (ايرانبايجانچى-
نин) هدفى پان ايرانيزمدير و پان ايرانيزمين بوگونكو تاكتكى
(كورتارىجى يولو) فئئرالىزمدير:

تاكтик ستراتئزىيە قوللوق ائدر،

1- اىچ دوشمن دىش دوشمنىن يولون گئدر. (فئئرالىست)

2- مانقورت كوله چىسى نين يولون گئدر. (سيياستده دينچى)

08.02.2009

دئيرم اويدماسان گنج قالارسان.

829

دئيرلر اوزه ل سرمایه آزاددیر
سوموروچو صيفين ائوی آباددیر
آز معاش آلانین حالى برباددیر
دئيرم ريفاهسيز ياشاماق اولماز
ريفاه سيّز جهلى ده بوشاماق اولماز >

830

دئيرلر يا سوسياليستى دوزه ن قور
يا دا يوخسوللارىن آرخاسىندا دور
سوموروچو صينفلدن حئاسب سور
دئيرم سوموروتون ده حددى وار
يوخسا يوخسوللوق "... پنجره دن قووار."

831 * - نيءىه سنه قوللوق ائتمە يېرى؟

دئيرلر دوغال قايقاclar ئيليندىر
دوولته وئريدىكىن وئركى بالىندىر
قولدوغۇن دوولت سىنىن ده قولوندور*
دئيرم يوخسول بودجه دن بسلە نر
دوولت بو سوروملولوغۇ اوستىلە نر

832 * - نيءىه وارلىلارا خرجلە نير؟

دئيرلر ائل ساغلام ياشامالىيدىر
دوكتورسوز - دوولتى بوشامالىيدىر
دو غال قايقاclar يوخسولون مالىيدىر*
دئيرم بودجه يوخسولا صرف اولار
قالان بولومو ... اينكىشافا قالار >

دئييرم اويداماسان گئج قالارسان.

833 * - هاچان؟

دئييرلر دوولت ايش وئر ايشسيزه
چوره ك وئر يئتيم قالميش باشسيزا
آجليق يئديرمز قازانى آشسيزا
دئييرم يوخسولا دوولت ائو وئر
يوخسا يوخسول دا دوولتى دئوير*

834 * - نبيه اتى اونون، سوموگو سنين؟

دئييرلر ساوادى فيرمما قوللانار
يوكسک تحصيللى قوللانان پوللانار
يوخسول گوجونو گوممه گە يوللانار
دئييرم بويوروغو قايىه دن آل
تحصيلين خرجىنى سرمایه دن آل*

835 * - نبيه اينكىشافىمىز يئريندە سايير؟

> دئييرلر هر دئوريىمده يوخسول اولر
قالان يوخسول اكديگى يئرى بولر
يئر صاحبىي اولانىن اوزو گولر
دئييرم ميللى، گوجونو آرتىرار
فايىزى يئرين اوستوندە ياتىرار*

836 * - مينيش وئرمە ينى مينمزلر.

دئييرلر درديمىز ريفاه درديدىر
يوردو موز يوخسول ائدنىن يوردو دور
يوخسول ائدن يوردو موزۇن قوردو دور
دئييرم وئريلن آشى ايچرلر (آش ~ شوربا)
ايسته نىلمە ين حاقدان وازكئچرلر*

دئييرم اويدماسان گئج قالارسان.

837

دئييرلر ايستيقلال لازيمدier يوردا
كى ميللى كيمليگى وئرمە يك قوردا
گئنە قىسمت او لا تاجيره لوردا
دئييرم يوردو يوخسول قورتاراجاق >
اوئاران صينيفلرى اوئاراجاق ...

838

دئييرلر اونجه فئو دالىزمى گوم
سوئرا گلىشدىرن ظولومە گوز يوم
زامانىيّدا كاپيتالىزمى ده گوم
دئييرم هر زامان دئوريمچى اولون
هم ده هر ساحه ده ائوريمچى اولون

839 * - دئمه يىن دئمه دىلر.

دئييرلر دوولت قورو لمادان اونجه
خالقى اويدا كى، گلىشە دوشونجە
آنا ياساييا يئديره دويونجا
دئييرم اويدماسان گئج قالارسان
آنا ياسادا يازانى آلارسان* > (ديقت!)

840

دئييرلر آتalar دا دئيردىلر
اوردو ايلە ايشچى ائش ديردىلر
عئىنى ماعاشى آلىب- يئيردىلر (عسکرى اوجرت)
دئييرم بو بير ريفاه اولچوسودور*
آنا ياسامييّزىن بير ايلكە سىدىر.

* - بلى دردين بلى چوزوم يولو وار.

كيم اورە تىر؟ كيم قورو يور؟ كيم آنچاق توکە دىر؟
كيم، كيم ايلە ائش ده ييردىر؟ كيم كىمدن آسىيىدier؟

12.02.2009

دئيرم آراز خاريجه لى دئيل،
گئرى قافالى اورو جعلى دئيل.

841 * - بودور بيرليگىن تمل داشى.
دئيرلر ايستيقلال هر صينف اوچوندور
دىكتاتورلوق حئيوانى كئف اوچوندور
دئموكراسى ازىزلى طئيف اوچوندور >>>
دئيرم هم مىللە، هم دئموكرات اول!*
چونكۇ بيرلشىز دوز ايلە ايرى يول.

842
دئيرلر كوتله ظلم اليىندن بىخار
بئزدىرن رئزيمى يېخماغا قالخار
رئزيمى يېخان كوتله ... الە باخار*
دئيرم كوتله قولونو قوللانار
سيياسى يول گوسترمە گە يوللانار
*- گوودە نىن قويروغۇ يوخ كى، باشى اول!

843 * - دئورىمەن هدفى اوندولماز.
دئيرلر كوتله گىنە دە قالخاچاق،
رئزيمەن دوزاقلارىنى يېخاچاق،
آخىدىيەلان قانى ... هارا آخاچاق? >>>
دئيرم قانداكى ايستكلرى قان!
او قانلارا آنا ياسادا وئر جان!*

844 * - دئمە يىن دئمە دىلر.
دئيرلر ساي گور نئچە تاجير اولوب?
نئچە ئوسىز قالان موستاجير اولوب?
نئچە يېپر انان يوخسول اجىر اولوب?
دئيرم هر ساواشدا يوخسول اولر،
قانون قويدوران صينفین اوزو گولر.* >

دئييرم آراز خاريجه لى دئييل.

845 * - نيء؟ هاچانا دك؟

دئييرلر ازيلن صينف هم قاديندير
هم ده دوشونجه اوره تن آيديندير
ريفاھ آنچاق تاجير ايله لوردوندور*
دئييرم ايکى قانادلى قوش اوچار
ريفاھ سىز ايستيقلال قانا يول آچار >

846 * - ديققت!

دئييرلر ريفاھ ايسته ين كونلومدور
ريفاھ قالىبلاشميش گئنل آنلام دير*
بليردن اولچو قورويان اونلمدير
دئييرم آتالار دا دئيرديلر
اوردو ايله ايشچى ائش ديرديلر

847

دئييرلر دين قادينين دوشمنيدير
آيدينلادان- آيدينين دوشمنيدير
چاغдан يانا يوردونون دوشمنيدير
دئييرم حاق وئريلمز كى، آلينار
دوشمنسئورين آغزيينا چالينار

848

دئييرلر ايدئولوژو يوروتمە:
يعنى دردلرين كوكونو بليرتمە،
دوندورولموش بئيين لرى اريتمە.
دئييرم بئيين دوشونمك اوچوندور
يارينا پلان قوردوران بو گوندور.

18.02.2009

دئيرم چئينه نيلن شئى آتىلار .

849 * - شرطى شومدا كسرلر.

دئييرلر گلين ايستيقلال آلاليم
ميللى دوولتى قورماغا دالاليم
سونرا باشقا هاوالارى چالاليم
دئيرم لاييك دوولتدىن سوز گئدير
كيم لاييك دوشونجه نى بو يكوت ائدير؟

850 * - سوندورمه دوورو بيتمكده دير.

دئيرلر دوشمانىي سيلاحى ديندير
دېنسىزە قارشى بىلە دېگى كىندير
(آرازىزمە قارشى) يعنى دىنى ياندىران اودو ... سوندور *
دئيرم دېنسىزلىك باش آلىب - گئدير
كيم خالقى لاييك و سئكولار ائدير؟

851 * - روسيادا، چىن ده ... گلمە دىمى؟

دئيرلر موللاسىز سو گلمز آرخا *
فيتوادىر كى، حركت وئرر چارخا
(موللا قويماز جهلىن اوينى يىخا)
دئيرم بىتدى طوطولوق دونمى >
او زە چىخىيدىر آغىلەن اونمى

852 * - ديققت!

دئيرلر دين ده آزاد او لمالىدىر *
سېياسى توتە يىنى چالمالىدىر
وئركىلەرن خرجىنى آمالىدىر
دئيرم دين حاقلارىن قاتىلىدىر **
قاتىلسئور، خالقىمەن جاھيلىدىر

* - كى، دېنسىز فرد ايلە لاييك (دېنسىز) دوولت اولدوره.

دئييرم چىنه نيلن شئ آتىلار.

853

دئييرلر جاهيلين اوينى يىخما
قادىن ايله آيدىنا آرخا چىخما
ايئولوژو آچىسىندا باخما
دئييرم كوممونىست سوسىالىزم ايستر
ايئولوژىك ايستك وارسا گوستر!

854

دئييرلر "تاجير صينى لايىك دئييل،"
"قارىسىندا دا دينه واردىر مئىيل،"
"كل بو "اورتاق" مالىن اونوندە اىيل."
دئييرم گئريچىلىكدن نە گوردون؟
كى آداخلىنا بويله جوراب هوردون!

855 * - هر سىياسى بىر صينى تمثيل ائدر.

دئييرلر "لايىك" سوزجوڭ ساققىزدىر
اللى دوردون سئوگىلىسى دوقۇزدور (محمد و عايشە)
قوربان وئريلجك دين دئييل، ... قىزدىر*
دئييرم قاشىماسان اوزه چىخماز
اويادماسان جەلين اوينى يىخماز

856 (اوغرۇ دئمز كى، اوغرۇيام.)

دئييرلر بىز دئتايلى دانىشمارىق
بىزى تانىدان اىشە قارىشمارىق
تانىنمامامىز اوچون يارىشمارىق
دئييرم سىز آنجاق وعده وئرسىز
آلدانانىن مئيوه سىنى ده ررسىز. >>>

19.02.2009

بویکوت اولونور آرازین اثرى!

سین دئىدين "او ياد قورتارا وطنى"
بويله مى قارشىلا ياجاقدىن منى؟

857

دئىيرلر دورد ايل سككىز آيدان برى،
بویکوت اولونور آرازىن اثرى!
كى زاي او لا توکدويو آلەن ترى.*
دئىيرم اويره تمه ديلر اويره نم، >
هم ده بویکوت ائتدىلر كى، ايره نم.

*- آغلasan آغلا آرازىن حالىنا!

858

دئىيرلر تورك خالقى اود توتوب- يانىر
نئچه ايليك تاريixinدن او تانىر
او تاريixinدن كى، آرازى دانىر
دئىيرم خالق حاق وئرر تنقىيچىيە
اوزو قارالىق قالار بویکوتچويا

خالقىمى او تاندىران "آقساققال" لار يمىزدان سورسانىز دئىرلر:
بىز آرازى سايىمادىق چىخىپ- گئدە،
او دا قالدى رذىلى رذىل ائدە.

859

دئىيرلر تارييچى تارييخى يازىر
كى هانسى "آقساققال" يولوندان آزىر
آقساققالىغىن ... قېيرىنى قازىر >>>
دئىيرم آى "آقساققال" لار او تانىن!
بویکوتچودان نه اويره نر وطنىن؟

بویکوت اولونور آرازین اثرى!

860 (هر سیاسیّا ایناما!)

دئیرلر اولولرى دیریلدرلر
سوزلری حاقدا فیکیر يورودورلر
بویکوت اولموش دیرینى چورودورلر >
دئیرم يوزلر "آغساققال" دان بیرى
دئمه دى كى، بوشدور آرازىن يئرى*
كى اولمه دن گومه لر دیرى- دیرى
*- ائله اوナ گوره **بویوک تحقیره** لايدىرلر.

861* - بویکوتچونون گىزلى هدفى.

دئیرلر بویکوتچو بىلەكتەن قورخار >
بو ندنلە تنقىدچىيە يان باخار
اوزونو قاشىسان ياندىرىيَب- ياخار
دئيرم بویکوتچو قويماز گلىشە
كى گئريچى صىنیف کاما ايرىشە*

862* - ایناما دون دېيشىدىرن تولكويه!

دئيرلر آتدىم باشى دوشون داشىن
بویکوتچونون گله جىنە دوشون >>>
يوخسا درده دوشى سنين ده باشىن*
دئيرم هئچ بير ماھىيت دېيشىز
دوز ايرى نىن جبهه سىنده دويوشمىز

863* - بو گونون يارىنى وار.

دئيرلر ياخشى، ياخشى آددىم آثار
پىس، پىسلىكلرىن باتاغىيَا باتار
بویکوتچونون سونو فاشىزمە چاتار
دئيرم بویکوتچو خالقى قاندىرار
خالقىن دنى خرمى نى ياندىرار*

بويكوت اولونور آرازىن اثرى!

864

دئيرلر آى بالتاجى آراز يئتر
تكرار لانان سوزون دىرى ايتىر
اکدىگىن دئورىمچى توخومون بىتىر
دئيرم من بوسنانىمى بودادىم
كىچىك بورجومو خالقىما اوده دىم.

گوره سن ايكينجى آراز دوغا جاق؟
يوخسا ياغىش يئرينه او د ياغا جاق؟

18.12.2008

258

دئييرم هر ديكاتورلوق پيس دئييل.

كوممونيست هم عاديلدير، هم يوردىئور،
بو سبىدن خالقى ائدر بخته ور.

(كوممونيزمى ھەدلەرىنده آرا،)
(سوسيالىزمى آنا- ياسادا آرا،)
(قانون پوزان ايجراچى نى چك دار!!)

"كوممونيست لرين حاقلى اولدوقلارى بىر شئى وار ايدى، او دا شرقين اىستىبىداد كولتورونو دئويرمك. بو اىستىكلەرىنده حاصلى اولسالار دا اوزلرى داها غدار بىر اىستىبىدان يانايىدىلار: پروللتاريا ديكاتورلوغۇ... اصليندە كوممونيزم و فاشىزم عئىنى شئى اولموشلار. 07.01.2009 گونتاي گنجالپ

865

دئييرلر كاپيتالىستى اولكە دە
حاققىن يارىسىن وئرلر توکە دە
كى سىياسى ساواش "قالا" كولگە دە
دئييرم فئodal ياپىلى دوزە ن
دئير وئركى وئرمە لىدىر لوت گزە ن

866

دئييرلر وورمازلار بويون ايه نى.
دارا قىنسان حاققىنى يئيه نى،
اولدورر كى، گومە كفن گئىه نى
دئييرم هاردا كسينلىشى ساواش
اوردا كاپيتالىستىر كىرلر باش

867

دئييرلر سىلاح يئيه جك دئييلدير
سىلاح ياپدىر ان ان بويوك قاتىلدير
بو گىزى بىلمە يىن گونتاي جاھىلدير
دئييرم هر كاپيتالىستى اولكە
سىلاح ياپىر كى، اينسان قانى توکە >

دئيرم هر ديكاتورلوق پيس دئيل.

868 * - چونکو ديكاتوردور.
دئيرلر كاپيتاليزم ديكاتوردور
چونکو گوزه دن سو ايچن قوتوردور
قوتور اورديب- داشييان موتوردور
دئيرم ديكاتور حاق وئرمىز ناسا
كوللئكتيولشديرمگى قويما سه سه* >

869 * - كمين خئيرينه ...?
دئيرلر كاپيتاليزمين اوردو سو
قويماز كوللئكتيولشه بير كردىسى >
يوخسا اولدورر كى، قالا گوده سى
دئيرم اولدوررلر خايىن ايتى
كى قورونا كوممونون ... مولكىتى

870 * - ماركسىزمىن سوسىاليستى.
دئيرلر اينسانلىقى ساتماق ماندىر:
ايشچى اوز كىشىليكىنى ساتاندىر
بورزووا زلى تكين قانسوراندىر
دئيرم سوسىاليستى بير دوزه نده*
اينسانلىق ساتىلماز كى، اولا ... بندە

871 * - باشقى يولو يوخ آرتىق.
دئيرلر عالتىن ريفاه دوغار
ريفاهىن بولوتىندان دوزلوك ياغار
روشوت اىسته ين سسى تو توب- بوغار
دئيرم رو شوت يئينلىرى اولدور*
سوسىاليزمىن نه الدوغونو بىلدىر
(بيز هله سوسىاليزمە دوشۇنمۇرۇك.)

26.01.2009

آى باکى نىن قوندارما "عاليم"لرى!

872 * - 98- ينجى صحيفه ده کى يازىنى او خويون!

Günaz TV

چوخ دانىشىلىرىن آللە قونوسوندا

حالبوکى آللە يو خدور سوروسوندا

آى باکى نىن قوندارما "عاليم"لرى*

خسته ائتمە يىن بىزىم سالىملىرى >

873 * - صحيفه 398- ه باخىئىز!

آللاھى ساققىز تكين چئىنە مە يىن

قورآنى او خومادان قاينامايىن

چاغ دېشى چالغىسىنَا او يىنامايىن

اينسان حاقلارى نىن دوشمنى آللە >

عاديل دئىيل كى، ساپىيلا عاديل شاه*

874 (قووما مدنى حاق وئرلر)

آللە دئىير كى، توركچە محللidiir

سئچمه دىگىمەن ندنى بلىدىir

بىزىم دىلىمiz قورآنىن دىلىدىir

هر كىس محللى دىلىنده دانىشسىن

دوقولت ايشىنە حاكىم دىل قارىشسىن*

(113 :20)، (4 :14)، (37 :13)، (2 :12) (22 :30) -*

875 * - هانسى صىنيفلىرىن خئيرىنە؟

آللە دئىير كى، منى قورآندا بول

>> قورآنداكى آيە لرىمە قول اول*

يوخسا يانماغا حاضىر لان كى، كول اول

بندە ائدنه بندە اولان "عاليم"

بندە اكىر كى، بندە بىچە ئالىم >

آى باکى نىن قوندارما "عاليم"لرى!

876

يا آلل حاقدا هئچ بير سوز دانىشما
يوخسا اينسان حاقلارىنا قارىشما >
يعنى بيت تكين جانىما دارىشما
اينسان اولماق ايسته سن او خو اويره ن*
آنلى اينسان، آنتى قادىندان ايره ن
*- قورآنى **آنلايا بىلەمە يىن** "عاليم" >
نه آنلار كى، وئرە سىياسى تعليم؟

877

يا او مىتچى اول، ياخود دا مىللەتچى
اربابا قول يېتىشدىرر او مىتچى
(عربە قول يېتىشدىرر او مىتچى)
ايرادە سىنى اولدۇرۇر سوننەتچى
تورك موسىلمان اولدۇغۇ گۈندن اولوب >
چونكۇ بىنە ئىدەن بىنە اولوب
قويون ياشايار كى، سودو ساغىيلا.
كورتارىجى ... گىر دويار آغىلا.

878 * او تانىن! او تانىن! او تانىن!

سيز "عاليم"لر توركو كوله ئىتدىنiz * >
كوله چى لرە بوراخىب، گىنلىكىنiz
خالقى يازىق ئىدىب، كامما يېتىدىنiz
گىنە هر سوز باشى آلل دئىرسىز
اولمايا رو شوت چورە گى يېتىرسىز؟

06.05.2009

تبریزلى شمس عادیل دئییل آى باجى!

شەيدپور اىسلام آنتى قادىندىر،
ضررى سەنیندىر، خئىرى يادىندىر.

879

تبریزلى شمس اللاھى نىن قولودور
گئتىدىگى يول اللاھى نىن يولودور
شمسى ايفشا ائدن توركۈن سولودور
شمس فۇدالىزمىن شاعيرىدىر
شمسين اللاھى فارسىن تاجيرىدىر
(چونکو اللاھى نىن دىلى فارسچادىر)

880 *- نېفت يوخ، عوصيان يوخ.

تبریزلى شمس ده اىستر كى، دئىه:
قادىن دا تانرىيَا گىرك باش اىه،
ايستمە سە كى، كوتە گىنى يئىه،
قورآنداكى قانونلارى پوزماسىن،
ايىسان آغلى ايله يازقى يازماسىن.

881 (سونوج رەبىرين مەھصولودور)

سانما كى، هەشئىي بۇ اىسلام ائتدى *
شمس يىن اويرە تدىگى دە مۇسلىم ائتدى *
ارباب ايله تاجيرە تسلیم ائتدى
تبریزلى شمس عادیل دئییل، آى باجى،
بودور "عدالتى" ايله آماجى:
*- سونوج اويرە تمنلىرىن مەھصولودور

**- قورآنى آنلايا بىلمە يىن "عالىم"
نه آنلار كى، وئرە خالقىنى تعلمى؟
(بۈگۈنكۈ وطن اوولادى خام دئییل.)

تبریزلى شمس عادیل دئییل آی باجى!

882 (قورآنداکى آيە لره گوره)
"عدالت" قىزى سينيفىنى حئيوان سانار
قاضى اولماق اىستىدادىنى دانار
ائشىت حقوقلىوق حقوقى دا يانار
قورآن قادىنى تارلايا بنزه تدى
رذىل ائدىن حقوقى رذالتدى

883 (آيە لره گوره)
"عدالت" قىزى يارىم آدام سايار
قىزىن گوزلرىندن بىرىنى اوبار
اوردا كى، شاهىدلilik ايمضاسى قويار
دئير قارداشى نىن پايى معلومدور
باجىسى نىن كى اوچدن بير بولومدور

884 (آيە لره گوره)
"عدالت" ائركە دورد آرواد آلار
ارلى آروادلارىنا حاكىم قىيلار
تك ارلى آروادى ناموسلو قالار (عشق اولسون)
دورىدىن فاضلا آرواد آلماق ظولومدور
ايکى ارلى نىن جزاسى اولومدور (داشقلاق)

885 (آيە لره گوره)
"عدالت" قادىن اوچون سينه گرمز
او شاق ايلە بوشانماق حقوقى وئرمز
تارلا محصولونون خئيرىنى گورمز
"عدالت" آروادى ارە دويدورر
ارى نىن بويوروغونا اويدورار

تبریزلی شمس عادیل دئییل آی باجى!

886

آراز ایستر کى، خالقىنى اوپادا
جهلىن كوكونو قازالار دونيادا
سن هله جهله تاپىندىر ... كونيادا
توركون ميللى اوپونلارى، بالتى >
ياشادمار قورآنداكى "عدالتى"
قادىنى ائتمز ائرككين آلتى.

887 *- أششك آختارماكى، الدن گئدر چول.

گونتاي بى ده پىسى ياخشى سوسلە بىر،
اوکورونو يالان ايلە بسلە بىر،
گرچكلر ده يالانچىنى پىسلە بىر. >
هر كس دوغرونو آرابىب- بولاجاق،
گونتاي بى ين ساققالىئا گولە جك. 15.06.2009

شمس تبريزينين عشق فسفه سى اوزرىنه سؤيلە شى

"... شمسين فسفه سى نين اساسيندا ايسه «اينسان حاقلارى» فسفه-
سى دايامقادادير (گونتاي بى دن سورمالىييق كى، او جومله دن قادىن
حاقلارى اينسان حاقلارى نىن بىر بولومو دئييلمى؟ - بالتاجى آراز).
شمس تبريز ده اينسانا درين سايقى وار.

چونكو اينسان اسلام فسفه سيندە ده دئييلديگى كيمى يارانميشلارين
ان اولوسودور، ان اشرفديير."

"...شمس ين دونيا گئروشوندە تانرى نين ياراتدىغى بوتون وارلىقلارا
حئرمەت وار. ..."

"... شمسين فسفه سيندە مؤوجود اولان فرد آزادلىغى اينسانين اوز
فيطرتى اساسيندا آزادجا ياشايا بىلمە سيدىر. ..."

"... شمس ين بوتون تعليملىرى اينسان محورلى اولموشدور.

"... بىز مولوينى اوخويور وقسما، دانس ائديرىكىسە، اوندان اوپىرنىب
و موتلوق اخلاقىنى منىمسە بىريكىسە، دئمك كى، شمس هر آن
بىزيم ايچيمىز ده يئنى دىئرلر ايجاد ائدير. ..." گونتاي گنجالب

"آيدىن"ى گئريچى خالقىما يازىق!

888

"تورك" آند اىچىب كى، اوزونو سايمايا
آرازىزمىنى خالق اىچرە يايمايا
گئتىگى گئريچى يولدان جايمايا
او زونو سايمايانى كيمسه سايماز >
خالقى نىن سسىنى دونيايا يايماز

889 (*-22 مای 2006)

فارس قىيامىنا قادىن دا قاتىلدى
قادىنسىز بىزىم مائى "چوپ"ه آتىلدى* (أوتاندىم)
چونكۇ آرازىزمى جهلە ساتىلدى** (ساغچى ساتار).
آشا سالىنان شئى چىخار قاشىغا
آغلىنى سوندورن چىخماز ايشىغا >

*- آرازىزم تام آنلامى ايلە مىللى- دئموكراتىك
صينيفلرىن ايدئولوژىوسودور.
الشديرە بىلەن وارسا بويورسون!

(تئز ده واردىر كى، آنتى تئزى يوخدور.)

890

"تورك" هله ديكاتور لىدر اىستە يېر
ديكتاتور اورە دن "پدر" اىستە يېر
گئريچى نى اوزو قدر اىستە يېر
فارس او زونه دئموكراسى اىستە يېر
بو سبىدن دونيا فارسا باش اېير

"آيدىنى" گئريچى خالقىما يازىق!

891 (هر گون 17 كره اوخويون!)
فارس آغىللىدىر كى، توركى سومورور
"تورك" آغىلسىزدىر كى، سوموك گميرير
قورتارىجى- آغلىنا اوز چئويرير
(چونكى آرازىزمنه اوز چوورور)
دونيا سوموروچو فارسدان يانادىر
چونكى مانقور تلوق ايله بىگانه دير

892
آرازىن آدىنى كيمسه چكمه دى
اوره تىيكلرىنى كيمسه اكمه دى
اولچوب- بىچدىگىنى كيمسه تىكمه دى
دئمك كى، آراز "تورك"ه لازىم دئبىل
مندە دە يازماغا قالمادى مئبىل.

قاتىللاره لىعنت!
سيز ساع، من سلامت.

26.06.2009

اویقار توپلوم اویقار دئپوتات سئچر.

893

ایکى تور پولیتیکاچى آدام وار
بىرى جهل يئديرر كى، ائدە داوار
او بىرى جھلى بئىنلردن قووار
خالقى او بىودانا روتبه وئررلر
او يادانى ووروب يئرە سررلر

894 *

روتبه اوچون خالقىمى آزدىرى مايىن
دېنچىلىك تندىرىنى قىزدىرى مايىن *
دېنин خئيرينه يازقى يازدىرى مايىن
اينقىلاپ ائتمك اوچون كين لازىم دىر >
كين سوندورمك اوچون دە دين لازىمدىر *

* - جور عت ين قايناغى نىفرتىدر، كىندىر، >
بىلىكلى كين ين گوجو ... بىرە مىندىر.

895

پئىقمىرى دئدى "لا اكراه فى الدين"
هم دە قئىرى موسلىمە بسلە دى كين
موسلىم ائتمك اوچون اولدوردو مىن- مىن >
(اوحود، بدر، خندىكن دويموسوز يقين)
لىدرى اولدۇ بىزىم ائلچى بىگىن
اىسلامىن پئىقمىرى قاتىل ايدى *
دىكتاتور لارا گورە "عادىل" ايدى
(گئرىچىلىك گورە "عادىل" ايدى.)
* - (سورة 9: آيه 5 و 111). (سورة 5: آيه 33).

اویقار توپلوم اویقار دئپوتات سئچر.

896

آتاتورک دینى سییاستدن قووار
سییاسى ایسلامىن بورنونو اووار
بو سبىدىن تورك آتاتورکو سئور
آتاتورک سولچودور، پئيقمۇر ساغچى
سولو ساغ گوسترن ئىلچى بى ياغچى (يالتاق)

897

* - قورآندا يانا فاشىستىن اوزودور.
يئترىنجە آيه واردىر قورآندا (... مسئولىيەتلى ياناشىئن!)
كى قادىئى كوله ائدە جاھاندا
ايىسان- آغلىنى ياشادا زىنداندا
قورآندا يانا تورك آيدىئىن سايىلماز *
ايىشا اولونماسا خالقىم آيىلماز >>

898

آللاھى تانىدان آنچاق قورآندىر.
آله آنتى قادىئى، آنتى ايىساندىر. >
آللاھى اوزوندە داشىماق ماندىر.*
كورانداكى آللاھى آيه دە بول!
گئريچى آيه لرى بئىنېندىن سىل!
اوزون اولماق اوچون دردە چارە قىل!

899

* - قورآن كىرلى آيه لردىن اولوشوب
كوله ائدىن قايىھ لردىن اولوشوب
جهل ايلە حىكايە لردىن اولوشوب
كورآنىن قايىھ سى كوله ائتمكىرى >
كوله چىلىرىن يولونو گئتمكىرى

اویقار توپلوم اویقار دئپوتات سئچر.

900 (کیم لر تکین؟)
بوراخما سوزجوکلر ایله اوینایا
اوزوندە ارىتمك اوچون قاینایا
عدالتى ساققىز كىمى چئىنه يه
فورآنى سئودىرن آنتى قادىندىر >
بو سوز آيدان آرى، گوندن آيدىندىر

"توب اتى" ائتمگە سون!
دوزه نين حاكىم صىنيفارىندن هانسىسى پىسىدى؟
نېيە پىسىدى؟
دردىن درمانى ندىر؟
اویرە دىن کى، بىلمە يىنلر بىلسىنلار.

901
آدانما گلىشى گوزه ل سوزلره
كى ايرىنى بنزه درلر دوزلره
آجيمازلار ... دوقۇز ياشلى قىزلارا
پىسى پىسىن اولچوسو ايله اولچمه >
كىرلى آيه لى قورانا ... آند اىچمه

902 گئريچى ~ ايرتىجاچى
كورآن يازدىرىلىدە كى، يول گوستره
تسلىيم اولمايانلارا ... قان قوسدورا
"جەنم" قورخوسو ايله سوسدورا
كورانا اويان ... قىزى كولە اندر
گئريچى - ائركىن يولونو گئدر >

اویقار توپلوم اویقار دئپوتات سئچر.

903

قارداش اویقارلاشسا باجى قورتولار
حاققىنى يئيه نىن قارنى بىرىتىلار
گئرييە قايتاران قاپى اورتولار
اویقار توپلوم اویقار دئپوتات سئچر
آرازىن آرزوسو حياتا كىچر

904

من ايسىرم كى، ايلرىچى اولام
گئريچى دئبىلەم تورە چى اولام
هرجايى دئبىلەم كورە چى اولام*
من دىيىشىب- گلىشمكدىن يانايام
هم دە مانقولوق ايلە بىگانە يم

*- من آنجاق اوز گولومون عاشيقى يم،
توران آدلى ئەليمىن عاشيقى يم. (مېللە مسلە دە)

905

منى اينسانسىور ائدن تىنيدىر
تىنيمىن مەھسۇلۇ صىنفى دىنيدىر
دىنيمىن بومباسى صىنفى كىنيدىر
كىنيمى بىلىكلىنديرن بئىنيدىر
صىنفى كىن سوندورن الله ... اربابدىر
قورآن سومورودن يانا كىتابدىر

906 *- چونکو سىناغا حاضىر دئبىلار.

من باشلاتدىغىم ايشىمى بىتيردىم
بىلدىكلەريمى خالقىما يئتىردىم
نه يازىق كى، گووه نىمى ايتىردىم*
من يازدىم كى، بوشلۇغۇن يئرى دولا
اویقارلاشماق اوچون يارارلى اولا.

23.07.2009

فخرالدین بى ساليم خالقى ساپدىرىر.

907

ماددى- علمى دوشونه بىلمه ين خالق
كئريچى كولتورونو سىلمه ين خالق
جهلى نين ساققالىنى گولمه ين خالق
يئريندە ساييان خالق گلېشە بىلمز
چاغداش- گله جە يە ايرىشە بىلمز

908 (سفسطە يە سون!)

فخرالدین بى ساليم خالقى ساپدىرىر
خالقىن آغلىنى جهلىنه قاپدىرىر >
اسانە لرىن آتىنى چاپدىرىر
دئىير ... ميف علينى ازلى سايىر*
خالقا دين آشىلاماق اوچون جايىر >

*- بىزىم عربلر ايلە، عرب تارىخى ايلە نە ايشىمىز وار؟
تورك عرب دىنيل كى، عرب چوللارىندە عرب پتشىنەدە گزە.

909

فخرالددين بى ساليم جاهيل آدامدىر
دئمە بىر دىنин قوربانى مادامدىر (= اخلاقسىزلىق)
دئىير كى، "ميف گرچك دىشى اينامدىر"
"ميفه اينانان خالق ايلە اسلامدىر".
اسلام دئير ميفى ياخشى قارشىلا
ميفين ياردىمى ايلە ... دين آشىلا >

910

ساليم بى اىستر اوز فيكرى يابىلا
دېنچى ائدن جهلى رسمى سايىلا
اىستمز خالقى يوخودان آبىلا،
گورە كى، افسانە گرچك دىشىدىر
اسلام دىنى نين قوربانى ... دىشىدىر

فخرالدین بى ساليم خالقى ساپدىرىر.

911 * - هر مكتب فردين محسولودور.

ساليم بى دئىير يولوز دان جايمايىن
چاغداشلاشدىرىان فيكىرى يايمايىن

"فردى" دوشونجه نى رسمى سايمايىن (آرازىزمى)

يعنى ميف ايله دينه سايقى دويون
ميف ايله دين اوره دن جهله اوبيون
(گئريچى يئتىشدىرن جهله اوبيون)

آراز اولماسايدى حاققىن ياناردى،

>>> هر سىياسى اوزونو خان ساناردى.

912

فولكلور بولونمه لىدير ايكيىه
گئريچى بولومونو وئر مككە يە
گئريچىلىكدىن نە چىخار باكىيا؟
گللين آوروپالىلاردان اويرە نك
هر شئىين گئريچىسىندن ايرە نك

913 (دئىيلمى؟)

تورك خالقى اسلام دىنинدن بىخىبىدىر
آرازىزم جهلين ئوينى بىخىبىدىر
ايسلامىن او مودو بوشا چىخىبىدىر
بوغولانى كول- كوس قورтарا بىلمز
آغىللەنەن جاهيل او تارا بىلمز. >

تارىخ گئريبيه دونمز،
گونشىن (آرازىزمىن) ايشىغى سونمز.

29.07.2009

ماددى دوشونمه ين خالقى چاپارلار.

914

دېش دونياداکى ظولوم اولماسايدى
ظولومدن يانا بولوم اولماسايدى
صينفى ساواشلا اولوم اولماسايدى
صينيفلشمىزدى خالقىن اىچ دونياسى
دييشىمىزدى هومانىزمىن بونىه سى

915

معنوبييات مظلومون پاستاسىدىر
مظلوم، معنوبيياتين اوستاسىدىر
ظاليم "اينسان"، اينسانىن خسته سىدىر
ظاليمى خسته ائدن سرمایه دير *
ظلومون كوكونو قازماق قايه دير
*- سرمایه نين گئريچى بولومو

916

ساغچى بارىشىدىرىجى پلان قورار
ظاليمىن خىرىنه نىفترتى بورار >>
چونكى نىفترت ظاليمدان حئساب سورار
ظلوم مولكىيت بىچىمىندن دوغار
بولودون ظاليمىندان ظولوم ياغار

917

* - رئالىست اول، خىالچى يوخ!
"سولچو" دئير كى، اخلاق درسى وئرين
كى پاي - بولوش اولمايا سنين كارىن
ايسلمه ين يئمه يه دويون - قارىن
> حالبىكى، ظاليم صينف اوپىوده اويماز * >
چونكى سوموروچونون "قارنى" دويماز

ماددى دوشونمه ين خالقى چاپارلار.

918

مظلوما اويرت كى، حاققىنى آلا
ايش- گوجونون كاري اوazonde قالا
يعنى ماددىسل دوشونمه يه دالا
ماددى دوشونمه ين صينفى چاپارلار
چاپىلان پول ايله ... ساراي ياپارلار

919

مظلوما بىلمه دىكلرىنى اويره ت
اويرنمه گى گركن فيكير اوره ت
كى دئوريمچى گوجه دونوشە نيفرت*
مظلومون بمباسى نيفرتدى كىندى
بىلىكلى كىن نىن گوجو بىرە مىندى

* - قويما ماھاتما قاندى خالقى بورا:

دئيرلر بارىشجىل اول كى، كېچىنه.
بارىشجىل ... قايىدا بىلمز لاچىنا.

920

من سىياستىن سازىنى كوكله دىم
سىياسى بىلىكى شئيرە يوكله دىم
پوليتىكانى سنته اكلە دىم (تملىنى قويدوم)
من ائينشتىن تكين آختار دىم تاپىدەم
شئيرىن ان گوجلو بومباسىنى ياپىدەم.

بو بومبالار ايله دوشمنى وورون!
ائتكىسىنى هىروشىمادان سورون!

20.08.2009

دئيرلر سايقى دوى مانقورت ائدنه!

(ندن فاشىستى دىنە حورمتىن وار؟!)

921

دئيرلر آنجاق كى، آلاها قول اول
يعنى مانقورت ائدن دينى دوغرو بول
كى قادىن صىنفينى ائركك ائدە قول
دئيرم كيمسه يه مانقورت اولمايىن
مانقورت ائدن دينى دوغرو بولمايىن

922

دئيرلر سايقى دويالىم آلاها
كى خالقى رعىت ائديدىر شاها،
تاجىره، اربابا، آيت آلاها.
دئيرم آللە كولە چى صىنفىدىر >
او صىنفین هر كسيمى بىر طېفدىر

923

دئيرلر سايقى دويالىم قورآنا
چونكو توپلۇمو بنزە دىب اورمانا
كى قولو گوجسوز چئورىلە قوربانا
دئيرم قورآن حاق وئريپ ائرككە
كى قادىن صىنفي نىن بئلينى بوکە

924

دئيرلر سايقى دويالىم ايسلاما
چونكو سايقى دويمايىدىر ماداما >
"حوا"نىن حاققىنى وئريپ "آدام" ا
دئيرم ياخشىي سايقى دويار لار
پىسى پىسلىيگىن قاپىئا قويار لار

دئييرلر سايقى دوى مانقورت ائدنه!

925 * - حئيوانلىق قانونلارىنى
دئييرلر سايقى دوى اسلام دىينىنە*
يعنى حاق وئرمە آيه سى چئىنە،
اينامما تنقىدچى اينسان بئىنىنە.
دئييرم دين خالقى مانقورت ائدىدىر >
آنلى قادىن صىنفه روپوت* * ائدىدىر
*- موقللىد، طوطى، كوله، نوكر.

926 (خسته ائدنه)
دئييرلر سايقى دوى مانقورت ائدنه
خسته ائدىن يولونو گئدنە
قارشى چىخانى ايت تكىن دىدنه
دئييرم دىدىلىن كسيم ... آيدىندىر
خالقى مانقورت ائدن آنتى قادىندىر

927
دئييرلر دە "تانرى توركۇ قوروسون!"
تانرى نىن ازدىگى قادىن چوروسون*
"ابليس" ين اكدىگى توخوم قوروسون
دئييرم روتىھ يە ساتما او زونو >
كورتار آنانى، باجىنى، فيزىنى.

* - تانرى ال قويدوغو حاقلارى گئرى وئرمىز.
حاق وئريلمز، آلىنار.

31.08.2007

سوسياليزم اينسانلىيغىن مكتبىدىر.

928 * - دئيلمى؟

سوسياليزم اينسانلىيغىن مكتبىدىر
اينسانلىق عدالتىن سبىدىرى

اينسانسئورلىك مظلومون دېبىدىر
سوسياليزم اينسانلىغا قوللوق ائدر
چونكو كوممونىزمین يولۇنو گئدر
(بىررتىجى دوشمنى هر رئزيم دىدر)*

929

كاپيتاليزم هر كسى درده سالار
چونко اينسانلىقى اليىندن آلار
بىر- بىرى نىن اتنى يئمك قالار
كاپيتاليزم ايشچىنى كوله ائدر >
ايش گوجو آلان صىنفى دله ائدر

930

سوسياليزم ظولومون كوكونو قازار
چونко عىيىسىز آنا ياسا يازار
كوله ائديجى قانونلارى پوزار >
سوسياليزم مولكىيىت شكليندن دوغار
اوژە ل مولكىيىت ايش گوجونو "ساغار"

931 * - "ائل گوجو، سئل گوجو"

سوسياليزم دئير (1) آراج وطنىندير
(2) فردى ايش گوجونون كارى سنىندير
(3) كوللئكتىيو گوجون* كارى دوزه نىندير
(4) وطن آراجىنى كولخوز قوللانار
بىرمانما خرجى دوولته يوللانار

سوسياليزم اينسانلیغین مكتبیدير.

932

سوسياليزم (5) مسكن خرجينى اوده ير
(6، 7) تحصيل و درمان خرجينى اوده ير
(8، ...) يئتىم اوولادىن خرجينى اوده ير
سوسياليزم عئيبىسىزدیر كى، گوجلودور
اوېقولامق ايسته مە يىن سوچلودور >

(كىش و مات)

933

سوسياليزم بورژوانى دا قورتارار
چونکو اونو دا اوزونه قايتارار
سوسياليزمين ديرينى آرتىرار
كاپيتاليزم سوموروچو يارادار
سوسياليزم "ايلىكىن كومونو" آرادار

934

سوسياليزم سوموروچو دوشمانىدىر >
گلېشميش توپلوملارىن درمانىدىر
كى هر بىرى دونيا قهرمانىدىر
نئچە دوولتلى گئريچى تورانا
بورژروا دئورىمى لازىمىدىر آنا.
(صنایع دئورىمى)

02.09.2009

اینسانلیق اینسانی ساغلام یاشادار.

935

اینسانلیق حاق وئرمز یادی سوموره،
قویماز ساتیلا کی، سوموک گمیره،
هم ده فخر ائده سوردویو عوموره.
اینسانلیق اینسانی ساغلام یاشادار،
آنـتـی- اینسانی اینامدان بوشادار.

936

اینسانلیق حاق وئرمز جاهیل اینسانا
کی دین آشیلايا ... آذربایجانا
کی اینسانلارینی گتیره جانا
اینسانلیق حاق وئرمز کیمسه قول او لا
بیر عومور یانا یاخیلا کول او لا

937

اینسانلیق حاق وئرمز جهل اوره دنه
جهلین خئیرینه فيکیر يورودنه
ایسلام تکین قادینی چورودنه
اینسانلیق دوشمنی ايله باریشماز
يانیب- یاخیلمايان اینسان آیشماز

938 *- شهید نئدا آقا سولطان

اینسانلیق حاق وئرمز گئدە- گوده يه
تانرى آدلاندیر دېغىمېز خودايما
کی موللانى قتىم كسى ... نئدايا*
اینسانلیق حاق وئرمز خالقى قاندیرا
دونبالدېب- مىندىكدىن سونرا ياندېرما

خالقلارى آلدادىب- قوللانان خومئىنيلر ياندېر مادېلارمى؟

اینسانلیق اینسانی ساغلام یاشادار.

939

اینسانلیق حاق وئرمز گئریچیلیبیه
اوزگە دن آسیلی خاریجیلیبیه
اینسانلیق دوشمنی تانریچیلیگا
اینسانلیق حاق وئرمز چامیر آتانا
گئریچى صینفین دادینا چاتانا

940

اینسانلیق حاق وئرمز دیكتاتورلوغ
سوز حاققینی چالدیران اوغورلوغ
حاق سوز اشیتديرمه ين ساغیرلیغا
مظلوملارین حالینا يانان آغلار
بویکوتا سون وئرمه نیز خئیبر ساغلار

941

اینسانلیق حاق وئرمز بویکوتچولوغ
قنيم کسمز ... ده ده قورقودچولوغ
کى اویه ائبیته اورگوتچولویه
گوره سن "گونا ز" کيمه قوللوق ائدیر?
آرازى بویکوت ائتمىدن نه گودور؟

احمد بى او بالى قارداشىم!
بالتاجى آرازىن او لمز اثرلىرىنى چوخ راحات بویکوت
ائتمك او لار. ولاكين سايىلا بىلەمە مە لرى مومكون
او لمادىقلارینا گوره، سىزىن ده بویکوتا سون وئرمە نیز
خئیبر ساغلار. بالتاجى آراز

04.09.2009

قورآندان يانا فاشيستين اوزودور.

(يادىئن حاققىئى اولدورن فاشيستىر.)

942

هانسى آوروپالى پوليتىكاجى؟
آللاهدان دانىشىئر آى قارداش، باجى!
هانسى تورك ائدىر آللاھىن موحتاجى?
الله وئرمە دىگى حاقلارى وئرمز >
آغىللى، دوشمن اوچون سىنه گرمىز

943

قورآن ياساللاشدىرىيدىر ظولومو >
ميف ايله جهلە ساتىيدىر بىلىمى
پوزوب مدنىيتنىمى، دىلىمى
تومروس آنامىن ايگىت قىزى بالا،
موسلمان اولوبدور كى، تسليم اولا.

944

قورآندا يو خدور بىلمسىل حقىقت
قورآندان قايىقلانىر ھم شريعت
ھم ده دىنسىل عورفان ايله طريقت
قورآنى چوكدور كى، طريقت چوكه
قويمى دين خالقىمىن بئلينى بوكه

945

قورآن حاق وئرمە يىب سربىت دوشونم
دېنچىلىكدىن دېنسىزلىكە داشىنام
كىرلە دىيدىر كى، بىر عومور قاشىنام
قورآن دئموكراسى نىن دوشمانىيدىر >
ھم ده دوشمانلارى نىن شىشمانىيدىر

قورآندان يانا فاشيسىتىن اوزودور.

946

قورآن دئير فيياتى او دىنسە
كوله ساييئلار ساتىن آلان كسە
كى حاققى وار باش قالدىرىنى آسا
قورآن كوله چى صينفین كىتابىدىر >
قورآندان يانا كيمين اصحابىدىر؟

947

كوله يە، قادىنا، هم ده آيدىنا
حاق وئرمە يىن الله چاتماز دادىنا
آنjac آغىللى يئتر مورآدىنا
قورآندان يانا فاشيسىتىن اوزودور >
بو سوز اينسان حاقلارى نىن سوزودور *
*- اينكار ائده بىلەن وارسا بو يورسون!

948

كيم او يدار، آيدىن سربست او لماسا؟
كيم گوجلنمز، قادىن سربست او لماسا؟
كيم قازانار، بودون سربست او لماسا؟
اينسان حاقلارى نىن دوشمنى اسلام
فويون يئتىشىدىر كى، ساغا چوبان >

949 * - سبىي بىلينمە يىن درد چوزولمز.

تورك اوينايىر فارسىن چالدىغى سازا
عرب دينى آشىلايان ... اووازا (مو GAM ...)
بو سبىندىر كى، چىخمايىر يازا >
دوست- دوشمنلىرى تانىيماق گرگىر
تانىيماق اوچون باخ گور نە لر اكىر؟

قادیَن دینچى حركتە قاتیلماز.

(میللی- دئموکرات حركتە قاتیلار.)

مشهدى عىباد اوپئراسىنداكى ياشانان او لايلارىن
ياشانما دونمىنه آياق باسماقدايىز كى، سونوندا ...
سيلاحلى ساواش نتيجه سيندە تسلیم او لا جاقلار.

1 - "... سانكى ايسلام، توركلىرى سؤمىزمىش كىمى بىر
گۈرۈش شكىللەندىرىمىشدىلر (... آرازىز مدن سوز گىدىر).
موننتظيرى نىن (... آيت الاله محمد حسین منتظرى)
آچىقلاماسى بو ايدئولوژىنى چوروتدو. (هاها - آراز)
ايىدى بىزىم اويانىش حركتىمىزە مىن اىللىك ايسلام
تارىخىنдин دستك گله جك. ..." گونتاي گنجالپ

2 - "بىزىم ساواشىمىز كىملىك (توركچولوق) ساواشىدىر.
آذربايجانلى و آذربايغانچىلىق آدیندا كىملىك يوخدور،
اولمامىشدىر. ..." گونتاي گنجالپ

3 - "بىزىم ايرانداكى موجادىلە مىز توركچولوك موجا-
دىلە سىدىر. آذربايغانچىلىق دئىيل.
موننتظيرى ده بونو آنلادىغى اوچون فتواسىندا
«آذربايغان» سۆزو كئچمير، دوغرو و حاقلى او لاراق
«تورك» يازمىشدىر." (فارس جاسوسو) گونتاي گنجالپ

950 (دئورىمدن قورخان ساتار.) (ساغچى ساتار.)
گونتاي بى رىستم بى يىن لاب او زودور
ايرانا ساتدىغى يوردو "قىز" يىدىر
ساتدىرلان موننتظيرى نىن سوزودور
دئىير دىل حاققىنى وئر كى، ساپىماسىن
(دئىير رئفورم ائت كى، دئورىم ياپىماسىن)
چاپدىغىن يوردو ايراندان قوپىماسىن. >

قادین دينچى حركته قاتىلماز.

951

گونتاي بى بايکىن لاپ دوشمانىدىرى
دوشمن ائدن دينىدىر، ايمانىدىرى
اونون دينى اينسانلىغىن مانىدىرى
بابكى اسلام دينى دوغراتدىرىدى
ظفرى يئنيلكىيە اوغراتدىرىدى

* - دىققت!

952

قرآن حاق وئرمە يىب يازقى يازاسان
يازدىغى يازقىلارىنى پوزاسان
حاق وئريب كى، يانماق اوچون آزاسان
دوكسان بئش فايىزە ضرولى قورآن* >
حاكيم اولسا كىملىرى ائدر قوربان؟

* - دىققت!

953

قرآن قادين صينفينى تارلا سانىب
قادىنن اينسان اولدوغونو دانىب
تارلا سانىلانين حاقلارى يانىب*
قادين دينچى حركته قاتىلماز
قادىنسىز هئچ بير هدفه چاتىلماز

4- "... دينى دويولاردان عكسيك اولان بير حركتىن عمرۇ اوزون اولماز. (~ يعنى موللاسىز بير ايش گورمك اولماز. – آراز)
... بىزىم تورك مىللى يوكسلىش اولا يىمىزدا دينى دويقولار چوخ ائتكىسىزدىر.
بو ائتكىسىزلىك اوزوندن بو حركت توپلومون درىن قاتلارينا ائنه بىلەمە مىشدىر. ..."

گورە سن آوروپادا دا بويله دى؟
يوخسا، دورد يوز ايل اونجه ترك ائيلە دى؟ بالتاجى آراز

قادین دینچى حرکته قاتیلماز.

954

قادین صينفى آلاھىن دوشمانىدىئر
اشىتچىلىك دىنىدىئر، ايمانىدىئر
آرازىزم دردلرى نىن درمانىدىئر
قورآنداكى آلل آنچاق قىنانار
مظلوم قادين اشىتچىيە اينانار >

او جمله دن گونتاي بى اويرنىب- بىلمىدىئر كى، دئموكرات، ياخود دىكتاتور بىر مىلى حوكىمتىن و مىلى پارتى نىن داورانىشلارىنا يون وئرن پوليتىك، حقوقى، بىليمسىل، فلسفى، مورال، استه تىك دوشونجه لر بوتونوندن اولوشان ھەر بىر ايدە ئۇلۇۋۇ دا اويرە تىلر تو مودور كى، حاقيزىلارىن حاقيزىلارىنى ثوبوت ائتمك اوچون، دويغولارىن دوغوردو قلارى هدفلرى بلىرىتمك اىسته يىن فرقلى فلسفى، سىاسى، اىقتىصادى و كولتورل تحلىللار له پلانلارى الشىرىپ و سونوجلاندىرار. (هانسى آراز) بالتاجى آراز

955

(1:25)، (4:5)، (48:25)
قادين دئورىمچى اولور كى، دئويرە
ضررلى اينامىنا اوز چئويرە
موساواتچى مكتبه كونول وئرە
گونتاي بگىن دىنى آنتى قادىننىدىئر (آنتى اينساندىئر)
ھەم دە توركۈن دئىيلدىئر كى، يادىننىدىئر *

5- "بىزيم ايجتىماعى اخلاق آنلايىشىمىز اىسلام دىنى زمېرىنده شكىللەن- مىشدىر (ايسلامىن مھصولو درد اولمادىمى؟ - آراز). بو يولدا دا اوزون تارىخى تجروبە لرىمېز وار. بو تجروبە لرى بىر يانا آتىب يئىدىن تجروبە اولوشدورانا قدر مىن ايل داها زامان لازىم اولور. آنچاق حاضىر تجروبە لردىن يارارلانماق داها ياخشىدىر. ... هەر توپلۇما بىر ايناج و ايناج باغلامىندا بىر اخلاق نىظامى گونتاي گنجالپ گركمىدە دىر."

آى يېرىنده سايماق اىسته يىن ساغچى گونتاي بى گنجالپ!
آنتى قادين قورآنىن دېيشىمز آيه لرىنە گورە، قادىنى حئيوانا وئريلەن حقوقلارا لاييق گورن نىظام، "اخلاقلى" نىظام سايلا بىلرمى؟

قادىن دينچى حركته قاتىلماز.

956

گونتاي بى ين دينى اخلاقسىز ديندير
دوقوز ياشلى عايشه يه آيدىندىر
كوربانى قئيرى موسىمان قادىندىر
دورد نيكاحلى قادىن بير ائركك اوچون
فاحيشه ليكدير ناموسلو تورك اوچون

957

اخلاقسىز ديندن يانا اخلاقسىزدىر
اخلاقسىز آدام يولسوز - يولاقسىزدىر
ائشىتمە دىيگى اوچون قولاقسىزدىر
أونا قورآن دئدى كھريزكە گئت
قئيرى موسىليم اسirه تجاوز ائت

958 * - دېقت!

موللانى اخلاقسىز ائدن ديندير
دينى بنىمسە ين اوونون تىنىدير
ايىسانلىغا بىلە دىيگى كىنىدير
قادىنَا بو قدر ظولم ائدن موللا*
نئجه ايىسان سايىلا بىلر بالا؟

959 * - بئله ده ايش او لار؟!

موللا قدر اخلاقسىز آدام وارمى؟
موللاسئور آزادە مادام وارمى؟
يازقى در ديندن بويوك قادام وارمى؟
موللا ايىسان حاقلارىنى دا يئير
(الله ايىسان حاقلارىنى دا يئير)
حاققىمى وئر دئينه "كافير" دئير*

قادین دينچى حركته قاتىماز.

6- "هر بير ايدئولوژى بير ساواش پلاندیر، دوشونجه و دوشونمه ايله ايليشكىسى او لماز. دوشونجه يه ياخىنلاشدىغىندا چوكىر. ايدئولوژىلر ده قارانلىقىدا وارلىقلارينى گوستررلر، ايشيقدان خوشلانمازلار. (گونتاي بى "ايت يالانى" دانىشىر. - آراز) بو او زدن ده هر بير ايدئولوژى توپلومون شعورونو قارانلىغا گۈممە يه اوزىن بير پلاندیر.*

بونو آنجاق، مونتظرى كىمى دىنى و اخلاقى آچىدان بير يئرلره گلمىش شخصىيتلار ائده بىلر.

بؤيوك دوشونجه لرين توپلوم اىچىنده يئر ائتمە سىنى بؤيوك شخصىيتلار ساغلايا بىلرلر." (يالانچى) گونتاي گنجالپ

*- قورآنداكى اسلام دىنى نىن تمللىرىنى اولوشدوران آنتى اينسان و آنتى قادىن آيه لرى (ال سورولمزايىلکه لرى) قارانلىغا گوممك اوچون گىزىدىن اخلاقسىز و آنتى اينسان موللا مونتظرىرلرمى، يوخسا ايشىغا چىخارتماق اوچون آچىقلابىب و سونوجلاندىران عدالتسىور آراز لارمى ايشيقدان خوشلانمازلار؟ يالانا سون! (سيياستده دينچى او لان دوشونجه لرى چورودن) بالتاجى آراز

960

اخلاقسىز، اينسان حاقيقىنى يئىندير
اخلاقسىز لارا اخلاقلى دئىندير
اخلاقسىز لارىن دونونو گئىندير
اخلاقسىز گونتاي بى ين موللاسىدىر
هم ده اخلاقسىز لارىن اعلاسىدىر (مونتظرى)

961

گونتايىن بولاندىرىدىيغى گويولدور
چونكى مئىيلى هاوايى مئىيلدىر
دىلىچىدىر، آذربايجانچى دئىيل دئىيلدىر
گونتاي بى يوردونو ساتىر ايرانا
كى ايران "دونوشە" آذربايجانا

قادىن دينچى حركته قاتىلماز

7- "سوال:

اونگورولن بو كريز دونمىنده ايران پارچالانسا نئجه او لاجاق؟

جاواب:

او زامان بىز ايرانىن پارچالانماسىنин اونونو آلماغا چالىشمالىيىق.
... يانى فئرال ايرانا دوغرو." (فارس جاسوسو) گونتاي گجالپ

962

گونتاي بى ين آغلى مونتظرىدىر
اولچن شاهىدىر، بىچن وزيرىدىر
ديل اونون، تورپاق بونون نزيرىدىر
گونتاي ايرانچى تكىن خابىن چىخدى
اوز ائوينى اوز الى ايله يىخدى.

11.11.2009

ايدئولوژو اويره تى تومودور.

(عابباس بى لىسانىيىا اىتحاف ائدىرم) 1

963

ايقتصاد ياشام طرزىنى بليردر
فلسفه صينىسل توجيه اوره تر
ادبىيات صينى اوچون ارىدر
سيياسىت صينى ايراده يورودر
ايقتصاددان دوغان ايدئولوژو
چاغداش اولسا نئيلر سورمه نى روژو؟

964

آغىل صينى چىخارىنى يانسىدار
صينى دوشمنىن جەلينى سارسىدار
يئىلىكىيە اوغراياني پورسودر
آغىلەن ھر دالى گوروش تئمىدير
ايدئولوژو اونلارىن تومودور

(ايدئولوژوسوز اينسان بولونماز)

965

گئريچى صينىف توره يە يئرىكلە ير
توره گئريچىلىكە سوروكله ير >
گئريچى دىرلىرىنى يوكله ير
توره چاغداشلاشدىر ماغى باجارماز
ايدئولوژو توره نى اىچرمز >>
(آنا ياسا توره لرى اىچرمز.)

966

کاپيتالىزم بئىنى چالىشدىر ار
اوره تىم گوجلرىنى گلىشىدىر
ايىلولۇز و سونو دىيىشىرىر
ايىلولۇز و دوشونسل سىلاحدىر >
سىلاحسىزىن پايى نالدىر آهدىر
خالقى سىلاحلاندىر ماماڭ گوناھدىر

967 * - (32:43)، (20:75)، (16:71)، (131:).

فؤدال دوشونجه لى بير رعييت،
دىئر "اللاهيندىر گرچك مولكىيىت،"
اوستون قىلدىيغى صىنفه ائدب قىسمت،*
ال قويولموش ارباب يئرى حارامدىر."
بو بير ايىلولۇز دور، مرامدىر.

968

موسلمان اربابى تكين دوشونر >
چكدىرىدىگى درد اليندن ائشىنر
اوزونو اوزلشىرندن اوشه نر
اوز صىنفى تكين دوشونن قاپىلماز
اوزلشمىش مىللەتىن يوردو چاپىلماز

969

قىسىدىكى قوشون دا نفسى وار
اوز كوكۇنۇ قازان فلسفە سى وار
اوزگە اوچون ياشادان قفسى وار
موسلمان قادىن مانقورت بير قادىندىر
چونكى ايىلولۇز و سو يادىندىر. >

13.11.2009

بىز ھە سوسىالىزمە دوشۇنموروک

(عابباس بى لىسانى يا اىتحاف ائدیرم) 2

970 * - دېققت!

بىز ھە سوسىالىزمە دوشۇنموروک
ضرورتىن دېشىنىداشىنەمەرىق
مېللى- بورۇزووازىدان بوشانەمەرىق
توکە دېجىلىكە، سومورگە لىگە*
سون وئرمك اوچۇن گىرك وار بېرلىكە

971

فۇدالىزم گىتىرمىز خالقى عاشقا
توکە دېجىلىك كولتۇروندىن باشقۇا
دېنسىل جەل اورە تىدىر بوشقا- بوشقا
توکە تىدىگىن او اورە دېجى آراج
اوزگە مالىدەر كى، ائدىبىر مۇحتاج

972 * - مېللى كولە اورە دن فابریكا

كاپيتالىزم آختار دېغىنى تاپار
اورە دېجى آراجى اوزو ياپار >
مونتازچى ائتىدىگى اولكە نى چاپار
فۇدالىزم دئىر دىن هارىكادىر >
چونكۇ "آدام" قايىر ان فابریكادىر*

973

فۇدالىزم دللەلىقىدان قازانار
يارادمادان يېئىر، ايچىر، اوزانار
گئرىچى اولدوغو اوچۇن بزە نر
فۇدالىستى رئزيم مونتاز ائدر
اوز كاپيتالىزمىنى كورتاز ائدر >

بىز هله سوسيالىزىم دوشۇنموروك.

974 * - آلىشقانىق بوجىنايىتە دوزور.

قادىئەن صىنفى سربىت او لماسىئەن دئىھ >
آلېشمىشىق او يوشدوروچو "مئى"ھ
كى اينسان حاقلارىنى اىسلام يئىھ
مىللە ئىنكىشافى ساتمىشىق دىنە*
كى قادىئەن دىنچى قالا، ائرکك مىنە > (گولمه، آغا!

975

كاپيتالىزمىن دوولتلىشمىش شكلى
چىن ده دئورىم يابىدىرىدى، هم ده كوكلو
هله اينامايىر خويلىو، ... كركوكلو
كاشكى بىز ده چىنلى تكىن بزه نك
ديكتاتورلۇغۇندان دئورىم قازاناق

(چىنە مىللە ئىنكىشافى آچىسىندا باخىننەز !)

976

- 1- كاشكى بىز ده چىن تكىن دئورىم ائدە ك
- 2- دوردى يوز ايللىك يولو قىرّخ ايلدە گئىدە ك
- 3- سویر دوولت سئوپىيە سىنە يېتىك*
- 4- سونرا مولكىيەتى اوزە للشىدىرك
- 5- دىكتاتورلۇغۇنو "گۈزە ل"اشىدىرك.

* - بىز شريعت مدارىيىدا گزيرىك، ماشالى الله بىز بو رز مىمىزە!

فۇداڭ يابىلى اولكە لرده صنایيچى بورۇزووازى او لمادىعىنىڭ گورە،
يوردىسۇر بوروکرات بورۇزووازى نىن دوولتلىرىنى قوردوران مائۇلار
تكىن لىدرلىرى اولدوقلارى تقدىردا، مىللە ئىلەرلىرى نىن ياردىمىي ايلە
تارىمىي دا مەكانىزە اىدن صنایە دئورىملىرىنى گرچىلىشىرى بىلەر.
يوخسا يئرلىرىنده سايماغا مەحکومدورلار. 15.11.2009

موفته قانینىز وار ايسه بو يورون!

977

قورآنداكى ديرلر چاغ دېشىدەر (كەنە دير)
او ديرلرین قوربانى دېشىدەر
ھم دە او زگورلۇكدىن يانا كېشىدەر
بو اوچ مىصرە نىن اىچرىدىگى سوزو
اينكار ائدن ياندىرىيەب- ياخار كوزو

978

ايسلام دىنى چاغ دېشى مكتبىدەر
فۇدال دوزە نىلرىن مذھبىدەر
گئرى قالماعىمەزىن سببىدەر >
اونجە هر در دىن سببى بولۇنار
بولۇندۇقدان سوڭرا چارە قىلىنار

979

مېلت بورژووا صىنفىدىن اولوشوب
سئكولار مېللەتىن يوردو گلىشىب
چونكۇ جەللى يوخ كى، علمى بولوشوب >
گئريچى بورژووازى دينچى ائدر
دينچى گئريچى گەندىن يولو گئدر

980 هر صىنفى آيدىن كسىمى تىمېل ائدر.

خالق (1) اكىنچى ايلە ايشچى صىنفىدىر،
(2) دوولت قوللو قچولارى نىن صفىدىر،
(3) ازىلەن كىچىك بورژووا طئيفىدىر.

خالق اىستەر كى، دىنин كوكۇنۇ قازا

كى صىنفى ياز قىسىنى اوزو يازا (مېللى ياز قىسىنى)

موقته قانینىز وار ايسه، بويورون!

981

دین نئچە فاييز اوچون يارارلىدىر؟
نئچە فاييز اوچون ده ضررلىدىر؟
كيم دينى قورو ماغا قرارلىدىر؟
قور آنىن يازدىيغى يازقى چوخ پىسىدىر
"پىسىن كوكونو قازىن" ياخشى درسىدىر >

982

هر كس اوز صىنفى خىيرىنه دوشونسە،
صىنفيينه ضررلى دىنەن بوشانسا،
صىنفييندن يانا جبهە يە داشىنسا،
(أوز صىنفى نىن پارتىسىنداشىنسا،)
دېنچى بورژوازى سئكولار اولار،
گئريچيليك هر ساحە ده سون بولار.

983

موقته قانينىز وار ايسه بويورون!
گئريچى اولدوغونۇزو دويورون!
اوزونۇزو اوزونۇزدىن آيىرىن!
منىم قانىم خالقىمىن قانىندا نىدەن،
بىلندىكىم آذربايجانىمدا نىدەن.

19.11.2009

ساکىنجالى (تەلوكەلى) گئرى دوشونجە لىدىر.

يوردوموزو "مودئرن" سومورگە ئىتدىرن فۇدالىزىمە
سون وئرمك اوچون ساغچىلەغا، ياغچىلەغا سون وئرلەيم!
(ياغچى ~ يالتاق)

984 * - دېقت!

نىپىرم من بويام، بويله ياپارام،
دردلرىمە بويله چاره تاپارام،
يوخسا خالقىمىن يولوندان ساپارام.
چونكۇ دئىه جك سوزو يوخدور دئىه،*
منى سوچلويا بنزە دير كى، دويه.*
(منى لئىنە بنزە دير كى، دويه.)

* - چامىئِ آتماغا سون!

985

گىرك (1) پىس ايلە ياخشى فرقىنە
(2) قادىن حاققىنى يىئين سورقولانا
(3) سوچلونو دستكىلە يىن يارقىلانا
سوچلونو سئودىرن ساکىنجالىدەر >
ساکىنجالى گئرى دوشونجە لىدىر

986

حاكىم صىنف يا عادىلدەر، يا دا وحشى
اونلارى سئودىرن دونيا باخىشى
بىرىنە پىسىدەر، او بىرىنە ياخشى
حاقسىزىن ايدئولوژىسو پىسىدەر
حاقلى نىن اويرە تىسى ياخشى درسىدەر

ساکىنجالى گىرى دوشونجه لىدىر.

987 *- اويانمىش بئىنلاردن
كيم دئىير آراز قورآنى لينچ ائدب؟
آنتى- اينسان اولدوغۇنۇ ايج ائدب،
بو سبىندىر كى، قورآن كوج ائدب*
اينصافسىر آدام خالقىنى يانىدار
سوچسوزلارى ساکىنجالى تانىدار

988 (ياغچى ~ يالتاق)
ساکىنجالى سانىلان بالتاجىدىر؛
تنقىدچى اولدوغو اوچون آجىدىر،
اونا كى، ياغچى باشى نىن تاجىدىر.
تنقىدچى دوشوندورر كى، اويانا
اويانان قويماز گئريچى ... بويانا

989
مونولوقچو ايستر حاققىمى يئيه
ساکىنجالى آدلاندىرار كى، دويه
ھله "ائشك او غلو ائشك" ده دئيه
ديالوكچو لازىمدىر كى، تارتىشا
گوموله ياغچىلىق ايله ايرتىشا

990
فۇداڭ يايپىلى مىلاتدن باشقا،
نه وارسا سولچودور آى "آلنى قاشقا"،
مووجود دوزەن اوچون گلمزلر عاشقا.* >>>
توركى مانقورت ائدن صىيغىن خئيرىنە،
1- دىنинى يئدىرمه جاهيل ارىنە، (اوندر، قهرمان)
2- سوچسوزو سوچلاما سوچلو يئرینە. >>
*- خالقىن پوتون كسيملرى سولچودورلار.

22.11.2009

اوئانماز دئییر قورآن "ائل سسی دیر"!

991 *- تاریخ دانماز

اونجه ذردوشتون باتاغینا باتدیق
یعنی آنا- باجیمیز ايله یاتدیق
سوئرا تاریخین چوپلویونه آتدیق*
ایسلام آنا- باجیمیزی قورتاردى
اوز دوشونجه مكتبینده اوئاردى

992

ایسلام قادین صینفینى تارلا ساندى
قادینین اينسان اولدوغونو داندى
ائركك ايله ائشيتليك حافقى ياندى
ایسلام قادینى ائرككه قول انتدى
مین دورد يوز ايل عومورو هئچه گئىدى

993

مدنلىشديكجه كىچمىشى گومدوڭ
چونکو عئينى آنادان بىز سود امدىك
ندن اىسلام كولتورونه گۈز يومدوق؟!
ایسلام كولتورونو دە گۆممە لېيىك
ائشيتليكىن سوتونو اممە لېيىك

994 گۈريچىلىگە سون!

ایسلام كولتوروندن اينسان اوئانىر،
ائشيتلىكىن يانا احسان اوئانىر،
قورآنداش دانىشان لىسان اوئانىر.
اوئانماز دئيير "قورآن ائل سىسىدىر."
"كولتورومۇزون ترکىب حىسىسە سىدىر."

اوتنماز دئىير قورآن "اىل سسى دىر"!

995

هانسى تارىخ ظولومون تارىخىدىرى?
حاق يولوندا اولومون تارىخىدىرى?
جهلى گومن بىلىميم تارىخىدىرى?
ظولومون تارىخى دين تارىخىدىرى >
ايىصافىن تارىخى كىن تارىخىدىرى *

* - اينتىقام تارىخى

(اوزگورلوك)
(صينى ساواشىن كانالىزدان كىچر.)

996

اوتنماز دئىير: "شاخسى- واحسى دئىين!"
"دېنى قورو ماق اوچون ... كفن گىئىن!"
(~ قادىئن صينى نىن حاقلارىنى يېئىن!)
آراز دئىر ياشادما لەنتلىرى،
ظولومە قوللوق ائدن سوننترى.

997

كور آنداكى دين تام آنتى- قادىئندىر.
شرىعتىن سوندوغۇ دىن مودوندور،
شرىعتى يوموشالدان بودوندور. (بودون = خالق)
ايىكى "ائششىگ" يىن آرپاسىئى بولن،
او خوسا آنلايار نه دئىير قورآن.
(اىلە اىفشا ائت كى، چارە بولماسىن.)

28.11.2009

299

گونتای بى گنجالپى من چوخ سئویرم.

998

بىز كاميل اينسان پئشىنده گزمە رىك
ايريسىنى دوزلە رىك، ازمە رىك
"بىخىلاجاق" توركچو توركدن بئزمه رىك
گونتاي بىگىن آغلى جهلىinden چوخدور
بىلمە دىكلرى حاقدا سوچو يوخدور

999

گونتاي بى گنجالپى من چوخ سئوирم
دېرىلى اولدوغو اوچون اوپورم
اوزونو يوخ كى، جهلىنى دويورم
گونتاي بى ايلە بىز آينى بئزدىك
او دلار يوردونو يارادان كوزدىك

1000

گونتاي بى ين سھوی جهلىinden دوغور
گاه اونون، گاه بونون باشىنا ياغىر
جهلى ائديب اونو قولقادان ساغىر (كار)
گونتاي بى صاف اورە كلى گرچك توركدور
ولاكىن سھولرى ده بويوكدور

1001

گونتاي بى آز دىيغى يولدان دونه جك
گرگىنلشمىش عصبلرى سونه جك
ايفلاسا او غرادان جهلى يئنه جك
گونتاي ين يئرى توركون يانىندا دىر
ايستيقلالچى آذر باجانپندادىر

گونتای بى گنجالپى من چوخ سئويرم

1002

هر کس حاقلىيىر سربستجه دوشونه
ياخود باشقا دوشونجه يه داشىنا
قارىشماق اولماز كيمسه نين ايشينه
هر كسين ده حاققى وار تنقىد ائده
حاققى يو خدور دئيه "آى ... گىدە- گۇدە"

گونتاي بى گنجالپ
"درويش ... " دئييل،
بويوک اينساندىر.

29.11.2009

قادیَن باش قالدیرسا دونيا سيلكه نر.

(قادیَن دينچى حركته قاتىلماز.)

اونجه دينين وئرمە دىگى حاقلارى قادىنا وئر، *
سونرا طلاق حاققى وئرمە بىن فارسى وور يئرە سر.
*- يازىلارىندا، چىخىشلارىندا، پلاتفورملارىندا.

1003

قادىنسىز هېچ بىر ھدف گرچىلىشمز،
يئر فير لانماسا خوسوف گرچىلىشمز،
گوجە سويكىمە بىن لاف گرچىلىشمز؛
ايسلام يئندى ذردوشچو فارس ائركى،
چونكۇ دستكله مە دى خانىم بگى.

1004

دوشمن دوشمنى نىن بىلەنى بوكى،
قادىنسىز عوصيانىن قانىنى توكر،
قادىن باش قالدیرسا ظولم ئوى چوكر.
خالقى نىن حاققىنى وئرمە بىن مىللەت،
دستكلەنمز قورا موستقىل دوولت.*

*- ايناماسان پىشه ورى دن سور!

1005 *- دېقت!

اتچە اوشاق آناسىنَا سويكە نر
قادىن اولدورولسە نىليل توکە نر
قادىن باش قالدیرسا دونيا سيلكه نر
قادىنَنْ صىنفى بىلەنجى اولچودور*
قادىنى بىلىكلى توپلۇم سولچودور >

قادىن باش قالدىرسا دونيا سيلكه نر.

1006

اينسان حاقلار يىدان يانا سرمایه
قويماز يازقى يازدىرا دينسل آيه >
يوخسا گرچكلىشمز اينسانچىل قايد
قادىن هم ميللتى باغىمىسىز ائدر
هم ده اينكىشافىن يولونو گئدر

1007

قادىن قورتولماسا دردى آرتىرار
چونكو باش قالدىرماز، ائوده او تورار
باش قالدىرسا ائركى ده قورتارار
ائركىكىن محصولو گئريچى اولار
قادىننىن محصولو دئوريچى اولار >

1008

توپلومو قادىن دوغار، خالق بسله ير
دردى توپلوم ميلاتىنى پىسله ير >
آناسى ايله خالقىنى سسله ير
دردى خالقىنى قورتaran آنادىر
چونكو آنا قورتولوشدان يانادىر

1009

ھەچ بير آنا دوغدو غونو اولدورمز
دوغدوغو گول- چيچكىنى سولدورماز
توپلومو ايله يوردونو بولدورمز
اولدورن، بولدورن آنجاق ائركىدى
قادىننىن دوشمنى تاجيردى، بگدى.
(خالقىمەن دوشمنى تاجيردى، بگدى.)

30.11.2009

ساغچى تورك ده خالقىن حاققىئى يئير.

ساغچى دئير اوزگە دن حاققىئى آل!
"اوزونه گلينجه حالواسىنى چال!"

گوره سن ساغچى كيمى تمثيل ائدير?
(بو حاقدا 232- نجى بندە باخىيىز.)

گويا "قرآن بوتون صينفلرين كيتابىدىر."

1010 (ايما: دئيه ر ~ دئير)
ساغچى تورك دئير كى، (1) آتئىست اولمما!
يئرسل دوشوننلىرى دوغرو بولما!
قرآنىن آلاھىندان سورغۇ سورما!
آللە هر كسه او قدر حاق وئريب،
كى وئريدىگى حاقلارا لايىق گوروب. (تو!)

1011 * - "عاديل اولدوغو اوچون. - هاهاها
ساغچى تورك دئير (2) بىزه آللە دئيب،
آلاھىن تىكىدىگىنى ساغچى گئىب،
مخلوقون اينسان حاقلارىنى يئيب:
آللە وئرمە يىن حاققى بىز وئرمىك،
يوخسا، جنابه "آللە" ايرمىك.
(~ يوخسا صينفى كارىمېزا ايرمىك.)

1012 * - "آختاران تاپار."
خالق دئير (1) آلاھىن يانىنا گئدين،
أونا بو سورغوموزو بللى ائدين، >
كى نىيە اينسان حاقلارىنى يئدين?
ساغچى دئير (3) آلاھى تاپماق اولماز، *
تاپىلمازا هئچ بىر شئى ياپماق اولماز. (هاهاها)

ساغچى تورك ده خالقىن حاققىنى يئىير.

1013 (فورانداكى آيه لرى چورودون!)
خالق دئير (2) بولونماز شئيه دوشونمە،
يعنى قورآنىن دىشىننا داشىنما،*
اللاھى سور غولايادا ... قاشىنما،
دئمه اللاھىن "آش"ى يو غورتلودور،
يئسن ده، يئمه سن ده حاققىن بودور.

* - داوا الله يوخ، قانون داو آسيدىر:
كورآنىن اىچردىگى ... آنتى قادىن آيه لرى چوروتىكىرى.

1014
(3) آتئىيست قورآنى اينكار ائتمە بىر،
كورآن يازدىرانا ... نوكر ائتمە بىر،
بو سوز آنتى قادىننا كار ائتمە بىر،
چونكۇ قورآن دا يېرسلى بىر كىتابدىر،
يازدىران صىنف آنتى قادىن عربىر.

1015 (گوكسل ~ سماوى. - هاهاها)
(4) آتئىيست گوكسل يوخ، يېرسلى دوشونز،
هم ده بىليمىسل دوشونوب- داشىنار،
(هم ده صىنفسلى دوشونوب- داشىنار،)
بو سبىدن آنتى قادىن ... قاشىنار.
هدف بودور كى، بىلەن كيم قاتىلدىر،*
آتئىيست اولوب- اولماماق دئىيلدىر.

* - قورآن آغىل ايلە عدالтин قاتىلدىر. >

ساغچى تورك ده خالقىن حاققىنى يئير.

1016

(5) قورآنن پوپولر شوعارى چوخدور،
حاقسىزى قىنایان آيە سى يوخدور،
آنلى قادىن آيە لرى ... چوروكدور،
داۋآ ايرىنى دوغرو بولدوغودور،
كورآنن آنتى قادىن اولدوغودور.

دین اىنسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.
كيمىن نه اولدوغونو تانيدالىم!
خالقىن يازقىسىيلا اوينامىالىم!
گئريچىلىكىن كارى دوشمنىدىر كى،
دئتايلى او لاراق آچىقلانمالىدىر لار.

01.12.2009

دین اینسان حاقلارى نىن دوشمندир.

1017 (اوئانماق دا ياخشى شئىدير.)

تورك دوشونجه باخىمېندان اومنتىر،
اونو آدادىيەب- آزدىران "جىنت" دير،
گئريچى ائدن دين ايله سوننتىر،
چاغىن حاققى وار كى، توركو قىنّايىا،
اونو مىللت يوخ كى، اومنت تانىيىا.
(اونو تورك يوخ كى، موسىلمان تانىيىا.)

1018

1- يا دىنى، يا اينسان حاقلارىنى سئچ!
دىنى سئچسەن دوشونمه مە گە آند اىچ!
يعنى يازقى يازدىران حاققىندان كەچ!
دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

1019

2- دین دئىر سنىن يازقىن يازلىيەدىر
يازقى يازدىران حاققىن پوزولودور
عوصيانچى نىن مزارى قازلىيەدىر
دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

1020

3- دین دئىر يا كولەسەن، ياخود آغا
آغا لايىقدىر مالىك او لا باغا
او تاردىيغى قويونلارىنى ساغا
دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

1021

4- دین حاق وئرمىز كى، اینسان يازقى يازا
حاقدىر كى، يانماق ايسته سە آزا
يوخسا ظولم ائده ... قادىن ايلە قىزىا
دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

1022

5- آغىل، گئريچى ايده نى اولدورر (دوشونجه نى)
دېنىسيز، ايچى- بوش خودانى اولدورر
دین، دينى تنقىد ائده نى اولدورر* (آدامى)
دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

1023

6- دينى سئچسн، جھله اینانمالىسان
سومورولمك اوچون سىئانمالىسان
حاققىنى ايسته سن قىئانمالىسان
دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

1024

7- دينى سئچسн، صىنفىن تكىن دوشونمە
چكدىرىيلن درد اليندە ئاشىنمه ("سىئان")
باشقۇ ايدئولوژىويا داشىئىما
دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

1025

8- دينى سئچسн، يا قارا گور، يا آغ گور
مزارلىيغى "جىنت"، اولونو "ساغ" گور (روح ...)
قور آنا قارشى تنقىدلرى لاغ گور
دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

1026

9- دينى سئچسن، قوجاسىنى گوم يئرە،
تجاووز ائت قئيرى موسلىم اسىرە
كھريزك زيندانىنداكى "پسرە"
دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

1027

10- دينى سئچسن، كنيزه تجاوز ائت
اينسانىيغى فدایه قرايز ائت
قورآن تكين تجاوزو جايىز ائت
دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

1028

11- دينى سئچسن، قورآنین يولونو گئت
ايکى ارلى قادىنى داش- قالاق ائت
دورد آروادلى ائركىكىن دادىنا يئت
دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

1029

12- دينى سئچسن، آجيما اتچى قىزرا
حاق وئر اللې دورد ياشلى ائركك هىزە
كى دوقۇز ياشلى قىزى ائده مزه* (عايشە)
دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

*- قوجا كافтар، سنه دوقۇز، ياشى اولان قىز نه گرە ك؟!

1030

13- دينى سئچسن، قىزى بنزه ت جئيرانا
كى قورآن دا بنزه دىيدىر حئيوانا
دئىيب قوللوق ائتملىدىر "اينسان"ا
دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

1031

14- دىنى سئچسн، قادىنى بورو چولا
كى گووده سى نين دىكلرى دوز اولا
دورد آروادلى ائركى صيقە دە بولا
دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

1032

15- دىنى سئچسн، قويما قادىن قورتولا
باشىنا گىرك كى، چادرا اورتولە
چادرا اورتمە سە قارىنى يېرىتىلا
دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

1033

16- دىنى سئچسн، قورآنىن يولونو گئت
قادىنى طالاق حافقىندان يوخسون ائت
سومورگە چىلر تكىن آرزونا يېت
دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

1034

17- دىنى سئچسн، قىزىن دادىنا يېتىمە
حافقى يېبىلنىرى قاضى ائتمە
يعنى "كافير"لىرين يولونو گئتمە
دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

1035

18- دىنى سئچسн، يئريندە سايماغا دال
دييىشمىز- قورآنىن توتە گىنى چال
ارىنه تارلا اول كى، او شاقسىز قال
دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

1036

19- دىنى سئچس، گئريچىدىن يانا اول
آنلى قادىن يېتىشىدىرن آنا اول (واه، واه)
اوزون ده اوزون ايله بىگانه اول
دین اينسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

1037

20- دىنى سئچس، قوى سنى ارىن دويسون
او قدر دويسون كى، دويمكىن دويسون
قور آنلى آيە سىنه بويون قوييسون.
دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

1038

21- دىنى سئچس، دىنин توتە گىنى چال
ائركە ايکى، اوزونه بىر پاي آل
ايقتصادى آلاندا دا گوجسۇز قال (توپلۇمدا)
دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

1039

22- دىنى سئچس، گىرك مانقورت اولاسان:
ائركىكى صىنفى اوچون روبوت اولاسان.
(سن گىرك لات، ياخود منات اولاسان)
دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

1040

23- دىنى سئچس، قانونسو زلوغا يول وئر
موسى تكىن مانقورتا سربىست رول وئر
قئيرى موسىلمان اولدورنە قوول وئر (وعده)
دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

1041 *- گونتاي گنجاب تكين

24- دينى سئچسن، گرک قاتىل او لاسان*
اولوم فيتواسيينى دوغرو بولاسان
بابكىمى دىلىم- دىلىم بولەسەن
دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

1042 *- آيه لره گوره

25- دينى سئچسن، جينايت ائتمە ليسن
چونко جھلين يولونو گىتنە ليسن
گاليلە نى ايت تكين دىدمە ليسن*
دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

1043

26- دينى سئچسن، بىلىمدىن دونمە ليسن
جھلين سئويە سىنه ائتمە ليسن
دوغانىن ماشىنېنى مىنمه ليسن (ائشك، دە وھ)
دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

1044

27- دينى سئچسن، بىل كى، "الله" تاپىلماز
اونسوز قورآندا دوزه ليش ياپىلماز
آنتى اينسان دينه اينسان قاپىلماز
دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

1045

28- قورآنىن دىشىندا هر شئى گلىشىر
گلىشىدىكىجە نىته ليگى دىشىر
قورآن انگل تكين اىشە قارىشىر
دین مىللى اينكىشافىن دوشمنىدىر.

دین اینسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

1046

29- دين تىجارى سرمایه نىن يولودور*
تاجير ميللتин گئريچى قولودور
صنایلشديرن قولو ... سولودور
دین مىللی اينكىشافىن دوشمنىدىر.

*- سىاسى تمثىلچىسى عمامە لى موللا دا او لا بىلر،
كىراواتلى موللا دا، قويروقولو "سئكولار" دا.

1047

30- تاجير فئodal دوزه نىن شئفىدىر
بورزووازى نىن گئريچى طئيفىدىر
گئريچى ائدن دينىدىر عورفودور
دین مىللی اينكىشافىن دوشمنىدىر.

1048

31- تاجير صينفى قويماز اينانج دىيشه
بو سبىدن قويماز ... توپلوم گليشە،
جهلينى يوخ كى، علمىنى بولوشە
دین مىللی اينكىشافىن دوشمنىدىر.

1049

32- تاجير صينفى اوزگە لردن مال آلار
او ز كاپيتالىزمىنى ... درده سالار
چونكۇ علم جهelin حالواسىنى چالار
دین مىللی اينكىشافىن دوشمنىدىر.

دین اينسان حاقلاري نىن دوشمنيدىر.

1050

33- تاجيرين دينى موقلىد ئىيىدر
مونتازچىلارا موللىد ئىيىدر
دئوريمه قارشى موجاهيد ئىيىدر
دین مىللی اينكىشافىن دوشمنيدىر.

1051

34- تاجيرين دينى آنتى- قادىن ديندىر
چونكو سرمایه نىن چوخو بگىندير
هم ده يون وئرن گئريچى بئىيندير
دین مىللی اينكىشافىن دوشمنيدىر.

1052

35- تاجيرين دينى جاهيل يئتىشىدىر
عاليم اولدورن- قاتىل يئتىشىدىر
اوزباشىنا عزرايىل يئتىشىرىر*
دین مىللی اينكىشافىن دوشمنيدىر.

*- قورآنداكى موسانىئن قوللو قچوسوندان سوز گئدير كى،
بو گون ده شاهىديبىك. او جومله دن گونتاي گنجالپىن
"كرتىكلە لرە اولوم!" آدلى شئيرىنده كى گونتاي بى.

اينسالىيغى، اينسان حاقلارىيى، دئموكراسى ايلكە لرىنى
اویرە نمە ليبيك. ساونونمالىييق.

1053

36- تاجيرين دينى علمين دوشمانىدىر
هم ده دوشمنلىرى نىن يامانىدىر
جاهيل توپلوم چاغىمېزىن مانىدىر
دین مىللی اينكىشافىن دوشمنيدىر.

دین اينسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.

1054

37- تاجيرين دينى نى آوروپا قوودو
قانون قويوجولوق بورنونو اوودو
سئكولار تاجيرى خالقى دا سئودى
دین ميللى اينكىشافىن دوشمنىدىر.

08.12.2009

آمستردام بىلدىرىسىنە سوپىلە!

آنادا ياسادا يازىلان وئريلر،
يوخسا سوپىلموش اولارلار دريلر.

1055

آمستردام بىلدىرىسىنە سوپىلە
سوسيال- عدالتى گتىرسىن دىلە
اورت- باسىر ائتمىسلىر بىلە - بىلە
عدالت باشقادىر، اينكىشاف باشقَا*
مظلوم عدالت اوچون گلر عاشقا >

*- اونجه ائو، چوره ك، ساغلىق، سونرا اينكىشاف.

1056

ايىسىز خالقىم دا آذربايغانلىدىر
هر آذربايغانلى تكين جانلىدىر
نىيە اوونون توکدوگو ياش قانلىدىر؟
دوولت ايىسىزلىره ايش وئرملىدىر
هم ده يو خسولو كېچىندىر ملىدىر

1057

ايىسىز خالقىما ايش يو خدور چالىشا
او شاغى حسرت قالىبىدىر ... قالوشما
كى قونشوسو دا اود توتوب- آلىشا
ايىسىزىن خرجىنى دوولت اوده ير >
يوخسا هر پىسلىكدىن پىسلىك توره ير
(يوخسا ايىسىزلىكدىن پىسلىك توره ير.)

آمستئردام بىلدىرىسىنە سوپىلە!

1058

ايشىز خالقىمەن اوولادى آج ياتىر
آج ياتىران آناسى ... دردە باتىر
آنjac درد چكدىرن صىنف كاما چاتىر
حئيوانى بسلە يرلىر كى ساغالار >
اينسانى آج ياشادىرلار ... آغالار
(چاتلا باغرىم آرازا چكدىرمە درد!)

1059

ايشىز خالقىمەن باشى آشاغىدىر
اونو اوتاندىران ... آج اوشاغىدىر
تاجيرين دردى دانبىل- داششاغىدىر
اوتن آى تاجيرين دردېنه يانان! >
يوخسوللوقدان فاحىشە اولوب آنان

(بوتۇن آنالار، آنالاريمىزدىرلار.)

(فاحىشە ليگىن دوشمنى كىنىليكىلە)

(سوسيال عالتىن يانا اولمالىدىر.)

1060 * - اوسىزىن وطنى اولماز. >>>>>

ايشىز خالقىم دا يوردوندا ائو اىستىر،
اوسىزە ائو وئرن اىستە ير آستار،
خالقىن دوولتى اولدو غونو گوستىر. >>>>>
يوردو اولانىن ائوى اولمالىدىر، * (قوللانماغا)
ايچى بوش وعده لر سون بولمالىدىر*

(اوز وئرمە سن، آستار اىستە مە!)

آمستئردام بىلدىرىسىنە سوپىلە!

* - آمستئردام بىلدىرىسى، مادده 4: (ايچى بوش و عده)
" ... مىللەتىمىز ياشابىش سوپىھ سى دونيانيں اينكىشاف
ائتمىش مىللەتى سوپىھ سىنە يوكسلەمە لىدىر.".

ولاكىن آفېشا لاپق آمستئردام بىلدىرىسى نىن دوردونجو
مادده سى، دردلىرىمىز ايلە دولتىمىز ياشابىش سى گورە ولرى نىن
نه اولدوقلارى حاقدا نلرە توخونور؟ نلرى بليردىر؟
نلر اوپىرە دىر؟ كىملەر اوپۇيانلارى اوپادماز لار؟ نىبىه؟

1061

ايىسىز خالقىمەن اوولادى خستە دىر،
داۋا توركۈن ساغلاملىيغى اوستە دىر؛
او دوولت قانونلارى كى، West - دە دىر.
دوولتى خالق گتىرر ايش باشىنا، (چوخونلوق)
ايىستە گىنى سالار اوونون آشىنا،
كى باشقۇ شئى چىخمايا قاشىيغىنا.

1062 (دئمە بىن دئمە دىلر)

ايىسىز خالقىم دا تورك سوپىلودور، قارداش!
وطن اوغرۇندا دا ... ايىسىز قويار باش >
ايىسىز ياشىنا دوشموش اولسا داش
ايىسىز ياشىنا اوولادى دا قوربان او لار
چونكۇ آرزو لارى گوزوندە قالار*

* - هر دونمە آيدى اولان آرزو لارىن نلر اولدوقلارى
حاقدا هر كىس اوزو دوشۇنوب كشف ائتمىدىر.
اينسانلارىن ياز قىسى ايلە اوپىناماپالىم!
سيزە روتىھ لازىمسا، يوخسولا ... چورە ك لازىمدىر.

آمستئردام بىلدىرىسىنە سوپەلە!

1063

ايشىز خالقىمەن دا ايش گوجو واردىر
ائىيدىلەن گوجون وئرگىسى كاردىر*
جاھيل مىللەتلىرىن قازانچى عاردىر >
ايش گوجونو دوولت ائىيدىمە لېدىر
تحصىلى اينسانلار بويودىمە لېدىر

* - دوولت خالقىدان وئرگى آلار. آدېغى وئرگى و مىللە-
ثرۇتلەرن ياردىمى ايلە تحصىلى اينسانلار يئىشىدىرمە لېدىر.
تحصىلى اينسانلارىن قازانچى دوولتنىن اولسا، و قازاندېغى
او قازانچى آغىر صنایع دالىندا ياتىرسا، مىللە اينكىشافىنى دا
چىچكىلدىر.
يۇخارىدا سوپەلە نىلرى سونوجلاندىرماق اوچۇن دئمە لېبىك:

1064

ايشىز خالقىم درد اليندن دىغلاپىر
يوخسوللۇقدان اوشاغى دا آغلاپىر
اينسانسۇر اورە كلرى داغلاپىر.
آى داغلى اورە كلر چىرپىننەن كئە >>
يون وئرين يوخسوللۇقدان دوغان كىنه

1065

ايشىز خالقىما يا ايش وئر، يا ... چورە ك
كى سوسىال- عدالتە بىز ده ايرە ك
>>> يوخسا دوولتى ووروب يئرە سرە ك
عدالتىز مىللە اىستىقلال چوکر
چونكۇ قارداش، قارداش قانىنى توکر

آمستئردام بىلدىرىسىنە سوپىلە!

1066

تاجىرىن "شەھەر" سالماغا پولۇ وار
تاجىرىن درمان اولماغا پولۇ وار
تاجىرىن ھەر شئى آلماغا پولۇ وار (پروبلئمى يوخدور)
سوسيال- عدالت يوخسۇل صىنىف اوچوندور
كارى صولح ايلە اينكىشاف اوچوندور. >

دۇولت دوولتى قوردوران مئيىلدىر،
بادىئىجان "ساخلاماق" اوچون دئيىلدىر.

24.12.2009

آوروپانى سول صنایلشدىرىدى.

از شئى گوزه تېپىلار،
چوخ شئى يئرە سېپىلار،
ياز ماسام بىلىكلىنمز،
وار - دوولتى چاپىلار.

(مین اىلدن بىر بئله كىتاب يازىلار،)
(يازارى اولمه دن اونجه ازىلر.)

1067

خالقىن اىستىگىنى ياسا بليردر
ياسانى دوولت بئىنинدە ارىدر
ياسانىن بويروقلارىنى يورودر
دوولت دوولتى قوردوران مئىيلدیر
بادىمجان "ساخلاماق" اوچون دئىيلدیر

1068

دوولت خالقىن وئركىسىندن بىلە نر
يئىب - اىچىب - ياتان دوولت پاسلانار
باشى داشا دە يىن دوولت اوسلانار
يوردونو چاپىران دوولت دويولر
آنا فابريكا قوردوران سئويلر

1069

دوولت بودجه سىنى وئركىدىن ساغلار
آنا فابريكا سىز مىلى گوج دىغىلار
"اوزگە گوجو ايلە بى دوران" داغلار*
دوولتىن هم پولو، هم دە بئىنى وار
ندن اوزگە چوبانا ائدىر داوار؟

* - هم ساتىر، هم دە كى، حورمت دىلە بىر.

آوروپانى سول صنایلشىدىرى.

1070 *دېققەت!

بودجه دوولتىن اليندە توپلانار
آنَا فابريكا او لماسا بىپرانار
چونكۇ مونتازچى فيرمایا قاپلانار
يازقى يازدىر ان آغىر صنایيدىر*
يادان آسىلى او لان عنایيدىر

1071

چاپىلان يوردونو دولت قورتارار
يوخسا گئدر داغدا قويون او تارار
قورتاريچى دوولت تاختدا او تورار
يابانجى سرمايىه گىرسە اولكە يە
مىللى ايرادە نى ايتىر كولگە يە
دىكتاتورلۇق حاققى وئرر تولكوبە

توپراغىمىز پايلانىر ، مىللى وار - دوولتىمiz چاپىلىر ،
مىللى قىئىرتىمiz ، مىللى مورالىمiz اولدورولور ، ...
بويكوت ائتىكى آرازىزمى **جەل** ايلە **روشوتە** ساتىلىر .

بختىيار موعليم! صاباحىمىز هارا گئدير?
الداتىجى "موخاليفت" نە ائدير?

1072

دوولتىن ايلنمە يە پاراسى وار
دوولتىن بىسلنمە يە پاراسى وار
دوولتىن پىسلنمە يە پاراسى وار
دوولتى ساپدىر ان تاجير صىنفيدىر
او صىنفيين قازانجى ايلە كئفيدىر

آوروپانى سول صنایلشديردى.

1073

تاجيرى ساغچى كسيم تمثيل ائدر، >
پيس يو خدور سول قىلىفلى ساغچى قدر.*
سولچو اوز خالقى نىن يولونو گئدر،
آوروپانى سول صنایلشديردى،
>>> آس bianى ساغ عنايلشديردى.

*- روس قولو سول قىلىفلى ساغچى حئيدر

15.01.2010

ساليم بى ايجى- بوش طبىلە دويور!

"... جىددى اولماق واختىدىر. ئارافاتا سالا- سالا ھەر شئىيەمىزى
(دېنیەمىزى - آراز) الدن وئرمك او زە رە يىك. ..."
"مېللە دين." - فخر الدىن ساليم

گۈزە ل ناخچىوانلى فخر الدىن بى ساليم بىلەمە لىدىر كى،
لا يىك دوولتىن هەچ بىر دينى اولماز.

كۆكۈندىن ايرىنى دوزە لەتكى اولماز،
او يە نەكەن دېكتاتور شاهى سئور
(گىرىدە كى گەلەنە گۈزە لەتكى اولماز).

1074 *- آنتى قادىئن آيه لرى ...
آنلى قادىئن ائركەك اللەھى سئور >
آللە تكىن دېكتاتور شاهى سئور
اللەھىئن ائتدىگى گوناھى سئور *
سئور كى، اللە دورىد ياشلى بىر ائركە
دو ققۇز ياشلى قىزىرا چىدىرە كورە ك

1075 *- فايتونچو رسولان سوز گەندە بىر.
آنلى قادىئن ائركەك سئور رسولو
كى يېدىرە قورآنداكى او صولو
آنلى قادىئن ائركەك او لا مەھسۇل >
رسول سئورىن سئودىگى او رسول *
او رسولدور كى، ائدر قور آنا قول

1076 *- ترور قورخو يارادار
آنلى قادىئن ائركەك سئور علينى >
او علينى كى، اولدوروب ائلينى *
كى گەندە لر آللەھى نىن يولۇنۇ
بودور علیسئورلىگىن ندنى >
كى علە اولدورب سربىست ائدىنى

ساليم بى ايچى- بوش طبىلە دويور!

1077

علينى على ائدن شئى دينىدىر
على نين قادىننا قارشى كينىدىر
"كافير"ى بليردن دينين بئينىدىر
عليسئورلىكىن **كوكو** ديندە دير
آرازىزمه بسلە دىگى كيندە دير >>>

1078 *- قورآن آيه لريندە

ايچى- بوش علينى سئون دليدىر
سئوييان على موسلمان عليدىر
ايسلامىن نه اولدوغو بس بللىدىر*
علينى على ائدن دينى تانى! >>>
آى فخر الددين ساليم قارالتما قانى!

1079

ساليم بى ايچى- بوش داولولا دويور
>>> الشديريلرى جاوابسىز قويور
علم ايله منطيقين "گوزونو اوپور"
عشق اينسان حاقلارى نىن ايچىندە دير
آرازىن قلمى نين اوجوندادىر >

1080

علمه قوللوق ائدن ايشه يارايار:
عشقى اينسان حاقلارىندىدا آراياار،
آنلى قادىن آيه لرى تارايار.
(آنلى اينسان آيه لرى تارايار.)
كورآن اولدوتدورر آيه پوزانى، >>>
كى حاكىم قىلا ... قادىنى ازه نى.

29.01.2010

قورآن آلاھىن گوناھنامه سىدىر.

1081

آله هم داغدا، هم ده آراندادىر
آلاھىن گوناھلارى قورآندادىر >
داشىدىيغىن يازقىدا ياراندادىر
قورآن ئالىمەن گوناھنامه سىدىر
آله سوچلولارىن امامامه سىدىر >

1082

قورآن ئالىمەن آنا ياساسىدىر
جهل ايله يالانلارىن كاساسىدىر
گئريچى مكتىلارين خاصاسىدىر
آلاھىن جهلى، يالانى، گوناھى
علم ايله اينصافا بلىدىر داهى

1083

جاھيل بو دونيانى يارادا بىلمز
ايىصاپسىز ايىصاپلىرى آرادا بىلمز
ئالىمەن گونونو قاردا بىلمز
جاھيل، فاسيد، مظلوم ائدن آلاھدىر
چونكى الله يازقى يازدىر ان شاهدىر

1084

قورآنىن اىچىندە حىكايە لر وار
آپ- آچىق آنتى قادىن آيه لر وار >
(آپ- آچىق آنتى اينسان آيه لر وار)
هر آيه سىىنده چوخ پىس قايە لر وار
قورآن هر سوزو آپ- آچىق دئىبىدىر
اينسان حاقلارىندان يوخسون ائدىبىدىر >

قورآن آلاھىن گوناھنامه سىدىر.

1085

قورآن خالقا سئرگىلنىڭ اوچۇندور
قانۇنلارى اوېقولانماق اوچۇندور*
اویوپلىرى دوېقولانماق اوچۇندور
هر رئزىم پۈيۈلئر شوعارلار وئرر >
اوو لادىقدان سۇنرا گولۇنو دەرر

* - آنچاق قىلائىچ گوجونە دايىنان بىلىكسيز، ويجدانسىز،
منطىقىسىز و "كرتنكلە" اولدورتدورن گۆنتايى بى
گنجالىپ لارىن فيتوالارى ايلە مومكۇندور.
(بو حاقدا 363- ونجو صحيفە يە باخىننىز!)

1086

توركۈن دوشۇنۇش طرزى دىيىشە جى
آوروپالىلار تكىن گلىشە جى
چونكۇ آرازىز مىنە ايرىشە جى
توركۈن دوشىمنى دىن ايلە مذھبىدیر >
آرازىزم توركۈن دىن مكتبىدیر.

(آراز تكرارا سون!)

30.01.2010

اویودلر تاریخه گومولمه لیدیر.

1087

اویود گلیشمه میش اوشاق اوچوندور،
هاوالاردا گزه ن باشاق اوچوندور،
دونون قوللاندیغى قورشاق اوچوندور.
اویود قانونو دیشىديره بىلمز، >
دیشىديرمه ين گلیشىديره بىلمز.

1088

فضولو ظالیملارا اویود وئردى،
اویود وئرن نسیمی سینه گردى،
چوزوله بىلمه دى توپلومون دردى.*
اویودلر تاریخه گومولمه لیدیر،
اوغراشدیران آغىز يومولمالىدیر.

* - داۋامىز حاق و حقوق داۋاسىدیر.

1089

توپلومون اوچ - بش فایبىزى ظالیمدىر
ظالیمین مەھسۇلۇ آنجاق ظولومدور
ظلومو گۆممک اىسته ين مظلومدور
دېشى آغرىييان بىلر آغرى ندىر،
بو علم ايله اویودچو بىگانه دىر.
(تجروبى سىز علم ايله بىگانه دىر)

1090

اویود آنجاق اوشاقلارا وئريلر
آجىن يولو يوخسوللوقدان ايريلر
اخلاقىيات باخىمەيدان گئريلر
اویود ظالیمى عادىل ائده بىلمز >
آج دا توخون يولونو گئده بىلمز

اویодلر تاریخه گومولمه لیدیر.

1091

ظالّم ایستر کى، مظلومو سوموره
مظلومون ساتقىنى سوموك گميره
کى "اوزو قارالىق قالا كوموره"
اوچونو اوچو ائدن شئى تاماحدىر
تاماحى گرچىلىشىرن سىلاحدىر
پيس سىلاحا ال قويماماق گوناھدىر

("عارييّف ايشاره دن قانار.")

1092

تاماح دىنلە مز اوپوتچو واعيظى
تاماح دئىر اولدور، يە او اوکوزو،
كى تراكتور قورتاردى گوله اوزو.
دييشكىن تاماح دئىيل كى، ياسادىر >
ياسانى دىيشىدىرن ... فير انسادىر
(فير انسا دئورىمى)

1093

تونلارجا اویوددن خئير گورمه دىك >>>
يوز ايلدن اونجه ... او زئير گورمه دىك
ياسا الشدiren شئير گورمه دىك (آرازىزم)
اولولرى بوراخىن اولولره *
 يول گوسترين دئورىمچى كوله لرە!
*- كېچميشدن قوپمالىييق.

02.02.2010

آرازىن سوچو آنجاق سوچسوزلوقدور

آرازى تنقىد ائدن ھله يو خدور
بو يكوت ائدن ايرتىجاچى تورك چو خدور

1094

كيم بالتاجى آرازى بو يكوت ائدىر؟
كيم ايچ دوشمنىن هارايىنا يئتىر؟
كيم آذربايجانىن يولونو گئدىر؟
حاقلى ايله حاقيز تانينماليدىر،
حاقلى يوخ كى، حاقيز قينانماليدىر.

1095 * - بو گونه قدر.

آرازىن يازيسىندان باشقما يازى*
دينه توخونماغا اولمادى راضى
دئمه دى كيمدى ساتقىن بورزووازى
آنjac آراز دئدى ساتقىن سوچلانار
يوخسا ساتقىندان يانا گوج گوجله نز
منلىگىنى دينه ساتان هئچله نز

1096 * - نه قالدى كى؟

آرازىزم (1) كوكىنديردى فيكىرلىرى
(2) ايفشا انتدى فئئرالىست نوكىرلىرى
(3) دين آشىلايان "ابو بكير"لىرى.*
بو اوچ اوزه للىك آرازا آيىدىر
يازيسى ايله تاريخى شاهىدىرى
ال قويانىن (او غرونون) الى كسىلر.

آرازین سوچو آنچاق سوچسوزلوقدور.

1097

ایکی مین دوردون ایکینجی آیندان
بسله نیرسینیز آرازین "پای"یندان
کی آخر "آزاد تریبون" چاییندان
کی آخر "سول گوناز"یمین چاییندان.
آی دوز بیلمز بویکوتچو سیاسی تورک
آرازدان بسله نیب، اولدونوز "بویوك"
یوخسا جهله داشیبیاجاقدینیز یوک

1098

آرازیزم بیلیمسل فیکیر یوروتدو
ضرورتین ایسته گینی بلیرتدى
او خوجوسونون بئینیندە اریتدى
آرازیزم دوروملارى دیشىدردى >
ایستيقلاچى فیکیرى گلیشىدردى

1099

آرازیزم ماددى- فلسفى مكتبىر
محصولو باغیمسیز قیلان طلبىر
>> يعني دئوريمه دوشونسل سببىر >>
آرازیزم مارکسيزمى گلیشىدردى*
چونکو فتوDallasىمى الشدىرىدى
+ سومورگە چىلىگى

* - نه فقط هر شئى اورتاداير، بلکه شومدا شىلالق آتان بىلن
آرازین يازىلارى نىن اىچىندە آرازىن يازىلمىش يازىلارىنا
اىدile بىلە جك تنقىدلرىن ده جوابلارى وئريلىبىر.
تنقىد ائده بىلن وارسا بوپورسون!

آرازىن سوچو آنجاق سوچسوزلوقدور.

1100 *- اپرنجي ساغچيئارىن الييند.

آرازىزم گوستردى توركۈن يولونو

قورتاردى توھمت الييند سولونو*

گوجلندىرىدى ايستيقلاچى قولونو

آراز ثوبوت ائتدى كى، بو دونيادا

گرچك سولچو ساتماز خالقىنى يادا

گرچك سولچو ساتماز يوردونو يادا

1101

نه ماركس، نه فاشىست لىنين، نه ده مائۇ

آراز قدر يېخا بىلەمە دى تابو

بو فرقى آنلايا بىلمىز كى، يابو

لاكىن اونلار تكىن بو آراز عمى

تئورىزە ائتدى اوزە ل دئورىمى*

*- مىللى- دموکراتىك دئورىمى

1102

روسييانى گلىشىدىرن لىنىن اولدو

مائۇ چىنە قورتولوش يولو بولدو

آرازسىز توركۈن ساققالىئنا گولدو. >>>

توركۈن آرازى البتە گئچ دوغدو

بويكوتچو تورك اونون سىينى بوغدو

1103

لىنىنى اوز خالقى باسى باغرىئا

دئدى "قوربان اولوم سنين آغرىئا"

"دئورىم اوچون باش اىه رم چاڭىرىئا".

لىنىنىزم فئودالىزمى چوكدوردو

روس سومورگە لرينه درد چىدىرىدى

آرازىن سوچو آنجاق سوچسوزلوقدور.

1104

مېللى دوشمنلاره آچىلسا دوگون
آرازىزمى او دوللەندىرەمك اوچون
ال چىرىلر آذر بايجاندان بو گون
يوخسا آرازىزمە سىلاحلانان تورك
ائىلە درس وئرە جى كى، گورلايا گوك

1105

آرازى اوز آرازىزمى او يوبىدور
آراز چوخدان او يولمكدىن دويوبىدور
چونكى او شاقلىيغىنى سون قويوبىدور
آرازىزم او زگورلۇگون سىلاھىدىر
سىلاحلانماسا كيمين گوناھىدىر؟

1106

در دىلىلر ايلە در دلى قايغىللانار،
بويكوتچونون هر تورو قارغىللانار،
جز الاندىرى ماق اوچون يارغىللانار.
آرازىن سوچو آنجاق سوچسوزلوقدور،
چونكى سھوى دوغوران گوجسوزلوقدور.

يا تنقىد ئىدين، يا دا بويكوتا سون وئرين! يوخسا
"قىش گئر، اوزو قارالىق كومورە فالار".

12.02.2010

قادین او لماسايدى قورآن دوغمازدى.

1107

گونش او لماسايدى ياغييش ياغمازدى
قويون او لماسايدى چوبان ساغمازدى
قادين او لماسايدى قورآن دوغمازدى
بودور قورآن يازديرانين آماجي >
كى ائركە قول اولا آنا. باجى

1108

جاھيلين جھلى دئير آراز "آزىب"
دوغانى "يارادان" قورآنى يازىب
آيه پوزدور ماغىن كوكونو قازىب
جاھيل بىلمز اللاھى كيم يارادىب
جھلين ياراتدىغى دورو دارادىب

1109

منيم سيلاحيم سيباسى بيليمدى
بيليمه سيلاحلاندىر ان ديليمدى
سيلاحلانماگى گركن ئيليمدى
من تئوريزه ائديرم دئوريمى
سن ده يايىب- او ياداسان ياورومو

1110

ظاليم دئير "الله توركو قوروسون"؛ >
يعنى اللاھين قانونو يورو سون
حاقلارىندان يوخسون قادين چورو سون
سويو بولاندىر ان دين آشىلايار >>
ايناتچىنى هر كس پيس قارشىلايار
(يئر گونشى نين باشىنا دولانار،)
(سويو بولاندىر ان وار كى، بولانار.)

قادىن او لماسايدى قورآن دو غمازدى.

111

آلله ظاللیمی قورويان قانوندور >
آللاھيئن قانونو ... آنتى قادىنديئر
قانون دېشىنداكى اوپىود بادىنديئر
قورآن حاق وئرمە يىب يازقى يازاسان
آنتى قادىن آيە لرى پوزاسان

112

دېنچى قادىن جاهيل او ولاد ائبيدر،
او شاغىن بئىينىه جەلى يورو در،
زە هرلە دىگى بئىينى اوپىودار.
قادىنى قورتaran اينكىيشاف ائدر، >
آوروپانىن گەندىگى يولو گئدر.

17.02.2009

آی آنام، باجیم، سن ده اوزونه گل!

* - سن ده سوچلوسان. 1113
آی آنام، باجیم، تانی ائرکلری! >>>
آنـتـی قـادـیـن بـوـیـوـتـوـگـون تـورـکـلـرـی! *
بـئـیـنـلـرـی اوـیـوـشـدـورـان يـوـکـلـرـی!
سنـی اـرـبـابـیـن مـوـلـلاـسـی آـزـدـیرـدـی
آـزـدـیرـدـیـغـیـن اوـغـلـون سنـی اوـزـدـورـدو

1114
آی آنام، باجیم، سن ده اوزونه گل!
اوـزـوـنـه گـلـمـه سـن آـتـیـلـمـاز تـمـلـ،
بوـشا چـیـخـار اـمـکـلـ اـیـلـه عملـ.
اوـزـوـنـه گـلـ کـی، اوـزـوـنـدـن يـاـنـا اـوـلـ!
مانـقـورـتـ اـئـدـن دـيـنـلـرـه بـیـگـانـه اـوـلـ! >

* - گـونـتـای بـی گـنـجـالـپ تـکـینـ. 1115
آـی آـنـام، باـجـیـمـ، سـوـز بـئـیـنـه گـئـدـرـ
(هر سـوـز بـئـیـنـین بـیـرـ کـانـالـیـنـا گـئـدـرـ)
بوـ سـبـبـدـن مـوـلـلاـ دـیـنـدـن سـوـز اـئـدـرـ *
کـی خـالـقـیـنـ مـنـلـیـگـیـنـی اـئـدـه هـدـرـ
مـذـهـبـ اوـچـون دـیـنـ دـیـشـمـز قـوـنـوـدـورـ
هـر مـذـهـبـ اوـ دـیـنـینـ باـشـقا دـوـنـوـدـورـ

* - اورـنـکـ اوـلـارـاقـ 1116
آـی آـنـامـ، باـجـیـمـ، تـانـیـدان رـوـلـوـدـورـ
عـلـوـیـلـیـکـ دـه دـیـنـینـ بـیـرـ قـوـلـوـدـورـ *
دـیـنـ آـشـیـلـاـمـاعـیـنـ باـشـقا يـوـلـوـدـورـ >
دـیـنـ آـشـیـلـاـیـانـ دـیـنـیـ الشـدـیرـمـزـ *
الـشـدـیرـیـلـمـه يـنـ آـرـاشـدـیرـیـلـمـازـ

**- <http://www.tdkterim.gov.tr/bts/>

آى آنام، باجىم، سى ده او زونه گل!

1117 * - قلبە نىن سىررى.

آى آنام، باجىم، هر بىر شئى سىننانار
سىنناندىقدان سونرا دوزگۇن تانىنار
قىننانان قولون كوكو ده قىننانار
كىليلە جك قولون كوكۇنو كسىن* >
مانقورتلارى سا غالدار ساغلام بسىن

1118

آى آنام، باجىم، مانقورت ائدن دىندىر
موللا ايلە ... سومورگە چى لئىنىدىر
آنلى لئىنىيىست ائدن ... مىللە كىنىدىر
كوكو قازىلمىش قول- قاناد قورو يار
منلىكىنى ساتان اينسان چورو يير. >

قور آنداكى فئودال اىسلامىن دىنى هر باخىمدا رقىبلىرى
اولان كاپيتالىزمىن و كمونيزمىن ايدئولوژىلارىنا اوستون
اولدوغو تقدىرده، نىيە دونيايا حوكومت ائتمە سىن كى؟
لوطفن آرازىن بو سورغۇسونو دا جاوابلاندىرىن!

19.02.2010

گونتای مئشه بگی نین حئیرانیدیر!

* * * *

قادین حاقلارى اوزرىنه دوشونجه لر.

(يازىجىسى) گونتاي گنجالپ

"سومئىرلەرن مېن اىللەر اونجە كى بىر تارىخە دايىانان شامانچىلىق. تورك كۈكىلى بىر اينانج. توركىلەردىن بىر ئىشىمە، اىلەك شامانلار قادىنلار اولموش. قادىن يوكسک توپلۇمسال ستاتوسدان بىر خوردار اولموش. ..."

تارىخىدە قادىن سورونو سوز قونوسودور. دوغۇ كولتۇرونده بىر شىئىلر كوكۇندىن دىيىشىمە لىدىر. تۇرە لرىمېزدە، دىنېمېزدە بىرئىسل حاقدا اوزگولوكلەر يوخدور.
توپلۇمو قايناشدىرىيچى گوج دە اينانجدادىر، تۇرە لردى دىر. ..."

چاغداشلاشما ندىر؟

تۇرە لرین، اينانجلارىن بىرئى ياشامىنى سالدىرىيسىنى ئىنلەمك و بىرئىسل عاغىيلا دا مئيدان تانيماق، اوزگورلوك حاققى تانيماق. بو دا چوخ زوردور.

اۆرنگىن آذربايغاندا و توركىيە دە چوخ مودئرن آنایاسا وار. آنچاق بو آنایاسانىن اوقيولانىمى اوچون توپلۇمسال اولاناقلار يوخدور، بو تئزلىكىدە دە اولمىاجاق، بىلەك دە هەچ بىر زامان اولمىاجاق. ..."

"آشيرى بىرئىسللىك باتىدا نسل آرتىمينى ئىنلەميش، ... باتىدا دا چوخ آز قىسم موتلودور. ..."

دوغودا اينسانا سايقى يوخدور. اينسانىن حاققى يوخدور.
تۇرە لرین، دىنلىرىن، شريعتىن بلىرلە دىگى حاقلار وار. ..."

"مودئرن حقوق اينسانلارىن دويقولارينيا حاقدا تانىبىر، آنچاق موتلولوق آراجى اولمور. موتلولوق تىسىس ائدىلىر. ..."

"شريعتىن و تۇرە لرین حاكىم اولدوغۇ يېئىلردى داش- قالاڭ
ائدىلىر. تانرى نىن، دوغانىن اونا سوندوغۇ دويقوسوно بىرى ايلە ياشادىغى اوچون."

گونتاي مئشه بگى نين حئيرانىدئير.

"هينديستانين اور مانليقلارى باشلايان يئرلرده شريعت يوخ. ...

مدنيييت قومسالدا دو غماز، قارين اوستونده او لماز.

تورپاقدا، وئريملى تورپاقدا دوغار.

تورپاق قادين كيمىدئير. دوغار، مدنيييته حاميله او لار.

آنادولونون بوزقىرلاريندا آتالار قىزلارينى ئولدورورلار.

أولدورمسلر تؤره اونلارا ياشام حاققى تаниماز.

توركىستان تمام چئللوك. بورالاردا اينسان حاقلارى دو غماز،

دو غماز. ... (< گونتاي بى سوچو كمين بويونوا يوكله يير?)

"رشتىدە قىزلارلا ايليشكى قورماق داها آسان ايدى.

اونلارين ايقليمى بو كىچىك ائتنوسو نه قدر ده يومشاق طبيعتلى

تربييە ائتمىش. هر طرف ياشىللىق، اورمان، دنىز، مئيوه لر،

مېن تورلو نعمت. شىددىت و آجى دوغوران، اينسان روحونو

گرن قهرمانلىق داستانلاريندان

بو بوللوق ايقليمىنده ياشلايان

كىچىك و موتلۇ ائتنوسون فولكلوروندا اثر يوخ."

2010/4/21 گونتاي گنجالپ

1119

دوغا قومسال دئيىلسە اور مانلىقدىر

ھر دوغانىن كولتورو حئيوانلىقدىر

حئيوانلىيغىن مەھسۇلۇ ويرانلىقدىر

دوغانىن كولتورو بىررتىجي ائدر >

گوجلو حئيوان گوجسوز حئيوانى دىدر

1120

مئشه قانونو بىررتىجي قورد ائدر

بىر ارين قادىن حاققىنى ... دورد ائدر

آنلى قادىنى اينسانلىق ترد ائدر

مئشه بگى دوغانىن حئيوانىدئير >

گونتاي مئشه بگى نين حئيرانىدئير

(حئيران ائدن گىلانىن جئيرانىدئير.)

گونتاي مئشه بىگى نين حئيرانىدئير!

1121

بىر تىجىلىق دوغانىن كولتورودور
آنلىق قادىن دىغانىن كولتورودور
تاجىر ايله آغانىن كولتورودور
مظلومون محسولو عاديل اينساندىر >
بىر تىجى اينسان دئيل كى، حئيواندىر.

1122 *- آدام ~ ائركى (تورات)

بىر تىجى كولتورو سئون آدامدىر *
آدامىن كوله ائتىكى ... مادامدىر ("حوا")
ظولومون وئردىكى جزا اعدامدىر
بىر تىجىلىغىن دوشمنى قادىندىر >
مظلومون عاديل اولدوغو آيدىندىر.

1123

گونتاي بى! هم قومسالىق، هم اورمانلىق
بىر تىجى ائتى ياشايا يامانلىق
كى گرچىلىشمه يە چاغداش شامانلىق
دوغا محسولارى تكين وحشىدير >
وحشىيە گوره وحشىلىك ياخشىندىر.

1124

بىر تىجى صىنفین قولاغى توكلودور
دييشە جك مولكىيتىن شكلىدير >
سوزون آرى كىتابىما اكلىدير
اوردا كى، يوخسونلوقلار نيسانىندىر
مولكىيت حاققى آنتى اينسانىدئير.

23.04.2010

هانسى مكتبىن حاققى وار يونه لدە؟

گورە سەن كيم سئكولار خالق يارادىر؟
اييرتىجانىن مئيدانىنى داردىرى؟ (جاواب: آرازىزم.)

1125

آللە ياراتمىش ايسە بو جاھانى
آللە گوندرميش ايسە بو قورآنى
ايستر قورآن يونه لدە بو دونيانى
ھر مكتب ايستر دونيانى يونه لدە
يوخسا منطيق دە اوغرادار لعنتە*

* - چلىشكىلى دوشونمه يە سون!

1126

قورآنىن تانرىيسى ائركك سوپلودور
بو سېبدىندير كى، ائركك خوپلودور
تام او فئودال تكىن كى، كويپلودور
وحشى آدامىن حاققى "وار" كى، دووه
كى دويدويو آروادى اونو "سئوه"

1127

قورآنىن تانرىيسى آنتى قادىندير
ارى نىن دوردده بىرى آروادىندير
دورد آروادلىلىق حاققى قاۋوادىندير
آزقىن آدامىن حاققى "وار" كى، آزا
"ايکى ارلى" آروادلارىنَا ... قىزا

هانسى مكتبىن حاققى وار يونه لده؟

1128

قورآنىن تانرىسى حاق وئرمز قولا

1- كى قادىن حاقلارىندان يوخسون او لا

2- كوله ده كوله ليكى دوغرو بولا

سوموروچونون حاققى "وار" چوروده

عدالته قارشى حوكوم يوروده

1129 * - آسيمiele، "ايتنقره"

قورآنىن تانرىسى يازقى يازدىرار

قورآنا قارشى يازقىنى پوزدورار*

باش قالدىرانين كوكونو قازدىرار

سومورگە چى نىن حاققى "وار" اريده*

آغىلى اولدوره، جهلى ديريلدە

* - بو گونكو افغانىستانىن آنا ياساسىنَا باخىنیز.

1130

قورآنىن تانرىسى جهلىن او زودور >

سو ايچديگى يئر بولاغىن گوزدور

قوتور ائتيكى ماتمازئل قىزىدىر

مانقورت ائدنين حاققى "وار" قاندىرا

او ز قىزىنى دا ... او دونا ياندىرا

1131

دو غانىن "تانرى"سى" قور آندادىر بگ!

"دوغا بىليمى"نى ائدبى اونا يوك

كى قاليله لرى اولدوت دوره دوك

جاھيلين حاققى "وار" بىلگىن اولدوره >

بىليمى آغلادا، جهلى گولدوره.

20.02.2010

بورزووا- ملاک میللی صینف دئییلدیر.

1132

(يا پىشە ورى نىن آدىنى چىمە!)
(يا دا "كىرتىكلە" قانىتى توكمە!*)
(يوخسا دوشۇنما سونوجا، حوكومە!)
(روتبە اوچۇن توركو فارسا فدا ائت!)
(... شريعتمدارى نىن يولۇنو گئت!*)

(* - گونتاي بى گنجالپ تكين.)
(* - روتبە يە ساتىلان آيت ال الله مير كاظيم)
(شريعتمدارى تكين سومورگە چى فارس)
(میللەتى نىن ايشقالچى اور دوسونون اونوندە)
(هم قوربان كىس، هم ده اوزونو میللەتى تانىت!)

1133

هم ساواشىيدىر سئچكى حاققى اوچۇن،
میللەت و كىلى سئچن خالقى اوچۇن،
دوولتىنى قوردوران ايرقى اوچۇن،
هم ده دوولتى كوكوندن آيىرير،
دوولتىنى بامباشقا بىر صىنف قايىرير!

1134

خالقى مانقورت ائدن صىنف اولچوب- بىچر
مانقورت اوز صىنفى حاققىندان وازكئچر >
مانقورت ائدىن سئچدىگىنى سئچر
دوولت مانقورت ائده نىن دوولتىدىر >
سئچن خالقى، سئچدىرن میللەتىدىر

بورژوا- ملاک میلّی صینف دئیلدیر.

1135

هر دوولتین صینفسل کوکو واردیر >
کوکونون داشتیدیغى يوکو واردیر
تورك خالقى نىن دا ساتقىن توركو واردیر
دوولت اگمن صینفین دوولتىدىر
ازىلن خالقى، ازه ن میلاتىدىر >

1136

اونجه بئىيندە دئورىم ياپمالىيىق >
اوزگە لشىرنىردن قوپمالىيىق
دردلره چۈزۈم يولو تاپمالىيىق
يعنى آرازىزمى اويرنە ليىك
بويكوتچو توركلردن ايرنە ليىك

1137

كندىن قازانجى شە هەرلەرە آخىر
(كندىن ايشسىزى شە هەرلەرە آخىر)
كندىن اينكىشافىنى يئرە چاخىر
يئرىندە سايانىن ئويىنى يېخىر
كندى سويان ياد مالى آلىب- ساتىر
میلّى بورژوازى نىن مالى باتىر

1138

يئر اكىب- بىچن صینفین او لمالىدیرى
فايىز يئرین اوستوندە قالمالىدیرى
كىد ده اىستىقلاللىنى بولمالىدیرى
كندىن قازانجى كندى گلىشىدىرى
... زنجىرە لى تىراكىتور چالىشىدىرار
(كونسرو فيرماسى قوروب- چالىشىدىرار)

بورژووا- ملاک میالی صینف دئییلدير.

1139

کندى قورتولموش شە ھە دە قورتولار >
میالى مال ساتان اھر دە قورتولار
گئجه نى گۆمن سحر دە قورتولار
شە ھەرین او رە تدىگىنى كند آلار
بورژووا دئورىمى قلبە چالار

1140

فۇداڭ يايپىلى بورژووا- ملاک
دئورىلسە اليىنەن آلىنار املاك
ھە كىرى تمىز لە يە بىلمىز دللاك (~ بويكتچو)
بورژووا- ملاک میالى صینف دئییلدير >
چالدىرىيغى دف میالى دف دئییلدير.

1141

بورژووا- ملاكىن آنا ياساسى،
دئير "اللنمز اربابىن ارسەسى،"
"كى محصولدان او لا بىلە حىصصەسى.".
>> محصول آسىلى دئییلدير ملاكدان
اينامسان سور ملاكسىز املاكdan
*- ملاكىن انگل اولدوغو بالىدير.

1142

دوقولت ملاكىن مولكونو قوروپور
يئرە ال قويان زىنداندا چوروپور
هانسى صينفین قانونلارى يوروپور؟
ھەر قانون بلى صينفین اوصولودور >
دوقولت اگمن صينفین محصولودور.

30.06.2010

345

دئوريمى ائل گوجو گرچكلىشىرىر.

1143
 هاچانا دك؟
 اولماز كى، هر شئى فدا اولا پايا >
 ثروت يارادان ياشامىنдан دويا
 كندىن اينكىشافى يېرىنده سايما
 هاچانا دك اكينچى آج ياتاجاق؟
 پاي وئرن كندىن قازانجى باتاجاق؟
 شە هە دە ياد مالى آليب- ساتاجاق؟

1144
 كى ميللى ئورىمەننى ساتىب- سووا >>>
 ميللى دئورىم دە اونو كىدىن قووا
 دئورىمى ئىل گوجو گرچكلىشىرىر*
 مولكىيەت شكلينى گويچكلىشىرىر
 * - اوزگە يە هەلرى يئنلىشىرىر: >
 (اوزگە "لىدر" لرى يئنلىشىرىر.)

1145
 كاپيتالىست يابىلى صىنف ميللىدىر
 كندى نىن اينكىشافىنдан بللىدىر >
 قازانجى بىرە بىر دئىيل، الليدىر
 فئودال يابىلى صىنف دئورىلمە سە
 ايستر حاق سوز دئىيە نى آسيب- كسى*

*- "كرتنكلە" اولدورن گونتاي بى گنجالپ تكىن

دئوريمى ائل گوجو گرچىلىكلىرى.

1146 **هاچان؟**

ايشىز كىدلى ايشىز شەھەرە آخىر >
ياد مالى ساتانىن الينه باخىر
مانوفاكتورلارى ياندىرىر- ياخىر
اينكىشاف ائتمە يېر نە شەھەر ، نە كند >
گورە سن هاچان قىرىلاجاق بو بند؟

1147

مونتاز فابريكا اوزگە يە آيدىدىر >
قىسىر اولدوغونا ھەر كس شاهىدىرىر
ايشچىسى نىن ايشى آنچاق ... تقليدىرىر
مونتاز فابريكا دا شەھەرە چاپىر
چاپىلان دا ايشىزىنە ايش تاپىر

1148

چاپىلەر يوردو مون كىنى، شەھەرە >
قويمما يئنىلىشىدىرە لە يەھەرى
دئوريمىچى گوجە دونوشدور قەھەرى
مېللە- دئموكراتىك دئوريمىھە يۇن وئر
فؤدال ياپىلى دوزە نە سون وئر! >>

05.07.2010

دین ين كوكونو بو گون قازمالىييق

* - 478ينجي بندە باخىن!
1149
ماھاتما قاندى ايشە يارامادى،
تانرىيىنى قورآندا آرامادى،
بو سبىدىن سونوجا وارامادى.
تانرىيى آنتى قادىن قورآندا بول،* >
(تانرىيى آنتى اينسان آيه ده بول،)
ائششك آختارماكى، الدن گئدر چول.

1150
اينسانى اينسان ائدن دوزلويودور
دوزلوك هر بير اينسانىن اوزلويودور
منلىك نىته ليگى نىن ... گوزلويودور
منلىك اينسانلىيغى نىن ديلمانجىدىر >
يوخسا اوزگە نىندير كى، يابانجىدىر

1151
اينسانلىيغى چورودن سرمایه دير >
سرمایه اوچون سومورو قايمه دير
يازدىرىدىيغى ... آنتى قادىن آيه دير
ظاليمىن اينسانلىيغى چورويوبور
اينسانلىيغى نىن دىلى قورويوبور

* - آذرىن 21-ى 1325
1152
پيس منلىك سرمایه نىن منلىكىدىر
سوموروچو قايمه نىن منلىكىدىر
آنتى قادىن آيه نىن منلىكىدىر
مانقورتون منلىكى اوزگە منلىكدىر >
منلىكى نىن ياسى اونا شنلىكدىر*

دین بین کوکونو بو گون قازمالیبیق.

1153

منلیک اولدوررلر کی، مانقورت او لا >
منلیک اولدورن اوچون روبوت او لا
ایستمزلر کی، دده قورقود او لا
مانقورت اوز حاقلاری ایله یاد او لار
چونکو منلیگی باشقاشکیل بولار

1154

موسلمان قادینین منلیگی اولوب >
چونکو آنتى قادین شکلینى بولوب
تاپدانمیش حاقلاری ایله یاد او لوب
او زونه قاییدان اولو خورتلايار
آننى قادین آیه لرى او دلايار

1155

هر کس ایستر کی، اوزو تکین او لا
تاپدانمیش حاقلارینى گئرى آلا
دوشمنىنه قارشى ساواشا دالا
ھئچ بير اينسانىن اوزو دينچى دئييل >
چونکو كوله اولماغا ائتمىز مئييل

1156

ھر بير اوزلويون بللى منلیگى وار
منلیک ايشقالچىنى ائويىندن قووار >
(منلیک جھالتى بئىينىندن قووار)
دین منلیک اولدورر کی، ائده داوار >
ھر اوزلويو اوز منلیگى قورو يار
منلیگى اولدوكدن سونرا چورو يار

دین ين كوكونو بو گون قازمالىييق.

1157

منلىك اولدوررلر كى، يونه لده لر
قاتيلين ساققىزىنى چئينه ده لر
آرازىن اوره گىنى گوينه ده لر
دېنچى قادىن او زونه تور تو خويار
آنلى قادىن آيه لرى او خويار

1158

بىزىم محمد أمين رسولزاده
دئدى "توركجه قورآن يئتسىن ايمدادا"
اون ايکى اوغول، بير قىزدا وار فايدا."؛
رسولزاده آنتى قادىن ائركىدى
مىللى- دئموكراتلار اوندان ال چكدى

* - "مېلات و دین"- دىريلىك ژورنالى، نومره 7
16 دىكابر 1914 محمدامين رسولزاده

** - "مېلات و تارىخ"- دىريلىك ژورنالى، نومره 8
1 يانوار 1915 محمدامين رسولزاده

1159

بىزىم ميرزه فتحى ايله **جليل**
دېنин موللاسىنى ائتدىلر ذليل
دېنه تو خونمادىلار اولا زايىل
دین يازقى حاققىنى **ۋئر** او زىگە يه >>>
كى روس يازقى يازا توركە، لزگى يه

دین بىن كوكونو بو گون قازمالىييق.

1160

آنلى شريعتچى **جليل** دينچىيدى
دينچى اولدوغۇ اوچون لئىنىچىيدى
سومورگە چى لئىنىن قىلائىچىيدى >
دينچى دئير كى، "آد منيم، يار سنين"
"اتاجاغىن سوموك منيم، كار سنين"
(بو گونكۇ فئئرالچىلارى دا اىچریر.)

1161

ايشقالچى **لئىنىن** ... آتشى سوندو
فئئراليزمى قىزىل بوشقاپدا سوندو
تورك دىليندە تحصىل حاققى وئردى، جىبىنى يوندو
تجروبە سىز جايلى قىنامايىن!
سيئانامىش فئئراليزمى سىئانامىش! >

1162 * - بوتپرست ليگە سون!

محمدامامين ين سھويىنه گوز يوم!
تجروبە قازانميش ئاچى بى دن اوام!
ايسلامى رئقلام اندن سھويىنى گوم!*
دine ساتما چاغداش ھدفيمىزى:
مېللو- مدنى اينكىشافىمېزى.

1163

خمينى يالانلار ايله بزه ندى
دوخسان سككىز فايىز سسى قازاندى >>>
بىر فايىزىن اىستىگىنە اوزندى
دينچى گئريچى صىنفە لىدر سئچر
گئريچى صىنفىن لىدرى ... قان اىچر

دین ين كوكونو بو گون قازمالىييق.

1164

جهلدير كى، اينسانى دينچى ائتدى
ايشقالچىدان يانا لئىنچى ائتدى
آغىل فينلاندىيانى فينچى ائتدى
اينسانلىق حاقلى نىن حاققىنى وئرر
منلىك حاقسىزى وورار يئرە سرر

1165

دین ایستر كى، کوله سى کوله قالا
تارلا تكىن دوغا ارىنه بالا
ایستمۇز ایستىقلال حاققىنى آلا
آنلى قادىن ائركى ده قورآن يازا
اينسانلىيغىن قانونلارىنى پوزا

1166

دېنسىز اوز يازقىسىنى اوزو يازار
او زگە نىن يازدىيغى يازقىنى پوزار
او زگە نى بزه ين اوزو لوٽ گزىر
دېنىن كوكونو بو گون قازمالىييق
چونكى اوز يازقىمىزى يازمالىييق

1167

ايستىقلالچى اوز يازقىسىنى يازار
فەئەرالچى يازانى "مرکز" پوزار (او زگە)
رقيب رقيبى نىن كوكونو قازار
يوردون طالئىي ايلە اوينامايىن! >
(خالقىن طالئىي ايلە اوينامايىن!)
دوشمنىن ساققىزىنى چئىنە مە بىن!*

* - قىزىل بوشقاپدا سونولان فەئەرالىزم.

دین بین کوکونو بو گون قازمالیبیق.

1168

آذربایجان تورکونون اولکه سی وار
ایراندان آیریلاجاق بولگه سی وار
فارسیستاندا دستکچی کولگه سی وار
بوتوو آذربایجاندان يانا بو گوج
ایراندا قالماغی ساپار بویوک سوچ

1169 * - 12 دکابر 1946

تورک يو خلامیشدى کى، حاققى يئیلیب >
بوتوو آذربایجان اوچون آییلیب
بوتووچو سسى تورانما يايیلیب
"بېرلىك" لازىم دئييل تورک ايله فارسا
کى اوتوز مين سیلاھسیز تورکو آسا
میللی بايرامىنى دوندە رە ياسا* (تجربه)

1170

تورکه میللی پول لازیمدىر تانک آلا (اوردو)
آغىر صنایع قوردور ماغا دالا
آسىلی لىغىن حالواسىنى چالا
بو نئچە آنا حاق ساتىلسا يادا
او "میللی حوكىت" بنزىر قاۋوادا

1171

تورک BMT- نىن عوضۇو اولمالىدىر
اوز دىلىيندە سازىنى چالمالىدىر
هابىئىنا ھاي وئرن دوست بولمالىدىر
دىش پولىتىكا ساتىلسا اوزگە يە
قاۋوادلىق حاققى وئريلر ... لىزگى يە
قىزىما پىسى پىس گوسترن گوزگويمە

دین ين کوکونو بو گون قازمالییق.

1172

اوزگه اوزگه يه تهلوکه يارادار >
رقیبی نین مئیدانی دار الدار
اینکیشافی نین گونونو قار الدار
میللى اولماسا امنیت اورقاتى
... قورخويا اوغرادار آذربايجانى

1173

تجروبه سيز، بیلیکسیز قلم آزار
زیر- زیبیللى **کیلولوق** يازى يازار >
چور- چوپو دیشلايار دالغالى خزر
آرازیزم هم زیر- زیبیللى دیشلايار
هم ده خسته اوزه رینده ايشله ير.

04.12.2010 بالتاجى آراز

"**مذهب و حقیقت**" "... من دونيانين بوتون بؤيوک دينلارينده اولان اساس حقیقتی قبول ائديرم. اونلارين هاميسى نين تانرى طرفيندن گۈندرييلىكىنە اينانيرام. ... قانونون اوزو هم ده قانون يازانين اوزودور و او دا تانرىدیر. بىز قانوندان بير شئى بىلە- بىرىكسە، بونون ان بسيط آنلامى اودور كى، بىز قانونو تانىبب اونا اويماغا چالىشىرىق. ... منيم گوروشومده تانرى حقیقت و محبتىر. تانرى اخلاق و ياخشىليقىر. تانرى قورخماز- ليقىر. تانرى آيدىنلىغىن و ياشامىن قايىناغىدیر. آيرىجا، بونلارين اوته سىنده دىر هم ده. تانرى ويجداندیر. حتى ايانجىزلىق و مذهبىزلىك ده تانرىدیر... تانرى سۆز و عاigil سىنيرلارى نين دېشىندايدىر. اونون شخصى وجودونا احتىاجى اولانلار اوچون اوزىل بىر تانرىدیر. او، اثرلارين ان تمىزى، ان آرىنمىشىدىر. او، يالنىز اونون وارلىغينا ايانانلار او- چون واردىر. بوتون اىنسانلار اوچون او، هر شىدىر. او، بىزيم ايچىمىزدە، عئىنى زاماندا بىزدىن اوستوندور. بىزيم اوته مىزىدە دىر. تانرى عذاب چىمك دئمكدىر. او، دؤزوملو هم ده و هملidiir... اونونلا ايلگىلى آيمازلىغىن (جهالتنى) بير آنلامى يوخدور. سون درجه با- غيشلاياندیر. چونكو سوركلى بىزە تؤوبه قاپىسىنى آچىق قويموشدور. او، دونيانين تانىدigi ان **بؤيوک دئموکراتىدیر**. چونكو او، بىزى اوزگور ياراتمىشىدىر. ياخشىلىق و كۇتولوك سئچىمىنده او، بىزى سربىت بوراخمىشىدىر. او، **ان بؤيوک زالىمدىر**. بىزى اوز اىراده مىز- ده اوزگور بوراخسا دا چوخ دار بير مئيدان اوئنوموزه آچمىشىدىر. **يالنىز اونون سئونىنجى** اوچون اىشلر گۈرمە مىزە اولاناق ساغلامىشىدىر. ... منيم گئرچك آقام و يۈنلەنلىرىجىم اولان تانرى ايلە همسفر اولماغا قرار وئردىم. او چوخ قىسقانچ بير آقادىر و كىمسە نى اوز مولكونه شرىك ائتمىز. بو اوزدىن ده هر كىس بوش اللرلە، تسلیم روحلا و آرىنمىش نىيتلە اونون حوضورونا گىتمە لىدىر. ..." ماهاتما قاندى (ترجمە ائدن: گونتاي گنجالپ)

يازار صينفى دردینى يازمالىدىر.

بو يازيمى "بىزىم يازىچىلار پرئىزىدئنت تقاعудو اوغروندا موباريزه آپارىرلار" آدلى درين وە دەيرلى مقالە نىن يازارى ئلوجا خانىم آتالى ياخىف ائدىرەم. بالتاجى آراز

- 1- تزه كدن كونفت اولماز.
- 2- خالق ايلە اولكە روتىھ يە ساتىلماز.
- 3- يالتاقلىق ايلە بوتپىست لىگە سون!

* - قاندىيَا قاندىرماق اولماز.
1174
 يازارلىق سوزجوقله اويناماق دئىيل >>>
 هر صينفى قازاندا قايىناماق دئىيل
 هر صينفى ايلكە نى چئىنە مك دئىيل
 يازارلىق حاققىن يولۇنۇ گىتمىكىر
 حاقسىزلىق ائدنى تتقىد ائتمىكىر*

1175
 يازار صينفى دردینى يازمالىدىر
 (يازار مىللى دردینى يازمالىدىر)
 جەلتىن كوكونو قازمالىدىر
 چارە بولماق پېشىندە گۈرمە لىدىر
يازار جاهيل خالقى نىن دوكتورودور
 دوشونسل دئورىمى نىن فاكتورودور

1176
 جەلين كوكونو آنجاق يازار قازار
 جاهيل يازارىن اويرنجىسى آزار
 خالقىنى آزدىران سايىلماز يازار >>>
 هر بىر دردین بلى درمانى واردىر
 بونو آنلامايان يازار "داوار" دىر

يازار صينى در دينى ياز مالىدىر.

1177 *- فيكيرلىنى چورودر.
يازار بىلگى ايله آرمان پايلايار
جاھيل يازار لارا درمان پايلايار
يالتاغا مان ايله يامان پايلايار
يازار دوشونسل پروبلئمى چوزر
آغىل زە هەلە يە باشلارى ازز* >

1178
يازار ضرورىتن آسىلى او لار
گركىرىدىگى دردە چارە بولار
دردى چوزولنىن سورە سى دولار
خالقىن بوگونكۇ دردى ... كېچىمىدىر
مولكىيتىن گئريچى بىچىمىدىر

1179
يازار در دين ماددى كوكونو بولار
كوكو بولونان درد تداوى او لار
كوكوندن سو ايچمه يەن چىچك سولار
(دوغادا)
در دين كوكو صينى سومورو دىر
(توبىلۇمدا)
(در دين كوكو مىلى سومورو دىر)
سومورو چو دن يانا ... سوروده دىر
(مانقۇرتلۇق)

1180
سونوج سبى نىن يولونو گئدر
(معلول عىلاتى نىن يولونو گئدر)
يىر تىجى - دوشمنى نى توتسا دىدر
سيياستى ايقتصاد اىضاح ائدر
هر او لا يىن كوكو ايقتصاد دادىر
دین دئىر ... او شاق دوغان آروادادىر

يازار صينفى دردینى يازمالىدىر.

1181

هر يازار اكونومىست او لمالىدىر *
چونکو دردين كوكونو بولمالىدىر
هر بير دردى كوكوندن يولمالىدىر
جاھيھل يازار كفنى نى باتىرار >
دردلرى نين اوستونه درد آرتىرار
*- سىاسى ايقتصاددان سوز گىدىر.

1182

يازار چليشكىسيز دوشونمه ليدىر
صينفى دونياسىنَا داشىئنمالىدىر
تميزلىنك اوچون قاشىئنمالىدىر
يازار بلى بير صينفين ايچىنده دير * >>>
صينفسل دوشونن بىلەنچىنده دير

1183

يازار او يادماسا كيمسه آيىلماز
هر يازىلەميش يازى، يازى سايىلماز >
او يادىيچى يازى بو گون يايىلماز
گله جىكىن قورخان يئرىنده سايار
يئرىنده سايدىر ان يازىنى يايىر

1184

آراز او زونو آسىلى انتسە يدى،
بو يكوتچولارىن يولونو گئتسە يدى،
گئريچيلىكىن دادىنَا يئتسە يدى،
اوندا آراز دا يئرىنده ساياردى،
گئتىدىگى دوغرو يولوندان جاياردى.

16.07.2010

بو قدر بويكوتچو هاردا تاپىلار؟

(جاواب: گئريچى توپلومدا.)

1185 آراز آغلاتدى جهلىن آناسىنى.
"گوناز" تيوى خالقىن سسىنى كسىر
آغزىنى سوز قويدوقدان سونرا سوسور
اوز سوزونو دئين آرازدان كوسور*
گوناز تيوى دئىير من دئيه نى ده
ضيا صدرىن يئدىگى يئمگى يئه

1186
"گوناز" تابان يارادمايىر حاق سوزه
كى گىزلى فاعاللار چىخالار اوزه
(كى بنزرلر كول آتىنداكى كوزه)
آراز "تانيىدى" كى، بىليكلنديره
ايلىكسيز لەنمىشى ايلىكلنديره

1187
آرازىزم مىللى- دئموكراتىك يولدور
گرچك دئموكرات ساع دئىيل كى، سولدور
فئرالىست اوزگە دن آسىلى قولدور
مېللتلر چاغى دئير ساواش بو گون
ايستيقلال ايله دئموكراسى اوچون

1188
ايدئولوژىك ساواش بىرلشدىرmez ؟
اوز اىچىنده اوزگە نى يئرلشدىرmez
اوزوندن باشقاسىنى گورلشدىرmez
(ايستانبول شىوه سى)
هر ستئراتئرى يون وئرر تاكتىكە >
كى خايىن- دوستونون بئلينى بوكە

بو قدر بويكوتچو هاردا تاپىلار؟

1189

گونئى آيىران مىللە ئۆلۈمدور
قۇزئى ايلە قۇروشدوران ئەلىمدىر
ئەلىمى تورانچى ائدن ... دىلىمدىر
فەئەرالىست اىستېقلالچىنى قوللانار
قازانجى "فەئەرال ايران"ا يوللانار >

1190 * - جور عتىن قايىاغى نىفرتىدى، كىندى.

توركو تورك ائدن گوجلو اويره تىدىر (آرازىزم)
ايرانچىلەغا قارشى نىفرتىدىر *
ناموسونو قورويان قىئرتىدىر (مىللە منىگى)
تانك ايلە توپدان باشقان نىبىن يوخدور؟
قولتارىجى گوجون آز دئىيل، چوخدور

1191

آياغىن آلتىنا يوخ كى، اونه باخ!
ايرانچى ائدن فيكىرە وئرمە حاخ!
ايرانچىلەغا توراندا ياندىر - ياخ!
يارىنكى چاتى نىن تەلىنى ات!
دوستو دوستا، دوشمنى دوشمنە قات!
(يعنى ايرانچى توركو ايرانا سات!)

1192 (هر مىللەتى آيدىن كسىمى تىمېل ائدر.)

ايرانچى تورك حاقدا خالقى يانىتىما!
دوستو دوشمن، دوشمنى دوست تانىتىما!
كئچميشدە كى سەھولرى اونوتىما! >>>
خالقىن دئىير "اوتابى بوتابى بىر اولسون"
مرکزى (باكى، ياخود) تبريز اولسون

بو قدر بويكوتچو هاردا تاپىلار؟

1193

فندئرالىست يازارىن يازدىغى يازى، >
كيمى ساپدىرماز كى، چكىلە نازى؟
كيم خالقىن جايىمىسىنَا او لار راضى؟ >
لعنت اولسون بىزىم "تورانچى" لارا
آرازى ساتدىلار ايرانچىلارا

1194

آرازىن هر شئىرى بىر مقالە دىر
شئىرى نىن هر بندى بىر شلالە دىر
هم دردین درمانىدىر، هم نالە دىر
آراز قدر توركۇ او يادان يوخدور
گرچىگى اينكار ائدن خسته* چوخدور >
- او جومله دن احمد بى او بالى.

1195

آراز سككىز ايلدир كى، فلم چالىر
بويكوت فورماسىندا "كار" يىنى آلىر
اوزو قارالىق داش كومورە قالىر (أوتانىن!)
بو قدر بويكوتچو هاردا تاپىلار؟
غم يئمه، آچىلار باغلى قاپىلار.

11.09.2009

آراز گونتايىن اوزونو قاشىدى،
آلتيندان پيسلىك چىخاردى، اوشودو.

(363 - جى صحيفه يە باخىيىز!)

"كرتكله لره اولوم!" ايسته يەن گونتايى بى گنجالپا
قىسسا بير جواب:

1196
گونتايى يونه لدن ابراھيملىرىر
اوله جى كرتكله لر كىملىرىر؟
كى منىم تكين جانلى جىسيملرىر
گونتايى دا ايشاره دن قانمالىدىر
اورزونو ... آنتى قادىن سانمالىدىر
هر گون اوئىدى كز اوتانمالىدىر

1197
ديالوك ايسته ير كى، گولشىرىه.
مونولوقچو ايسته مز الشدیره،
ايسته ير كى، قانىنا بلشىرىه. (فاشىستلر تكين)
آراز گونتايىن اوزونو قاشىدى،
آلتيندان پيسلىك چىخاردى، اوشودو.

1198 * - چىخا بىلەن وارسا بو يورسون! (من اولمه دن اونجه)
علمىن بئىينىنە قورشون سىخماق اولماز
بىلىمسىل اويرە تىنى بىيىخماق اولماز
آرازىزمىن اوئونە چىخماق اولماز *
دوخسان بئش فايىزدىن يانا آرازىزم
پىلوو دئىيل كى، بئىه دېنسىل نازىزم
اولو دئىيل كى، گومە دېنسىل نازىزم

آراز گونتايىن اوزونو قاشىدى.

1199

آرازىزم او يادا جاقدىر خالقىنى،
آلدىر اجاقدىر وئريلمز حاققىنى،
گونتاي گنجالپ ايتىتمە سىن چاققىنى،
حاق وئرسىن دىنинى اولدورن كىنه،
اولوم حاقدىر، آنحاق فاشىستى دينه.

1200

آرازىن دوشمانى وحشى الله دىر
يعنى تاجير ايله آيت الله دىر
ما نقولت ائتىدىكى جاهيل حزب الله دىر
آرازىن دوستو بىلىكلى قادىندىر
اينسان حاقلارىندان يانا آيدىندىر
آراز اولما سايدى سوسدورار دىلار
دئموكراتلارا قان قوسدورار دىلار.

بالتاجى آراز 10.03.2010

"باشقالارى نىن يانلىشلىقلارينى آرايىب يارقىلاماق بىزيم گۈرۈمىز دئىيلدیر.
(يعنى كفنينى باتىغان اولونو اوز حالىنا بوراخىن! - بالتاجى آراز)
بىز بوتون گوجومۇزو اوز داورانىشلارىمىزى يارقىلاماغا يۈنلەتكەلە سوروملو-
يوق. يابىغىمىز كىچىك يانلىشلىقلاردان دولايى اولسا دا، ياخىنلارىمىزىن
الشىرىلىرىنە دؤزە بىلمىرىكىسە، باشقالارىنى يارقىلاماما حاققىنا صاحىب دئىيلىك.
باشقالارى نىن يانلىشلىقلارىنى گۈرۈركىسە، الشىرىمك اوچون ائنجه اىذن
المالىيىق. آنحاق اونون يانلىشلىغىنى باشقالارينا سوئىلە مە يە حاققىمىز يوخدور.
باشقالارىندان اونون يانلىشلىقلارى نىن دوزلەيلە سى اوچون ياردىمچى اولما-
سىنى اىستە مە مە لى يېك." ماھاتما قاندى
ترجمە ائدن: گونتاي گنجالپ

هر كسىن تبليغ و تنقىد حاققى وار،
ياخشىيأ حورمت ائدرلر، پىسى خار. بالتاجى آراز

کرتنکله لره اولوم!

"کرتنکله اولدورمک ٿاوابدیر. بير ووروشلا 100، ايڪي ووروشلا 50 ٿوابي وار. چونکو ابراهيم پئيقمبر آتشده ياخيلاندا کرتنکله لر آتشي پيله بيرميشرلر کي، داها دا گور يانسيں"!!! (حديث- "شريف")

دينيميز بير جاناوار ياپدي بيزي، بير جاناوار
بولوبان اولدوره ليم هر نه قدر جانلى کي، وار
يوخسا مين تورلو ملکلر بيزي روپادا بو غار
وار جيهاد امرى کي، بيتميش ايشي کرتنکله نين
وراليم سرتجه توکولسون ديши کرتنکله نين.

بيز ٿواب بكله بيريز تانري قاتيندان دا ٿواب
معنوی حالدى بو، اصلاً اونا دئنمز کي، کاباب
اهلي اسلاما گلپي بويله جه بير ياخشى جواب:
اولدوروں نه بئشى، يوزبئشى کرتنکله نين*
اونجه ائرككلرى، سونرا ديши کرتنکله نين.

خابي قفلنده ياتان اومنتى - اسلام اويانين!
صف چكيب وحدت ايچينده دوروشوب بير داياني
کيرلى کرتنکله نين هم او يانين، هم بو يانين
قوشاتين فيكري داغيليسين، دوشو کرتنکله نين (سوره 8، آيه 12)
تسليم اولماسا، سوكولسون دوشو کرتنکله نين

اله آماق گره کير ياخشيجا بير ساپلى يابا
اینجليلكدن چيخاراق اولماليليق تورلو قابا
مينه ره ک آت و قاتير، بلکه تراكتور، آرابا
تيكه داشلار لا ازيليسين باشى کرتنکله نين
گوستريليسين ده، سورونسون لشى کرتنکله نين

بو ساواشدا اولو تانري، کومک اول قوللارينا
يارديم ائت، قوروه گتير قوللاري نين قوللارينا
وئر قولليليق بو موجاهيدلرى نين يوللارينا
سئل اولوب آخسا اگر گوز ياشى کرتنکله نين
وار جيهاد امرى، بيتابدیر ايши کرتنکله نين.

آتئىست اوْلما جسارتى

گونتاي گنجالپ

- شرقين قارانلىق دين كولتورو اىچىنده آتئىست اوْلماق جسارتىدیر، قەرمانلىقدىر.
- فئودالىزمىن، سرمایه نىن، دين قوروملارى نىن بىرر اىستىباداد آلاھلا-رى اوْلدوغۇ دونمەدە، آلاھلارىن، تارىخى ساواشلار و قانلار دولدور- دوقلارى بىر گرچىكلىك اوْرتامىندا آتئىست اوْلماق بوتون بو قورخونج تارىخ و اونون دېرلىرىنە قارشى چىخماق اىنسان حاقلارينى ساۋونماقدىر.
- آتئىست اوْلماق اىنسانى آلاھلارин اسارتىندىن قورتارماقدىر. ساده جە اسکى يونان تارىخىنده آلاھلار سىنيرلىنىب اىنسانلارى جزاندىرما- مىشلار. بوتون دېنلر اىنسانى قورخودان آلاھلار اويدورموشدور. آتئىست اوْلماق قورخولارдан قورتولاراق اوزگۈرجه و قورخوسوز پاشاپا بىلمە دوشلە نىمىدىر.
- تارىخىدە اوْلوملو و اىنسانجىل اوْلانلارين چوخو آتئىستىرین اوروندور. آتئىستىر اوْلماسىدى تارىخ كندى اىچىنده بورخولوب قالار، هەچ بىر ايرە لىلە ئۆلمازدى.
- آتئىست اوْلماق دېنلە اوزدىشلىشمىش بوتون دېنلىرى و تارىخى، دوشونجە پلانىدا يارقىلاما يېتىسىدىر.
- آتئىست اوْلماق سوركلى حضور سوزلوق و سوركلى آرايش دئمكىدىر. آتئىستىرى آشاغىلايانلار سورولرىدىر.
- "آلە اوْلدو" كىن سونرا اىنسانىن اونوندە انگل قالمامىشدىر.
- آتئىست بىرئىسل (فردى) كىملىكىنى تارىخە و سورولرە بوراخماز. كندى يازقىسىندا نە تورە لرى، نە دىنى، نە دە آلاھى سوروملو بىلار. تارىخىدە كى بوتون ساواشلارين و جىنايتلىرىن اىچىنده اويدورولموش

آتئىست اولما جسارتى - گونتاي گنجالپ

- آللاهlarin اىزىنى گورمك چوخ آساندир. بو تارىخه قارشى چىخماق بويوك جسارت و بىلگى گردىرىر.
- اينسان تارىخىن، تارىخ دىنلرین اسارتىنده اولموشدور. اينسان اوزگور- لوگونو ساونماق اوچون بو تارىخى دئويرمك گره كىر.
- آتئىست اولماق آللاها قول اولماغا قارشى ساواشىمىدىر. اينسان هئچ بير شكىلde قول اولماز. قوللara احتياجى اولان آللاھى دوشونجه لردى دئويرمك و اينسانى اوزگورلوگونه قوووشدورماق گره كىر.
- شرقىن قارانلىغىندا و دين وورموش كولتوروندە اوزگور آتئىستىر هومانىزمەن اونجولرى. شرقىن قارانلىق دين كولتورو دوردوqجا هئچ بير زامان اينسان اوزگورلوگونه قوووشماياجاق.
- آتئىست اولماق بىئى حاقلارىنى تورە لرە، دينه، قارانلىقلارا فدا ائتمە- مكدىر.
- آتئىست اولماق هومانىست اولماقدىر. اللاھ وار ايسە، اونون يئرى سوسىال ايليشكىلىرىن اىچى دئىيل، اوزايلارين بوشلۇغودور.
- آتئىست اولماق توپلому دين تاجىرلىرىنин اليىدىن قورتارماق آنلامىندادىر.
- آتئىست اولماق ناموسونو، اينانجىنى سرمایه اولاراق بلىرلە يىن سرمایه آللاھلارينا، دينى تكلىنده توتان آخوندىزىمە قارشى تارىخ، دوشونجه و دويغۇ پلانىندا موخالىيفتە دورماقدىر.
- آتئىست اولماق اوزگور و ويغانلى اولماقدىر.
- دوغونون قارانلىق دونياسىندا آتئىست اولماق بىرئىسل ياشامى اوزگور- لوک يولوندا تەلوكە يە سوخماقدىر.

گونتاي گنجالپ 30.09.2010

**اینانچى او نايلايان مادده سيدير،
(سانما كى، جاهيللارين عيده سيدير.)**

1201
*- عيده = سايى
سن اون بئش آياقلى قويونا اينان!
كخدانىن گوكسل تابىئتا اينان!
جنتتە كى آخر چايىئنا اينان!
اینانچى او نايلايان مادده سيدير،
سانما كى، جاهيللارين عيده سيدير.*

1202
خيال كوكنلى اون آياقلى داوار
آنjac جاهيله گوره سايىلا "وار"
يوخا اينانان جھلى آغىل قووار
خيالىن هر اورونونه اينانما >
ماتئر ياليست اولا بىل كى، قىئانما

1203
خيال فيكير اوره تمە گە چاغىرار
ماددىلشمىش فيكير اينانج دوغورار
اينكار ئىدىن اوستونه باغىرار
ماددىلشه بىلمە ين ايچى- بوشدور >
ساتييچى دئمىز كى، يوغوردوم توشدور

1204
معمارىن خيالىندان دوغان پلان
گرچكلشه بىلر كى، گوره اينسان
ماددىلشه بىلن هر شئيه اينان
جاهيلىن خيالىندان دوغان آله
ماددىلشه بىلمىز كى، اينانا ... شاه

اینانچى او نايلايان مادده سىدىرى.

1205

گلىشى گوزه ل هر سوز گويچك دئىيل
بوشونا آغارميش توک بيرچك دئىيل
خىالىن هر اورونو گرچك دئىيل
آللە يەن تانرىيسى جاھيل خيالدىر >
قولان يازدىران تانرى فئودالدىر

1206

دېنسل اينانج، اينانج ساييلا بىلمز
خالقى او يادماسان آبييلا بىلمز
بويكوت اولموش فيكير ياييلا بىلمز
كىشىسل اينانجا گوز يوممالىيىق
ضررلى اينانجلارى گوممه لييىك

1207

جهليندن دوغان تانرى سنين اولسون
جهلين گوستردىگى يول دينين اولسون
قازماقدا اولان قويون درين اولسون
(دېيىنده او زونو گوررسن).
حاققىن يوخدور منه يازقى يازاسان
منيم يازدىيغىم يازقىمى پوزاسان

1208

بئىنلار بىليمە بورونمە لىدىر
جهالتىن لشى سورونمە لىدىر
آزىزلىيغىن حاققى قورونمالىدىر
چونكو دين حىزب الالله تو خومو اكىر
لايىك و سئكولار دوولت گر كىر.

10.02.2011

آراز ایفشا ائتدی يوزلرجه گیزى،

1209

آى آذربايجانىمەن او غلو، قىزى!
ضرورىتن دوغولار ايستك، آرزى
بىلىكسىز كوتله او لا بىلمز قاضى
مېللى جهل خالقى آسيمەلە ئەدر
... مېللى ثروتلىرى اليىندىن گئدر

(صىنفى جهل صىنفى آسيمەلە ئەدر)
(قازانجى زلى نىن جىيىنه گئدر)

1210

آى آذربايغانىمەن او غلو، قىزى!
بىزدىن باشقما كىمسە قورتارماز بىزى
دین ده قويماز يازاق اوز ياز قىمىزى
آرازىزمى بويكوت ئەدن دىنچى دى
دىنچى اولدوغو اوچون ... لەننچى دى

1211

آى آذربايغانىمەن او غلو، قىزى!
ميرزە جليل رئفورميسەت ائتدى سىزى
كى اوزگە يازا سىزىن ياز قىنىزى
(اورىزگە يە ياز دىر دىنچى ياز قىنىزى)
آراز دىنچىلىكىن كوكۇنۇ قازادى
دئورىمچى يىتىشىدىرن كىتاب يازدى*

1212

آى آذربايغانىمەن او غلو، قىزى!
صابىر دئورىمچى اندە بىلمز سىزى
چونكۇ دئورىمچى دئيل اونون سوزو
صابىرين محصولو رئفورميسەت اولدۇ
كىسىگى بوداغىن بوش بئرى دولدو

آراز ایفشا ائتدی یوزلرجه گیزی.

1213

آی آذربایجانیمین او غلو، فیزی!
تورکون نه سنهندي، نه ده موجوزو
دئوریمچی دئیلیدیرلر، سوزون دوزو
تورکه هر ساحه ده ائوریم لازیمدیر
هم میللی، هم صینفی دئوریم لازیمدیر

1214

آی آذربایجانیمین او غلو، فیزی!
موسیقیدن یوخسون اولان دوز یازى
یورار هم بئیینى، هم ده کى، گوزو
منیم شئیریم دوز یازیدان گوجلودور
گوجلولویونو ... بیلیمه بورجلودور

1215

آی آذربایجانیمین او غلو، فیزی!
یازیلان ژورنالیستسل هر بیر یازى*
گوسترە بیلر آنجاق کى، دایازى
(کشف ائده بیلر آنجاق کى، دایازى)
آراز هم بیلیمسل فیکیر یورودوب (سیستملی)
هم ده دردلرین کوکونو بیلر دیب >>>

*- یازیجی او لاراق میللی فعاللاریمیزدان واردیر کى، دئیگینه گوره آذربایجا-
نین میللی مسئله سی حاققیندا بش یوزدن فازلا یازى یازیبیدیر، ولاکین یازدیغى
یازیلارى ايله او یازیلارا بنزr یاخشى یازیلار دا ژورنالیستى یازیلار اولدوقلا-
رى اوچون فوتوگرافچیلارین محصوللارى تكين ظالىما قارشى مظلوملارى
دویغولاندیریب و میللی روحlarینى او يادیب و میللی منفعتلىرین دوغرو تو سوندا
دوشونه بیلە لرینه يول آچا بیلسە لر ده، سییاستى ایقتیصاد ايله يوخ، بلکه سییا-
ستى سییاست ايله ایضاح ائتدىكلرى اوچون، او جومله دن نېيە ایستيقلال؟ نېيە
فئئرالیزم؟ قاراباغیمیزى کیم قورتاراجاق؟ کیمی میللی پروبلئملاریمیزین حاققیندا
ھەچ بیر شئى اویرە ده بیلە بیب و دئمە بیب کى، باجي يا قارداشى نین ياریسى
قدر پاي يئتىشمك اوچون، تارلا ساییلمیش موساواتچى آنانىن محصولو آتانىن

آراز ایفشا ائتدی يوزلرجه گیزى.

اولماق اوچون، قاضيلىق حاققىدان يوخسون قىلىميش قادىن اوز يازقىسىنى اوزو يازماماق اوچون، يعنى كوله ليكىن دونونو دىيىشدىرن فئودالىز مين ايدئولوژوسونو سونماق اوچون (ايسلام دينىنى محترم ساييان آنتى قادىن ائرككلرىن اوره ك سوزلرينى ايچە رن) قرآن يازىلىپدىر كى، قورآنىن آيرى سئچكىلىكىنە اوغرايان كوله لر ايلە قادىتلار و جھلىن دوشمنلىرى اولان آيدىتلار ازىلىپ- اولدورولسونلار. كيم ائدر آروادىنى آسيلى مال؟ (كيم ائدر اسirى نى آسيلى مال؟)، كيم ائدر هر ائوينى بىر فئدئال؟ (كيم ائدر سومورگە سىنى فئدئال؟)، يوخسا قارت اولا بىلمز بئيت الماL.

1216

آى آذربايجانىمەن او غلو، قىزى!
آرازىن شئىرى درينلىكده يازى (دوز و موسيقىلى)
هله يو خدور كى، گئدە رە نيازى
آراز عادتىن ترس يونوندە اوزدو
توركون يازا بىلمە دىكىنى يازدى

1217

آى آذربايجانىمەن او غلو، قىزى!
تنقىد ائدە بىلمە دىلر آرازى
بويكوت انتدىلر كى، يازمايا يازى
(تحقىر ائدىلر كى، يازمايا يازى)
چونكۇ آراز اوز كوكوندن سو اىچىر
بو سېبدىن باشقۇ جور اولچوب- بىچىر >

1218

آى آذربايجانىمەن او غلو، قىزى!
آراز ایفشا ائتدى يوزلرجه گیزى
كى دوغرو آدرئسە گوندە رە سىزى >
آراز بلىرتدى اىچ و دىش دوشمنى*
كى قورتولا هم خالقى، هم وطنى.
*- بو سېبدىن تحقىر ائدىرلر منى،

24.02.2011

لوطفن آرازین دادىنا يېتىشىن!

(آرازىن هر يازىسى بىر آچاردىر،)
(آچارلى اولماغا هر كس ناچاردىر.)

1219

بوىكوت اولموش آرازىن سوچو ندىر؟
عدالتين، اينصافىن بورجو ندىر؟
مىللى و دئموكراتيك اولچو ندىر؟
لوطفن يېتىشىن آرازىن دادىنا!
حاق وئرمە يىن حاقلارىن جلالدىنا! >>

1220

آراز اىستىقلال اىستە بىر يوردونا
آراز آزادلىق اىستە بىر بودونا
كى قورآن يازقى يازمايا ... قادىنا
يا اويرە تمك اوچون تتقىد ائت منى >>>
يا مىدن اويرە ن كى، قورتار ... وطنى

1221

من يازماسايدىم تحقىر او لا جاقدىم
هم ده او زومو سوچلو بولاجاقدىم
او زومو اينجيتمە يە دالاجاقدىم
چونكى من او زومو قورتارمىش اولدوم
سيزه قورتولوشون يولونو بولدوم

لوطفن آرازىن دادىئا يېتىشىن!

1222

سن تتقىد يېرىنه بويكوت ائدىرسن >>
دييالوق پرينسىبى نى ديدىرسن
مونولوچونون يولونو گەدىرسن
(دىكتاتورلارىن يولونو گەدىرسن)
دئىيرسن منىم "اش" يم يوغورتلودور*
يئسنى ده، يئمه سن ده حاققىن بودور

* سورونوموز فردى سورون دئىيل كى، مىلى و صينى پروبلئمدىر.

1223

سن دئىيرسن "تانرى توركى قوروسون"
يعنى قورآنداكى قادىن چوروسون
جهل ايله ظولوم اولكە نى بوروسون
قورآنى اوخو كى، جهلە ساتىلما >>>
اویرنەمە دن سىياسەتە قاتىلما

1224

نە اويردىرسن، نە ده اويرە نىرسن (بويكوت ائدىرسن)
نە ده آلاھلىيغىندان ايرە نىرسن
چونكۇ جھلين خىرىنە ديرە نىرسن
دئىيرسن بوراخ منى اوز حالىما
جھلىمى يئدىرىم جاھيل ئاڭىمە

1225

آراز حاقدان يانا فيكىر يورودوب
فاشىستى دوشونجه لرى چورو دوب
... آنتى قادىن آيە لرى بلىرى دىب
آراز يازدى كى، سن ده اويرە نە سن
جھلسئور ائنلەرن ايرە نە سن

لوطفن آرازىن دادىئا يئتىشىن!

1226

او يادان واردىر كى، خالقىم او يانىر
دو شمنلىرى نىن اونوندە دايانيز
گر كىرسە آل قانىئا بو يانىر
دو شمن ايسىر كى، خالق يئرىنده سايا
قويماز او يادىجى يازىنى يايا

1227

وارلىغىن قاتىلى بويكوتچو اولار، >>>
بويكوتچو دا او ز جزاپىنى بولار؛
او زو قارالىق داش كوموره قالار.
قالانىنى ايكينجى آراز يازسىن
دو غور مادان اونجه يه قدر دوزسون.

02.03.2011

مېللەر ايلە صىنیفلەرى اولوم- دىرىيم ساواشلارىنَا ايتىن ايقىصادى، سىياسى، سوسىال، كولتۇرل منفعتلىرى نىن هدفلەرنى كىشىف ئەديب، بلىردىن مېللە و
صىنفى ايدئولوژى لر گركن بوتۇن داورانىشلاردا دا يۇن وئررلە.
ھر دو ولتىن بىس- بلى مېللە و صىنفى ايدئولوژىلەر، و او مېللە و صىنفى
ايدئولوژىلەرىن ده او جومله دن بلىرىتىكلىرى بىس- بلى سىياسى هدفلەرى ايلە
قىرمىزى خطلىرى او لار.
نئجە كى اورنڭ او لاراق نالا- مىخا ووران ايرتىاچى و ايدئولوژو دوشمنى
اولان گونتاي بى گنجالپ بىن ايدئولوژىسو دئىير:

"... بىر دىن وار، بىر ده دىن تارىخى.
... آيدىنلەنمانىن اساس و ظيفە لرىبىندە بىرى ده بوندان عىبارتىدىر. يانى تنقىد
ائدىلەن شئى دىنин موقىددىس دىرىلەرى دئىيل، دىنى قورۇم و قورولوشلاردىر،
دىنى اينستىتو لاردىر. 12.01.2009 گونتاي گنجالپ

آنچاق ايدئولوژو بىر لشدىر،
ھر صىنفى او ز يئرىنده يئر لشدىر. بالتاجى آراز

ایلاھى رئژیمیندن پیسى يو خدور.

1228

آرازىزم فورموله اولمادان اونجە^{*}
يالان يئديريلە بىلەرى دىنچە (دئورىم گوجونە)
دولويا اوغرايىا بىلەرى قونچە
آرازىزمىنە سىلاحلانمىش توركى >
آلاتماق اولماز كى، داشىيَا يوكو
(كولە يە يوك داشىدارلار.)

1229

آرازىزم بىلىمسىل فيكىر يورودوب
بولاندىرىلىمىش سولارى دورولدوب >>>
... آنتى قادىن آيه لرى بلىرىدىپ
دین موسلىم اولمايانى اولدورو بدور *
خندكلىرى قان ايلە دولدورو بدور *

* - يعنى تسليم اولمايانى. (فاشىستى دين لره اولوم!)
*- ... و اوحود، بدر، خندك ساواشلارى.
("اونوتدونمو ننن چاروخ گىئيردى؟")

1230

ايранداكى رئژيم قات- قات و حشىدىر
ایلاھى رئژیمیندن چوخ ياخشىدىر
جاھيلە گورە بو گرچك اكتشىدىر (تورشدور)
دین قادىنَا حاق وئريپ كى، قوخيا (چورويه)
حاق وئرمە يىب كى، اينجىلى اوخويما

ایلاھی رئژیمیندن پیسی یو خدور.

1231

دین قادینا حاق وئرمە بیب کى، آزا؛
سئچکى يە قاتماپىپ كى، يازقى يازا،
دینن بعضى قانونلارىنى پوزا. (رئورم)
ایلاھی رئژیمیندن پیسی یو خدور
پیس اولدوغو حاقدا آيە سى چو خدور

1232

دین دونيانى بولمه بېدىر ايکىيە
چادرانى واجيب قىلىپىدىر ماكى يَا
اولدورر چادراسىز گئتسە باكى يَا
ايرانداكى دينسل رئژيم وحشىدىر
ایلاھى رئژیمیندن چوخ ياخشىپىدىر.
(گئريچيلىگە سون!)

"ایلاھى رئژیمیندن پیسی یو خدور." آدلى يازىم بير
گوزه ل و ديرلى يازى نىن يانلىش سونوجلانماسىنا
دوزه ليش وئرمك اوچون يازىلدى.

[سېز بو فيلمە باخىن و او زونۇز نتىجە چىخارىن
كى، ايراندا ایلاھى رئژيم حاكىمىدىر، يوخسا شىطان
حوكمداردىر؟" – ئەلوجا آتالى]

[گلپىشى گوزه ل هر سوز گوچك دئىيل (1205- ينجى بند)
بوشونا آغارمېش توک بىرچك دئىيل
خىالىن هر اورونو گرچك دئىيل
آللە يىن تانرىيسى جاھيل خىالدىر
قولآن يازدىر ان تانرى فئودال دىر – بالتاجى آراز]

14.03.2011

سوز توفنگین آغزیندان چيختماليدير.

[ماـ شـاـ آـلـهـ بـيـزـيمـ بـوـزـ قـورـ دـوـمـوزـاـ!
سيـلاـحـلىـ قولـ سـونـماـيـيـبـ يـورـدوـمـوزـاـ،
كـىـ سـاـواـشـ گـونـوـ دـهـ يـهـ درـديـمـيزـهـ.)
اوـمارـامـ سـوـىـ قـيـرـيـمـىـ اوـلمـازـ ...ـ خـوـيدـاـ،
ايـشـ ايـشـدـنـ كـئـچـيـكـدنـ سـونـراـ نـهـ فـايـداـ؟ـ -ـ بالـتـاجـىـ آـرـازـ]

1233

"آـدـاـمـ اوـلـدـورـمـهـ گـهـ سـوـنـ!"ـ دـئـينـ عـارـيفـ،ـ (ـكـسـكـينـ)
عـومـرـوـنـونـ يـارـيـسـيـنـىـ اـئـديـبـ هـئـيـفـ،ـ
چـونـكـوـ "ـالـيـفـ"ـ يـمـىـ اوـخـوـيـوبـ "ـكـيـلـيـفـ"ـ.
آـرـازـ دـئـيرـ اوـلـدـورـنـىـ اوـلـدـورـوـنـ!
يعـنىـ سـوـيـوـمـوـ قـيـرـانـىـ يـيـلـدـيـرـيـنـ!
يوـخـسـاـ تـورـكـونـ سـاقـقـالـيـنـاـ گـولـدـورـوـنـ!

1234

فـاشـيـسـتـ اوـلـدـورـنـىـ دـانـلـاـيـانـ عـارـيفـ،ـ
خـورـوـزـ تـكـيـنـ وـاخـتـيـزـ بـانـلـاـيـانـ عـارـيفـ،ـ
خـيـالـيـنـ يـانـيـنـاـ يـانـلـاـيـانـ عـارـيفـ،ـ
قارـابـاغـىـ گـئـرىـ آـلـمـادـانـ اوـنـجـهـ،ـ
حـاقـقـىـ يـوـخـدـورـ كـىـ،ـ حـاقـ وـئـرـمـهـ يـهـ لـيـنـچـهـ.

*- بوـگـونـكـوـ دـوـنـيـادـاـ.

1235
عارـيفـ بـيـگـينـ سـوـزوـ كـورـ اـئـدنـ توـزـدـورـ،ـ
حـاقـلـىـ نـيـنـ سـوـزوـ اـيـرـىـ دـئـيـيلـ،ـ دـوـزـدـورـ،ـ (ـآـرـازـيـزـمـ)
دـوـزـ سـوـزوـ دـهـ گـرـچـكـلـشـدـيـرـنـ كـوـزـدـورـ.
سـوزـ توفـنـگـينـ آـغـزـينـدانـ چـيـختـمالـيـدـيرـ،ـ
سيـلاـحـلىـ دـوـشـمنـىـ نـىـ ...ـ بـيـخـمالـيـدـيرـ.
18.03.2011

"اولدورمه حاققى" و "محو اولسون اعدام"

عاريف كسكين

"محو اولسون اعدام" شو عاري اولدورمه حاققى نين مشرو علو غونو سورقولامادىغى اوچون سياسى شو عار حدينده قالىر و ذهنىت دىيшиمىنە يول آچمير.

"اولدورمه حاققى" و "ايىسان بىدىنە توخونا بىلەمە حاققى" موضوع- سو سياست بىلىمى، فلسفة، پسيكولوژى، سوسىولوژى و آنترو- پولۇزى/ايىسانشوناسلىق كيمىن علمى/اكادئمىك بؤلۈملەرde جدى شكىلde آراشىرىلىر.

عومومىتلە كولتورلار، دىنلر، مزھبلىر، ايدئولوژىلر و توپلۇملارىن تا- مامى نىن سايىلا بىلەجك بؤيوک چوخۇنلۇغوندا اولدورمه حاققى مشروع قبول ائدilir.

اولدورمه حاققىنا قارشى عصيان حركاتى مودرن چاغىن و قرب ليپرالىزمى نىن محصول دور.

ايراندا آدام اولدورمه ايشى فقط دئولەت طرفىندەن گرچىلىشىر. بعضى سياسى گروهlar دا آدام اولدورور.

سلاملى موباريزنى قبول ائتمك آدام اولدورمه حاققى نىن مشروعونو قبول ائتمكىدیر.

هله ده خالق موجاهىتلىرى، جندىللە، كومولە، ايран كوردوستان دمو- رات پارتىسى و پزاڭ كيمىن تشكيلاتلار آدام اولدورمه مشرو علو غو اساسىندا فعالىت ائدierلر.

بوتون بو گروهlarin آدام اولدورمه فعالىتلىرى، ايран ايسلام جومهو- رىتىنە كى اولدورمه پراتىگى ايلە فرقلىلى اولسادا، اولدورمه حاققى نىن مشرو علو غو مسئلەسىندا مشترى نوقطەدىرلر.

عاريف كسكين

او ما رام سوی قىرئىمى او لماز ... خويدا،
ايش ايشدەن كئچدىكىن سونرا نە فايدا؟ - بالتاجى آراز

ایقتیدارا سوزونو کوچه ده ده!

1236

قاراباغى ايشقال انتديرن روسدور،
قاراباغىمى ساتان تورك دىيىس دور،
ساتىلان قاراباغ مىلى ناموس دور،
دون دربند، بورچالى، زنگە زور، گويچە،
بو گون قاراباغ ساتىلير "ايلىچ" ۵. (ويلاديمير ايلىچ)

بىرمى ايلىدىر قاراباغ بىزيم دئىيل،*
گئرى قايتار ماغا دا يوخدور مئىيل.**

* - "آد منيم، يار اوزگە نين."

** - ايقتيدارىن عملىندن سور!

1237

چونکو تورك ايناندى هر بير ليدره،
ناموسونو تاپىشىرىدى ... حئىدره، (نريمان نريمانولارا)
ساتقىن اوغراتدى بوگونکو قدره. (هر ليدئرە اينانما!)
تورك سئچديگى ليدرى "تانرى" سانىر، (موقدس)
بو سببدن جهنىمىنده يانىر.

1238

تورك دو غادا ماتئر ياليسىت اولسادا،
دونيا- يئدىنجىسى خالى آلسادا،*
(نوروئىزدن سونراكى يئرى بولسا دا)
ايچى- بوش تانرىنى يول سالسا دا؛
توركون گئتىدىگى يول دىينىن يولودور،
چونکو يار اتدىقلارى نىن قولودور: (دردىرين كوكو)
چونکو سئچديگى ليدرىن قولودور.

www.gallup.com/poll/114211/alabamians-iranians-common.aspx

GALLUP	<u>Country</u>	<u>% Yes</u>
February 9.2009	Hong Kong	22
Top 11 least Religious Countries	Japan	25
Is religion important part of your daily life?	France	25
Country	% Yes	
Estonia	14	
Sweden	17	
Denmark	18	
Norway	20	
Czech Republic	21	
Azerbaijan	21	
	Canada	45
	Georgia	75
	Tajikistan	76
	Iran	83

1239

هر چالغىچى اوينيايانى اوينادار،
تانرى يارادان تانرىيسيئن يونه لدر،
(سئچىدىگى لىدرى سئچن يونه لدر،)
ساتقىن لىدر اوره كلرى گوينه در،
آغلىنى وئرسن ساتقىنин اليىنه،
بوگونكى يازقىنى يازار ئىلينه.

1240 * - مىニش وئرمە ينى مىنمزىلر.

هر دىكتاتور اوز ئىلى نىن سوچودور، * >
هر دئورىم ائل گوجونون سونوجودور،
هر قورخونو گىدەرن ائل گوجودور،
ائل دستكله مە يىن رئزيم دئورىلر، >>>
ياندىرانييىن كولو گويه سوورو لار.

1241

ايقتىدارا سوزۇنو كوچە دە دە!
"آ"دان آنلايانا آنلاشىلار "ز"ە"
سوز دىنلە مە يە نىن سوز حاققىنى يە! >
أتالار دئمىش "ائل گوجو، سئل گوجو.",
ائل گوجو بىللە ئىدر ھر سونوجو.
24.03.2011

دیش سییاست ایچ سییاستدن دو غار.

(دستکچى باشقرا، ايشقالچى باشقرا.)

1242

ایشقالچىلەغىن خئيرىنه چالماز ساز!
بىرلشىرن ظولومون كوكونو قاز!
حاقلى لارى بىرلشىرن يازى ياز!
دیش سییاست ایچ سییاستدن دو غار،
فاشىست هر بىر حاققىن سسىنى بو غار.

1243 فاشىست اوزگە نين حاققىنى اولدورر.

ايىسانلىق حاقلى نىن حاققىنا قىيماز،
باشقرا اولوسون يوردونا ال قويماز،
ايشقالچى ائدن دوشونجە نى يايماز؛*
تورك حوكومت ائتمىش اپرانا دئىه،**
حاققى يوخدور ... لورون حاققىنى يئىه.

* - "دوستئىوسكى نين آدېغى سونوج بو:

رسلار باشقالارينى ايداره ائتدىكلرى سوره جه، تارىخين اوستون
مېلاتى او لا جاقلار. ايداره ائده جىكلىرى مېلاتلار او لمادىغىندا رسلار
اوز اىچلىرىدىن چوکوب يوخ او لا جاقلار. بويوك پىسيخولوق يازار
بو تارىخى سورونو چوخ دوغروجا كشف ائتمىشىدیر. ..."
دموكراسى و عرب بىرلىكى - گونتاي گنجالپ

** - "ايىديكى ايرانين وارىثى ... اصليندە بىز ده اولمالىييق.

"چونكى بو جو غرافىيانىن سىاسى كئچمىشى تا اسکىلردىن بىزه عايد."

"بىز گئنىش مىقىياسلى دوشونمە يە چالىشمالىييق. ايمپراتورلوقلار
فوران بىر نسلين ائولادلارى كىمى دوشونمە لى يېك.
بو اوزدىن ده ايلك مرحلە ده ايرانين پارچالانماسى نين اۇنونو آلىپ
و فەئراللاشماسينا اۋزَنە لى يېك." گونتاي گنجالپ

دېش سییاست ایچ سییاستدن دو غار.

1244

تورکون هدفي ايشقالچىلىق دئييل،
ايشقالچى توره در فاشيسىتى مئييل،
حاقلى نىن حاققىنا دئير كى، يئييل!
فاشيسىت اوزگە نىن يوردونا ال قويار،
يعنى مىللى حاققىن جانىنا قىيار. >

1245

ايشقالچى مىللتن خالقى جاهىلدير،
ايشقال حافقى وئرمە ين خالق عاقىلدير،
دېش پوليتىكاسىندا دا عادىلدير،
ظولومە قارشى بىرلشن تورك خالقى،
وئرمىز اوز مىللتنىه ايشقال حافقى.

1246

ايچ ساواشدان دئموكراسى دوغولار،
ديكتاتور زومره نىن سسى بوغولار،
توخ قارىنا گركمز سود ساغىلار، (اينكىشاف اوچون)
ايشقالچى مىللته اويان خالق آزار،
اوز حاقلارى نىن دا كوكونو قازار. >>>

1247

اينسانلارى اينسانلىق بىرلشدىرر،
حاقلى نىن جبهه سىنده يئرلشدىرر،
حاقلىدان يانا سسى گورلشدىرر،
حاقسىزى بىرلشدىرن حئيوانلىقدىر،
حاقلىنى بىرلشدىرن اينسانلىقدىر.

30.03.2011

مدنييگين اولچوسو قادىن دير.

1248

چونکو ائركى قادىنى كوله ائبيب،
قادىنин آزادلىغى الدن گئىب،
باش قالدىران قادىنى ائركى دىدib،
ائركى ايستر كى، قادىن كوله قالا،
(قورآن ايستر كى، كوله، كوله قالا،)
قادىن ايستر بيرئى حاققىنى آلا،
كوله چىلىكىن حالواسىنى چالا.

1249

توبلوم قادىن آغلى نىن بدنى دير،
قادىنى اوزگور توبلوم مدنى دير،
قادىنин آغلى اونون ندنى دير؛
مدنييگين اولچوسو قادىندىر،
اویقار توبلومون قادىنى آيدىندىر.

1250

قادىن ايستر ائشىت حقوقلى او لا،
سربستجه ايش گوجونو ساتا پولا،
يوخسا كاپيتالىزمى سالا يولا؛
ايىسان حاقلارى لازيمدىر قادىنا،
كى صىنفى ساواشدا چاتا دادىنا.

مدىلييگين اوچوسو قادىن دير.

1251

تارلا اوزگە اوچون بىتكى بىتىرر،
كوله مولكىيت حاققىنى ايتىرر، (اوزونون و يوردونون.)
(مانقور قادىن مانلىيگىنى ايتىرر،) (ائركك مانقورت ائدر.)
اوزگور قادىن اوزگور اوولا دېتىرر؛
اوزگور قادىن لازىمىدىر دئورىيم اوچون،
يوخسا دئورىيم اوزونو گورمز بو گون.

1252

ضرورتى اوزگور قادىن درك ائدر،
ائركك قادىن گوسترىدىگى يولو گئدر،
او يولو كى، گئتدى عموغلو حئيدر،
ضرورىتن يانا ائركك آيدىنىدىر،
دئورىچى يېتىرن اوزگور قادىنىدىر.

1253

آى ميللى، آى خويلو، آى اوردو بادلى،
آنانىن هر سوزو دادلىدىر، دادلى،
آنانىن اوولا دى او لماز ايرادلى؛
دره بىللىك ائرككىن محصولدور،
ائشىتچىلىك قادىنин اوصولدور.

1254

دوغانى ائركك سوپىلو دىيىشىرىپ، (آوروپادا)
اوره تىم گوجلىنى گلىشىرىپ،
شكىل دىيىشىرىن گوج يېتىشىرىپ؛ (آنلى تئز)
ائركك آنجاق دوغادا مدنى دير،
سوموروچولوك اونون ندنى دير.*

* - سومورولن هم سىياسىتىدە، هم دە اىقتىصاددا ائشىتىچى او لار.

مدنييگىن اولچوسو قادىئن دير.

1255

توپلومون و حشىسى ائركك سوپلودور ،
وحشى ائركگىن و حشىسى كويلودور ، (كندلى)
وحشىنى وحشى ائدن شئى گويلودور ؟
هر توپلوم قادىئنى قدر آيدىئن دىر ،
ائركگى ائشىتىچى ائدن قادىئن دىر .

1256

توپلومون او يقارى آيدىئن قادىئن دىر ،
سنى ائشىتىچى ائدن آروادىئن دىر ، (عشق اولسون سنە !)
قىزىئى كوله ائدن ... دامادىئن دىر ؟ (بېزنه)
ائركك ، آنتى اينسان اولوبدور بو گون ،
اينسانلارى كوله ائتدىگى اوچون .

1257

آنلى - تئزدن گرك كى ، سئئىت دوغما ،
ائشىتىچى نه كوله دير ، نه ده آغا ،
ايش گوجونو ساتما كى ، كيمسه ساغا ؟
أونجه اينسانى حاقلارىنى قورتار ، *
سونرا مولكىيىتى توپلوما قايتار ، **
آغىر ايشدن قورخسان گئت داوار او تار .

* - دئموكراتىك دئورىم .

** - سوسىالىيىتى دئورىم .

"بىز آذربايجان توركلىرىنە، تورك آذربايجانىمىز "دئموكراسى"دان ،
"دئم قىراسى"ندان ، باشقۇا "كىراسى"لاردان چوخ - چوخ اوستوندور !
تارىخ بويو شىللە لەميشىك ، ايندى نه ياخچى كى ، او زوموزونكۈن دن
شىللە لە نك ! " 11.10.2010 علیرضا فرشى

مدنييگين او لچوسو قادين دير.

بو گونون يارىنى وار،
گئريچى اورونو وار.

هر توپلوم مدنيلشديگى قدر او لچولرى ايله يو نتملى مدنيله شر.
(قادىنى بىلىكلىدىرىن!)

مېللى حركتىمىزىن مدنىيگى نىن درجه سى او جومله دن حركتىمىزىن
بىلىكسىز ائركىلىرىنى (گوناز تؤئمىزدە) ائشىت حوقوقلو قادىنىيمىزىن
مطبخلىرىندە كى تاوا و قاپلامالار يىدان قور خودان بىلىكسىز آكتىويست-
مىزىن حكىملىك دىيلومو (ايىسانىن ماددى دوغاسىنى دىيشىدىرن ...)
ايله يوخ، بلکە، و ان باشدا حركتىمىزە قاتىلان قادىئىلار يىمىزىن ساپىلارى
و گوستردىكلىرى فعالىيتلارى نىن نىته ليكلىرى ايله او لچولە بىلە.
مېللى- دئموكراتىك دئورىم ده قادىنسىز گرچىكلىشە بىلمز.

12.08.2011

قورآندان يانا ایستيقلاچى دئييل.

1258

سنى ايلنديره جك سوزوم يو خدور،
سنى حلنديره جك سوزوم يو خدور،
سنى ديللندирه جك سوزوم چو خدور،
ديللنمە يە نين حاققىنى يئيرلر،
هم دە "ائشىك او غلو ائشىك" دئيرلر.*

* - قورآن- سورە 2، آيە 2 و 13، سورە 4، آيە 176 و 179

1259

شاعيرلىق سوزجوكله اويناماق دئييل،
شعرە يا جهل يوكلە نر، ياخود آغييل،
آغييل او يوشدورماز كى، دئير آبييل!
شعرىن دە داۋاسى حاق داۋاسىدەر،
چالىنان حاقسىزلىغىن حالواسىدەر.

1260

سياستده دينچى جهلىنى بورماز،
سوز دينله مە يىن قولاغىنى يورماز،
>>> يازقى يازدىران آيە لرى "گورمز"،
پوپولر آيە لرى سوخار گوزه،
كى قورآنى سئودىرە ... جاهيل قىرا.

"اوندا كى وطن او ولادى خام ايدى،"
"آخ نئجه كئف چكمە لى اىيام ايدى." صابير

قورآندان يانا ايستيقلالچى دئييل.

1261

آراز آلاھى آيە لرده بولوب،
آيە لرده کى قايه لرده بولوب،
آننى قادىن همسايە لرده بولوب.
آللاھى گويدە يوخ كى، يئرده آرا!
آلله آنتى قادىن ائركدىر بالا.

1262

آلله يىن ساوا د گوزگوسو قورآندىر،
(ائرككىن گوناھنامە سى قورآندىر،)
>>> قورآنداكى آللە سانكى قاباندىر،
چونكۇ آنتى- قادىن، آنتى- اينساندىر،
دوغا حاققىنداكى آللە جاھيلدىر،
مكتب شاگىردى آللە دان عاقىلدىر.

1263

توبلايىن آنتى- قادىن آيە لرى!
توبلايىن آنتى- آيدىن آيە لرى!
چىخاردىن آيە لردن قايه لرى!
آيە لرين قايه لرىنى اويره ن!
اويره نديكىن سونرا سئو، ياخود ايره ن!

1264

توبلومون اللې فايىزى قادىندىر،
نئچە فايىزى سئكولار آيدىندىر،
ياخود كوله ائدileميش اوولادىندىر،
كورآن بش فايىز ئاليمدان ياندىر،
>>> دوخسان بش فايىزىن حالى فنادىر.

قورآندان يانا ايستيقلاچى دئييل.

1265

قورآن ائشىتچىلىكىن دوشمانىدىر،
ائركك دورد نيكالى موسىلمانىدىر،
طلاق حاققى وئرمە يىن قىلىمانىدىر،
قورآنىن قادىنى يارىم آدام دىر،
قاضىلىق حاققىندان يوخسون مادام دىر.

1266

قورآن قادىنى يارىم آدام سانار،
قادىن يىن آدام اولدوغو دانار،
بو سبىدن ائشىتلىك حاققى يانار؛
قورآن قادىنى آلچالدار كى، ازه،
ائرككى بزه يه، اوزو لوت گزه.

1267

قورآنىن كوله ائتدىگى قادىنىدىر،
اولومە محکوم ائتدىگى آيدىنىدىر، >>>
آيدىنى اولدورن جاهيل بودوندور،
قورآن حاق وئریب كى، كوله ائده لر،
باش قالدىرانى ايت تكين دىدە لر.

1268

قورآن جاهيل اينسانى مانقورت ائدر،
مانقورت دوشمنى نىن يولونو گئدر،
جهلين دوشمنىنى ايت تكين دىدەر،
مانقورتو آنجاق كى بىلىك قورتارار،
چونكو منلىكى اوزونه قايتارار.

قورآندان يانا ايسٽيقلالچى دئىيل.

1269 *- سوره 7، آيه 94 و 130

فورآن مانقورت ائده نين سيلاحيدىر،
تحصيله گوج ساغلايان ريفاهيدىر،
بىلىك خسته ليكلرين جراحيدىر،
هاردا كى قورآن حوكومت ائله بير،
اوردا ريفاه دا آجييندان مه له بير.*
(اوردا آغييل دا آجييندان مه له بير.)

1270

فورآن سوزونو آچييقجا سويله بىب،
اوولاماق اوچون صدقه ديله بىب،
صدقه سى ياغمايىب كى، چيله بىب؛
چوكو ظولوم محکوم اولوب اولومه،
رئفوم عمور قازاندىرار ظولومه.

1271

فورآن هر سوزونو آچييقجا دئىيب،
قادىيئين اينسانلىق حاققىنى يئىيب،
اينسان حاقلارى نىن جانىنا قىيىب، >>>
رئفومىست اىستر باشقى جور يوزولا،
چونكى اىستمز كى، كوكو قازىلا.

1272

فورآن دوشونجه آزادلىيغى وئرمز،
ياساق دوشونجه هدفينه ايرمز،
>>> ديكاتاتورون قولاغينما سوز گيرمز، >>>
فورآن ديكاتاتورلارين كىتابى دير،
فورآندان خالقىن پايى ... عذابى دير.

قورآندان يانا ايستيقلاچى دئييل.

1273

قورآن چوخ سسليلىكىن دوشمانى دىر،
(قورآن ... آتىيىستلىرىن دوشمانى دىر،)
آللە دىكتاتورلارىن يامانى دىر،
>>> آلالاھلىغى گوممه يىين زامانى دىر،
آيدىننى دئموكراتىك دئورىم قورتارار،
دئموكراسىنى توپلۇما قايتارار.

1274

تقلید اىدر يايپىجى گوجو هدر،
سيياسىتىدە دىنچى تقلیدچى اىدر،
سومورگە چىلىرىن يولونو گئدر.
(مونتاز ائتدىرە نىن يولونو گئدر.)
ساغچى* يايپىجى گوجونو بوردورار،
سومورگە ائدن فابريكا قوردورار.
*- هئچ بىر ساغچى كسىم مىللى دئيىلدىر.

1275

قورآن اىستر كى، كوله كوله قالا،
(ايستيقلاچى نىن حالواسىنى چالا،)
كوله اىستر ئالىيمى تاختدان سالا،
مىللى و صىننى حاقلارىنى آلا.
ايىشا اولماسا دىنин قايه لرى، >>
گومولمز قورآنداكى آيه لرى.

قورآندان يانا ايسستيقلالچى دئييل.

1276

قورآن حاق وئرمە يېب سورغۇ سوراسان،
حاق وئريپدىر كى، آغىلى بوراسان،
آننى دئموكراتىك رئىزيم قوراسان. >>>
قورآن تنقىيدچىسى نىن قاتىلىدىر،
قوربانى ... دوقۇز ياشلى سوتولودور.

1277

(عايشە دە باخسايدى اورە ك سوزونە)
(توبوررىدى قوجاسى نىن اوزونە)
(دئيردى ال سورمە سوتول قىزىنە).
(آننى قادىن ائركك اخلاقسىز اولار،)
(دردین چارە سىئى آرايان بولار.)
(اللى اوچ ياشلى ائرككە سىككىز ياشلى قىز اوشاغى گەرە ك؟)

1278

قورآن حاق وئريب كى، پىسلىگى اويمە،
حاق وئريب كى، آروادىيى ار دوييمە،
حاق وئريب كى، دىنسىزى دىنچى سويمە،
قورآن حاق وئريب ائرككىن هيزيزىنە،
كى تجاوز اندە اوز كنيزىنە. (تو!)

1279

قورآن دئير كى، منه سايقى دويون!
سايقى دويمايانىن گوزونو اوينون!
حاقلارىنى يئىين كى، او لا قويون.
آللە هم قادىن حاقلارىنى يئىيب،
هم دە حاق يئىه نە سايقى دوى دئىيب.

قورآندان يانا ايستيقلاچى دئىيل.

1280

قورآن دئير منيم آيه م دىيىشىز،
دىيىشىمە گى انگللە نن گلىشىز،
گلىشىمە ين هدفينه ايرىشىز،
توپلۇمو گئريچى ائدن قورآن دىر، >>>
گئريچى اينسان دا بىر نوو حئيوان دىر.

1281

قورآن و حشىلىيگىن تام او لچوسودور،
وحشى آدام قورآنىن يولچوسودور،
خالقى او يقارلاشدىر ان سولچوسودور،
ساغچى موجود دوزه نه ياردىم ائدر، >>>
سولچو اينكىشافىن يولونو گئدر.
سولچو او زگورلويون يولونو گئدر.

1282

قورآن يىن فوضولولارىي تانى!
تانرىسىئور سئوه بىلمز اينسانى،
اينسانسىئور سئوه بىلمز قورآنى.
فوضولو قورآنى بئينه كوچورر،
زه رى بالىن اىچىنده اىچىرر. >>>

1283

فوضولو كوله ليك ائدىنى سئور،
قورآنىن يولونو گئدىنى سئور،
تانرى- تانيمازى دىدىنى سئور، (كوراوجلونون ...)
فوضولو دئير كى، آللaha قول اول!
آللاهى قورآنداكى آيه ده بول!
(آللاهى آنتى- قادىن آيه ده بول!)

قورآندان يانا ايسىيقلالچى دئىيل.

1284

اسكى نسيل يارانىب كى، درد چكه،
آنتى- تئزى نين توخومونو اكه،
تئزىن بئلينى آنتى- تئزى بوكه.
آرازىزم آنتى- تئزىن مكتبى دير،
فوضولونو جايدىر ان مذهبى دير.

1285

فوضولونون شعرى خالقى ساپدىرار، >>
چونكى آغىلى جهلىنه قاپدىرار،
جهل ائىيدىنلاره مسجىد ياپدىرار،
موللا مسچىددە دوزاغىنى قورار،
اوولايا بىلدىگى آغىلى بورار.

1286

فوضولونون دوورو چوخدان سوووشوب،
دېنسل جهله قارشى خالقىم دوووشوب،
تانرى- تائىماز لارىئنا قوووشوب؛
خالقى او يادان تانرى- تائىمازدى،
فوضولو يوخ كى، بالتاجى آرازدى.

1287

سيياستده دينچى تورك آيدىئن دئىيل،
قورتولماق ايسىتە دىگى قادىئن دئىيل،
جاھيل قالماق ايسىتە يىن بودون دئىيل،
قورآندان يانا سيياسى وحشى دير،
قورآن وحشى نين دونيا باخىشى دىر.

قورآندان يانا ایستيقلاچى دئىيل.

1288

سېياسىتىدە دىنچى آنتى- قادىن دىر،
اولدو تدورە جە گى سولچو آيدىن دىر،
ايىتىقامچى او لاجاق او ولادىن دىر،
(بىلەنى او دويھ جك بودوندور،)
سېياسىتىدە دىنچى آدام اولدورر، >>
خندىلرى آل قان ايلە دولدورار.

1289

ايچ دوشمن اولدو تدورر آيدىنى نى،
كى او يادا بىلمە يە ... قادىنى نى،
گوجلندىرە بىلمە يە بودونونو.
ايچىنەن بىپارانانى يېل دە بىخار،
جاھيل مىلتەن مىللە كولە چىخار.

1290

ايچ دوشمن اىستر كى، عومرو او زانا،
1- خالقىنى ساتار كى، دستك قازانا، >>>
مىللە- كولە ائدە يازقى يازانا.
2- يوردونو ساتار كى، سوموك قازانا، >>>
موستىملە كە ائدە يازقى يازانا.
آلچىدان اونجە ساتىجى واردىر،
ايچ دوشمندن يانا سېياسى كاردىر.

قورآندان يانا ايستيقلاچى دئييل.

1291

توركو ايستيقلاچى ائدن آرازدى،
(توركون ايستيقلال شاعيرى آرازدى)
چونكو يازىلمامىش سوزلرى يازدى،
كوله ليگين فيكرى كوكونو قازدى؛ >>>
1- آراز چوروتدو دينىل آيه لرى،
كى يئنه اينسانلىغىن قايدە لرى.
2- آراز آنلاتدى مىللى ايلكە لرى،
كى باغييمسىز قىلائىنا اولكە لرى.

1292

آى ايستيقلال ايستە يىن فرد ايلە ئىل،
قورآنдан يانا ايستيقلاچى دئييل.
دوزاغىئا دوشىمە دن اونجە آيىل! >>>
ايچ دوشمنىنى تانيمىيان آزار،
ائركى بزە ير، اوزو لوت گزر. (و تجروبە دن ...)
اوزگە نى بزە ير، اوزو لوت گزر. (و تجروبە دن ...)

1293

دۇورانى بىتمە يىن گول- چىچك سولماز،
ايچ دوشمنە قوللوق ائدن گول دولماز *
ھەچ بىر پىشمانلىغىن يارارى اولماز؛
ايچ دوشمن خالقى بولر كى، قوللانا،
يئىليلگىيە اوغرادار كى، پوللانا.

* - كوتله توپلايا بىلمە يىن سىياسى قورو ملاردان سوز
گئدير.
قورو مسوز حرکت هدفه ايرمز.

قورآندان يانا ايستيقلاچى دئييل.

1294

قورآندان يانا كىر او اتلى موللا،
دئير امامامه نى چوپلويه توللا،
مودئن يئم ايله جاھيل خالقى تولولا.
ھەچ بير شكلين ماھىيىتى دىيشىمز،
تئزىنى گوممه يىن توپلوم گلىشىمز.

1295

سانمايىن هر كسى "آغلى باشىندادا"،
آخدارمايىن آغىلائىنى ياشىندادا،
گزمه يىن جهل ائيىدىنин پېشىندە،
بىلمە دىكىنiniz دردلرىن كوكودور،
كيم كيمى كوكدنچى لردىن اوركودور؟

1296

چاش- باش سالماق اوچون يازى يازىرلار،
سفسطە گوجولە قافا پوزورلار،
آغىللانماغىن كوكونو قازىرلار، >>>
(بىلىمسلىكىن كوكونو قازىرلار،)
آرازىن هر بندى بير دوگون آچار،
قارانلىقلارى گوممن ايشيق ساچار.

1297

آرازىن شعرى بىلىمسلى يازى دىر،
بىلىمسلى اولدغو اوچون قاضى دىر،
مېللى- دئموكرات تورك اوندان راضى دىر،
>>> آرازىزم اولچودور كى، اولوب- بىچە، >>>
ياخشىئى پىسدن، قىلى توکدن سئچە.

قورآندان يانا ايستيقلالچى دئييل.

1298

آرازىن هر سوزو آتا سوزودور،
هم ده آتا سوزلرى نين اوزودور،
گونش تكين ايشىق ساچان كوزودور،
آراز گئده جك، سوزلرى قالاجاق،
آرازىزم جهله قلبه چالاجاق.

1299

آرازىن شعرى بورو يه جك يوردو، >>>
مېلى- دئموكرات ائدە جك بوز قوردو،
كوردوراجاق خالقىما قىزىل اوردو،
قىزىل اوردو قوروياجاق دئورىمى،
دئورىم گلىشىدирە جىدىر ئورىمى.

1300

بالتاجى آراز يازدى كى، اوخونا،
دردلرىن درمانى اولسا توخونا،
باشقى يون وئرە فلكىن چرخىنە.
اونجە دئموكراتىك دئورىم يايپىلار،
سونرا سوسىالىزىمە چارە تاپىلار.

1301

دوشونجە دئورىمى يايپىرار بىلينچ،
بىلىك لازىمدىر كى، بىلىكلە نە گئنچ،
گئريچىلىكى هر دالدا ائدە لىنج؛
(كولە چىلىكى هر دالدا ائدە لىنج؛)
ھر فيكرى دئورىم دوزھ ن دىبىشىدیرر،
آننى- تئزى ھدفه ايريشىدیرر.

قورآندان يانا ايستيقلاچى دئىيل.

1302

هر يازى نين ياخشىسى، يامانى وار،
هر چوزوله جك دردين زامانى وار،
هر بير دردين بلى بير درمانى وار،
هر دئوريم بلى ضرورى دوغار،
او دوب- آتا بىلمه ينلىرى بوغار.

1303

آراز دئوريمچى بير مكتب ياراتدى،
گئريچيليكىن گونونو قارتىدى،
جهالتىن مئدانىنى دارالتىدى،
آرازىزمى او دوب- آتا بىلەن يوخ،
سېلە بىلە نى يو خدور كى، سېلەن يوخ.

1304

ھەنج بير بويكوتچويا كىمسە گوونمز،
گووه نيلمه يە نه ... اورە ك دويونمز،
كوتله توپلايا بىلمە يەن ... سئوينمز،
آرازىزمىنى اىچ دوشمنە ساتان،
كوتله توپلايا بىلمز كى، آنلا، قان! >>>

1305

بويكوتچونون حالى فنا او لا جاق،
اوندا كى، كوتله يولونو بولا جاق،
سانسورچولوغۇ كوكوندن يولاجاق،
او يادىيەجى فيكىردىن داد قالاجاق،
بويكوتچولارдан دا بىس آد قالاجاق.*

* - بوجونكو "مېللى- دئموكرات" آكتىوييسترلىرىمىزىن دوخسان
دو قوز فايىزىندىن سوز گئدىر. هاجان او تانا جاقسىزىز!

قورآندان يانا ایستيقلاچى دئييل.

1306

سن ده گئتديگين يانلىش يولدان قايبىت!
جهلينى يوخ كى، آغىلەننى ئىبيت!
آغىلەسىزلىق ائدر نفللى مئىيت؛
نفللى توپلومون روحو آغىلدىر،
آغىل اولدورن ناخلف او غولدور.

الشديردىم كى، قلمه ايجيره،
آرازىزمىنى رومانا كوچوره.*

*- يازىلاجاق رومانىن گره كن يئرلىرىنده آرازىن شعرى قوللانىلا بىلر.

04.09.2011

دیندن يانا شاعير او يوتدو خالقى.

(شهريارين شعرى او يوتدو خالقى).
(فارسلاشدىرىدى كى گومه ميللى حافقى.)

1307

هر آلاھىن آلاھى اولماليدىر،
بو سورغويما علم جاواب بولماليدىر،
علم آرايىب- بولماغا دالماليدىر،
قورآنداكى آللە اينسان او غلودور،
قوران گئريچى توپلومون آغليدىر.

1308

دوغانىن تانرىسىنى علم بولاجاق،
(منجه حركتلى مادده او لاجاق،)
چونكى علم جهلى كوكوندن يولاجاق،
سورسان كى، "آلاھىن آلاھى كيمدير؟"
بوگونكى علم ده دئير نامعلومدور.

1309

بوراخ دوغانى يارادان آلاھى!
باخ گور كيمدير قورآنىن جاهيل شاهى?
ندير قورآنداكى شاهىن تاماھى?
قورآنىن شاهى كوله چى ائركك دير،
اينسان حاقلارى نىن دوشمنى بگ دير.
(رعييتىن قانى نى سوران بگ دير.)

دیندن يانا شاعر او يوتدو خالقى.

1310

منيم داۋام قورآنداكى آللە دىر،
اينسان حاقلارىنى يئين تاماه دىر،
كورآنداكى آللە دىكتاتور شاه دىر،
جهلىن ادبىياتى نى قوللانما! (آوروپالى تكىن)
يوخون پېشىنده گزمە گە يوللانما!

1311

دینچى شاعير عاشيق ائدر آلاها،
ساتقىن يازار عاشيق ائدر آلاها،
او آلاها كى، حاق وئريدىر شاها،
كى قورآنى يئدىرە حىزب الالها،
حىزب الالله گرجىلىشىرىھ قورآنى،
ايشىق او لا قارانلىقىسىئور او لار (دینچى قارانلىقىسىئور او لار)

1- آيدىن او لا دىكتاتورون قوربانى.

عدالت او لا ظولومون قوربانى؛

2- قادىن او لا ائركى صىنفىن قوربانى،* (ديقت!)

3- آنا او لا ائركلىكىن قوربانى،

4- باجى او لا قارداشى نىن قوربانى،

5- كىزى او لا هىز بىكىنин قوربانى.

كولە او لا كولە جى نىن قوربانى؛

6- تورك او لا شۇۋئىسىت فارسىن قوربانى،

7- توركىچە او لا فارس دىلى نىن قوربانى،

8- توران او لا فارسيستانىن قوربانى. (< نە قالدى?)

* - "بۇندان سونرا صىنفى شوعارلار يوخ، يالنېز مىللى شوعارلار وئريلە جىدىر." دېنلەر اىستمزلەر كى، "ائىل گوجو سئل گوجو" او لا.

دېندن يانا شاعير اوپوتدو خالقى.

1312 (آى يازار، آى شاعير!)

میللی و صینفی حاقلارىن دېشىندا،
>>> نه سورون وار كى، گزىلە پېشىنده؟
>>> نه اىستك وار كى، گزىلە پېشىنده؟
نه بولونار گئريچى نين آشىندا؟
(نه بولونار ... شهريارىن آشىندا!)
گئريچى آشىنا كولە ليك سالار،
چونكو قورآنىن زورناسىنى چالار.

گونتاي بى گنجالپ فارس ايرتىجاسى نىن شاعيرى او لان شمس تبريزى نى
میللی شاعير كىمى دىرلەنديرىب. چونكۇ شمس تبريزى نئچە بئيت شعرىنده
تبريزىن آدىنى چكىيدىر. (هاهاها)

فارسجا يازىلەمىش اثر فارس مالى دىر،
كىمىن مالى ائدن اونون دىلى دىر. (شىئرىن)

1313

گئريچى قول يېتىشدىرر آلاها،
كى قوللوق ائده (1-) خانا، بگە، شاها،
2- آنتى قادىن آيە دە كى تاماها،
3- آنتى اىنسان آيە دە كى تاماها
4- توركى آسىمەلە ائدن تاماها،
5- تورانى سومورگە ائدن تاماها،

اولوم اولسون او شاعيرىن آدىنا، (او يازارىن ...)

كى يېتمە دى خالقى نين فريادىنا، (دوشمنشور ائتدى)

ياردىم ائتدى توركجه نين جلالدىنا؛ (فارسجا يازدى)

1- دئمك كى، خيانات ائتدى ... قادىنا،

هم دە خالقىنى او يادان آيدىنا،

2- دئمك كى، خيانات ائتدى بودونا،

كى ميللى دوشمنى سوخا يوردونا.

دیندن يانا شاعير اويوتدو خالقى.

1314

دوز يازىيلا شئير، موسيقى، اويون،
يا اويدارلار كى، اولمايا قويون،
يا اويدارلار كى، بوكوله بويون
شەھرىيارىن شعرى اويوتدو خالقى،* (ديقت!)
1- كى بىلمە يە ندىر اينسانى حاققى،
2- كى بىلمە يە ندىر اولوسال حاققى،
3- كى گومولە صىنفى و مىللى حاققى.

*- ايناماسانىز او جومله دن آذر بايجانىنميزىن گونئى بولومونون توپراغى ايله اينسانىنى اون مiliارد تون دوزون ضررلىرنە اوغراتماق اوچون سوسوزلوغون اودونا ياندىرىلىماقدا اولان اورمو گولوموز ايله، 1946- دا ياندىرىلىمىش قالاخ- قالاخ توركچە كىتابلاريمىز ايله او كىتابلاريمىزىن آلولارىندا ياندىرىلىمىش اويرتمنلاريمىزدن سورونوز.

1315

شەھرىار او خوموشدو آيه لرى،
بىلەرى ندىر دىنин قايىه لرى، >>>
جهلىزىن دوغىمادى حىمايە لرى؛
خابىن شەھرىارى جاھىل سانمايىن!
1- آنتى- قادىن اولدوغونو دانمايىن!
2- آنتى- اىنسان اولدوغونو دانمايىن!
3- آنتى مىللى اولدوغونو دانمايىن!

اسمه يىن ايرانچى توركۈن بادىئا، (پان- ايرانيست)
كى فخر ائدر شەھرىاريin آدىئا! (اويان قارداش، اويان!)

10.09.2011

ساتقین تورک فارسی تورکه ائدبیدیر شاه.

(تُوركُون الـلاـهـي الـچـاقـدان الـچـاقـديـرـ،)
(چـونـکـو الـچـاقـ فـارـسـاـ دـاـ اوـيـونـجـاقـديـرـ.)

1316

قورآن دئير روتبه نى آله وئرر، * (يازقي يازان)
شاهليق سوندوغو شاها تاماه وئرر،
تاماهين خيراجيئي ... فلاح وئرر؛ (اويداد كى، دئويرسين).
قورآن دئير كوله اول هم الالها،
هم ده شاهليق عطا ائتيگى شاها!

* - دئمك كى، ... بوگونكو يالتاقلارى دا تانىتىن!

1317

دېنسىز اوز يازقىسىنى اوزو يازار،
يازقىسىنى اوزو يازمايان آزار،
اوزگە نى بزه ير، اوزو لوت گزر؛
دېنچى تسليم او لار يازقى يازانا،
كى كوله ليك ائده موجود دوزه نه،
بىلمە دن خيانىت ائده او زونه.

1318

توركون جهلى ... ساتقيني ... ائدبىپ آله،
ساتقين تورک فارسی تورکه ائدبىدىر شاه ،
كى فارس توركون دىليلنى ائده تباھ،
كى فارس توركون يوردون ائده تباھ؛
(كى فارس ... اورمو گولونو ائده تباھ؛)
ساتقين تورک ساتىلېپ سوموك گميره،
سومورگە چى ائتيگى فارس سوموره.

ساتقىن تورك فارسى توركه ائدبىدىر شاه.

1319

تورك خالقى اىستر كى، يون دىيىشدىرىه،
ساتقىن تورك اىستر كى، دون دىيىشدىرىه،
ايچ دوشمنى هدفه ايريشدىرىه؛
هئچ بير ايرانچى توركه اينانمايىن!
اىستيقلالچى اولون كى، قىنانمايىن!

آذر بايجانىنىمىزىن گونئى بولومونون توپراغى ايله اينسانىتى
اون مiliارد تون دوزون ضررلىينه اوغرادماقلا قازانجلار
الده انتمك اوچون سوسوزلوغون او دونا ياندىرىيلىماقدا او لان
اور مو گولوموزون هارايبىنا چatan قهرمان خالقىمىزدان اونجە
هانسى آذر بايجانلى توپراق آغاسى، هانسى تاجير ايله اونلارى
تمثيل ائدن هانسى موللا، هانسى ميللت وكىلى، هانسى ايرانچى
يازار ايله شاعير و صنتچى او جومله دن اور مو گولونون
هارايبىنا چاتدىلار كى، بو گونكو ميللى حركتىمىزىن اىچىنده
بئرلىرى او لا بىلسىن؟

ساتقىن بويۇزو اولماز.
هئچ بير شكلين نىته ليگى (ماھىيىتى) دىيىشمز:
هئچ بير دون دىيىشدىرىه نه اينانما!
دون دىيىشدىرىه ن ساتقىنلارا ايناندىن كى، بو گونه قالدىن.

حاق ندىر؟ حاقلى كيمدير؟ بىلمە لى بىك،
ۋئريلمز حاققىمىزى آمالى بىق.

15.09.2011

بوگونکو خبیس "لیدر"لری تانى!

1320 (آتئییست ~ اوز يازقیسینی يازان)
"الله" ایستر ائرككـ تورکو قورویا،
قول ائتدیگى تورک قادیئى چورویه. (آیه لره گوره).
آتئییست تورکو اولدوروبـ سورویه. (آیه لره گوره).
آغىل لازىمدىرسا كى، جەلى گومە،
جاھيل لیدر گرک آغزىنى يوما.

1321
"تانرى تورکو قوروسون." دئىيە نى آت،
ايىسان حاقلارى نىن دوشمنىنە قات،
>>> اىچ دوشمنىردن آرىن كى، كاما چات!
هر سىياسى بىر صىنفى تمثىل ائدر،
تمثىل ائتدیگى نىن يولۇنۇ گئدر.

1322
آرازىزمى هانسى علم گومە بىلر؟ (ھله دوغولمايىب).
آرازىزم جەلى بئىينىردن سىلر،
آرازىزم جەھلين ساققالىنا گولر؛
"تانرى تورکو قوروسون." دئىن ائرككـ،
آنلىـ قادىئن صىنفيه وئرر دستكـ.

1323
"تانرى تورکو قوروسون." دئىيە نه دە!
ايىتىجانىن دۇنۇنۇ گئىيە نه دە!
ايىتىجانىن پۇخۇنۇ يېئىيە نه دە!
>>> سوپىلە كى، گۈريجى كوتلە نى بولر،
بولۇن كوتلە نىن بىرلىكى اولر.

بو گونکو خبیس "لیدر"لری تانى!

1324

"تانرى توركى قورو سون." دئىن بىلىر،
بىلىر كى، كيمىن زورناسىنى چالىر،
بىلىر كى، خالقىن آشىنا نه سالىر؟ >>>
آنلى- قادىن صىنيفين تمثىلچى سى،
ايسىمىز قورتولا چىلى- بىلچى سى. >>>
(اوزئيرىن كوراوغلو اوپئراسىندا نه اويرندىن?)

1325

"تانرى توركى قورو سون." دئىن كوردور،
گوره بىلمە دىگى قازىلەميش گوردور،
آرازىز مىنه سىلاحلانميش حوردور؛
گومولە جى قورآنىن آيە سى دىر،
آنلى- قادىن آيە نىن قايىھ سى دىر. >>>
(آنلى- اىنسان آيە نىن قايىھ سى دىر.)

1326

"تانرى توركى قورو سون." دئىن پىس دىر،
آنلى- قادىن آيە تكىن نجىس دىر،
خالقىنا جهل آشىلایان **خبىس دىر؟** (جهل آپارار جەليستانا)
بو گونکو خبىس "لیدر"لری تانى!
هر لىدرىن سوزۇنە اويمى يانى.

بو گونون پارىنى وار، / گئريچى اورونو وار،
گئريچى دېشلەنماسا، / دېنچىلىك سورونو وار.
(اللاھلىق سورونو وار، / حىزب الله سورونو وار.)

آرتىرىپ دئمه لى يم كى، تجروبە ائتدىگىمېز او جومله دن خەئىنizم
كيمى فاشىستى مكتىلار دوشۇنسل تابان يارادان جاھيل ددە كاتىپلار
كيمى شاعيرلرىن و سليمان كيمى نوحە چىلرىن چاغى سو ووشوبدور،
جناب گوناز تى وى!

بوگونکو خبیس لیدرلری تانى!

1327

آى دوخسان بئش فاییز صینفى كوله تورك،
(آى دوخسان بئش فاییز ميللى كوله تورك،)
"تانرى توركو قوروسون." دئىندن اورك، >>>
يوخسا سودان چىخارىلا بىلمز كورك؛
توركو سئكولار تورك قورتارا جاقدىر،
>>> دينچى تورك در دينى آرتىرا جاقدىر.

1328

"تانرى تورко قوروسون." دئىن تولكو،
جهل آشىلايار كى، او يودا توركو،
كى داشىينا بئش فاییز توركون يوكو،
توركون تانرىسى يش فاییز ائركى دير؛ *
ميللى و صينفى كوله اىدن ... بگ دير.

* - تانرى يعنى يازقى يازان. (~ سىياسى آنلامى)

سئكسن بئش اىلدىن برى آذربايجانى فارسيستانىن سومورگە سى و
آذربايغان توركونو فارس ميللتى نىن ميللى كوله سى اىدئنلر ده
آذربايغان توركونون يازقىسىنى يازان ساتقىن تورك تاجيرلرى ايله
اونلارىن ميللت و كىللارى و بوروكراتلار دىئيرلار كى، توركون ميللى
وارلىقلارى ايله ميللى منفعت لرينى صينفى قازانجلارىنا قوربان
وئرېپ و گميردىكلرى صينفى سوموكلر اوچون او زلرېنى نئچە
اولكه لى ايرانىن تىجارى بازارلارى ايله فارس كوكنلى دوولتى نىن
(ترکىب حىسىسە سى كىمى) صاحىبلىرى ديرلندىرىپ و آذربايغانىن
ايستىقلالچى توركونو مرکزىيەتى و ايرانچى (يان ايرانىست) ائتمك
اوچون ده موخاليفت دونونا گيرميش تورك سوپىلو فئئرالچىلارىن
ياردىمى ايله تمثيل اولونماقدادىرلار. (تائىدىئىنمى فئئراليستلرى؟)
ديقت: آذربايغاندان فارسيستاندا كوچموش يازقى يازان ساتقىن
توركلىرىن دىشىندا قالان اون مiliون جىوارىنىداكى توركلىر ده
آذربايغانىن يئرلى توركلىرى تكىن ميللى و صينفى كوله ديرلر.

بوگونکو خبیس لیدرلری تانى!

1329

"تانرى توركو قوروسون." دئىن جاهيل،
هانسى صىنيف اوچون سايىلار "عاقىل"؟ (جاواب وئر!)
هانسى اولچو ايله سايىلار "عادىل"؟ (جاواب وئر!)
ايىسان حاقلارى عدىن اولچوسودور،
لاييق و سئكولار تورك يولچوسودور.

1330

"تانرى توركو قوروسون." دئىن آدام،
دئىر قورآن آيه سىنده كى خودام،
حاق وئرمە يىب آدام سايىلا مادام،
(حاق وئرمە يىب انىشىتىچى اولا مادام،)
(يوخسا گومولر تانرىيئور مرام،)
(مرايم گومنى اولدور تدورر ... ايمام،)
قورآن ياساللاشدىريپ كوله ليگى،
آنلى- قادىئنا سونوب موولالىيغى.
آنلى- ايىسانا سونوب موولالىيغى.

بالتاجى آراز 02.10.2011

تئررورىست يېتىشدىرن قورآنداكى سىياسى آللە يَن سىياسى اىسلام دىنىنى مەحکوم ئەدىرىك.

آزاد تىرييون سىيته سى نىن يايىتىغى آجى خبره گوره نوياپرىن 19- ونداد ئەتتىپىست يازىچىمەز تاغىيىئەف راھىق نظير او غلو فاناتىك دىنچىلار طرفيندن بىچاقلانىب. ... ائله او نا گوره او جوملە دن دوشونجە آزادلىغى ايلە اينسان حاقلارى نامىتە حور- مەتلۇ راھىق بى تاغىيىا سو- قىصد ائدن تئررورىستلار ايلە بېرىلىكىدە، او تئررورچو- لارا دولايى او لاراق تئررور حافقى قازاندىرمىش آذربايجانىمەزىن مىللە- دەمۈك- راتىك حركتىنى يولوندان ساپىدىرمەق اىستە يىن و قورآنداكى سىياسى آللە يَن "عدا- لتىنى" بىرپا ئەتمەك او چون "گوناھكار" لارىن سىياسى جزاalarىنى دا بلىرىتمىش آيمە لرین او يوقلايىچىلارى او لاجاق سىياستدە دىنچى (حزب الالە) كىسىمىنى دە مەحکوم ئەدىرىك. 2011/11/21 بالتاجى آراز

*- قورآنىن 7- نجى سورە سى، 136- نجى آيە سى:
بىز دە آيە لرىمېزى (أنتى)- قادىن و آنتى- اينسان آيە لرىمېزى - آراز) يالان حئساب
ائدىب اونلاردان قافىل او لانلارى (اونلارا اعتىناسىز ياناشانلارى) او چون (فېرۇن
اھلىنىن) اينتىقام آلاراق اونلارى دنىزدە باتىردىق.

سورة 8، آيە 12:
(يا پېيقمىرىم!) خاطىرلا كى، او زامان ربىيىن ملكلەر بئلە وھى ئەندىرىدى: "من دە سىزىنلە يەم. مومىنلەر قوووت (متانت) وئرین. من كاھىنلەر دەن كەنەن كەنەن قورخو
سالاجاغام. اونلارىن بويوونلارىنى وورۇن، بوتون بارماقلارىنى (ال- آياقلارىنى)
دوغرايىن!"

سورة 9، آيە 111:
آللە، شوبەسىز كى، آللە يولوندا ووروشوب اولدورن و اولدورولن مومىنلەر
جانلارىنى و ماللارىنى تووراتدا، اينجىلدە و قورآندا حاقدى او لاراق وعد ئەدىلمىش
جىزت موقابىلىنده ساتىن المىشدىر. آللە دان داها چوخ عەدە وفا ائدن كىمدىر؟
ائتىكىنiz سوودە يە گوره سئوينىن. بۇ، بويوك قورتولوشدور (اوغۇردىر).

*- "ساوادىز" بويوك رسول او غلو لار ايلە عىسى قىبىلر دئىبىلر:
"تانرى توركۇ قورو سون." (قويروغۇ قاپى آراسىندا قالانا اينانما! - آراز)
(يعنى او جوملە دن راھىق تاغى نىن چاغداش تەقىىدلەر يىن ... - بالتاجى آراز)
*- گايىب (او مەتچى يېتىشدىرە جك، ياغىشىدان قورتارىب دامجىيَا او غرadaجاق

گونتى آذربايغان اىستىقلال يارىتىسى دئىبىر:

"... شىعە لرین رەھبىي ايمام حوسئىن ... بىز شىعە لرە يول گوستىرى. عقىدە و
اينانج يولوندا اولدو وار، دوندو يوخدور. ..." (يعنى، گايىب دا دئىبىر كى، ...

حزب الالە قالىن! - بالتاجى آراز) 410

(شئیخ حسین شاه او لمامیشا منه نه؟)
 آیت الله آدلی قولامی يو خدور،
 (شاه او لسايدى نه وئردى ... زنه نه؟)
 حجّت- ايله شئیخ الایسلامی يو خدور،
 (سوره 14 ، آيه 4 <)
 ... ایمامسیز آللله بین دینی ایسلام دیر، (ایسلام عربلره آبید بیر دین دیر.)
 ایسلام دینی نین قوربانی ... مادام دیر. >> بالتجی آراز

*- ماحمید علی چهرگانلى نین آذربایجان خالقینا موراجیعتی:

"... ایسلامی دفعه لر قورو موش بیز تورکلر اینانجیمیزرا صاديقیق. ایسلام او ممتبیک، آمما میلت او لاراق حور ياشاماق حافقیمیزی دا کیمسه الیمیز - دن آلا بیلمز. ..." گاموح (آی ساوادسیز "گاموح" و بنزرلری، او مرتچی میلتچی او لا بیلمز. او مرتچی قارداشلارین سیر اسیندا باجيلا را بئر وئریلمز. بالتجی آراز)

*- گونتای گنجالپ دئیر:

كرتنكله لره اولوم!

"كرتنكله اولدورمك ثاوابدیر. بير ووروشلا 50، ایکی ووروشلا 100، ایکی ووروشلا 50
 ثاوابی وار. چونکو ابراهیم پئیقمبر آتشده ياخیلاندا كرتنكله لر آتشی پیله-
 بیرمیشرلر کی، داها دا گور يانسین!!! (حدیث- "شريف")

دینیمیز بیر جاناوار ياپدی بیزی، بیر جاناوار
 بولوبان اولدوره لیم هر نه قدر جانلى کی، وار
 يوخسا مین تورلو ملکلر بیزی رویادا بوغار
 وار جیهاد امری کی، بیتمیش ایشی كرتنكله نین
 وورالیم سرتجه توکولسون دیشی كرتنكله نین.

بیز ثاواب بکله بیریز تانرى قاتیندان دا ثاواب (سوره 3، آیه 15)
 معنوی حالدى بو، اصلا او نا دئنمز کی، کاباب (سوره 18، آیه 31)
 اهلى ایسلاما گلیب بولیله جه بیر ياخشى جاواب:
 اولدورولسون نه بئشى، يوزبئشى كرتنكله نین*
 اونجه ائركلری، سونرا دیشی كرتنكله نین.

خابى قفلتىدە ياتان او ممتى - ایسلام او يانىن!
 صف چكىب وحدت ایچىندە دوروشوب بير داياني
 كيرلى كرتنكله نين هم او يانىن، هم بو يانىن
 قوشاتىن فيكى داغىسىن، دوشو كرتنكله نين (اولوم فيتواسى وئرين!)
 تسلیم او لماسا، سوكولسون دوشو كرتنكله نين (اولدوت دورون!)

اله آلماق گرە كىر ياخشىجا بىر ساپلى يابا
اينجىلىكىن چىخاراق اولمالىبىق نورلو قابا
مېنە رەك آت و قاتىر، بلکە تراكتور، آرابا
تىكە داشلارلا ازىلسىن باشى كرتتىكلە نىن
گوسترىيلىسىن دە، سورونسون لشى كرتتىكلە نىن

بو ساواشدا اولو تانرى، كومك اول قوللارينا (qul)
ياردىم ائت، قوووه گتىر قوللارى نىن قوللارينا (qol)
ۋئر قولايلىق بو موجاھىدلرى نىن يوللارينا
سئل اولوب آخسا اگر گوز ياشى كرتتىكلە نىن
وار جىهاد امرى، بىتىبىدىر ايشى كرتتىكلە نىن.

2010/03/02 گۇنتاي گنجالپ

قورآنداكى آنتى- قادىن و آنتى- اينسان تانرىيَا قافا توتانلار كىملەردىلر؟

آرازىزم آلدىر تدىر اجاجق كامىنى،
رافيق تاغى لارىن اينتىقامىنى.

روس ايمپيرىاليزمى نىن اوپونجاغى اولان فارس شۇۋئىزىمى نىن اىسلامچى قولونا يول گوسترن آيت الـلـه لارىن فيتوالارى نتىجه سىندە 2011/11/19- ده يئدىي يئردىن بىچاقلانان، و 2011/11/23- ده وفات ائدن رافيق تاغى شەھىدىمېزىن اورگى داغلى آيىلە سى نىن و اينسان حاقلارىندان يانا اينسانلا- رىن باشى ساغ اولسون! آنتى- اينسانى ايدئولوژىلارى گومە جك آرازىزم شەھىدىرىمېزىن اينتىقامىنى آلاجاجق. يوخسا توکولموش قانلارىمېز دا يئرده قالاجاجق. 2011/11/27 بالتاجى آراز

كونوللو مانقورت اولان موسىلمان دى،
اونو مانقورت ائدن دىنسىل ايمان دى،
جەلەن دوغوردوغۇ ايمان يامان دى،
قورآنداكى تانرىيَا قافا توتان،
اينسان حاقلارىدىر، آى جاھيل اوتن!

رافیق تاغى دئير آغلاما قىزىم!

(بو شئىمى قمر تاغى قىزىمىز اىتحاف ائدирم.)

1331

رافیق تاغى دئير آى "قىزىم - قوزوم"
آى جانىم- جىگرىم، آى اىكى گوزوم!
سن دوزه بىلەمە سن، من نئجه دوزوم؟
من سنين گوزونله دونيايا باخدىم،
قارانلىقلارى گوممك اوچون شاخدىم.

1332

رافیق تاغى دئير آى دردى قىزىم!
"اولو"لىرى دىرىيىلە جكسە سوزوم،
سنه دە لازىمىدىر آزاجىق دوزوم؛
منىم اولوموم دىرىيىلە جك خالقى،
كى آلينا ... مظلوم قادىنن حاققى.

1333

رافیق تاغى دئير آى نازلى قىزىم،
نازىنى چكە ر ... نىڭارىمُ، ائيووازىم، (حيات يولداشىم)
يوخسا دىغلايار بالتاجى آرازىم؛
سانما كى، اينتىقام آلانىن يوخدور،
ايسلام دىنинى گومەن يولچو چوخدور.

1334

رافیق تاغى دئير آغلاما قىزىم،
منى ياخان دىنى ياخاجاق كوزوم،
كىنسىز بولا بىلمز دردine چوزوم؛
آغلاماق سوندورر داغلى اورە كى،
كىندىر دئورىمچى آغىلىن يئمه كى.

رافیق تاغى دئىر آغلاما قىزىم!

1335

رافیق تاغى دئىر تانىدار سوزوم؛
موردار اسکى اود توپب- يانماز قىزىم، (سوسار)
اونو گوروم توتسون يئىكى دوزوم؛
قاتىلىم ايسلامىر، اورتاغى (1-) دوك دور،*
2- "تانرى توركى قوروسون" دئىه ن تورك دور.
3- خورافتچى قورآندان يانا تورك دور.
4- خيلافتچى قورآندان يانا تورك دور.
5- آنتى- قادىن قورآندان يانا تورك دور.

*- دوك (توركجه dük) (فرانسىزجا duc):
بعضى دوولتلرده پره نىدىن سونرا گلن ان يوكسک
سويلولوك عونوانى

اوره بى داغلى قمر قىزىم، آتان رافيق تاغى نى او
جومله دن سئلدا باقجانىن، دئنىزلىرين دالقاسىيام*
آدلى ماھنىسىنى بورادا دينله يه بىلرسىنىز !

*- <http://www.youtube.com/watch?v=hgGMfropOJI>

كاباب اولان ايستر كى، شىش ده يانا،
عاريف اودور كى، ايشاره دن قانا،
"هم آخىردان، هم توربادان يېيىلمز"،
نئچە اوزلۇ "ليئر"ه باش اېيىلمز.

(يولونو دوزه لت، و راديكلالاش! چونكو)
("بوگونكى وطن اوولادى خام دئىيل.")

بو شئريم رافيق تاغى نىن قىزى قمرىن آتاسى نىن
قاتىلىنه يازدىغى آچىق مكتوبونو سونوجلاندىرماق
اوچون يازىلدى.

بالتاجى آراز 15.12.2011

جاھیلی الشدیرمه سن اویانماز.

1336

حاق سوز سویله ين آراشدىر يجىدىر، (اولچو و مئود)
ظالىما گوره ... قارىشدىر يجىدىر،
(جاھيله گوره ... قارىشدىر يجىدىر،)
ظالىما قارشى بارىشدىر يجىدىر؛
ماركس جاھيل مظلوملارى بارىشدىرار،
ظالىملارىن جانىنا دارىشدىرار.
>>>

1337

آغىللى دوست دوستلارى بارىشدىرار،
سەھولى دوست بىلمە دن قارىشدىرار، (آذرخش بى)
>>> سەھوسيزىن جانىنا دارىشدىرار؛
سەھولى دوستون اولچوسو، يونتمى،
دشمنه آيىدىر آى جاھيل عمى!
>>> (2012/4/13 گوناز تىوى آذرخش بى)

1338

سەھولى دوستون اولچوسو يانلىشدى،
هاردا يانلىش اولچو ايشه قارىشدى،
>>> اوردا دوست دوستون جانىنا دارىشدى؛
يانلىش اولچو دوغرونو يانلىش سانار،
باشى داشا ده يدىكىن سونرا قانار.

1339

سېرادران اينسان ... قند- شكر اوره در،
جاھيل اينسان جھله نوکر اوره در،
سئچكىن اينسان دوغرو فيكير اوره در؛
دوغرو فيكير حافقى حاقلەيا وئرەر،
جاھيلين مئيوه سىنى دوشمن ده رەر.

جاھیلی الشدیرمە سن اویانماز.

1340

سیرادان اینسان سئچکینه بنزه مز،
هر مئی ایچدیگین ایچکینه بنزه مز،
کونوشکان دردلی سوسکونا بنزه مز؛
سئچکین آنچاق سئچکین ایله اولچولر،
یوز کره اولچدوکدن سونرا بیچیلر.

1341

ایناد جھلین خئیرینه زورنا چالار،
قورور جھلین اینتیقامی آلار،
>>> تنقیدچینی تھقیر ائتمه يه دالار؛
یانلیش اولچو تنقیدی تھقیر سانار،
پیس یونتمین اودونا یاخشی یانار.

1342

یانلیش اولچونو پیسله ين تاپیلار،
ایرینى دوزلتىك ايشى ياپیلار،
دوغرو و یاخشى سوز گویده قاپیلار،
جاھیلی الشدیرمە سن اویانماز،
یاخشیلیق اولمز، فانینا بویانماز.

1343

جھلین قورورو دئیه ر جھلیمی اوی!
جھلیمی اویمه ين تنقیدچینی دوى!
یئتمه سه، آتا- آناسینی دا سوى!
جھلین قورورونون قولاغى کاردىر،
سوز ائشتىرە نه جراسى "دار" دىر.

جاھیلی الشدیر مه سن اویانماز.

1344

جاھیل اینسان جھلینی علم سانار،
تنقیده او غراسا، او د توتوب- یانار،
یاندیریب- یاخماق او چون علمی دانار؛
جاھیل اینسان مونولوقدان یانادیر،
دینله بیب- دویماق ایله بیگانه دیر.
(دیبالوچولوق ایله بیگانه دیر.)

1345

جاھیلین ده بیلديگی چوخ شئی واردیر،
نه یازیق کی، باخیش آچیسی داردیر،
"دار گوروشلویم" دئمک او نا عاردیر؛
جھلی قورویان جھلین قورورو دور،
سیلاحسیز لاندیر ماگی ضرورو دور.

1346

جھلین قورورو یالانچی دا ائدر،
یالانچی نین آبیری الدن گئدر،
قازاندیغی شرفی او لار هدر؛
گونشی گیزلته بیلمز هئچ بیر شئی،
نه بولود پارچاسی، نه یئر ایله گوی.

1347

جھلین قورورو ایستر کی، مات ائده،
(شاھید پیشیندہ گزه ر کی، آت ائده)
کهنه سوچونا گوره "بدذات" ائده؛
جھلین قورورو تنقیدی قول سایار،
تنقیدچیبے قارشی قول ووران جایار.

جاهيلى الشديرمه سن اويانماز.

1348

جهل اووقوجوسونو باغرئنا باسار،* (1 و 2)
يونه لتن اووقوجويه قولاق آسار، (اویه ن کيمسه)
(خط وئره ن اووقوجويه قولاق آسار،)
اوولانديقان سونرا کسه نى كه سر؛
جهلينى گوم کى، قيريمايا بایدا،
ايش ايشدن كئچيکدن سونرا نه فايда؟

* - 1) عزيزم، سن سئچكينلره آيدى ساييسىز اوزه لليلكلرين
(خاصبيتلرين) ان ياخشىلارىندان اولوشموسان.

* - 2) عزيزم، "سنه مجنوندان بتر عاشيقىق ايستىدادى وار
عاشيق صاديق سنسن، مجنونون آنحاق آدى وار". ف.

"ائشىگىنى كورپودن كئچيرمك ايسته ين" آغىل آزدىريجى-
لارى دا تانى! سن اوسان كى، وارسان. ياخشى، ياخود داها ياخشى
ولماغا دوشوندورن تقىيدچىلردن اويره ن و اويره ت!

سییاست مولکییت شکلیندن دو غار:

(سئکولاریزمى دىن ايلگىلەندىرmez،) (اینسان حاقلارى)
(آنى سئکولارىست بىلگىلەندىرmez.)

1349

منه نه هر دىنин نئچە دالى وار، (دال ~ بوداق، قول)
هر دىنин ... كوله ائديجى مالى وار،
(+ هر دىنин زه هرلە بىيجى مالى وار،)
آرازىزمىن قايماق ايلە بالى وار؛
او بالى آرازىزمى بو يكوت ائدير،
دېنچى يازار لارىن دادىئنا يئتىر.

1350

هر دىنин وارسا بىش- اون- بىرمى قولو،
هر قولون دا نئچە بارماگى، يولو،
هر يولون دا بىر نئچە ساغى، سولو،
يوزدن فازلا پارتى قورولمالىيىر،
بو سبىدىن دېنلىر بورولمالىيىر.

بوگونكى تورك دىنى بورماق اىسته بىر،
چونكى دىنسىز دوولت قورماق اىسته بىر.

سییاست مولکییت شکلیندن دو غار

1351

هر صینفین بللی اوزه للیگی واردیّر، (ماهییت، نیته لیک)
يا بورڙوادیّر، يا دا مولکه داردیّر،
(هر بیری نین کیچیک، بویوکو واردیّر،)
ياخود ایشچیدیر کی، بیر نوو داواردیّر، (فیکیر و قول گجو)
ماهییت مولکییت شکلیندن دو غار،
یاپیجی شکلیندن "عدالت" یاغار. ("یاخشی" کاپیتالیزم)
توپلو مسال شکلیندن اینسانلیق یاغار. (سوسیالیزم)

15.04.2012

سئکولاریزم يئم دئییل کى، درمان دىر.
(اوولانىب- كاباب اولان موسىلمان دىر.)

1352

سئکولاریزمى يئم تكين قوللانان،
قورآنىن ازدىگى ... قادىندان اوتان!
>>> سئکولاریزىمن دوشمنىدىر قورآن؛
سئکولارىست دىنلرە اوز دوندە رەر،
"گوكسل" كىتابلارى گويه گوندە رەر.

1353

سئکولارىست يئرسلىكىدن يانادىر،
چونكى اينسانىن تانرىسى آنادىر،
>>> نىبىه اوولادى نىن حالى فنادىر؟
چونكى تانرىلىق اينساندان آلینىب،
باشقابير يازقى آشىنا سالىنىب.

1354

سئکولاریزم دئيه ر قويما خالق آزسىن،
سويلە اوز يازقىسىنى اوزو يازسىن،
كولە جى يازدىغى يازقىنى پوزسون،
(دىنلرەن يازدىغى يازقىنى پوزسون،)
چونكى قورآنىن تانرىسى تاپىلماز،
(چونكى جىسيم سىز يوخ تكين تاپىلماز،)
اونسوز اوندا ده يېشىكلەك ياپىلماز.

سئکولاریزم يئم دئيبل کى، درمان دىر.

1355

قورآنىن ... قادىننا يازدىغى يازقى،
يازىلىيدىر كى، اويقولايا ... لزگى،
باش قالدىرمایا آلنىنداكى جىزقى؛ >>>
قورآن ائدىب قادىنى ائركە قول،
بو حاقدا آيه لرى واردىر بول-بول.

1356

قرآن حاقيق وئرمە بىب سورغۇ سوراسان، (1)
آپ-آچىق آيه لرىنى يوراسان، (2)
ده بىشمۇز قانونلارىنى بوراسان، (3)
بوگونكۇ تورك، دىنى بورماق اىستە بىر،
چونكى دېنسىز دوولت قورماق اىستە بىر.

1357

پوليتىكاجى قادىن چادرا اورتمز، (اورتو اورتمز)
اورتو اورتدورە نىن يولونو گئتمز،
~نتى قادىن- قورآنى رئكلام ائتمز؛ >>>
اورتو اورتن سىياستە قاتىلماز،
سئکولاریزم هەچ بىر دىنه ساتىلماز.
(سئکولاریزم دېنسىل بادا ساتىلماز.)
(سئکولاریزم آزادلىغا ساتىلماز.)
(دئموكراسى دا نازىزمە ساتىلماز.)

سئکولارىزم يئم دئييل كى، درمان دىر.

1358

سئکولارىزمين دوشمنى نى تانى،
كى اوپر ائلچى بى تكين قورآنى،
كى آتا- بىگلىكە ساتا آنانى؛ >>>
قورآن آتا- بىگلىكەن كىتابى دىر،
(قورآن فئودالىز مين كىتابى دىر،)
قادىئى كوله ائدن اربابى دىر، *
محصولو چكدىرىدىگى ... عذانى دىر.
* - قورآنى يازدىران صىنىفلر.

1359

يالان سوموك دئييل بوغازدا قالا،
ائلچى بى آنتى- قادىئن ايدى بالا، >>>
قورآنى اوپدو كى، قادىئن قول قالا؛ *
دېنسىز دوولت ائشىتىچى دوولت اولار،
يوخسا قادىئن ائركىكە اومنت اولار، (كوله)
اومنتىچى- لىگى گومن مىلات اولار.*
(ائشىت حقوقلو ائتنىك ... مىلات اولار.)

مېللى گوج ائشىت حقوقلوقدادىر،
بىرلىكىن محصولو موتلولوقدادىر.
باشقى دئىيشلە:
мотلولوق يوخسا، بىرلىك يوخدور.
بىرلىك يوخسا، ائشىت حقوقلووق يوخدور.

** - "نااھل او لانا مطلبى قاندىرماق اولورمو؟"
صابير

سئولارىزم يئم دئييل كى، درمان دىر.

مطلب، "اشيتچىلىك" ايله "میللتچىلىك" دن رئآل (عىنى) و بىلىمسل (علمى) آنلايىشدىر. او جومله دن محمد امېنلىرىن، ائلچى بىگلىرىن "میللت" قاورامىندان يانلىش آنلايىشلارى بىز توركلىرى بو گونه قويido. بوت پرستىلگە سون!

*- موساواتچىلىغىن آنتى- شو عوبىيە گوروشلىرى.
گونتاي گنجالپ

"1992- نجى ايلده مىللەي مجلىسىدە جمهور باشقانلىغى تورە نىنده آند اىچە رىكن صفوى سىمگە سى اولان بىر موللانىن اونوندە ائلچى- بىگىن قورآنا آنا آند اىچمە سى صفووبىتىن دىرىيلىشىنە يول آچدى. مودئرن بىر اولكە نىن جمهور باشقانلىغى نىن قورآنى او اولكە نىن آنایاساسىدiiر. آنایاسايا آند اىچمك يئترلىدىر. ..."

2012/3/31

www.oyrenci.com/news.php?id=9643

17.04.2012

دینسیز دوولت دردلرین درمانی دیر.

1360

آی ميللى حركتىن تورك قادىنى،
آكتىيو اول كى، تانىتاسان آدىنى، (صينفى آدىنى)
اسدىره سن صينفى- ميللى بادىنى؛
قادىن سئكولار ائتسه ميللتى نى، >>>
قورتارار قادىنى، مملكتى نى.

1361

دینچى ائركك، قادىن يَن دوشمانى دير،
دینسیز دوولت چوخ دردین درمانى دير،
دینسیز دوولت قورماغىن زامانى دير؛
دینسیز دوولت ائشىت حقوقلۇ اندر،
ائشىت حقوقلۇ اوز يولونو گئدر.

1362

سئكولار، آنا- باجىسىنى سئوه ر،
درمانىن دادلى- آجىسىنى سئوه ر،
فورتارىجىنى، ناجىسىنى سئوه ر؛
دینىن قوريانى قارداشدا ... اوره ك دير،

#

او اوره ك دير كى،
قار كيمى سويوقدور، داش تكين برك دير.

1363

خسته اوره كلرى ساغالتماق اوچون،
اوزو قارالارى آغارتماق اوچون،
اويقار لاشدىران آدىم آتماق اوچون،
دینسیز دوولت لازىمىدىر تورك خالقىنا،
كى چاتا بىله اينسانى حاققىنا.

دینسیز دوولت در دلرین درمانی دیئر.

1364

سئکولاریزمین ایچیندە چوخ شئى وار،
ائشىتلىك ھاواسىئىنى چالان نئى وار،
ساغلام آزادلىغى مست ائدن مئى وار،
سئکولاردان قورخان شەناز قولامى،
ایفشا ائتمز آنتى- قادىن اىسلامى.

آنتى- قادىن او لان اسلام دىنинى ایفشا ائتمە يىن قادىن،
"قادىن حاقلارى"نىن مودافيعە چىسى سايىلماز.

1365

آراز "او يقارلاش!" كىتابىندا يازىب،
يازىب كى، دين ھانسى حاقلارى پوزوب،
كىمىن خئيرىنە كىمە قېير قازىب.
دینىن ... آنتى- قادىن آيە لرىنى،
او خويان آنلايار قايە لرىنى.

28.04.2012

آغىل اولدوره ن قاتىللرى تانىت!

(آرازىزم توركۈن مىللى شو عورودور،)
(ھر باخىمداڭ دئورىمچى تئورودور.)

1366

دئپىر "منىم فيكىرىم ئەلىن فيكىرى دىر،"
"مككە مىزدىن اسەن يېلىن فيكىرى دىر،"
"آننى قادىن ئەندىن فعلىن فيكىرى دىر،"
(~ اخوان الموسىميين نىن فيكىرى دىر،)
"آرازىن فيكىرى (گويا كى)، شخصى دىر،" (!?)
"اويونو شخصى فيكىرى نىن رقصى دىر."

1367

ائل اولوشوب چئشىدلى صىنىفلەرن،
صىنفى ساواش آپاران حىيفەرن،
آراز حىمايت ئەدر ضعىفەرن،
ھر صىنىفەن باشقۇا اولچۇسو واردىر،
صىنفى اولچۇسو اولمايان "داوار" دىر.
مىللى شو عورو اولمايان "داوار" دىر.

1368

>>> اىسلام دىنى عربىز مىن دىنى دىر،
تئورىزە ئەندىن كەنە بىئىنى دىر،
اىسلام دىنى اىلە فاشىزم ئىئىنى دىر، * < (جناب !)
كۆكونو قازان بىلىكلى كىنى دىر؛ < (آرازىزم)
دېنچى توركۈن فيكىرى يادىن فيكىرى دىر، >>>
عرب سوپىلو آنتى- قادىن فيكىرى دىر.

* - ياخشىيَا حورمت ئەدرلر، پىسى خار. (جناب !)

آغىل اولدوره ن قاتىللرى تانىت

1369

او مىتچى تورك مىلاتچى او لا بىلمز، *
مېللى در دينه چاره بولا بىلمز،
قادىئىن قاداسىئى آلا بىلمز؛
آراز دئيه ر آى مىللى - دئموكرات تورك،
دین آشىلاماق اىسته ين توركدن اورك!

* - چىشىكىلى دوشۇنمه يە سون!
اخوان الموسليمين قادىئى اىچە رە بىلمز.

1370

ايىسان حاقلارى دونيوي حاقلاردىر،
او غروندا ساواشان بوتون خالقلاردىر،
دین ين قوربانى ... آرواد - او شاقلاردىر،
ايىسان حاقلارى او غروندا بو ساواش،
تارىخ بو يۈنچى يوروتولمۇش قارداش.

1371

>>> آرازىن فيكىرى خالقى نىن فيكىرى دىر،
آزدىران عرب ين ابوبكرى دىر،
على سىنىن حىلە سى دىر، مكىرى دىر؛
دېنچى، عربىز مىن يولۇنو گئدر،
ائشىت حوقوقلۇقدان يوخسون ئىدر. (كىش و مات!)

آغىل اولدوره ن قاتىللارى تانىت

1372

آرازىن فيكىرى آيدىن يىن فيكىرى دىر،
تومروس يولچوسو قادىن يىن فيكىرى دىر،
مىللى- دئموكرات بودونون فيكىرى دىر؛
آرازىن شئرى اوپاداچاق خالقى،
كى آلىنا بىلە وئريلمز حاققى.

1373

آراز مىللى دئورىمى آماچلايىب،
دردلرى چوزومله يىب، سونوجلايىب،
توركى ساپدىر ان توركلرى سوچلايىب؛
سەھوينى دوزە لتمك اىستە مە يىن تورك،
تانىئىماسا، باشىئىمەزى قويار بورك.

17.05.2012

لاییقلیق دوولتى سئکولار ائتمز.

- (دوولتى كيم سئکولار ائده جك؟)
(میلتى كيم سئکولار ائده جك؟)
(< شهید وئرن آيدىئىمى؟)
(< شهید وئرن آيدىئىمى؟)

1374

لاييىك اول كى، دوولتىن آيىر دىنى،
سئکولار اول كى، فيكرين او لا يئنى، (كولتور دئورىمى ياپ!)
بوخسا يو يو لا بىلمز كىرىلى بئنى؛
قور لايىك و سئکولار دوولتى نى،
كى چاغداشلاشدىرا تورك میلتى نى.

1375

هر دوولت يىن ايدئولوژىسو وار،
(~ هر دوولت يىن قىرمىزى خطلرى وار،) (اوzech مولكىت، و ...)
گئريچى نين مەھسۇلو او لار ... "داوار"，* (> مانقورت)
چاغداش گئريچىلىكى ... كىدەن قووار؛ (كولتور دئورىمى)
لايىكلېك دوولتى باغىمىسىز ائدر، (1)
سئکولار دوولت چاغداش يولو گئدر. (2)

- موسىمانا يئر وئرسن، باشماقلارىنى دا يئرلەشدىرە ر.
مین دوردىوز ايللىك تجروبە مىز گله جك نىسلىرى-
مىزە دە يئتر.

1376

ايىكى يولدان بىرىنى سئچمه لى يىك،
يا پىس او لچوبلە او لچوب بىچمه لى يىك،
يا دا چاغداشلىغا ... آند اىچمه لى يىك؛
نالا- مىخا وورانى وورمالى يىق،
چاغداشلاشدىران دوولت قورمالى يىق.
(لايىك- سئکولار دوولت قورمالى يىق.)

لایقلىق دوولتى سئكولار ائتمز.

1377

لايىكلېك دوولتى سئكولار ائتمز،
گئريچى، خالقىمەن يولونو گئتمز،
چاغداشلاشمایان هدفي نه يئتمز؛
گئريچى دوولت يئىنى داشلاشدىرار، (قلبى)
سئكولار دوولت ده چاغداشلاشدىرار.
(كولتور دئورىمى ياپار.)

1378

كوتله يئتىشدىرە ر آنحاق ... بادىئەجان،
دوولت يئتىشدىرە ر ... بىليمىل اينسان،
(دوولت يئتىشدىرە ر حاقدىئور اينسان،)
(دوولت يئتىشدىرە ر يورد سئور اينسان،)
(دوولت يئتىشدىرە ر موباريز اينسان،)
يوخسا ... اينكىشاف ائتمز آذربايجان؛
خالقىن وئرگىسىندن بىلە نن دوولت،
(مىللە ئرونلاردن بىلە نن دوولت،)
چورە ك وئرە نىنە ائتمز خيانىت.
(مىللە اينكىشافا ائتمز خيانىت.)

19.06.2012

چىنگىز دئىير(اوز تورك) تورك موسىمان قلاجاق،

(سئكولاريزمى دىن ايلگىلندىرmez،)
(آنتى سئكولارىست بىلگىلندىرmez.)

(دوشونمە يىن قوياجاغىيىز بوركه،)
(اوتوز ايللىك تجروبە يئته ر توركه.)

1379

چىنگىز بى سانىر توران اورمانى دىر،
تورك اولوشدوران موسىمانى دىر، (دېققت!)
تانرى نىن قانونلارى درمانى دىر؟
چىنگىز بى دئىير تورك موسىمان قالسىن، (يعنى)
(= اينسان حاقلارىنى گوممه گە دالسىن،)
(قادىن ايله ... آيدىنى درده سالسىن.)

1380

خمينى چى فارس اىستە دى قورخودا،
كى تورك سوپىلو گئريچى نى او خودا،
تائىيا بىلە وارى دا، يوخۇ دا؛
چىنگىز دئى دىن توركۈن درمانى دىر،
تورك، تانرى نىن دوزگۈن موسىمانى دىر.*

* - رئاكسيييا، بهانە دىر كى، دىن رئكلام اولونا.
حالبوكى، سئكولاريزمى دىن ايلگىلندىرmez.
(ايسلام دىنى آناناس دئىيل، بلکە آنتى قادىن، آنتى-)
(اينسانى آيه لردن اولوشموش بىر ايدە ئولوژودور.)

چینگیز دئیر تورک مسلمان قالاچاق،

1381

چینگیز بى به ينمه بير حزب اللهى،
دئير من اولمالىيام ظلل اللهى،
كى تانيتام قورانداكى آلاھى؛
الله قورآنيداكى آيه لردىر،
ايچينده داشينديغى قايه لردىر.

1382

چينگيز بى موللارىن موللاسى دىر،
ائله مجنون دور كى، دين ليلاسى دير،
اينسان حاقلارى نىن باش بلاسى دىر؟
هانسى اينسان حافقى ... آنتى- قادىن دىر؟
تازرى نىن فاسىست اولدوغو آيدىن دىر.

1383

چينگيز دئير تورک مسلمان قالاچاق،
يعنى ائركى تورک دورد آرواد آلاچاق،
هر گون باشقى يورغان- دوشك سالاجاق،
آروادىندا دورده بير پاي وئره جك،
آروادي اوナ رنگلى چاي وئره جك. (دورد رنگلى)

1384

چينگيز دئير مسلمان قال كى، سئوه م،
بير قات چوخ ايرث آپارا اوغلان نوه م،
سوزه باخمايان آروادىمى دووه م،
اينسان حاقلارىنى ساتام قورآنا،
آذربايجانى دوندەرم اورманا.

چىنگىز دئىير تورك موسىلمان قالا جاق،

1385

چىنگىز دئىير موسىلمان قال كى، گولوم،
بىرچە يىنه گولوم كى، اولدون قولوم،
يوخسا گرچىلىشمىزدى منيم يولوم؛
بوشانماق حاققىنى قادىندان آليم،
آناسىنى او شاقسىز يولاسالىم.

1386

چنگىز دئىير تورك موسىلمان قالا جاق،
يعنى دىينىن زورناسىنى چالا جاق،
گرە كلى دىنسىل جىهادا دالا جاق،
>>> كى قادىنى باشچى سئچە بىلە يە،
قادىن قانون اولچوب- بىچە بىلە يە.

1387

تانرى دان سورغۇ سورماز دىنچى ائرككى،
تانرى دان قادىن سورغۇ سورا گرە ك، (پاساقدىر)
چونكى كولە اولماق اىستمز اورە ك؛
تانرى ائديب قادىنى ائرككە قول،
بو حاقدا آيه لرى واردىر بول- بول،
ياشامىن هر ساحە سىنده، آى بتول!

1388

خالقىن گئريچى سى ... موسىلمانى دىر،
خالقىن ائشىتىچى سى دين دوشمانى دىر،
دېنسىز دوولت خالقىمىن درمانى دىر؛
دېنسىز دوولت قوردور اجاقدىر يولوم،
ضررسىز موسىلمانا قوربان اولوم.

چینگیز دئیر تورک مسلمان قالاچاق،

1389

دینچى شاهلىقدان يانا رئژيم قورار،
تسلیم اولان خالقىن آغلينى بورار،
باش قالدىران خالقىن بوينونو وورار،
شاهلارىن دا پرئىزىئىنت شكلى وار،
تائىتىسام، ايلهام منى كددن قوروار.

1390

دئموكراسى كوتله نى سربست ائدر،
هر صىنف، هر كسيم اوز يولونو گئدر،
ان آغىللى صىنف ... تعىين ائدر قه در،
آغىلسىزىن امگى اولار ھە در،
وارلى نىن پولو وار، يوخسولون ئىلى،
"اىل گوجو سئل گوجو" دور، قىرار بىلى.

www.tebrizsesi.com/site/meqale/14-meqaleler/7146-1391-02-24-06-13-35

"ملت آزربایجان مسلمان بوده و هستند و خواهند بود. ..."
"... زندانى شدن بهترین فرزندان ما به دليل دفاع از زبان و
فرهنگ اسلامى خود ..."
"... ملت آزربایجان شمالى (جمهوری آزربایجان) مسلمان
بوه اند، هستند و خواهند بود. ..." چینگیز اوز تورک

14.05.2012

سون سوز.

1391

آراز شئىرى اوجالارا قالدىرىدى*
آغىلەن سازىنى شئىرە چالدىرىدى
بىلىملىكى شئىر ايلە جەله سالدىرىدى
دويغۇ اوولا يېڭى پېشىنەدە گزر
جەھالتىن كوكۇنۇ آغىل قازار

*- آچاق كونولولوگۇن دە حددى وار
چونكۇ تقلیدچى شە هەرلى، كددى وار

1392

من سىياسىتىن سازىنى كوكىلە ديم
سىياسى بىلىكى شئىرە يوكىلە ديم
پوليتىكانى ساناتا اكلە ديم
من انىشتايىن تكين آختاردىم، تاپدىم،
شئىرين ان گوجلو بومباسىنى ياپدىم.

بو بومبالار ايلە دوشمنى وورون
ائتكىسىنى ھېروشىمادان سورون

1393

من علمى چئورىدىم فولاي بير ديلە
عالىم اولماياندا آنلايا بىلە
دونوشە چاغداش دوشونجلى ائلە
چونكۇ علمدن باشقۇا ھەر شئىمى وار
بىلىملىكى دوشونن چارە نى تاپار
بو اثر چئورىلسە باشقۇا دىللە،
قوللوق ائتمىش او لار قارداش ائللىرە.

سون سوز.

1394

هانسى چىچكلى باغى گزمه مىشىم؟
هانسى شانىن بالىنى سوزمه مىشىم؟
هانسى دىنسل قونودان يازمامىشام؟
من آيدىنَا دوشن ايشى گورموشىم
بىلىكلىريمى ايلرى سورموشىم
ورانى ووردوغۇ يئردىن وورموشام

هر بير دوشونجه نين رئكلام حاققى وار
ياخشىيَا حورمت ائدرلر، پىسى خار >>

1395

آراز دينه قارشى فيكير يورودوب
فورآنىن آيه لرينى چورودوب
دېنин سو اىچدىگى كوكو قورودوب
گوره سن اىكىنجى آراز دوغاجاق؟
يوخسا ياغمور يئرینه او د ياغاجاق؟
خالقى قويون ائدن چوبان ساغاجاق؟

1396

فورآنىن دا تانرىيىسى جهل يارادىب
ديكتاتورلار تكين فيكير يورودوب
حاققىنَا ال قويدوغونو چورودوب
آراز آغىل يارادىب تورك خالقىنَا
كى چاتا ال قويولدوغۇ حاققىنَا

تانرى نىن كيم اولدوغونو اويره دين!
تانرىيىلغى اولومونه اوغرادىن! >>>

سون سوز.

1397

سن تاریخ يارادا جاقسان اثریم
سنی يارادتى منیم آلین تریم
کی قورتولا ... ائركك اليىندن پریم
آراز دئوریمچى خالق اکدى کی دوغان
بولودوندان ... اینسان حاقلارى ياغا >

"اویقارلاش" آدلی اثر او لان بئرده،
کوله ائدن اثر او خونماز بیر ده.
(فوضولونون شئیرى او خونماز بير ده.)

1398

سن دئدین اك- بیچ کى، من دارتیم دنى
هم ده ياییم سن يازان ... مقاله نى
من ده يازدیم کى، او يادام ... زه نه نى
بويله مى قارشىلایا جاقدىن منى؟
آى بو يكوتچو ياز قلبە چالا جاق
"اوزو قارالىق كومورە قالا جاق"

1399 تانى بونلارى!

آرازى بو يكوت ائدن تورك جا هيلىدىر
جا هيلى دئبىلسە دئمك کى، عاقىلىدىر
مظلومو ظالىيما ساتان رذىلىدىر
ظالىي مدان يانا سىياسى ساتىلار
روتبە اوچون سىياسى قاتىلار >
مندىل اولما کى، قوللانىب آتالار،
قويدوغون امكلرىنى ... ساتالار.

سون سوز.

1400

قورآنىن خىرىنە سازى كوكله مە
شريعدن باشقا بير شئى بكلە مە
سوچلارى نىن اوستونە سوچ اكله مە
سوچلار قورآنىن آيە لرىنده دير
ظاللىمدا يانا قايه لرىنده دير

1401

آرازىن شئىرىنى يايماق لازىمىدىر
چونكو گنج ياشلىيا قايماق لازىمىدىر
قايماقدان بىلىپ- دويماق لازىمىدىر
آرازىن شئىرىنده اولان نئجه ليك
اويمه اويدار كى، دوغاباجارىق

1402

بو اثر بىزە تاي يئتىشىدирە جى
لايىك، سئكولار بى يئتىشىدирە جى
اون دورد گئجه ليك آى يئتىشىدирە جى
آى- اولدوزدان سونرا گونش دوغاجاق
قارانلىقى ايشيق توتوب- بوغاجاق.

1403

آراز اولماسايدى حاققىن ياناردى،
هر سىياسى اوزونو خان ساناردى،
ۋئريلەمە ين حاقلارىنى داناردى.
آراز خانخانلىغىن كوكونو قازدى،
دئورىمچى يئتىشىدiren كىتاب يازدى.

دئتايلى دوشونجه لازىمىدىر ئاھ،
كى ساپدىر انلارى تانىيىا بىلە.

سون سوز.

1404

آرازیزم بیلیمسل فیکیر یورودوب،
قورآنین آیه لرینی چورودوب،
(1- آنتى- قادین آیه لری چورودوب،)
(2- خیلافتچى آیه لری چورودوب،)
(3- خورافتچى آیه لری چورودوب،)
(4- ترروریستى آیه لری چورودوب،)
هم ده بولانمیش سولارى دورولدوب؛
آرازیزم اولچودور کى، اولچوب- بیچه،
یاخشىنى پیسدن، قىلى توکدن سئچه.

1405

سئکولار دوولت دینسیز دوولت او لار،
دین، دینسیز دوولتین دیشىندا قالار،
دینسیز دوولت اورتاق زورنانى چالار؛
سئکولار دوولت آغلىنى قاپدیئرماز،
هئچ بير صینفى مانیفئستى اوپدورمز.

1406

دینین يئرى توپلومون ایچىنده دير،
قلبه منطىقى نين گوجوندە دير،
سفسطە نين گوجو قىلىنچىدادىر،
دینە قارشى يازىلمىش هئچ بير اثر،
ایفشا ائدە بىلمىز آرازیزم قە دەر.

بالتاجى آراز

آذربايجان تورکو، چكمە نازىمى!
ايىلا باخىمېندا دوزە لەت يازىمى!
كوكله كى، چالا بىلە لر سازىمى،
گراماتىك سەھولرىم گەدر!
قويدوغوم امكلر اولمايا ھەر.

بیز اصیل مسلمانیق.

"هاردا مسلمان گورورم قورخورام."
میزه علی اکبر صابیر

مین دورد یوز ایلدیر آللہ آختاریریق
وار سانیب "پوشتو- پناه" آختاریریق
داردا فالاندا ارواح آختاریریق
دواع او زمانی جراح آختاریریق
گوبک یازان شئیخ فلاح آختاریریق
آغیل اولدورن سیلاح آختاریریق
دوم بالدیب- دوزه لدن شاه آختاریریق
شاھلیقدان یانا جیناھ آختاریریق
شاھلیغا آیت الالہ آختاریریق
کیر او اتلی حیزب الالہ آختاریریق
خومس وئرمگه سیپاھ آختاریریق
آغلاتماق اوچون تیمساح آختاریریق
رمضان سونوندا ماھ آختاریریق
دورد نیکاح اوچون تاماح آختاریریق
هر گون بیر ائوده موباح آختاریریق
شر باتاغیندا صلاح آختاریریق
دوغوز اتیندہ گوناھ آختاریریق
ثروت یارادیب ریفاه آختاریریق
ایتیب- باتانی صاباح آختاریریق
سببلرینه ایضاھ آختاریریق.

دئديم: "لوطفن دئموكراسييا بيلدير!"

من سنه، سن ده منه اويره ت دئدى
دئديم عاريف "آ" دان آنلايار "ز" دئى
دئى توركون آغلى عرب آغلىدىر
دئديم جهلىندن اوره گيم داغلىدىر
دئى كيم بابكيمىزى دوغرادى؟
دئديم كيم باشىئنا ووردو آغلادى؟

دئى موللا بىزى موسىلمان ائتى
دئديم آغىل آدى، جهل ساتدى گىتى
دئى موللا هر نه دئسە دوغرودور
دئديم بلکە دوغرۇ دئيىل، ايريدىر؟
دئى موللانىن تنقىد حاققى واردىر
دئديم او حاقدان يوخسون خالق "داوار" دىرى
دئى موللا اولچر، من ده بىچرم
دئديم من شراب دوزه لدىب اىچرم
دئى قورآنى آنلاماق چتىندير
دئديم آنلاشىلمايان شئى چوپوندور
دئى قورآنىن دىلى توركون دئيىل
دئديم او خويوب- قانماق اوچون دئيىل
دئى من قورآندان هئچ آنلامارام
دئديم من بىلىكسىزى دانلامارام
دئى قورآن ياخشى آنا ياسادىر
دئديم كوهنه عرب اوچون خاصادىر

دئدىم لوطن دئموكراسييا بىلدىر!

دئدى آللە گىك يول تعىين اتسىن
دئدىم هر صىنف آغلىتى آبىن اتسىن

دئدى آللە ان آغىللى قاضىدىر
دئدىم آللە بايات بورزووازىدىر

دئدى آشاغىلاماغىن حدى وار
دئدىم هر صىنفين گوروشو خطى وار

دئدى مولىيم آلاھى نىن قولودور (تسلیم او لموش)
دئدىم كوله ائن اينسان او غلودور

دئدى اينسان دوغوشدان موسىماندى
دئدىم بير نوو ماڭرىيالىست حئيواندى

دئدى حئيوانلارىن دا آلاھى وار
دئدىم رعىيت ين آنچاق شاهى وار

دئدى آللە يوخسا، يارادان كىمىدىر؟
دئدىم دوغانىن تانرىيسى جىسىمىدىر

دئدى كىم بو مادده نى جانلاندىرىپ
دئدىم هوچئىرە اورە دن قاندىرىپ

دئدى آللە روحدو، ياخود آغىلدىر
دئدىم جەھلين سوپىلە دېگى ناغىلدىر

دئدى علمىن دئدىگىنە اينانما
دئدىم گوزوكمز يوخلارى وار سانما

دئدى آللە منى دارдан قورتاردى
دئدىم بختى يار اولان بختىياردى

دئديم لوطن دئموكراسييا بيلدير!

دئدى خوش گون گورن يو خدور بو يئرده
دئديم آله يو خدور کى، ياردىم ائده

دئدى آله سربست ائدب سينايا
دئديم يو خدور کى، داش ائده قينايا

دئدى آله سيناماقدان يورولمور
دئديم بيزيم صبير تاسيمىز دولمور

دئدى آله ظالىمى داش اندردى
دئديم اوندا کى، يالان يئديرردى

دئدى آله بيلره كدن اولدورور
دئديم علم ميكروبو قاتيل بيلديرير

دئدى قاتيل آنالارى آغلدار
دئديم هم آغلاتار، هم ده ديغلادار

دئدى آله درد ايله درمان وئريب
دئديم اوکوز ناغىلى سونا ايريب

دئدى بيز ذرره يىك، آله اكبردى
دئديم آغيىل باخيمىندان اصغردى

دئدى لعنت پيسه، رحمت ياخشىيا
دئديم روح خاطيره دير کى، داشىبيا

دئدى روحون آغيىل شكلى آله دى
دئديم تاجيردير کى، كولگە سى شاه دى

دئدى روحون فهله شكلى "ملک" دير
دئديم چىنىنده فوردوغو كلكدير

دئديم لوطفن دئموكراسييا بيلدير!

دئدى روحون ائركىشكلى "قىلىمان" دير
دئديم دورد آرواد آلان موسىماندىر

دئدى روحون او دشكلى "جهنم" دير
دئديم يانان يوخسول ايله صندىر

دئدى روحون يايلاق شكلى "جنت" دير
دئديم "جنت" ائدن واردىر زينتىر

دئدى الله روحدو، كولگە سى شاهدىر
دئديم تاجيرينكى ... آيت الله دير

دئدى "او" دونيا روحون توپلامىدىر
دئديم ايچى- بوش مالىن رئكلامىدىر

دئدى بو دونيا مادده دونياسىدىر
دئديم داۋامىز قانون داۋاسىدىر

دئدى سن بامباشقا اولچوب- بىچىرسن
دئديم سن ده قىلى توکدن سئچىرسن

دئدى الله آلتدا دئىليل، اوسته دير
دئديم جاهيلين منطيقى خسته دير

دئدى "جنت" ده يئمك ايچمك بولدور
دئديم روح يئمز كى، بو نه قوولدور؟

دئدى "جنت" ده بول- بول حورى واردىر
دئديم اوزونو او تاران داواردىر

دئدى "جنت" ده كى ايشلمز يئير
دئديم اربابا پاي آلدىران دئير

دئدىم لوطن دئموكراسييا بىلدىر!

دئدى "جىنت"دە چوخلۇ آخار چاى وار
دئدىم چايىز عربىستاندا ياي وار

دئدى آللە دئپىب يئرە ال قويما
دئدىم قانسور دوران قانونا اويمما

دئدى آللە دئپىب اربابا پاي وئر
دئدىم اكينچىنинدىر اكىيگى يئر

دئدى آللە قولو ر عىيت ائدىب
دئدىم پىسدن بوشانىب پىسه گئدىب

دئدى قانسوران ارباب مسجىد تىكىر
دئدىم كولە يېتىشىدىرىر كئف چكىر

دئدى وارلى يوخسولا بىگانە دى
دئدىم هر كس اوز صىنفىندىن يانادى

دئدى تاجىر مالىمى او جوز آلىر
دئدىم او جوز آدىغى قدر چالىر

دئدى آغىللى چارە بولمالىدىر
دئدىم هر صىنف سىياسى اولمالىدىر

دئدى حاقدان يانا اينسان دينچىدىر
دئدىم يئرە ال قويان اكينچىدىر

دئدى دورد آرواد دىر بىر كىشىيە
دئدىم آللە ظولوم ائدر دىشىيە

دئدى آرواد قاضى اولسا گوز او يار
دئدىم موسلىم او ز آروادىنى دوير

دئديم لوطفن دئموكراسييا بيلدير!

دئدى نو فوسون يارىسى آرواددىر
دئديم آرواد قول اولماغا آزاددىر

دئدى طلاق حاققى او لان قول ائدر
دئديم قول اولماسا الله كول ائدر

دئدى الله آروادا حاق وئرمە يىب
دئديم آرواد موراديئنا ايرمە يىب

دئدى الله آروادى تارلا سانىب
دئديم دينچى اولماق ئىيىدىر، ئىيىب

دئدى الله دئميش دينسيزى اولدور
دئديم لطفا دئموكراسييا بيلدير

دئدى عالىملر * نېيە دينچىدىلر؟
دئديم "آ" دئديم مندن اينجىدىلر

* - دو غادا عاليم، توپلومدا گئريچى (ايرتىجاچى)

دئدى قويما اسلام دون دىيىشدىرە
دئديم يئل دئييل كى، يون دىيىشدىرە.

دون دىيىشدىرە بىلر، يون دىيىشدىرە بىلمز.

چونكۇ:

"ماھىيت دىيىشمىز شوبهن اولماسىن".

18.01.2005

ایستیقلال قورتار مالىدیر قادینی.

* * * *

دین حاقىندا بىر دارتىشمانىن سونوجو:

* قىز دئى "دین بىزه ظولم اندىر قات- قات."
دوكتور دئى "آغريييان ديشى چك- آت!"
آغرى دئى "تىزدى، باشىنى آت- يات!"

* * * *

- * اسلام دينى قادىنى تارلا سانار
قادىنин اينسان اولدوغونو دانار
- * دين دئير تارلانىن كارى اريندى
"اللاهين قازدىغى قوييو درىندى"
- * دين دئير سككىز ياشلى قىز اللئر (عايشە و محمد)
دوققۇز ياشلى كافтар ايلە ئولنر *
- "قوجا كافtar، سنه اوん بش، ياشى اولان قىز نە گىرگ؟"
1910 – مشهدى عىباد اوپئراسى
- * دين دئير باكىرە قىز ائتسە داؤا
گلين ائتدىكىن سونرا چكىن دارا (تجاووز)
- * دين قادىنин منلىگىنى اولدورر
بو سېبدىندير كى، چادردا اورتدورر
- * دين ايستر ائركك يونه لده قادىنى
يعنى قويون ائده، ساغا سودونو
- * دين قادىنا حاق وئرمە مىش بوشانا
حاق وئرمىش كى، درد اليندن ائشىنە

ایستیقلال قورتار مالیّدیّر قادینی.

* قار او اشین کبینی کسپلیدیر
آغاسی نین مئلیندن آسپلیدیر

* دورد قادین بیر ائركك اوچون حالالدیر
ایکی ارلى نین جزاسی زاو الدیر

* چوخ قادینلی هر ائو حرم سرادیر
باشقى دئييشله، فاحيشه خانادیر

* بير ساعاتلىق صيقە قادين روس بودور >>>
شىعە مذهبلى مشهدىن كسبىدىر (موجوز)
(مشهدى رضا "ايام" ين كسبىدىر)

* دين حاق وئرمز كى، قادين قاضى اولا
قاضى ايستر حاقلى حافقىنى آلا

* كيم ايستر اينصافىنى دينه ساتا؟
قىزرا بير، او غلانا ايکى پاي چاتا

* اسلام اولدورر "آلا" هر ذادىنى
اسير دوشموش قئيرى موسليم قادينى

* دين ايکى شاهيد قادينى بير سايار
يعنى ايکى گوزدن بيرينى او يار

* دين قادينى بيلره ك مال تانىيار
قادينى قوللانمايانى قىنابىيار

* دين قويماز نامحرم الى سىخىلا
كى او يقار تكين قاباغا چىخىلا

* قادين دا گرک آغلينى ايشه ده
چوخ آروادلى ائرككلرى داشلادا

ایستیقلال قورتارمالیدیر قادینی.

- * قادین اینسانلارین ان گوزه لیدير
لايلاسى اینسانلىغىن قزه لیدير
- * قادین مال دئييل كى، تارلا ساييلا
بوشانان زامان اوشاقسىز قويولا
- * قادین مال دئييل كى، آرزو ائتمە يە
مال سانان ايسىر كى، قاضى ائتمە يە
- * قادین مال دئييل كى، چوبانى اولا
سودونو ساغانىن قوربانى اولا
- * قادین ائشك دئييل كى، يوك داشىيما (حاميله ...)
هم ده حاقلاريندان يوخسون ياشىيما
- * اوتاى يوز ايل اونجە دىنى قىنادى
نالا- مىخا دوين بوتاى سىنادى
- * بوتاى يوز ايل اوتايدان گئرى قالىب
چونكى گئريچى فارس آغلەنى چالىب
- * گئريچىلىكى اىستىداد قورويار
گلېشە بىلمە يىن توپلۇم چوروير
- * دىن حاق وئرمىز دىنە قارشى مarama
كى آداملىق حاققى وئرە ماداما
- * قادین توپلۇمون يارى نوفوسودور
آنلى قادىن گئريچى اولوسودور
- * اىستىقلال قورتارمالى دىر قادىنی
يوخسا دىيشىدىرىمە لى دىر آدىنی.

15.09.2006

مولانى سانكى سايان واردى بو گون!
زامان گئريچى دئييل كى دوغادون.

راديكاللاشماسا ميللى حركت،
قازانابىلمه يه جكدير بركت.

تك بير موللا قاتىللىپ حركته،
اونو دارهبر سونورلار ميللتاه!

رەبر سانىلان موللانىن ساوادى
بودور كى، نئجه ازرلر آروادى

سونولان موللانىن ميللى شو عورو
چاغداش دئييل كى، اوره ده تئورو

توركچويم دئين موللا رەبر اولسا
دئموكراتيزه اولماز آنا ياسا

موللا فئودال رئزيمىن بئينىدىر (اومنت)
توركچولوك كاپيتالىرمىن دىنىدىر (ميللت)

موللانىن آنا ياساسى قوراندىر
نيسا سوره سىنده هر شئى عياندىر

موللانىن هر شئى فئودالىدىر
نئچە يوز ايل چاغىمىزدان دالىدىر

موللا فئودالى دىندىن دونمه سە
قويماز دئموكراسى بايراغى اسى

موللا قاتىلمامالى دىر دئورىمه
چونكى دىن يول وئرمىز هەچ بىر ائورىمه

مولانى سانكى سايان واردى بو گون!

موللا قاتىلسا سىياسىت ايشينه
دوشمه مە لى دىر موللالىق پېشىنە

موللا قوللانماياجاقسا دىنинى
ندن ايسىر كى، داشىيَا قىئىنى؟

موللا قاتىلدىغى ايشە خط وئرر
يونە لدە بىلمىكىنە درد وئرر

موللانىن وئرىدىگى "اخلاق" درسلرى
اولدوررلر ... حاقسىور هوسلرى >

موللانىن دىنى قادىن دوشمانىدىير
بو گون ايفشا ائتمىكىن زامانىدىير

موللانىن قانون قويدور تدوران دىنى
قويماز قانون قويا اينسان بئىينى

موللا دوشونن بئىينى دوردورار
آللە - آغلى ايلە پلان قوردورار

موللا بىلمز آللاهىن سھوى چو خدور
چاغداش بىلىملەرن خبرى يوخدور

موللا اينسان آغلينا سايقى دويماز
يوخسا جاهيل آللaha كيمسه اويماز

موللا دئير آللاهىن سوزونه اوى
آللە دئمە يىن سوزو قىراغا قوى

موللا دئير آللاهىن سھوى يوخدور
قادىن دئير آز دئيل، ھم دە چو خدور

موللاني سانکى سايان واردى بو گون!

موللا آلاھى "ائشىتچى" گوستىر
كوله ائتدىگى قادىنى كوسدورر

موللا قادىنى ائركە قول سانار
موساواتچى او لمادىيغىنى دانار

موللا خالقى كوله ائدر آلاھا
آللە دا دوور ائدر كولگە سى شاها

موللا دئير موللاسىز ايش گورولمز
"آلاھواكىر" دن سورغۇ سورولماز

موللا موسلىم ائدر كى، ظاليم مىنه
هم ده قوللوق ائده گئريچى دينه

موللا هر يئرده آش او لسا باش او لار
يوخسا عئيبىلارى خالقا فاش او لار

موللا آليشىيدىر كى، رهبر او لا
ساغىر ساندىيغى خالقا اكىر او لا

موللا او زونو خالقا رهبر سئچر
قبول ائتمە يە نىن قانىنى اىچر
(باجارا بىلدىگى تقدىرده)

موللا دئير دين "حقىقت" يولودور
قادىن ائركىكىن آغىلىسىز چولودور (تارلاسى)

موللا قويماز كى، قادىن قانون قويما
تانرى كىرلە دن بئىينلارى يويا

موللا عوصيانچى روحlarى بوردورار
چونكۇ قورخولو "جهنم" قوردورار

مولانا سانکی سایان واردی بو گون!

موللا "جنت" و عده سیله سوسدورار
اشیتليک ایسته ینه قان قوسدورار

موللانین وئردىگى قرار پوزولماز
اوردا کى، اسلامىن کوكو قازىلماز

موللا قاتىلىميش او لسا سېياسىته
ایسته ير كى، ال تاپا رىاسته

موللا بىلير کى، آللە يازقى يازار
كى نئجه خالقى چاپا بىلە بازار

موللا بىلير کى، هانسى صىنف زالىدیر
اىيە ليك پايى وئر دئين على دير (ايامعلۇ)

موللا بىلير کى، حaram مال نجىسدىر
حaram مال يئىن سوموروچو پىسىدىر

موللا بىلير کى، حaram مال كىرلە در
كىرلەنمىزدىر سومورولن پرولتئر

موللا بىلير کى، كيم ايرگىنمه لىدىر
هانسى صىنف كىرلەدن آرىنمالىدىر

موللا بىلير کى، مظلوم كىرلى دئىيل
دورد آروادلى تكىن دورد ارلى دئىيل

موللا بىلير کى، ان كىرلى او زودور
چونكى دئمە دىگى سوزون دوزودور

موللا بىلير کى، كيم كىمى سومورور
اورت- باسىر ائدن ده سوموك گميرير

موللانى سانكى سايان واردى بو گون!

موللا بىلىر كى، دونيا يومورودور
پىسىكلىرىن سبى سومورودور

موللا بىلىر كى، بو سوزون دوزودور:
سوموروچو اينصافسىزىن اوزودور

موللا بىلىر كى، پىسدن پىسىك دوغار
سوموروچو "اينسان" اينسانى "ساغار"

موللا بىلىر كى، مظلوم شرفلىدىر
سومورولدوك اوچون اينصافلىدىر

موللا بىلىر كى، اخلاقسىز ظاليمدىر
اخلاق ساحه سينده مظلوم عاليمىدىر
ظاليملارا اخلاق درسى لازيمدىر

موللا بىلىر كى، مظلوم حاقسئوردىر
بو باخيمدان دا مظلوم بخته وردىر

موللا بىلىر كى، نه حددە قىئانا < (ظاليم)
كى او ولاياجاغى مظلوم اينانا < (ديقت!)

موللا بىلىر كى، نئجه دوزاق قورا
هم ده اوولادىغىنى نئجه بورا

موللا بىلىر كى، كيمە قوللوق ائدير
نه اوچون مسجىدە، جامى يە گندىر

موللا ناللى نىن نالىنى چكدىر
يوخسا فيتواسى قانىنى توکدورر

موللا بىلىر كى، قورآن دا يئرسلىدىر
جىسيمىسىز تانرى اىچى- بوش قزه لدىر

مولانا سانکی سایان واردی بو گون!

موللا تاجیر ايله بگين قولودور
گنتديگى يول كوله چى نين يولودور

موللا خان- بى ايله او توروب- دورار
نه ائده جگينى اونلاردان سورار >

موللا بىلير كى، كوله چى نه ايستر
ايستر هم او ز وئريله، هم ده آستار

موللا بىلير كى، عوموردن گون گئدير
كوله ائتديگى كيمه قوللوق ائدير

موللانىن محسولو دا جهل اييرر
كوله تو خوموندان كوله گويه رر

موللا دئير كى، قوللوق ائتمه سه قول
بيز اولدوريك كى، الله ائده كول

موللا دئير كى، دين دئميش بويله اول:
اريشه تارلا، ائرككه كوله اول! >>>

موللا كوله يئتىشدىرر هدفه
آللله آدى ايله كوله چى صينفه >>>

موللا دئمز كى، يازقى يازان الله
كئچميشه بزيرگان ايدى، دونن شاه (بازارخانى)

موللا دئمز كى، بو گونون آللاهى
بيزىك كى، قوموشوق فئودال شاهى

موللا چاغداش علمىردن آنلاماز
چاغ دېشى كوله چيلرى دانلاماز

مولانى سانكى سايان واردى بو گون!

موللا قووار آيه ايبطال ائدنى
كى بللى اولمايا خالقا ندنى

موللا تنقىدچى نين گوزونو اوبار
نسىمېلرین درىسينى سوبار

موللانىن پىسلىگى اوز بئىنинدە دىر
بئىنинى ايشقال ائدن دىنинدە دىر.

10.10.2006

تنقىدچى بىلير كى، نه ائتمە لىدىر.

تنقىدچى كار- كور قوروملارا سىعماز
ده يمه- دوشىلرى باشىنا بىعماز

تنقىدچى بىلير كى، نه ائتمە لىدىر
گئجه نى قوماسا گونشى دو غماز

تنقىدچى بىلير كى، نه يئتىشدىرە
قويون اولمايانلارى كىمسە ساغماز

تنقىدچى بىلير كى، بولودسوز گوكدن
آتشلى تارلارارا ياغىش ياغماز

تنقىدچى بىلير كى، دىشى قىرىلسا،
دىشسىز قورد سىلاحسىز قويونو بوغماز

تنقىدچى بىلير كى، سوچدان سوچ دوغار
بو سىبدىن سوچلويا بويون ايمز.

11.10.2006

ائله یاتمایین کی، آلتدان سو چیخا.

ائله یاتمایین کی، آلتدان سو چیخا
سیخینتیلار بوغازینیزی سیخا

ائله یاتما کی، سن اکه نی بیچه
صاباحکی دوشمنین الینه کئچه

ائله یاتما کی، صاباح الدن گئده
یارینکی دوشمنلارین کاما یئته

ائله یاتما کی، اوژوندن گئده سن
صاباحکی دوشمنه قوللوق ائده سن

ائله یاتما کی، شوعارلارین سونه
صاباحکی دوشمنین سوزوندن دونه

ائله یاتما کی، بیلیکسیز قالالار
صاباحکی دوشمنه داولوں چالالار

ائله یاتما کی، خئیریندن کئچه سن
ایچ دوشمنلارین يولونو سئچه سن

ائله یاتما کی، بیلیکسیز قالاسان
موقلید تکین اویونجاق اولاسان

ائله یاتما کی، یوخو اوسته له يه
اوغرادیلاسان آغىر خسته لييە

ائله یاتما کی، خالقین دا اوپويا
دوشە دوشمنین قازدیغى قويپويا

ائله یاتما کی، اينقىلاپ صاباحى
اوز اوستونه قايتارالار سيلاحى

ائله یاتمایین کى، آلتدان سو چیخا.

ائله یاتما کى، ایستیقلالدان سونرا
ایدئولوژیک او لا آنا یاسا

ائله یاتما کى، دئموکراسى اوله
آذربایجان دونه بیر قانلى گوله

ائله یاتما کى، حوكوم سوره تىيە
چوغونلوق آزلىغىن حاققىنى يئيە

ائله یاتما کى، دئيە حاققىن چو خدور
چوغونلوغونكى آزىنلىقدان چو خدور

ائله یاتما کى، ایستیقلال صاباحى
قانون قويوجو ائده لر آلاھى

ائله یاتما کى، آللە روح ساييلا
ايش- ايشدن كىچديكىن سونرا آبييلا

ائله یاتما کى، بير او ووج بزيرگان
سربست او لا کى، خالقا او تدورا قان

ائله یاتما کى، ديكاتور اوره ده
يازىلمامىش قانون ايله يونه لده >

ائله یاتما کى، آللە يازقى يازا
اينسانىن يازدىغى يازقىنى پوزا

ائله یاتما کى، آللە قانون قويا
ايبيطال ائدنين دريسينى سويا

ائله یاتما کى، آللە قاضى او لا
حاق وئرمە يە دوخسان بش فاييز قولا
وئريلمز حاقلاريمىز الده قالا

ائله یاتمایین کی، آلتدان سو چیخا.

ائله یاتما کی، موللاسی تولولا
"جنت" بئمی ایله خالقی اوولا
ائله یاتما کی، بوشانسا اریندن
یوخسون اولا اوره تدیگی اوروندن
ائله یاتما کی، قادین کوله قالا
کئچیم دردیندن "اوزو یولا" اولا
ائله یاتما کی، ائركک اوستون اولا
طلاق حاققیندان قادین یوخسون اولا
اوشق حاققیندا آنا یوخسون اولا
ائله یاتما کی، قادین گون گورمه يه
بوتون ساحه لردہ حوكوم سورمه يه
ائله یاتما کی، ايشسيز ايش بولمايا
ايشسيزين خرجيني وئرن اولمايا
ائله یاتما کی، قاچاق مال ساتیلا
قارا ياخانین بوينونا آتیلا
ائله یاتما کی، حسرت قالا آشا
یوخسوللوقدان پيسليكلره بولاشا
ائله یاتما کی، يازقى پيس يازيل
یوخسوللوقدان اخلاقىيات پوزولا
ائله یاتما کی، يوخسللوق اوزوندن
پيس ايش گوره کی، اوتنا اوزوندن
ائله یاتما کی، يوخسوللوق بورویه
ائلين اوره تيجى گوجو چورویه

ائله یاتمایین کی، آلتدان سو چیخا.

ائله یاتما کی، سیقورتاسیز قالا
پاراسی یئتمه سه سارلیب- سولا

ائله یاتما کی، یوخسول ائوسیز قالا
هم ده وطن اوغروندا یوخسول اوله

ائله یاتما کی، کامینا یئتمه یه
یوخسول او نیوئرسته یه گئتمه یه

ائله یاتما کی، گیرئو یاساخلانا
پیکئت کئچیرن توتولوب- ساخلانا

ائله یاتما کی، تو خومو اکیله
سیبیاسی اینسانا دوستاق تیکیله

ائله یاتما کی، اکدیگین بیتمه یه
دو شونجه او زگولوگونه یئتمه یه

ائله یاتما کی، او لا فرقلى:
عئینى او لمایا بیرئیسل حاقلارى

ائله یاتما کی، حاققین او لا هدر
آلا بیلمه يک فیرانسیز لار قدر

ائله یاتما کی، دئموکراسی باتا
فؤdal- کومپرادور کاما چاتا

ائله یاتما کی، تک پارتیلی او لا
دو ولتین ایشلری اور تولو او لا

ائله یاتما کی، دو ولت ارباب او لا
خادیم ائتمک او چون این قیلا ب او لا

ائله یاتمایین کى، آلتدان سو چيغا.

ائله یاتما کى، تاجير قيمت قويا
اوجوز آلا، باها ساتا، جيپ سويا

ائله یاتما کى، بير اوووج فئودال
مئکانيزاسىبىونا چئويره دال

ائله یاتما کى، ياشايىا فايىزه
فايىز ايله ائتمە يە مئکانيزه

ائله یاتما کى، مورادا يئتمە يك
صنایلشىدىرن يولو گئتمە يك

ائله یاتما کى، موستملە كە قالاق
مونتاز اىتمك اوچون تراكتور آلاق

ائله یاتما کى، توکە ديجى قالاق
مېلى اىقتصادى پىس كوكە سالاق

ائله یاتما کى، ساپىسىز دردلرى
آنلاتماق اوچون آشام سرحدلى

ائله یاتما کى، سانسور سوز دونيادا
قويمىايا آراز خالقىنى او يادا.

14.10.2006

"بىز آذربايغان تورك آذربايغانىمىز "دئمومكراسى" دان،
"دئم قيراسى" ندان (بالتاجى آرازىن دئمومكراسى داؤ آسيىندان. - آراز)،
باشقۇ "كىراسى" لارдан چوخ- چوخ اوستوندور! ... تارىخ بويو شىللە-
لنمىشىك، ايىدى نە ياخچى كى، او زوموزونكوسوندن شىللە لە نك!
11.10.2010 عليرضا فرشى (كى خەمينى مىلىسى ايدى. - آراز)

گلین بو وحشیلیگه سون قویالیم!

کور قورور حاقلی سوزه قارشی چیخار،
کور قورورون ائوینی منطقی بیخار.

گلین بو وحشیلیگه سون قویالیم
ناز اکیب، ناز بیچیب، یئیبب دویالیم
دوغولاندا اینجیتیمیشم آنامی
کی اینجیتمه یم باشقابیر آدامی
دونیا فانی دئیل، عومور فانیدیر
اینجیبب بیلن جانلى نىن جانیدیر
اینجیتمک وحشی حئیوانن ایشیدیر
اینجیدن انسان دا بیر نوو وحشیدیر
اینجیتمه گین کیمسه يه خئیری يو خدور
هم ده اینجیدنه ضرری چو خدور:
اینجیدن اینسانی ويجدان اینجیدر
بیر كز سینسیدنى مین كز سینسیدر
دوست اینجیتمه مه لیدر اوز دوستونو
يوخسا آچمالپیدیر گیزین اوستونو
دوستلوق قوردوران اورتاق کاراکئتردیر
اورتاق کاراکئتر ساغالدان دوكتور دور
دييشيك اوزه لليكلر هر كسدە وار
ياخشى ايله پيسى "آختاران تاپار"
هر بير ويجدان اوچون ياخشى ياخشیدير
ويجدانىنى دينله مه ين وحشيدير

گلين بو وحشيلىگە سون قويالىم!

پيسى ياخشىدان آبيران ويجداندىر
ياخشىيا پيس دئين خسته انساندىر
خسته ليگين سببى سومورودور
محصولو اوزو قارا كومورودور
ويجدان حوققا- فيرىلداقدان آنلاماز
اويره نمه دن خوروز تكين بانلاماز
فيرىلداچىلارى تانيمتاق اوچون
گركن علمك كشف اولوب بو گون
علم قويماز تابو* ائده آناسى
دئيه "كوره گى ائنلىدى" بالاسى

*- ماحمەد على بى چەركانلى نىن آناسى نىن دئىگىنه گوره،
گويابالاسى چەركانلى لىدر اولماق اوچون دوغولوبدور.
چونكى "كوره گى ائنلىدى".

مەلى حركتىمىزىن اوگونكى دورومونو ايله شouver
سئوبىيە سىنى بوكونكى سئوبىيە سى ايله توتوشدورون!
تابو"لارى بالتاجى آراز يىخدى، >>
تابولاشدىغان امك بوشاش چىخدى. >>

علمك كشف ائتىكى دئموكراسىدىر
دئموكراسىيَا اويمىيان عاصىدىر
دئموكراسى دئير آييله قورون (... سىياسى قوروم)
ۋئرىگىنىز سوزون اوستوندە دورون
دئموكراسى دئير هر بىر دوروما
عئىنى حاقلارى وئر هر بىر قوروما
دئموكراسى دئير هر بىر قوروما
عئىنى حاقلارى وئر هر بىر بىرىمە (بىرىئىھ)

گلین بو وحشیلیگه سون قویالیم!

دئموکراسى دئیر حاق وئر دانىشا
دوشونجه اوره تمك اوچون يارىشا

دئموکراسى دئير سربستجه دوشون
دوشونورون اوستونه چكمه قوشون

دئموکراسى دئير قوى سوزون دئسىن
يئرسىز تحقىر ائدن كوتە گين يئسىن

دئموکراسى دئير دىنلەك اويرەن
دىنلە يە بىلمە سن اوزوندن ايرەن

دئموکراسى دئير سور ندىنى
كى اويرە نە، تانىيَا مدنى نى*

- سورمادان، بىلمە دن، اويرە نمه دن، اويرە تمه دن
يارقىلاماق اولماز.

دئموکراسى دئير اونجه تنقىد ائت
جاوابسىز بورا خسا اوز يولونو گئت

دئموکراسى دئير باش اى ارنە
آزىنلىغا عئىنى حاققى وئرنە

دئموکراسى دئير آلاچاغى آلاچالت
بويوك بويوكلوگو قدر اوچالت

دئموکراسى دئير قورور ياخشىدىر
او زامان كى، حاققىن سنگرداشىدىر

كورور ناموسو قورويان قوچاقدىر
منلىگى ساغلام اولمايان آلاچاقدىر

كورورلو ويجدان باش اير بويوكە
قويماز آلاچاق فارس أششك دئيه توركە

گلین بو و حشیلیگه سون قویالیم!

قورور ایستر کی، او زونو به یه نه
ویجдан حاق وئر پیسه پیس دئیه نه

قورور بیلمه دن جهله‌نی به یه نر
هم ده جاهیل قالماق اوچون دیره نر

قورور آنلاماز پیس ایله یاخشینی
دیشیدیرمز کیمسه نین باخیشینی

قورور بصیرت گوزونو کور ائدر
سوز ائشیدن قولاغینی کار ائدر

قورور دئیر تو تدو غونو بورا خما
حافلی او لوب او لمادیغینا با خما

قورور قویماز کی، جاهیل آغیلانا
پاسلانمیش آغلی- بئینی سیغالالانا

قورور قویماز او زوندن تنقید ائده
یاخود تقیدچی نین یولونو گندہ

قورور بیرلشیدرن با غلاری قیرار
هم ده رقیبی نین آغزینا وورار

قورور لازیمدی کی، یاخشی قورونا
قویمایین صرف او لا یئلی بورونا

قورور لازیمدی کی، حافقی قورویا
یوخسا ایستر م کوکوندن قورویا

قورور دئیر سوچومو ایچ ائیله مه
ایچیندن پیسلیک چیخار ما قلمه

گلين بو وحشيلىگە سون قويالىم!

قورور دئير رذيل ائتمە بىن منى
بوراخىن اينجىديم تنقىد ائدى

قورور دئير منى عئيبىسىز سانىن
خطرىمە دىمە مك اوچون ده يانىن

قورور ايستر كى، اوز عملى ايلە
او زونە تاي اىنسان ائده تربىيە،
دا غىلسا دا قوراجاغى ... آبيلە (قوروم)

قورور دئير سورما مىدن سببى
جاوابسىز رعایت ائتمز ... ادبى

قورور بىلىكسىز- منطىقسىز وارلىقدىر
موقللىد تكىن او يونجاق يارلىقدىر

قورور باش ايمز حاقيق ايلە منطىقه
دوغردور، دېيشىز هەچ بىر عنقىھ

قورور دئير سئومە سن گل ساواشاق
يو خسا سوچوما تنقىدىسىز ياناشاق

قورور ايستر قورور اوستونە جوما
ايستە مە سە كى، سوچونا گۈز يوما

قورور دئير منه تحقىر حاقيقى وئر
منه قارشى تحقىرە وئرمە بىن يئر

قورور قوندارما گوزلوك ده تاخدىر ار
لىدر او لا بىلمە سە قان آخدىر *

* - ايناماسان، صورت حوسئينووو "سيلاحلاندىر ان"
رسقولو حيدر علبيئودن سور!

گلین بو و حشیلیگه سون قویالیم!

قورور باریشیدیرماز کی، قاریشیدیرار
چهرگانلى بى تکین ياریشیدیرار

ويجدان اويدار کي، جاهيل قالمايا
قورور قالديران داوايا ... دالمايا

قورور وار کي، ييخار ائوي، ائشىگى
قورور وار کي، ائدر ... وطن كئشىگى

جهلدن يانا قورور ييخيجىدیر
كور قورورلا ياشاماق سىخيجىدیر

كور قورور حاقلى سوزه قارشى چىخار
كور قورورون ائوبىنى منطبق ييخار.

بالتجى آراز 19.05.2010

ایران و قولوبالاشما قاچيلمازليغى - رافيق تاغى

کوچورەن: او مود ياشام

"نويابرين 19- دا نامعلوم آداملار طرفيندن (بىر سира خبرلر و دئيىشلەر كۆرە ايران اسلامى جمهوريتى نىن گىزلى امنىتى سرويسى سارىندان) پېچاقلانان تانينميش يازىچى رافيق تى 23 نويابر 2011 خسته خانادا وفات ائديب."

ايسلامى دونيادا ايفشا ائدن، حيات طرزينى دينى فانتاستيك سوزئتلەر قوران، علمين آز قالا آنچاق قورآن تفسيرلەرinden عبارت اولدوغو ايران آدلى بىر دؤولت آرتق بشرىت اوچون دۈزۈلمىز اولموشدور. بو دؤولت محاربە لر زىبىللىكى اولان تارىخى ايلە مىتكىر كۆرسىنمكە، مدنى دونياني هده لە مىكە دوام ائدىر.

ايران مدنىتى او مانىسمىن خبرسىز و او زاقدىر.

توركلىيون ماھيتىنى آنلامامىش، كۆزوموزە سوخدوقلارى فردوسى بئله اينسانلىق اوچون ايدە آل او لا بىلمىز.

معاصر ايران آسانلىقلار داغىلاسى مىفدىر.

ايسرائىلى يئر او زوندن سىلمە يە چاغىران، نهنگ كىشىلىرى ايلە بشرىتى گلە جە- يە توللامىش، پىغمىبرلەر مىللەتى يەھو دىلەر دائم نىفترت آشىلايان، نورنېرگەدە بىن- الخالق حربى تىريبونالىن، حتى ايندە جەن يەھو دىلەر تضمينات اۋەدە يەن آمانلارىن دا تانيدىيى ھولوكاستى ھەچ جور تانيماق اىستە مە يەن، ايمام مەھى صاحب الزمان ايران اراضىسىنده شخصا اۋزو قارشىلاماغا حاضيرلاشان بىر دؤولت باشچىسىنا، كونكرئەت او لاراق محمود احمدى نژادا، يا باهار بىرامى نوروزو اسلاما او يغۇن سايمىايان، اعدام او لاندان سونرا تقصىرىسىزلىكى- گوناھسىزلىغى بىلەننلىرىن بىر باشا جىته گىئە جە بىنى بىان ائدن، قادىنا بوشانماق حقوقونو يانلىز كىشى نىن جىنسى آلتى نىن يوخلوغو ثبوتا يئتىرىلىدىكى حالدا تانىيان، اينكىشافى چوخ آروادلىلىق يولو ايلە حشرات كىمى چو خالماقدا كۆرن، اۋز مىللەرلىرى نىن بئله يازىب - او خوماق حاققىنى تاپدالايان دينى اولكە رەھىرىنە قطعىيا عاغىل صاحبىي دئمك اولماز.

تئوكراتىيا اينسانلىق چو خدان يوخ دئىيب؛ بو سايدا مباحثە لرە يوز ايلاردىر نقطە قويولوب.

چاغداش دونيادا تئوكراتىك دؤولت قورخونجىدۇر.

شريعت قانونلارى سىوييل حقوقلا ديسونانس تشكيل ائدير.

ايран اوز آمبىسيالارى ايله مدنى دونيادا تجريد وضعىتىنده دير. تاسف الده اولوناجاغى تقديرده اتم سىلاحينى دا يوخولار، يا وحى لرلە ايран ائده سى ايран مدنىتلە يوخ آرتىق يالنىز وخشىلىكىرلە دونيا اوزونه چىخماقدايدىر.

داها بىلمىرلر كى، ايندى ان نهنگ وحشى ليكلرده رام ائدىلندىر.

اينسانىق دونيوي عدالت استحصلان ائدن گوجە صاحبىدىر.

مستقىل آذربايجان رئسپوبليكا سينا ايراندان گلن تهدىدلر گولونج گورسە نير. كوبود بير مثل: ائشىھ يە گوجو چاتمير پالانى دؤйور. دئبييم كىمى ايران بىزى بارى كورشالمىش بير مدنىتلە سە دە يوخ، زورو ايله تعجلاندىرير.

اونسوز دا آرخائىك اولان ايран مدنىتى آرتىق باربارلىق حىدىنە چاتمىشىدىر.

جنت - جهنم تربىيە سى گورموش معنويت يوغۇن باغىرساق كىمى بوينوزلو سوخولجانلار يېتىرر.

ايран كىمى توتالىتير دؤولتلر يادا دوشدوكجه گلوبالاشمانين واجبىلىكىنى اونون قاچىلمازلىغىنى بيرداها امين اولورسان. گلوبالاشما آرتىق فسادلار تۈرتمىكده اولان مدنىتلرى لوزومسوز ائدير. ايرانداكى حرbi تىكىر دوغوران اينسانلارى تهدىد ائدن مدنىت بىر سىوييليز اسىياسى اوچون آتاۋىزم ساپىلمايدىر.

گلوبالاشما بوتون دونيادا اينكىشافى لىكىدىن مىللە عنعنه لرین لغۇى دئمك اوЛАРДى.

"يئر كورە سى بشرىتىن تك اوتفالى منزىلەيدىر" - بير واخت من يازمىشىدىم. دونياداکى بوتون اينسانلار يئرداشلاردىر. گلوبالاشما توتالىتىرلىغى استىشا ائدير.

گلوبالاشما دىنلەر آلاھ آدىندان يالانلار كىمى اوزە چىخىر. راحات و تەلوكە سىز حياتى شرطلىدىرن آچىق جمعىت لر بوتون دونيادا برقرار اولور. اينسانلار بير- بيرى ايله آسانلىقلا آنلاشىر. دونيانىن يانلىز علمى دركى واجيب گورسە نير. مىللە - دىنى ناقىصلىكلىرى دفعە لىك تارىخىن آرخىوينە گۈمولور. زيانلى تارىخى بىلىكلىرى اوئىلە چۈرۈلمىش اولور. يئرى گلمىشىن، تارىخ قارى دوشمن- چىلىك منبى دير.

گلەسە نە، گلوبالاشمانىن نفعىنە فيكىرلر يورودك ...

10 نویابر 2011 - جى ايل

آشاغىداقى يازى آذرخش بگىن دىرلى يازيسى نىن بير بولومودور.
ماكياوئلىزمىن شيوه لرى (يونتملىرى) ايله قورآنداكى تانرى نىن
شيوه لرى ئىينى دىرلر. بالتاجى آراز

ايراندا ماكياوئلىسم و شووئنىسم شيوه لرلە موللاڭار قان توکور.

آذرخش

خالق كوتله لرى نىن ايش سېزلىگى، يوخسۇللوقۇ، آجىقى، فساد، اعتىاد
دېنى دىكتاتورلارين خىئىرینه اولار.

جامعە دە بئلە عمومى فاجعە نى جىڭار دىكتاتورلار بىلەنگى قىدىن يارادارلار.
چونكى آج محتاج اينسان ايلك باشد اوزو و عائلە سى نىن قارنىن دۇйورماق
اوچون هئر بىر ايشه قاتلانار و ايستە مە دن هئر جور زۇراكىليقا تابع اولار.
[وحشى عرب توركى دىكىن دىيدىب، قىلىنج گوجو ايله موسىلمان ئەدىب.]
[سورة 7 – آيە ٩٤: بىز هانسى بىر مملكتە پئىغمېر گوندردىكىسە، اونون اها-]
[لىسينى (پئىغمېرلىرى تانىمادىقىلارى اوچون) موصىبىتە و يا بلايا (خستە ليك،]
[يوخسۇللوق، قىلىق، آجلق ...) سالدىق كى، (اللاها) يالوارىب- ياخار سىنلار!]
[بالتاجى آراز www.kuran.gen.tr/?x=s_main&kid=13 علاوه ائتدى.]

بو گۈن تەراندا حۆكم سورن موللاڭار خىلافى ايلك گوندن همان شيوه دن
ايستفادە ئەميشلەر و گۈن بە گۈن قدار جاسىنىدا داوام اتمنىدە دىرلر.
فارس دىلينىدە يازىلمىش (فرەنگ معىن) آدلى كىتابدا جىڭار كلمە سىنinen معناسىن
آچىقلادىقدا بئلە يازىر: (جىڭار كلمە سى آلاھىن صىفت لرىندىن بىرى دىر).

سۇنرا قىسا شەرىندە دئىر: جىڭار آلاھىن صىفت لرىندىن بىرى اولدوقو حالدا،
اونون أصىل معناسى يىعنى: هر شئىئە قادر و مسلط اولماق، قودرتلى اولماق،
قەھار و غضبلى اولماق و نهايىتىدە جىڭار تىكىبۇرلۇ، خودخواه، رەھمىز اولمالى-
دېر. بونا گۇرادا (ماكياوئلى) يازىدىقى (شەھرىيار) آدلى كىتابىندا قدار حاكىم لرە
نصىحەت ئەدىب يۈل گۇستىرر و اونلارا خىطابن بئلە دئىر:
مسلط اولماق اوچون گئرئىك رەھ سىز و جىڭار اولاسىز. چونكى تكجه قدار و
جىڭار اولماقلا حاكىمېيتى غصب ائدىنلەر اۇز مقاملارىندا و قوردت دە قالا بىلەلر.
خالقا مسلط اولماقىن گئرئىگى اينسانىيەت دن اوزاق اولماق و بوتون رەذىلانە و
غىر اينسانى شيوه لردىن ايستفادە ئەمئكلە، اولكە نىن بوتون ثروت قايناقلارىن
أله كىچىرمئىك لازىم دىر.

جبار قودرتى أله آديقدان سۇنرا اۇز حاكىمېتىنە داوام وئریب اۇنو ياشادماق ایسترسە، گۈرئىك همان جامعە دە موجود اۇلان بوتون شرور، رحمسىز، جينا-يتكار، اوغرو، جاهيل، قانماز و منطىق سىز عنصرلرى اۇز اطرافينا توپلايدى، اونلارى مسلح ائدىب، بۇيوك مقاملارا منصوب ائدىب، گئىش ايمكان لار و اىختىيارلار وئرمئكلە بىرلىكده، اونلارا بۇل بۇل پول وئریب اۇز امرىنە تابع اتمىلى دىر.

ماكىياول شهرىار كىتابىندا قىئىد ائدىر: جبار و اۇنون متحدرلى و اۇنونلا بىرلىكده حاكىمېتى شرىك اۇلان تبلىغاتچىلارى، يارادىلىمىش مسلح قووه لرده خىدمت ائدىلر گۈرئىك جبارىن امرلىرىنە تابع اولسونلار، بو قووه لرده جبارا خىدمت اىدىن مزدورلارين فيكىر و دوشونجه لرىنى حاكىمېتىن تبلىغاتچىلارى گۈرئىك سرعتلە دېشىدىرسىنلار. يعنى داواملى اۇلاراق اويدوروجو، اىچى بوش، يالان تبلىغاتلار و آردىجىل تعلیماتلار وئرمئكلە خىدمت چىلرىن بئىنلىرىن يووب ياخالايدىب "مانقورتلاشدىرىماق"، جبارىن قودرتىن "عظمتىن" اونلارين گۈزوندە "آللاھ" كىمى تانىدىرىماقا دايىمن دانىشىپ تلاش اتمىلى دىرلر.

بئله ليكلە اونلارى (مانقورتلاشدىرىپ) جبارىن هر بىر سۈزۈن و امرلىرىن «آللاھ» يىن امرلىرى كىمى گۈستەرمىلى دىرلر.

ماكى يولى دئىر: تعلیمات گۈرموش و امرە تابع اۇلان مسلح قووه لرىن ان واجيب و باشدا گىتلەن وظيفە لرىندىن بىرى حاكىم اۇلان جبارىن مقامىندان و اۇنون حا- كىمېتىنندىن جىددىيەتلىه مدافع اتىئك و بو وظيفە ايلە ياناشى، خالقىن خصوصى حئياتىنا مداخله اتىئك، عائلە لرى داغىدماق، نىسلرى بۇغماق، حاكىمەن عىلەھىنە باش قالدىران هر بىر شخصى گۈرئىك تام قودرتلە و هەچ رەح اتىمە دن اۇلدۇ- رولوب محواتىئك لازىم دىر. جبارىن اطرافىندا اۇلان رنگارنگ حىلە گر همكارلارى، خالقى آدادىماق اوچون داواملى اۇلاراق گۈرئىك بۇيوك يالانلار دانىشىپ و هەچ بىر جىنaiت دن، رذالت دن چئكىنە سىنلە.

جبارىن ايش گىدارلارى جامعە نىن اخلاقىن سارسىدماق اوچون گۈرئىك خالق كوتلە لرى نىن آراسىندا يالان دانىشماقى، يالناق ليقى، ياللوارماقى، اىطاعت كار اولماقى، دىلنچىلىكى، خبرچىلىكى، اخلاق سىزلىقى رواج وئریب، قادىن و قىزلارى فسادا سوروكلىب، جور بە جور فسادلارين جامعە دە يارادىماسىنا و خالقىن آراسىندا رواج تاپماسىنا گۈرئىك جەد گۈستەرسىنلەر. بو رژىمەن

ایشگزارلاری نین اۇنئملى وظيفه لردن بىرى اۇلدوقدا، ھم دە خالقين اوپيانىشى-
نین دىرچىلىشى نين فارشىسىن شىدتلە آمالى دىرلار. گئنىش خالق كوتلە لرى-
نин آيدىنلاشىماسى، اوپيانىشى جبارىن ايقىتىدارىنин خىئيرىنە دېبىل.

بۇنا گورە دە خالق كوتلە لرىن گئرئك ھمىشە جاھىل، آج محتاج، يوخسول،
دىلانچى، قورخاق ساخلاماق.

چونكى آج، محتاج، قورخاق، يوخسول اولمىيان و شعورلارين چالىشىران
خالق كوتلە لرى بىر- بىرلرى ايلە گۇروشوب، دانىشىب دوشۇنرئك جبارىن
ظولم لرى علیهينە بىرلئىشىب قىام ائدە بىرلەر، بىلە ليكلە جبارىن حاكىميتى
محو اولوب آرادان گىدر و سايىرە لر...

يواخارىدا قىيد اولۇنان قىسا مطلب لر ايتالىيالى ماكىاولى نين (1469 - 1527
نجى ايللرده) جبارلارا وئردىگى نصىحەت لردن كىچىك بىر بۇلوم ايدى .

.....
ياشاسىن آذربايجان - 27 / 10 / 2011 - آذرخش

آنلىقى - قادىن و اوزباشىئا سىياسى تانرىنى تانىيالىم

(كى، "تانرى توركى قورو سون" ايله "ايسلامى قورو ياجاغىز" و "ايسلام")
(دېنىنە حورمتىمىز وار" دېن یولىتىكا جىلار يەمىزى دا تانىمىش او لالىم).

وحشى عرب توركى ايت تكىن دىتدى،
(ايسلام عربى ده ايت تكىن دىتدى،) (خندق، اوحود، بدر ... ساواشلارى)
قىلىئىچ گوجو ايله موسىلمان ائتدى.
هر كسىن تبليغ و تنقىد حاققى وار، (پلورالىزم و ...)
يا خشىيأ حورمت ائدرلر، پىسى خار. بالتاجى آراز

"قانون اوزو هم ده قانون يازانىن اوزو دور و او دا تانرىدىر. بىز قانوندان بير شئى
بكله يېرىكسە، بونون ان باسيت آنلامى او دور كى، بىز قانونو تانىيىب او نا اويماغا
چالىشاق." ماھاتما گاندى

موسىلمان يعنى قورآنداكى آللە يىن امرلىرىنى داشىييان آيه لره تسلیم اولموش اينسان.
بالتاجى آراز

كورآنىن 17-نجى سوره سى نىن 88-نجى آيه سى:
(يا پئىمبررىم!) دە: "اگر اينسانلار و جىنلر بىر يېرىشىپ بو قورآندا بىز بىر
شئى گتىرمك اوچون بىر- بىرىنە كومك ائتسە لر، يېئنە ده او نا بىزلىرىنى گتىرە
بىلەزلىرىم". www.kuran.gen.tr/?x=s_main&kid=13

سوره 4، آيه 82:
اونلار قورآن باره سىنده (اونون آللە كلامى او لماسى حاققىندى) دوشۇنمزلىرى؟ اگر
او، آللە دان قئىريسى طرفىنдин او لسايدى، البتته، اوندا چو خلو ضدىيىت (ايختىلاف،
او يقون سوزلوق) تاپاردىلار.

سوره 18، آيه 1:
حمد او لسون او آلالاها كى، كىتابى (كورآنىن معناسىندىدا و سوزلىرىنده) هەنچ بىر اىرى-
لىگە (يانلىشلىغا و ضدىيىتە) يول وئرمە دن او زىنە سىنە (محمدىنە) نازىل ائتدى!
سوره 2، آيه 229:

... بونلار آللە يىن حىلرى دىر (حوكوملىرى دىر). اونلار دان كنارا چىخمايىن.
آللە يىن حىلرىنдин كنارا چىخانلار، البتته، ئالىملارى دىر.

سوره 4، آيه 1:
اي اينسانلار! سىزى تك بىر شخصدن (آدم دن) خالق ائدن، اوندان زووجه سىنى
(حىوانى) يارادان و اونلار دان دا بىر چوخ كىشى و قادىيىلار تورە دن رېبىنىزدىن
قورخون! ... (يعنى حىوانا آدمدىن آسىلى او لمالىدىر. بالتاجى آراز)

سوره 3، آیه 14: (مشهدی عیباد ... دئدی باخیم گوروم مال نئجه مال دیر؟) قادینلار، او شاقلار، قیزیل- گوموش بیعینلاری، ياخشى جنس آتلار، مال- قارا و اکین پئرلری کیمی نفسین ایسته دیگى و آرزو لا دیغى شئیلار اینسانلارا گوزه ل گوستریلمىشدىр. (لاکین بوتون) بونلار دونيا حیاتى نىڭ كچىجى زووقدور، گوزه ل دونوش پئرى ایسه آله يانىندا دىر. (يعنى قادين ايله حئيوان اش- ديردىر. "گورونن كنده بلدچى گره گمز." - بالتاجى آراز)

سوره 2، آیه 223:

(ای مومنلر!) قادینلارىنىز (او ولاد اكدييپينيز) تار لانىز دىر. اىستديگىنiz واختدا تار لانىز ا گلىن! ...

سوره 16، آیه 72:

آله سىزىن (ائرككلر اوچون - آراز) او زونوزدن (آدم و حوا دان، ياخود اوز جىنسىنيدن) زووجه لر يارتى، زووجه لرىنىزدن ده سىزىن اوچون (ائرككلر اوچون - آراز) او غوللار، نوه لر عمله گتىرىدى، ...

سوره 65، آیه 6:

اونلارى (بو شادىيغىنىز، لاکين گوزلە مە مودىتلرى سونا يئتىشىمە مىش قادينلارى) ايمكانييىز چاتدىغى قدر اوز ياشادىيغىنىز پئرده ساكىن ائدين. ... اگر (بو مسله ده) چتىنلىكە دوشسە نىز (بىر- بىرىنىز لە راضىلىغا گله بىلمە سە نىز)، اونو (او شاغى) باشقابير قادىن امىزدىر بىلر.

سوره 4، آیه 3:

اگر يئتىم قىزلارلا (أولنه جىنiz تقدىرده) عدالتلە رفتار ائدە بىلمە يە جىنizden قورخارسىنىزسا، او زامان سىزە حالال اولان (بىندىگىنiz) باشقابادىنلاردان اىكى، اوچ و دورد نفرلە نىكاح باغلابىن! اگر (اونلارلا دا) عدالتلە دولانماغا امين دئىيل- سىنىزسە، او حالدا تكجه بىر نفر (آزاد) قادىن و يا صاحيب اولدوغۇنۇز كنىز لە ائولە نىن. ...

سوره 4، آیه 25:

ايچىنizden آزاد مومن قادينلارلا ائولنمە گە ماددى ايمكاني او لمایانلار صاحيب اولدوغۇنۇز (الرىينىز آتىندا اولان) مومن (جاوان، عىفتلى) جارييە لردىن (كىز- لردىن) آسىنلار. ... اگر اونلار (ارە گىنتىكىن سونرا) زينا ائرلرسە، جزالارى آزاد قادينلara وئريلە عذابىن يارىسى قدر دىر.

سوره 23، آیه 6:

آنjac زووجه لرى و جارييە لرى اىستىثنا او لماقلا. اونلار (زووجه لرى و جارييە- لرى ايله گورە جىكلىرى بو ايشدن او تورو) قىنامازلار.

سوره 4، آيه 24:

کوجاسى اولان کادىنلارلا دا انولنمە نىز حارامدىر، آنجاق حarb اسیرى اولاراق
الىنىز آلتىندا بولۇنان جارييە لر بوندان موستىتىدiiر. ...

سوره 33، آيه 53:

... اونلاردان (پئىقىملىرى زووجە لرىندىن) بىر شئى سوروشدوقدا، پرده آرخاسىندا
سوروشون (ائولرىنە داخل اولمايىن). ...

سوره 33، آيه 59:

يا پئىقىملى! زووجە لرىنە، قىز لارىنَا و مومىنلىرىن اوورتلىرىنە دە كى، (ائون چىخاندا
جارىيە لرە او خشاماسىنلار دئىيە، بىنلىرىنى باشدان- آياغا گىزىلدىن) اور توكلرىنى
اور تىسونلر. ...

سوره 24، آيه 31:

... ئوز- اوزلۇيوندە گورونن (ال، اوز) ايسىتىشا اولماقلە، زىنتلىرىنى (زىنت يئرلىرى
اولان بويون، بوغاز، قول، آياق، و ساييرى نامحرمه) گوسترمە سىنلار؛ باش اور-
توكلرىنى ياخالارى نىن اوستونە چكسيينلار (بويونلارى و سىنە لرى گوروننمە سىن)؛

سوره 2، آيه 282:

... اوز آداملارىنىزدان ايکى كىشى دە شاهىد توتون! اگر ايکى كىشى اولمازسا، را-
ضى اولدوغۇنۇز بىر كىشى ايله ايکى قادىن شاهىدى كېفايىتدىر. اگر (قادىنلاردان)
بىرى (شهادتى) اونودارسا، او بىرىسى اونون يادىنَا سالسىن. ...

سوره 4، آيه 34: ("گورونن كىنده بلدچى گە كەز".) – بالتاجى آراز)

كىشىلەر قادىنلار اوزه رىنده ايختىار صاحبىي دىرلر (اونلارىن ھامىسى دىرلار).

بو، آللە يىن اونلارдан بىرىنى دىيگرىنە اوستون ائتمە سى و (كىشىلەرین) اوز مال-
لارىندا (قادىنلار اوچون) صرف ائتمە سىنە گورە دىر. ... (بازىق كولە! – آراز)

سوره 2، آيه 228:

... (كىشىلەرین قادىنلار) اوزه رىنده شريعتە گورە حقوقلارى اولدوغو كىمى،
(قادىنلارىن دا) اونلار (كىشىلەر) اوزه رىنده حقوقلارى واردىر. آنجاق كىشىلەر
(داها آرتىق اذىتىتە قاتلاندىقىلارى اوچون) اونلاردان بىر درجه اوستوندورلر.
آللە يئنيلىمز قوووت، حىكمت صاحبىيدىر. (يعنى دئورىيمە دوشۇننمە بىن. آراز)
(دېقىت: "داها آرتىق اذىتىتە قاتلاندىقىلارى اوچون" آرتىرىلىميش جوملە توركىيە
توركجە سىنە كى ترجومە دە يو خدور. چونكۇ او جوملە دن تارلادا ايشلە بىن
و يا يوک داشىيىان كولە اربابىندا (آغا سىندا) قات- قات چوخ اذىتىت چىر.
بالتاجى آراز)

سورة 24، آیه 2:

زیناکار کیشیبی و زیناکار قادینا یوز چوبوق وورون. الله و آخرت گونونه اینانیز - سینیزسا، الله ين دینی باره سینده (بو ایشین اجراسیندا) اور گینیز اونلارا یوموشالما - سین و مومبلردن بیر دسته ده اونلارین عذابینا شاهید اولسون. (بو، سوبای کیشیبیه و ارسیز قادینا آییدیر. ائولی کیشی و قادین زینا ائتدیکده ایسه اونلارین جزاسی داش - قالاق ائدلیمکدیر).

سورة 4، آیه 11:

الله اوولادلارینیز حاققیندا سیزه بویوروب دور کی، او غولا ایکی قیز حیسسه سی قدر پای دوشور. اگر (اولن شخصین) قیز لاری نین سایی ایکیدن آرتیقدیرسا، میراثین اوچده ایکی حیسسه سی اونلارا چاتار. ...

سورة 4، آیه 12:

(ای کیشیلر!) اگر (وفات ائتمیش) آروادلارینیزین اوشاغی یوخدورسا، اونلارین وصیتی یئرینه یئتیریلدیکدن و یا بورج اوده نیلديکدن سونرا قویوب گئتدیکلری مالین یاریسی سیزیندیر. او نلارین اوولادلاری اولدوقدا ایسه میراثین دوردده بیری سیزه چاتار. اگر سیزین اوشاغینیز یوخدورسا، وصیتینیز یئرینه یئتیریلدیکدن و یا بورجونوز اوده نیلديکدن سونرا قویوب گئتدیگینیز مالین دوردده بیری آروادلارینیز - نین پایینا دوشور. اوولادلارینیز اولدوقدا ایسه میراثین سککیزدہ بیری اونلارا چاتار.

سورة 4، آیه 176:

(یا رسولوم!) سندن فیتوا ایسته بیرلر. ده: "آتاسی و اوولادی اولمايان شخص (شخصین میراثی) حاققیندا الله سیزه بئله فیتوا وئریر: اوولادی (و آتاسی) اولمايان بیر شخص وفات ائتدیکده اونون (آتابیر - آنابیر و یا يالنیز آتابیر) بیر باجیسی وار - سا، قویوب گئتدیگی مالین یاریسی باجیبا چاتار.

اوولادی (و آتاسی) اولمايان بیر قادین وفات ائتدیکده قارداشی اونون واریثدیر (مالی نین هامیسی اونون پایینا دوشور). اگر وفات ائدن شخصین ایکی (و یا داها آرتیق) باجیسی وارسا، میراثین اوچده ایکیسی اونلارا چاتار. اگر واریثلر قارداش و باجیلارдан (بیر قارداش، بیر باجی و یا بیر نئچه باجی - قارداشدان) عیارت اولارسا، کیشیبیه (قارداشا) قادینا (باجیبا) دوشن پایین ایکی میثلی وئریلر". الله بونو سیزه دوغرو يولدان چیخماماغینیز اوچون آیدینلاشدیریر. الله هر شئی بیلندیر.

سورة 43، آیه 32:

(یعنی کوله چیلر اوزلری اوزلرینی آلاھلیغا سئچرلر. آراز) (یا رسول!) مگر سنین رببی نین مرحمتی نی (پئیقمبرلیگی نی) اونلارمی پایلاشدیریرلار؟! دونیادا اونلارین دولانا جاقلاقلارینی (کئچینه جکلرینی) اوز آراریندا بیز بولوشدوردوک. بیر - بیرلرینه ایش گوردور سونلر دئیه، بعضى - لری نین درجه لرینی دیگرلریندن اوستون توتدوق. ... (آیری سئچکیلیک - آراز)

سوره 16، آیه 75:

آللله بئله بير مئن چكدى: "هئچ بير شئىه گوجو چاتمايان و باشقاسىيئن مالى اولان بير قول اوزونه وئردىگىمiz گوزه ل روزىدەن (آللله يولوندا) گىزلى و آشكار صرف ائدن بيريسى ايلە (آزاد بير اينسانلا) عئىنى او لا بىلرمى؟!
حمد (ھر جور تعرىف و شوکور) يالنىز آللaha مخصوصدور، ...

سوره 20، آیه 131:

(كافيرلارин) بعضى زومره لرينى سىئاماق اوچون اونلارا دونيا حياتى نىن زينتى او لاراق وئردىگىمiz وار- دوولته رغبت گوزو ايلە باخما! (گوزونو دىكمە!) (يعنى دئوريم نتىجه سىنده اونلارىن وار- دوولتىنە ال قويماين! بالتاجى آراز)
ربى نىن روزىسى (بركتى) هم داها خئيرلى، هم ده داها باقى دىر (ابدى دىر)!
سوره 17، آیه 21: ("گورونن كنده بلدچى گىرە كمز." – بالتاجى آراز)

(يا پئيقمىرىم!) بير گور (وار- دوولت، جاه- جلال باخيمىدان دونيادا) اونلارىن بيرىنى دىگرىرىندەن نئجه اوستۇن توتۇق؟ آخرتە ايسە (دونيادا كىندا) داها يوكسک درجه لر، داها بويوك اوستونلوكلار واردىر!

سوره 3، آیه 26:

(يا رسول!) دە: "اي مولكون صاحبىي اولان آللله! سن مولكو اىستە دىگىن شخصە وئرر، ايستە دىگىن شخصى يوكسلدر، و ايستە دىگىن شخصى آچالدارسان.
خئير يالنىز سنينليندە دىر. حقىقتا سن هر شئىه قادرىسن!"

سوره 3، آیه 27: (كۆيا سرمایه سومورو لموش آرتىق دىرلىرىن توپلامى دئىيل. آراز) گئجه نى گوندوزه، گوندوزو ايسە گئجه يە قاتارسان. اولودن دىرى، دىرىدىن ايسە اولو چىخارارسان. اىستە دىگىن شخصە سايىسىز - حئسابىز روزى وئررسن".

سوره 2، آیه 247:

(اي سارىيل او ولادى نىن) پئيقمىرى اونلارا دئىى: "آللله طالوتو سىزە پادشاه گوندردى". اونلار ايسە: "بىز حوكمدارلىغا داها لا ييق ايكن و اونا وار- دوولت وئريلە دىگىي حالدا، او، نئجه بىزە پادشاه او لا بىلر؟"
– دئىيە جواب وئردىر. (پئيقمىرى اونلارا) دئىى: "آللله سىزدىن او تورو اونو (به يە نىب) سئچمىش، علم و بدنجه (قوووتجە) اونا اوستۇنلۇك وئرمىشدىر.

آللله اوز مولكونو (سلطنتىنى) اىستە دىگىنه وئرر. ... (او زونو يازقى يازماق او- چون آلللاھلىغا، "كولگە" سىنى شاھلىغا سئچن آللله جمهورييت دوشمانىدەر. آراز)

سوره 4، آیه 34:

كىشىلار قادىنلار اوزه ريندە اىختىار صاحبىي دىرلر (اونلارىن ھامىسى دىرلار). بو، آللله يەن اونلاردان بيرىنى دىگرىنە اوستۇن ائتمە سى و (كىشىلارين) اوز مال- لارىندان (قادىنلار اوچون) صرف ائتمە سىنە گورە دىر. ...

سورة 16، آیه 71:

الله سیزى ماعيشت و ریزیق حوصوصوندا کیمینیزى کیمینیزه اوستون كىلدى.
ناصيبلرى بول اولانلار كندى ناصيبلرىنى، كندىلرى ايله اشىت سئوبيه يه گله جك
درجه ده، يانلاريندا چالىشتىردىقلارى كوله و هيز متچىلره وئرمزلر. او حالدا ناسىل
اولور دا الله ين نيمتىنى، الله ين كندىلرى نين اوزه ريندكى حاققىنى بىلە بىلە اينكار
ائدرلر؟ http://www.kuran.gen.tr/?x=s_main&kid=32

سورة 6، آیه 55: بىز آیه لريمىزى بئله موفصل اىضاح ائديرىك كى، گوناهكار-
لارىن يولو آچىق- آيدىن بىلىنسىن.

سورة 6، آیه 115:

(يا رسولوم!) ربى نين سوزو دوزگون و عدالتى شكىلده تمام اولدو. اونون سوز-
لرينى دېيشىدирه بىلە بىر كىمسە يوخدور. او، (هر شئىي) ائشىدندير، بىلندىر.

سورة 2، آیه 229: ("داوا عمى دردى دئىيل، زمى دردى دير" - آراز)
... بونلار آللە ين حدلىرى دير (حوكىملرى دير). اونلاردان كنارا چىخمايىن.
الله ين حدلىنىدىن كنارا چىخانلار، البتته، ظالىيمىلار دير.

(قول آنداكى تانرى نىن ماكياوئلىستى مئتولارى ايله ده تانىش او لايم):

سورة 18، آیه 27:

ربى نين كىتابىندان سنه وحى اولونانى اوخو! اونون سوزلرينى هئچ كىس ده-
بىشىدирه بىلمز. ... (يعنى تقىيد ياساقىدیر، تقىيدچى اولدۇرۇلمە لى دىر. آراز)

سورة 21، آیه 23:

(الله) گوردوگو اىشلر باره سىنده سورغۇ- سوآل اولماز؛ اونلار (بوتۇن بىنە لر)
ايىسىه (توتدوقلارى عمللەر گورە) سورغۇ- سوآل ائدile جىلەر.

سورة 17، آیه 44:

بىئدى گۈي، يئر و اونلاردا اولانلار (بوتۇن مخلوقات) آلاھى تقدىس ائدىر. ائلە بىر
شئى يوخدور كى، آلاھا تعريف دئىيب اونا شوکور ائتمە سىن؟ لاكىن سىز اونلارىن
(دىللرىنى بىلەمە دىكىنiz اوچون) تقدىسىنى آنلامازسىنiz. ... (و سورة 11، آیه 7.)

سورة 4، آیه 117:

(مككە موشىركىلىرى) آلاھى قويوب يالنىز قادىن بوتلە (لاتا، منات، اوززە يە)
تاپىئىر و يالنىز عاصى (اینادكار) شئيطانا عىبادت ائدرلر.

سورة 12، آیه 40:

(الله دان) قىيرى عىبادت ائتدىكلىرىنىز سىزىن و أتالارىتىزىن (اوزونوزدن اويدو-
روب) قويدوغونوز آدلارдан (بوتىردىن) باشقابىر شئى دئىيلدىر. الله ايىسىه اونلارا
(عىبادت ائدilmە سىنە دايىر) هئچ بىر دليل نازىل ائتمە مىشىدیر. حوكوم آنجاق الله ين-
دىر. او سىزە يالنىز اونون اوزونە عىبادت ائتمە نىزى بوپورموشدور. ...

سوره 51، آيه 56:

من جىئنلرى و اينسانلارى يالنىز عيادت ائتمك اوچون يارا تىدىم!

سوره 25، آيه 77:

(يا رسول، بو مىكە موشريكلرىنه) دە: "اگر عيادتىنىز اولماسا، ربىيمىن يانىندا نە قدر - قىمتىنىز اولار؟ ... (يعنى آنتى- اينسان آللە يىن دىرلىرى اولچودور. آراز)

سوره 17، آيه 53:

(يا رسولوم!) بندە لرىمە (يعنى نوکرلرىمە - آراز) دە "(دانىشىدىقلارى زامان "لا ايلاھە ايلالله؛ يرھە موكللاھ؛ يغفور لكلاھ" كىمى اوزھ ل سوزلر سوپىلە سېنلر. "شىطان، اونلارىن آراسىننا فيتتە - فساد سالا بىلر. حقيقتن شىطان اينسانىن آچىق- آشكار دوشمنىدىر.

سوره 2، آيه 152:

بئلە اولدوقدا سىز (ايطاعتلە) منى خاطىر لايىن کى، من دە سىزى يادا سالىم! منه شوکور ائدین، منى دانمايىن!

سوره 14، آيه 4:

بىز هر بىر پئىقمىرى يالنىز مىلاتى نىن اوز دىلىنده (دانىشان) گوندردىك، (آللە يىن اميرلىرىنى) اونا اىضاح ائدە بىلسىن. ... (توركۈن كىتابىنى تورك آراز يازىب / مانقورت ائدن دىنن كوكۇنو قازىب / آنتى- توركچولويون كوكۇنو قازىب. آراز توركچولويون شاه دامارىدىر / تورك دئموكراسىيىتىن معمارىدىر. بالتاجى آراز)

سوره 5، آيه 48:

... سىزىن هر بىرىنىز اوچون بىر شريعت ("ايلاھى" كىتاب - آراز) و بىر يول تعىين ائتدىك (دئىيب كى، قادىن ائركىكىن قولودور / ايسلام تسلیم اولان قولون يولودور. بالتاجى آراز). اگر آللە اىستە سە يدى، سىزى (عىئىنى شريعتە تابع) واحد بىر اوممەت ائردى. لاكىن بو (موختىليفلىك) آللە يىن وئرىكلىرى ايلە سىزى اىمتحان ائتمە سى اوچوندور. ... هامىئىزىن آخىر دونوشو آلاھادىر.

(آللە) آرانىزدا ايختىلاف دوغوران مسلە لر بارە سىنە سىزە خبر وئرە جىدىر. (هاها! سەن دە گۈل! بالتاجى آراز)

سوره 25، آيه 1:

عالملاره (يعنى بوتون دونيا اوچون - آراز) بىر او يارىجى اولسون دئىه كولونا فورقانى ايندىرن آللە يىن شانى يوجە دىر.

www.kuran.gen.tr/?x=s_main&y=s_middle&kid=1&sid=25

سوره 3، آيه 85: (سوره 48، آيه 16- يادا باخىئىز! - بالتاجى آراز)

كىم ايسلامدان باشقۇ بىر دىن آردىنجا گئدرسە، (او دىن) هەچ واخت اوندان قبول اولونماز و او شخص آخر تىدە ضرر چكىلدەن او لار!

سوره 3، آیه 19:

الله يانيّدا (حاقق اولان) دين، ايسلام دير. كيتاب وئريلميش شخصلر (يهوديلر و خاچپرستلر) آنفاق (بو دينين حقيقى اولدوغونو) بيلديقدن سونرا آرالارينداكى پاچيللىق او زوندن اپتيلافا (آيريلغا) باشладىلار. الله ين حوكملرينى اينكار ائدلرله، شوبهسيز كى، آللە تئزليكلە **حاقق- حساب چكه جكدير.**

سوره 5، آیه 51:

اي ايمان گتيرنلر! يهودى و خاچپرستلىرى (اوزونوزه) **دوسـت توـتمـاـيـيـن!** اونلار بير- بيرى نين دوستدورلار. سيزدن كيم اونلارلا دوستلوق ائدرسه، او دا اونلار- داندier. الله ظاليم طاي凡ى دوز يولـا يـونـه لـتـمـزـ!

سوره 2، آیه 145: (علم ايله سفسطه نين **فرقى** نه دير؟ - بالتاجى آراز) (يا رسولوم!) سن كيتاب اهلىنه هر جور دليل گتيرىن ده، اونلار سنين قibile نه تابى اولمازلار. سن ده اونلارين قibile سينه تابع اولان دئيلىسن. حتى اونلار اوزلرى ده بير- بيرى نين قibile سينه او ز تومازلار. اگر سنه گلن **بو قدر علمدن سونرا** اونلا- رىن اىسته دىكىينه اويسان، او زامان سن ده، شوبهه سيز كى، ظاليملارдан سايىلارسان!

سوره 2، آیه 120:

(يا رسولوم!) سن يهودى و خاچپرستلىرىن ميللتلىرىنه (دينلىرىنه) تابع اولمايىنجا اونلار سندن قطبين راضى قالمايا جاقلاقلار. (اونلارا) ده: "دوزگون يول **يالـنـىـزـ** الله ين گوستردىكى يولدور!" اگر سنه گلن علمدن (وحى دن) سونرا اونلارين (نفسلىرىندن گلن) اىستكلرىنه اويسان، او زامان سنى الله دان (الله ين عذابىندان) قورو ياجاق نه بير دوست، نه ده بير كومكچى تاپىلار.

سوره 3، آیه 20:

(يا رسولوم!) اگر اونلار (يهودى و خاچپرستلر) سنىلە موباحىثه ائدلرسه، بئله ده: "من او زومو آردىمجا گلنلرله بيرلىكده آللaha تسليم ائتمىش". كيتاب وئريلميش شخصلاره و ساوادسىز لارا (عرب موشىكلىرىنه) ده: سيز ده **تسليم (موسلمان)** او لدونوزمو؟" اگر تسليم او لارلارسا (ايسلامى قبول ائدلرسه)، دوغرو يولـا يـونـه لـ. ميش او لارلار، سنين **وظيفـن آـنـجـاقـ (حـاقـقـ)** تبليغ ائتمكدير. ...

سوره 18، آیه 29:

(هېتلرىن اويرتمنى او لان آللaha لعنت! - ب. آراز) و ده: "حاقق ربىينىز دندير. كيم اىسته بير اينانسىن، كيم ده اىسته بير اينانماسىن (كافير اولسون). بىز ظاليملار اوچون ائله بير آتش حاضير لامىشىق كى، اونون پرده لرى (دومانلارى) اونلارى بورو يه جكدير. (جهنممىن قالىن ديوارلارى ظاليملارى احاطه ائده جكدير). اونلار ايمداد اىسته دىكده اونلارا قطران (ياخود يارادان آخان ايرين- قان) كىمى او زلرىنى بوريان ائدن سو ايله كومك ائده جكدير. او، نه پىس اىچكى، او (جهنم) نئجه ده پىس مكان دير.

سوره 25، آیه 11:

لاكين اونلار (تكجه سنى دئييل) او ساعاتى دا (قىيامتى ده) يالان سايدىلار. بىز ده او ساعاتى يالان حئساب ائدلر اوچون (جهنمده) شدلتى بير آتش حاضير لاديق.

سوره 4، آیه 14:

هر كس آلاها و پئيقمىرىنە ايطاعت ائتمە بىب اونون حىلىرىنى آشارسا، (آله دا) اونو همىشە ليك جهنمه داخل ئىدر. اونو روسواي- ائدىجى عذاب گوزله بىر.

سوره 7، آیه 94: (گورونن كنده بلدچى گره كمز." - بالتاجى آراز)

بىز هانسى بىر مملكتە پئيقمىر گوندردىكىسە، اونون اھالى سىئى (پئيقمىرى تانيمادىقلارى اوچون بىر موددت) موسىيتە و بلايا (خستە ليك، يوخسولوق، قىيتلىق، آجيق و سايير) سالدىق كى، بلکە، (گوناھلارىنى باشا دوشە رە ك آلاها) يالوارىب- ياخار سىنلار!

سوره 33، آیه 36:

آله و پئيقمىرى بىر ايشى حوكم ائتىكى زامان هئچ بىر مومىن كىشىبە و قادىنا اوز ايشلىرىنە باشقى يول سئچمك (اوز ايختيارلارى ايله آيرى جور حركت ائتمك) ياراشماز. آلاها و اونون پئيقمىرىنە عاصى اولان كس، شوبەھ سىز كى، (حاقق يولدان) آچىق- آيدىن آزمىشىدەر!

سوره 4، آیه 34:

كىشىلار قادىلار اوزه رىنده ايختيار صاحبى دىرلر (اونلارىن ھامىسى دىرلار). بو، آله يىن اونلاردان بىرينى دىگرىنە اوستون ائتمە سى و (كىشىلارين) اوز مال- لارىندان (قادىلار اوچون) صرف ائتمە سىنە گوره دىر. عملى- صالح قادىلار (ارلىرىنە) ايطاعت ائدب آله يىن حىمایيە سى سايە سىنە گىزلى شئىلەر (ارلى- نىن سېرلىرىنى، مال- دوولتىنى، ناموس و شرفينى) قورۇيوب ساخلايىلار. (اي كىشىلر!) اوز باشىنالىق ائتمە لرىندىن قورخدوغونوز قادىنلارا نصىحت ائدىن، (يولا گلمە سە) اونلاردان ياتاغىيىزى آبيرىن و دويون! ...

سوره 4، آیه 128: (يعنى كوله اوچون تسليم او لماق گوناه سايدىلماز. آراز) اگر بىر قادىن اوز ارى نىن قابا رفتارىيىدان، ياخود اوندان اوز چۈويرمە سىندىن قورخارسا، اونلارىن اوز آرارىيىدا بىر نوو بارىش دوزه ليشىمە لرىندىن (ار- آروادا) هئچ بىر گوناه گلمز. چونكۇ بارىشماق داها خىييرلىدىر. ...

سوره 10، آیه 73: (گورونن كنده بلدچى گره كمز." - بالتاجى آراز) اونلار يئنه ده نوحو يالانچى حئساب انتدىلر. بىز نوحو و اونونلا بىرلىكده گمىدە اولانلارا نىجات وئرىدىك، اونلارى (يئر اوزونە) وارىتلر (خلفلر) ائتىك. آيە لرىميىزى يالان حئساب ائدلرى ايسە سودا باتىرىب بوغدوق.

سوره 7، آیه 136:

بىز ده آيە لرىميىزى يالان حئساب ائدب اونلاردان قافىل اولانلارى (اونلارا اعتىتا- سىز ياناشانلارى) اوچون (فېرعون اھلىنىن) اينتىقام آلاراق اونلارى دنىزدە باتىرىدىق.

سورة 16، آیه 26:

اونلارдан اوولكىلر ده حيله قورموشدولار. آله اونلارىن بىنالارىتى تمليندن سار- سىتىدى، در حال توانلارى باشلارىنى چوكدو و هئچ اوزلرى ده (حىسىس ائدبى) بىلمە دىلر كى، عذاب اونلارا هاردان گلدى.

سورة 7، آیه 4:

بىز نئچە- نئچە مملكتلىرى (اونلارىن اھالىسىنى) محو انتدىك. عذابىمېز اونلارا (لوت پئيقمىرىن قومونه) گىچە (ياتاركىن)، ياخود (شو عئيب پئيقمىرىن قومونه) گونوز گونورتا چاغى (ايستيراحت ائدركىن) گلدى.

سورة 11، آیه 82:

(لوت طايفاسى نىن محوى بارە سىنده) اميرىمېز گلدىگى زامان او يوردون آلتىنى اوستونە چئويردىك و اوزە رينه اوددا بىشمىش (بىر- بىرينه بىتىشىك) برك داشلار ياغدىرىدىق.

سورة 11، آیه 83:

اونلارا ربىي نىن درگاهىندا علامت قويولموش (هر داش كىمە ده يە جىكىسە، اوستونە آدى يازىلماشىدى). (يا رسولوم!) او (داشلار سنىن او مىتىن اىچە رىسىنده اولان) ئالىيملارдан دا اوzac دئىيلدىر! (اگر شىركەن و كوفردن تۈوبە ائدبى ال چىمە سەلر، اونلارىن دا باشىننا ياغار).

سورة 7، آیه 72:

بئلە ليكلە، اوно (حودو) و اونونلا بىرلىكده اونلارى (ايمان گتىرنلىرى) اوز مرحمتارىمېز لە (عذابدان) خىلاص انتدىك. آىه لرىمېزى يالان حئساب ائدبى ايمان گتىرمە يىنلىرى ايسيه كوكۇنۇ كسىدىك.

سورة 8، آیه 12: (بو كىتابىن 362- نجى صحىفە سىنە باخىنېز! - آراز) (يا پئيقمىرىم!) خاطىرلا كى، او زامان ربىين ملكلەر بئلە وحى ائدىرىدى: "من ده سىزىنلە يەم. مومىنلەر قوووت (متانت) وئرين. من كافىرلرىن اوره كلىرىنە قورخو سالاجاگام. اونلارىن بويونلارىنى وورون، بوتون بارماقلارىنى (ال- آياقلارىنى) دوغرايىن!"

سورة 5، آیه 33:

اللاها و پئيقمىرىنە قارشى ووروشانلارى (يعنى او جوملە دن قادىن ايلە ائركى كى ائشىت حقوقلى ئىتمك ايستە يىنلىرى - بالتاجى آراز)، يئر اوزوندە فىتنە- فساد سالماغا چالىشانلارىن جزاڭ اولدورولمك، چارمىخا چكىلمك، يا دا ال- آياقلارى نىن چارپازوارى (ساغ اللريلە سول آياقلارىنى) كىسىلمە سى، ياخود دا ياشادىقىلارى يئردىن سورگون اولونمالىدېرلار. آخىرته ايسيه اونلارى بويوك بىر عذاب گۈزلە بىر.

سوره 9، آیه 29:

کيئاب اهلىندن آللاها و قىيامت گونونه ايمان گتىرمە ين، آللە ين و پئيقمىرى نين حارام بويوردوقلارى نى حارام بىلمە ين و حاقق دينى (ايسلامى) قبول ائتمە ينن- لرلە زليل وضييته دوشوب اوز اللرى ايلە جىزىيە وئرينجە يە قدر وروشون.

سوره 9، آیه 5:

حaram آيلار (اونلارا موھلت وئريلميش زولھجە، محرّم، صفر، و ربىيول- اول آيلارى) چىخىتىجا موشريكلرى هاردا گورسە نيز اولدورون، ياخالاپىب اسىر آلين، حبس (موحاصيرە) ائدين و بوتون يوللارى- كېچىدلرىنى توتون. لاكىن اگر توبه ائتسە لر، ناماز قىلىپ زكات وئرسە لر، اونلارى سربست بورا- خىن (ايشىنيز اولماسىن). حقيقتن آللە باعېشلاياندىر، رحم ائندىنir.

سوره 48، آیه 16:

(ھوئىبىيە سفرىندن) گئرى قالان بده وى عربلره دە: "سيز (بىر مودىتن سونرا) چوخ گوجلو بىر قوملە ووروشماغا چاغىريلاجاقسىنiz. سيز اونلارلا ووروش- جاقسىنiz (يعنى ايسلام دينىنى دۇنيا ياخراج ائتمك اوچون ووروشاجاقسىنiz. بالتاجى آراز)، يا دا اونلار دونوب موسىلمان اولاجاقلار (دويوشه ائتحىياج قالما- ياجاق). اگر ايطاعت ائتسە نيز، آللە سيزه گوزه ل بىر موكافات وئرر. يوخ، اگر اوولدە اولدوغۇ كىمى (دويوشدن) اوز چئويرسە نيز، (آللە) سيزه آغىرلى- آجيلى عذاب وئرر.". (سوره 8، آیه 65. سوره 9، آیه 14- ده باختىنiz! – آراز)

سوره 2، آیه 54:

او واختى دا خاطىرلايىن كى، موسى اوز قوومونه: "اي قووموم، سيز بوزووا سيتايىش ائتمكلە، حقيقتن، اوزونوزه ظولم ائدىنiz. بونا گوره دە يارادانىنiz طرف اوز توتاراق توبه ائدىن، اوزونوزو (بوزووا تانرى بىلەن آداملارىنىزى) اولدۇ- رون! بئله ائتمە نيز يارادانىنiz يانىندا سيزىن اوچون خىيرلىدىر!" – دئمىشدى ...

سوره 9، آیه 111:

آللە، شوبهسيز كى، آللە يولوندا ووروشوب اولدورون و اولدورولن مومينلىن جانلارىنى و ماللارىنى تووراتدا، اينجىلده و قورآندا حاقد اولاراق وعد ائدىلەميش جىنت موقابىلىنده ساتىن المىشىدىر. آللە دان داها چوخ عهده وفا ائدن كىمدىر؟ ائتدىگىنiz سوودە يە گوره سئوينين. بو، بويوك قورتولوشدور (اوغوردور).

سوره 4، آیه 74:

ائله ايسە، قوى دۇنيانى وئريب عوضىنده آخرتى ساتىن آلانلار آللە يولوندا وروشىسونلار. هر كيم آللە يولوندا ووروشاراق اولرسە و يا (دوشمنە) قالىب گلرسە، اونا بويوك مكافات وئرە جە بىك.

سورة 3، آیه 15:

(يا رسولوم! سوپىلە: "سيزه بونلاردان (دونيا زينتلىرىندن) داها ياخشىسىتى خبر وئريممى؟

آللە دان قورخوب پىس عمللاردىن چكىنلار اوچون ربىي يانىندا (آغاچلارى) آلتىندا چايلار آخان جىنتلار (باغلار) واردىر كى، اورادا ابدى قالاجاقلار. اونلارдан او تورو او رادا (ھر جور ئىيىدىن) پاك اولان زووجه لر (يعنى جىنت فاحيشە لرى – بالتاجى آراز) و (ان بو يوك نئعمت اولان) آللە رىيتساسى (راضى-لىيغى، حوسن- رغبى) واردىر. ... (يعنى آغاچلى و چايلى جىنتلار ايلە قادىنلار ائركىكلە قوللوق ائتمك اوچوندورلار. بالتاجى آراز)

سورة 18، آیه 31:

اونلارى، (آغاچلارى) آلتىندا چايلار آخان عدن جىنتلىرى گوزله بىر. اونلار او رادا تاختلارا سوپىكە نە رك قىزىل بىلە زىكىرلە بىزە نە جك (التون قولباغىلار تاخاچاق)، نازىك و قالىن اپىكىن ياشىل پالتارلار گئىه جىكل. او، نە گوزه ل مۇكافات، او (جىنت) نىجه دە گوزه ل مىسکن دىر! (سون)

"منىم گرچك آ GAM و يونلندىريجيم اولان تانرى ايلە همسىر اولماغا قرار وئردىم (چونكى هم قادىن دېيىلدىن، هم دە آنتى- قادىن ائركى اولدوغون اوچون آنتى- اينسان ايدىن. – ب. آراز). او چوخ قىسقانج بىر آغادىر و كىمسە نى اوز مولكونە شىرىك ائتمىز. بو اوزدىن دە ھر كىس بوش اللرلە تسلىم روحا و آرىئىمىش نىيتىلە (يعنى مانقورت اولدوقدان سونرا – بالتاجى آراز) اونون حوضورونا گئىتمە لى- دىر." ماھاتما گاندى

اينسان اولان اينسان اولدوره بىلمز،

اولومدىن قورخودوب بىلدىرا بىلمز.

حاقسىزلىيغى حاكىم قىلدىرا بىلمز؟

قرآندا يانا فاشىست ين اوزودور،*

بو سوز اينسان حاقلارى نىن سوزودور.

*- ھر بىر اينسانى، قوومى، مىللى حاقيقى اولدوروب گومن فاشىستىر.

حاق ندىر؟ حاقلى كىمدىر؟ بىلە لى يىك،

وئريلمز حاققىمىزى آمالى بىق.

حاققىنى بىل كى، قوللوق انت او زونە،

يوخسا "اوولان" كى، كابابچى قازانا.*

هم او خويون، هم گولون!

دوغاسال وارليقلارى اولوشدوروب شكىللىنديرىب گلىشدىرىن حركتلى
مادده نىن بولونا بىلەمە مىش "تانرى" سى نىن آداشى اولان قورانداكى
يئرسل و اوغرو تانرى نىن جاهيل ايلە خورافتىچى و يالاتچى اولدوغو-
نو سرگىلە يىن بىر نئچە اورنىڭ آيه:

جىسىمىز تانرى جەھىن ناغىلىدئير / قورآنىن تانرىسى اينسان او غلودور.
اوندا كى، تورك خالقى دا نادان ايدى / آخ نئچە آلداتماسى آسان ايدى.

قرآنىن 8- ينجى سوره سى نىن 31- ينجى آيه سى:

آيه لرىمىز اونلارا اوخوندوغو زامان: "ائشىتىدىك: اىستە سك، بىز دە بونون
بنزە رىنى دئىيە بىلە رىك. بو، قىيملىرىن افسانە لرىندىن (اويدورمالارىندان) باشقان
بىر شئى دئىيلدىر!" – سوپەلە يېلر.

سوره 65، آيه 12:

يئددى (قات) گويو و بىر او قدر دە يئرى يارادان آللە دىئر. آللە يىن هر شئىھ قادىر
اولدوغۇنۇ، آللە يىن هر شئىھ علم (اوز ازه لى علمى) ايلە احتىوا ائتدىگىنى بىلە-
سېنىز دئىيە، (آللە يىن) امرى اونلارىن آراسىندا (مووجود اولان بوتۇن مخلوقاتا)
نازىل اولار.

سوره 2، آيه 29:

يئر اوزوندە نە وارسا، ھامىسىنى سىزىن اوچون يارادان، سونرا سمايا اوز توتا-
راق اونو يئددى قات گۈ حالىندا دوزە لەپىپ نىظاما سالان او دور (آللە دىئر)! هر
شئىھ بىلەندىر!

سوره 11، آيه 7:

عرشى سو اوزە رىنده اىكىن ھانسىنیزى داها گوزە ل عمل (ايطاعت) صاحبىي او-
لاجاغىنى سىنابىپ بىلەك اوچون گوپىلەر و يئرى آلتى گوندە يارادان او دور (بىر
ثانىيە نىن يوزدە بىرىنده يارادا بىلمزمى دىر؟ بالتاجى آراز). ...

سوره 21، آيه 30:

مگر كافير اولانلار گوپىلە يئر بىتىشىك اىكىن بىزىم اونلارى آبيئە دېغىمېزى، هر بىر
جانلىنى سودان يارا تىغىمېزى بىلمىرلرمى؟!

سوره 15، آيه 26:

بىز اىنسانى قورو (توخوندوقدا ساخسى كىمى سس چىخاران) و قوخوموش (و يا

تۇرپاقدان تىرىجىلە دىيىشىب باشقۇ شىكلە دوشىمۇش) قارا پالچىقىدان ياراتدىق!

سورة 15، آية 27:

(جىنلىرىن باباسى) جان طاييفاسى (و يا اىپيليسى) داها اونجە (ايىساندان اوول) توستوسوز اوددان خلق ائتمىشدىق.

- سورة 67، آية 5:

آند اولسون کى، بىز دونيا سماسىنى (يئرە ان ياخىن اولان گويو) قىدىللارلە (اولدوزلارلا) بزه دىك، اونلارى شىئيطانلارا آتىلان مرميلر ائتىك و اونلار (شىئيطانلار) اوچون ياندىزىپ- ياخان آلوولو آتش عذابى حاضىز لادىق.

سورة 22، آية 65:

(يا رسولوم!) مگر آللە يىن يئرە اولانلارى (حئيوانلارى) دىنizدە اوونون امرىلە اوزەن گمېلىرى سىزە رام ائدىگىنى و اوونون ايدىنى اولمادان يئرە دوشە بىلەمە مە سى اوچون گويو توتوب ساخلادىغىنى گورمورىنى؟ حقىقتن، آللە ايىسانلارا ... مر حىتايىدىر!

سورة 21، آية 32:

گويو (يئردىن اوترو و اوونون اوستونە دوشىمە سىن دئىه) قورونوب ساخلانىلان بىر تاوان ائتىك.

سورة 13، آية 2:

گوردويونۇز گويلرى دىركسىز اولاقاق يوكىلدەن، ...

سورة 15، آية 16:

بىز سىمادا بورجلر ياراتدىق، اونلارا باخانلار اوچون (اولدوزلارلا) بزه دىك.

سورة 2، آية 164:

حقىقتن، گويلرىن و يئرین يارادىلماسىندا، گىچە ايلە گوندوزۇن بىر- بىرىنى عوض انتىمە سىنده، اىچە رىسىنده ايىسانلار اوچون منفعتلى شىئىلر اولان گمېلىرىن دىنizلەدە اوزمە سىنده، قورويان يئر اوزونو آللە يىن گويدىن ياغمور ياغدىز اراق يئىندين دىرىيلىتمە سىنده، جىنس- جىنس حئيوانلارى اوونون هر طرفە يايماسىندا، گوile يئر آراسىندا رام ائدىلىمىش كولە گىن بولودلارىن بىر سىتىن باشقۇ سىتە دوندە رىلەمە سىنده، (آللە يىن حىكمەت و قودرتىنە دلالت ائدن) علامتلىر واردى.

- سورة 25، آية 44:

يوخسا ائلە گومان ائدىرسىن کى، اونلارىن اكتىرىيەتى (سن دئىه ن سوزۇ) ائشىدە جك و يا (آغىلى- باشلى) فيكىرلە شە جك؟ اونلار حئيوان كىيمىدىرلەر، بلکە، اوندان داها چوخ ذلالت يولوندا دىلەر. (حئيوان حئيوانلىقى ايلە اوز منفعتىنى بىلىپ اونا ضرر گىتىرەن بىر ايشى گورمز (موسلمان قادىن اوز ضررىنە تىلىم اوЛАR. ب. آراZ).

بونلار ايسه نه خئيرلرينى، نه ده ضررلرينى آنلايارلار).

سوره 24، آيه 43:

مگر گورمورسنى كى، آللە بولودلارى قووور، سونرا اونلارى بير آرايا توپلايىر، سونرا دا اوست- اوسته يېغىپ توپا حالىتا سالىر. و گورورسنى كى، (او بولودلارىن) آراسىيىدان ياغمور چىخار، سونرا آللە گويدن داغلار كىمى (چوخ و بويوك) دولو ياغدىرار، سونرا دا ...

سوره 42، آيه 33:

اگر (آللە) اىسته سە، كوله يى ساخلايار، اونلار دا (سويون) اوزوندە دوروب قالار- لار (نه ايله رى، نه ده گىرى گىندە بىلار). ...

سوره 20، آيه 81:

امريلە بركت وئريگىمiz بئرە (شاما) دوغرو شىددىلە اسەن كوله يى ده سولئىمانا رام ائتدىك. بىز هر شئى بىلە نىك!

سوره 16، آيه 79:

اگر (موشىكىلر) بئرلە گوئى آراسىيىدا (اوچاراق آللە) رام او لموش قوشلارى گورمورلر؟! اونلارى (هاوادا) يالنىز آللە ساخلايىر (بوتون حركتلىرىنى آنچاق آللە ايدارە ئىدىر). حقىقتن، بوندا مومىنلر اوچون عىبرىتلر واردىر.

سوره 16، آيه 68:

ربىين بال آرىسىنابئلە وحى (تلقىن) ائتدى: "داغلاردا، آغاچلاردا و (ايىسانلارىن) قوردوقلارى چارداقلاردا (ائولرىن دامىتدا، او زوملوكلارده) او زونه ائولر تىك (پە تكلىر سال)؛

سوره 16، آيه 69:

سونرا بوتون مئيىه لىردن يە و ربىينىن سنه گوستىرىدىگى يولا راحات (آسانلىقلا) گئت! (و يا: " ربىينىن يوللارىنى ايطاعتلە توت!") (او آرىيالارىن) قارىنلارىنىدەن ايىسانلار اوچون شفا اولان موختليف رنگلى (آغ، سارى، قىرمىزى) بال چىخار. شوبىھە سىز كى، بوندا دوشۇنوب درك اندىنلر اوچون بير عىبرىت واردىر!

سوره 25، آيه 46:

سونرا اونو (او كولگە نى گونشىن يوكسلمه سى ايلە) ياواش- ياواش او زوموزه طرف چكدىك. (اگر كولگە نى بئرە بىردىن سالىب، بىردىن چكسە يدىك، ايىسانلار واھىمە يە دوشىرىلار). (گويا گونش بئرین باشىتا فيرلانىر. بالتاجى آراز)

سوره 25، آيه 47:

سيزىن اوچون گئجه نى اورتوك، يوخونو راحتلىق يارادان، گوندوزو ده (روزى قازانماقدان او تورو) حيات (ايىش، فعالىيەت و اختى) يارادان او دور.

سورة 25، آیه 62:

(آله پین قودرتىنى همبىشە) يادا سالماق و (نعمتلىرىنە) شوکور ائتمك ايسنە يىنلر او-
چون گئجه نى و گوندوزو بير- بيرى نين آردىنجا گتىرە ن ده او دور!

سورة 17، آیه 12:

بىز گئجه و گوندوزو (قودرتىمۇزە دلالت ئىدىن) اىكى علامت موعە يىن ائتىكى.
ربىنېزدىن روزى دىلە مە نىز، ايللەرین سايىنى و حئسابىنى (واخت اولچولرىنى)
بىلمە يىنېز اوچون گئجه نىن علامتىنى (قارانلىق) سىلىپ (يئرىنە) گوندوزون ايشيقانى
(گورونن) علامتىنى گتىرىدىك. (...) هر شئى (قولاندا) موفصل اىضاح ائتىكى.

سورة 7، آیه 58:

تمىز (تورپاغى مونبىت) بىر مملكتىن بىتكىلىرى ربى نىن ايدنيلە (بول، واختىندا)
چىخار. پىس (تورپاغى قىئىرى- مونبىت) بىر مملكتىن بىتكىلىرى ايسە يالنېز چوخ
چتىنلىكده (اوزودە آز) يىتىشىر. بىز آىه لرىمىزى (نعمتلىرىمۇزە) شوکور ئىدىن بىر
طايغا اوچون بئلە موفصل اىضاح ائتىرىك.
(ها ها! سن ده گول! - بالتاجى آراز)

سورة 15، آیه 19:

بىز يئر اوزونو دوشە دىك (اورادا هر شئى يئربە يئر ائتىكى)، اورادا موحىكم
دایانان داغلار يئىشىرىدىك، هر شئىدىن (بوتون مئيوه لردىن) موعە يىن اولچوودە
(لازىم اولان قدر) يىتىشىرىدىك.

سورة 16، آیه 80:

آللە ئولرىنېزى سىزە مسىن (ياشايىپ دىنجلەمە يئرى) ائتى، حئيوانلارىن درىلەرىندىن
هم كۈچ واختى، هم ده بىر يئرده قالدىغىنېز زامان (داشىئىماسى) سىزىن اوچون
يونگول (آسان) اولان ئوللار- چادىرلار دوزە لىتى، توکوندىن و قىلىندا موعە يىن
واختا قدر (...) اىستىفادە ئىدە جە يىنېز ائو اشىاسى (پال- پالتار، خالچا- پالاز) و
(ساتلىق) مال وئردى.

سورة 14، آیه 32:

گوپىلىرى و يئرى ياردان، گوپىن ياغمور ائندىرىھەن، او ياغمور لا سىزىن اوچون
روزى اولاراق (جوربە جور) مئيوه لر يىتىشىرىھەن، امرى ايلە دنىزىدە اوزمك
(يوكلىرىنېزى بىر يئردىن باشقا يئرە داشىئىماق) اوچون گملىرى سىزە (سىزىن منا-
فئىنېزىھە) تابع و چايلارى سىزە رام ئىدىن آللە دىئر!

سورة 14، آیه 33:

(دايىيم اوز حدقە سىنده، اوزلرى اوچون موعە يىن اولونموش يئرده) سئير ئىدىن گو-
نىشى و آبى، همچىنин گئجه نى و گوندوزو سىزىن اىختىيارىيىزا وئرە ن دوور.

سوره 2، آيه 57:

(پادىئىزى سالىن كى، نىخ صحراسىندا ياشادىيەغىنىز زامان) اوستونوزه بولودلارلا كولگە سالدىق و: "روزى او لاراق وئردىگىمiz حالال شىلردن يئىين!" (دئىك) سىزه قوردت حالواسى و بىلدىرچىن گوندردىك. اونلار (اجدادىئىز) ايسه (ايطا- عتن بويون قاچىرماقلا) بىزه دئىيل، آنجاق او زلرينه ظولم ائتمىش اولدو لار.

سوره 15، آيه 22:

بىز (بولودلا) يوكلىميش (بىتكىلە، آغا جلا را حيات وئرن، اونلارى توزلاندىران) كولك گوندردىك، گويدن ياغمور انتدىرىپ سىزه سو وئردىك (ايچىرتىدىك). يوخسا اونو يىيغىب ساخلايان (بىر يئرده توپلايان) سىز دئىيلسىنىز! (الله ياغىش سوپونو ساخلايىب اىسته دىگى واخت، اىسته دىگى يئرە ياغدىرار).

سوره 16، آيه 81:

الله يارا تىيىغى شىلردن (آغا جلا ردان، ائلردن، داغلاردان و بولودلاردان) سىزىن اوچون (گونشىن حرارتىندن قورونماق مقصىدile) كولگە ليكلر عمله گتىرىدى، سىزدىن او تورو داغلاردا سىيغىنا جاقلا ر (ماغارالار، كاحالار)، سىزى اىستىدىن (و سوپوقدان) ساخلايا جاق (بىن، كتان، پامېيىق) كويىنكلر، (سىزى موحارىبە دە) قورۇيا جاق زيرئەلى گئىيمىلر دوزە لەتى. الله نئمىتىنى سىزه بئلە تمامالابىب وئرىدى كى، بلکە، أونا اىطاعت ائدە سىنىز (موسلمان او لا سىنىز)!

سوره 16، آيه 49:

گوپىلدە و يئرده او لان (بوتون) جانلىilar، حتا مىكلر بئلە هەچ بىر تكبور گوستر- مە دن آلا لاها سجده ائدرلر!

سوره 17، آيه 4:

يئىدى گوئى، يئر و اونلاردا او لانلار (بوتون مخلوقات) آلا لاها تقدىس ائدىر. ائلە بىر شئى يوخدور كى، آلا لاها تعريف دئىيب اونا شوكور ائتمە سىن، لاكىن سىز اونلا- رىن (دىللرىنى بىلە دىگىنلىز اوچون) تقدىسىنى آنلاماز سىنىز. (الله) حقىقتن، باغىش- لا ياندىر!

سوره 7، آيه 179:

بىز جىنلاردىن و اىنسانلاردان بىر چوخونو جەننم اوچون يارا تىيىق. اونلارىن قىلبىرى واردىي، لاكىن اونونلا (الله يىن بىرلىگىنى ثبوت ائدن دليللىرى، او زلرى نىن دىنى بورج و وظيفە لرىنى) آنلاماز لار. اونلارىن گۆزلىرى واردىي، لاكىن اونونلا (الله يىن موجوزە لرىنى) گورمزلر. اونلارىن قولاقلارى واردىي، لاكىن اونونلا (او بىود، نصىحەت) (يعنى قوراندىكى خورا فاتچى، خىلافتچى، آنتى قادىن آيه لرى. بالتاچى آراز) ائشىتىمزلر. اونلار حئيوان كىمىدىرلر، بلکە دە، (اوندان) داها چوخ ذلالتىدە- دىرلر. قافىل او لانلار دا محض اونلاردىر!

سورة 16، آیه 24:

(موشريکلردن:) "ربينيز (محمد) نه نازيل انتميшиدير؟" – دئيه سور و شدوقدا، او نلار: "قديملرين افسانه لرينى!" – دئيه جواب و ئيرلر كى،

سورة 17، آیه 47:

(سن قورآن او خويياندا) او نلار سنه قولاق آسىقلارى زامان نه يى دينله ديكلىرىنى و ئاليملارىن اوز آرارىتىدا گىزلى- گىزلى دانىشىپ: "سيز آنراق او و سونلانمىش بىر آداما او يورسونوز!" – دئيكلرىنى ده بىليرىك.

سورة 2، آیه 13:

اونلارا: "باشقالارى (موهاجير و انصار) ايمان گتىرىدىكلىرى كىمى سيز ده ايمان گتىرىن!" – دئيبلidiگى زامان (اوز آرارىتىدا): "بيز ده سە فئحلر (آغىلىسىز لار) كىمى ايمان گتىرى كى؟" – دئيه جواب و ئيرلر. (اي مومنلار!) آگاه اولون كى، سە فئح اونلارىن اوزلر يدىرلر، لاكىن (بونو) بىلمىرلر.

سورة 8، آیه 32:

بىر زامان دا: "يا الله! اگر بو (قولان) سىنين طرفىندن گلمىش حاقدىرسا، اوندا باشيمىزا گويدن داش ياغدىر و يا بىزه شىدلتى بىر عذاب گوندر!" – دئمىشىديرلر.

سورة 6، آیه 158:

(مككه موشريکلرى) اوزلر يىنه يالنىز ملكلرىن، يوخسا ربى نين (عذابى نىن)، ياخود دا ربى نين بعضى قىيات علامتلرى نين گلمه سىنيمى گوزلە يېرلر؟ (يا رسول!) ربى نين بعضى قىيات علامتلرى گله جە گى گون او ولجه ايمان گتىرمە مىش و يا ايمانىدان بىر خىbir قازانمامىش شخصه (سونراكى) ايمانى هئچ بىر فايدا و ئىرمىز. دە: "گوزلە يىن، دوغروسو، بىز ده گوزلە يېرىك!"

- سورة 2، آیه 60:

يادىنiza سالىن كى، موسى اوز قوومو اوچون سو ايسته دىكده، بىز اونا: "عصانى داشا وور!" – دئيىك. (او، عصانى داشا ووران كىمى) اوندان (داشдан) اون اىكى چىشمه فيشىرىدى، هر كس او ز چىشمه سىنى تائىدى. ...

سورة 7، آیه 143:

موسى تعىين اندىگى واختدا (تورى سينيا) گلدىكده ربى اونونلا (آرادا هئچ بىر و اسيطه او لمادان) دانىشىدى. (موسى): "اي ربىم! اوزونو (جامالىنى) منه گوستىر. سنه باخىم!" – دئىدى. الله: "سن منى اصلا گوره بىلمىسىن. لاكىن (بو) داغا باخ اگر او يېرىنده دورا بىلسە، سن ده منى گوره بىلرسن"، - بويوردو. ربى داغا تجللى اندىكده (الله يىن نورو داغا ساچىلدىقدا) اونو پارچا- پارچا انتدى. دوغرودور، من ده (يالانچى موسى نىن شاهىدى اولان بالتاجى آراز دا) گوردوم.

سوره 21، آيه 91:

... بیز روحوموزدان (اوزوموزون یاراندیغى روحدان جبراپىل واسىطە سىلە)
اونا اوفوردوک، اونو و اوغلۇنۇ (آتاسىز دوغولموش عىسى نى) عالملەرە (ملک)-
لرە بوتون اىنسانلارا و جىنلەرە بىر موجوزە اندىك.

سوره 19، آيه 30:

(آلە دان بىر موجوزە او لاراق كورىيە دىلە گلىپ) دئدى: "من، حقيقتن، آلە بىن
قولويام. او منه كىتاب (اينجىل) وئرىدى، اوزومو دە پىيغمېر اندى.

سوره 21، آيه 38:

بىز اونون (يونيس ين) دو عاسىنى قبول بويوردوq و (بالىغىن قارنىيدان چىخارت-
ماقلا) اونو قمدن قورتاردىق. بىز مومىنلەر بئلە نجات وئيرىرك!

سوره 21، آيه 81:

امرىلە بركت وئرىدىگىمېز بئرە (شاما) دو غرو شىدەتلە اسەن كولگى دە سولئيمانا
بىز رام اندىك. بىز هر شىئى بىلە نىك!

سوره 3، آيه 124 و 125:

او زامان سن مومىنلەر دئىيردىن: "ربىينىزىن اوچ مىن ملك ائندىرە رك ايمدا-
دىمېزىرا يېتىشىمە سى سىزە كىفایت ائتمى؟ - بلى، اگر صىبر ائدب (آلە دان) قور-
خسانىز، اونلار (مككە موشىيكلرى) قىضىلە اوستۇنۇزه گلدىكلىرى زامان ربىينىز
آرتىق بش مىن نىشان قويولموش ملكلە سىزە ياردىم ائدر.

سوره 18، آيه 25:

اونلار ماغارادا اوچ يوز دوققۇز ايل قالدىلار. ...

سوره 2، آيه 73:

بئلە اولدوقدا بىز: "(كىسلەمىش اپنە يىن) بىر پارچاسىنى اونا قاتىلى بىلەنەمە يىن
اولويھە وورون!" - دئىك. (اونلار دا ووردو لا و اولو دىرىيلدى).
آلە (بوتون) اولولرى بو قايدادا دىرىيلدر و سىزە اوز موجوزە لرىنى گوستەرە ر
كى، (بونو) درك ائده سىنىز.

سوره 16، آيه 40:

بىز هر هانسى بىر شىئى (ياراتماق) اىستە دىكده اونا سوزوموز:
"اول!" دئمكىدىر. او دا درحال او لار.

سوره 10، آيه 38:

يوخسا: "(پىيغمېر) اونو او زوندن اويدوردو!" - دئىيرلەر. دە: "اگر دو غرو دئىير-
سىنىزسە، اونا (قورآنا) بنزىر بىر سورە گتىرينى و آلە دان باشقۇ كىمە گوجونۇز
چاتارسا اونو دا (كومە يە) چاغىرىن!"

نوتلار:

ايچىنده كىلار

4	اون سوز.	
12	او يقارلاش!	
68	"ياخشى" ايسلام پىسلىكىن مئمارىدىر.	
71	داوآميز دئمокراسى داؤآسيدىر.	
74	لعنت اولسون خسته اعتقادلارا!	
76	آيه اييطال ائدن دينچى سايىلماز.	
78	مئيوه سىز روحون آغىلى خسته دير.	
81	عسکريم! بوروكراتىم! دئپوتاتىم!	
83	فؤodalizme سون!	
88	گوره سن هانسى لىدر حزب الاله دى؟	
90	چەركانلى آغىلانماق اىسته مىر!	
93	دین حاق وئرمە مىشىھ، موللا نئيلە سىن؟	
96	اويان آذربايجانىم، گئچ قالىيisan.	
98	موللانىن تحصىلى فايدالى دئيىل.	
102	موللا قارداش اينصاف دا ياخشى شىدىر.	
104	سىزه ياراشسا دا، توركە ياراشماز.	
106	سيياستدە دينچى تورك فارس مالىدىر.	
108	گلىشىمە گە دئمокراسى لازىمىدىر.	
112	داوآميز قايدا- قانون داؤآسيدىر.	
116	سن دئدين "من مشروعە اىسته مىرم."	
118	چاغداش تورك دئمокراسى عاشقىدىر.	
121	دوولتىن فورماسى نە اولمالىدىر؟	
123	توبىلوم مالىك اولسا كيم ضرر اندر؟	
125	ايىئولۇزونون رولو ندىر؟	
128	پىشە ورى مىللە كوممونىست ايدى.	
130	دوستو تنقىد اندرلر، دوشمنى خار.	
134	نىيە "گايىپ" او يە توپلايا بىلمىر؟	

140	"گاییپ" اوزونه سانسور حاققى وئریب.
143	"گاییپ"دا دئییر کى، حزب الاله قالىن!
146	قورآنى تبلیغ ائدن شاعيره واى!
180	دوقولت خالقىن ذوقونو گلېشىدىر.
183	دېنسىل اينانجى كوله چى قوللانار.
185	هر صىنفین پروقرامى اولمالىدەر.
188	بويوک بى نه يىن باهاسىنَا پوزور؟
192	اينسانلىق سولچولوغون اولچوسودور.
196	دئیيرم تئوريزە ائت دئوريمى!
198	هر صىنفین بامباشقىا فلسفەسى وار.
201	گونتاي بى سن ده صىنفین تكىن دوشون!
204	دئیيرم چامىر آتماغا سون وئرين!
208	آرازىن شئيرىندە نە لر ياتىيىدەر؟
214	دئیيرم مادده اولمز كى، روح اولر.
217	دئیيرم گلىن اوزوموز اولالىم!
226	دئیيرم فيلوزوف باش ايىز جەله.
229	دئیيرم اينانما هر سىياسىيَا!
232	دئیيرلر لئىنىست كوممونىست دئىيل.
234	دئیيرلر گئريچى مىللى سايىلماز.
237	دئیيرم كى، جىسيمسىز آللە يوخدور.
245	دئیيرم لاپىك دوقولت دېنسىز اولار.
249	دئیيرم او يادماسان گئچ قالارسان.
252	دئیيرم آراز خاريجە لى دئىيل.
254	دئیيرم چئىنه نىلن شئى آتىلار.
256	بويكوت اولونور آرازىن اثرى!
259	دئیيرم هر دىكتاتورلۇق پىس دئىيل.
261	آى باكى نىن قوندارما "عاليم"لرى!
263	تبريزلى شمس عادىل دئىيل آى باجى!
266	"آيدىئىن"ى گئريچى خالقىما يازىق!

268	اویقار توپلوم اویقار دئپوتات سئچر.
272	فخر الدین بى سالیم خالقى ساپدیریر.
274	ماددى دوشونمه ين خالقى چاپار لار.
276	دئپىرلر سايقى دوى مانقورت ائدە نە!
278	سوسيالىزم اينسانلىيغىن مكتبىدير.
280	اينسانلىق اينسانى ساغلام ياشادار.
282	كور آندان يانا فاشىستىن اوزودور.
284	قادىن دينچى حركىه فاتىلماز.
290	ايدهلۇژو اويرە تى تومودور.
290	بىز هله سوسيالىزمە دوشونموروك.
294	موقته قانىننىز وار ايسە بوپورون!
296	ساكىنجالى گئرى دوشونجە لىدىر.
298	اوتابماز دئپىر "كورآن ائل سىسىدىر."!
300	گونتاي بى گنجالپى من چوخ سئوپىرم.
302	قادىن باش قالدىرسا دونيا سېلکە نر.
304	ساغچى تورك ده خالقىن حاققىنى يئپىر.
307	دین اينسان حاقلارى نىن دوشمنىدىر.
316	آمستردام بىلدىريسىنە سوپىلە!
321	آوروپانى سول صنايىلشىدىرى.
324	ساليم بى ايچى- بوش طبىلە دوپور!
327	كورآن اللاھىن گوناھنامە سىدىر.
328	اويودلر تارىخە گومولمە لىدىر.
330	آرازىن سوچو آنچاق سوچسوزلوقدور.
334	قادىن اولماسايدى قورآن دوغمازدى.
336	آى آنام، باجىم، سەن دە اوزونە گل!
338	گونتاي مئشە بگى نىن حئيرانىدىر!
341	هانسى مكتبىن حاققى وار يونە لدە؟
343	بورزووا- ملاك مىللە صىنف دئپىلىدىر.
346	دئورىمى ائل گوجو گچكلىشىدىر.

348	دینىن كوكونو بو گون قازمالىييق.
355	يازار صينفى دردىنى يازمالىيدىر.
358	بو قدر بويكوتچو هاردا تاپىلار؟
361	آراز گونتاي ين او زونو قاشىدى.
363	كرتتكله لره اولوم! (گونتاي گنجالپ)
364	آتئىست اولما جسارتى. (گونتاي گنجالپ)
366	اينانجى اونايلايان مادده سىدىر.
368	آراز ايفشا اىتتى يوزلرجه گىزى.
371	لوطفن آرازىن دادىنا يېتىشىن!
374	ايلاھى رئژيمىدىن پىسى يوخدور.
376	سوز توفنگىن آغزىندان چىخمالىيدىر.
378	ايقتىدارا سوزونو كوچە دە!
380	ديش سىياسىت اىچ سىياسىتىن دوغار.
382	مدنلىيگىن اولچوسو قادىن دىر.
386	قورآندا يانا اىستيقلاچى دئىيل.
400	دینىن يانا شاعير او يوتىو خالقى.
404	ساتقىن تورك فارسى توركه ائدىدىر شاه.
406	بو گونكۇ خبىس "لیدر" لرى تانى!
410	رافiq تاغىنلىقىن اولدورتىورن اسلام دىنинى مەتكوم .
413	رافiq تاغى دئىير آغلاما قىزىم!
415	جاھىلى الشدیر مەسن اويانماز.....
419	سيياسىت مولكىيەت شكلينىن دوغار:
421	سئكولاريزم يئم دئىيل كى، درمان دىر.....
425	دېنسىز دوولت دردلىرىن درمانى دىر.
427	آغىل اولدورەن قاتىللارى تانىت!
430	لاييقليق دوولتى سئكولار ائتمىز.....
432	چىنگىز دئىير تورك مۇسلمان قالاجاق ..

436	سون سوز.
441	بىز اصىل موسىمانىق.
442	دئمۇكراسىيَا بىلدىر!
448	ايستيقلال قورتارمالىدىر قادىنى.
451	موللانى سانكى سايان واردى بو گون.
457	تنقىدچى بىلىر كى، نه ائتمە لىدىر.
458	ائله ياتمايىن كى، آلتدان سو چىخا.
463	گلین بو و حشىلىكە سون قويالىم!
469	ايран و قولوباللاشما قاچىلمازلىغى – رافiq تاغى
471	ايранدا ماكىياوئلىسم و شۇۋئىسىم شىوه لرلە
474	آنتى قادىن تانرىيىن تانىيالىم.

"اویقارلاش" کیتابیئى اوخويان گنج،
بئینىنە سوخلوموش دىنى ائدر لېنچ.

هانسى چىچكلى باغى گزمه مىشم؟
هانسى شانىن بالىنى سوزمه مىشم؟
نه يىن حاققىندا يازى يازمامىشام؟
قىزىلچى آنلايار كى، قىزىل ندىر،
آرازىزم قىزىل سونان خزىنە دىر.

مىن ايلدن بىر بئله كىتاب يازىلار،
گلەشىدىرمە يە نىن كوكو قازىلار.

آراز توركچولويون شاه دامارى دىر،
تورك دئموكراسيى نىن معمارى دىر.
(گرچك دئموكراسى نىن معمارى دىر.)